

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΖ'

Τετάρτη 23 Μαΐου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 23 Μαΐου 2001, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.44' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟ - ΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 22.5.2001 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΡΟΖΤ' συνεδριάσεώς του, της 22ας Μαΐου 2001 σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

«Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας για την επανεισοδοχή των προσώπων σε μη νόμιμη κατάσταση».

«Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 182 για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους».

«Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».)

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τη Γραμματέα της Βουλής κα Φωτεινή Γεννηματά, Βουλευτή Α' Αθηνών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων ΙΚΑ Νομού Αττικής και Νήσων ζητεί τη μεταστέγαση των υπηρεσιών του ΙΚΑ λόγω της επικινδυνότητας του κτιρίου.

2) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Υπαλλήλων ΕΟΚΦ υποβάλλουν προτάσεις σχετικά με την καταβολή επιδομάτων σε υπαλλήλους του ΕΟΚΦ.

3) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μήλου του Νομού Κυκλάδων ζητεί την πύκνωση των δρομολογίων της ακτοπλοϊκής σύνδεσης του νησιού.

4) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Συλλόγων Ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη ζητεί τη χορήγηση

στα μέλη της αντλών συνεχούς έγχυσης ινσουλίνης.

5) Ο Βουλευτής Αιτωλίας κ. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών Φορτηγών Αυτοκινήτων Δ.Χ. ζητεί την αύξηση του τονάζ οχημάτων των μελών της.

6) Ο Βουλευτής Αιτωλίας κ. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ναυπάκτου Αιτωλίας ζητεί την ίδρυση τμήματος βιβλιοθηκονομίας ΤΕΙ στη Ναύπακτο.

7) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Π. Χαλουλάκος, ναυτικός πράκτορας ζητεί τη δρομολόγηση ενός ακόμη πλοίου στην ακτοπλοϊκή γραμμή Γυθείου.

8) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Δωδεκανήσου ζητεί τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του Νομού Δωδεκανήσου.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Νεάπολης Λασιθίου ζητεί να ενταχθεί η περιοχή του στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης της υπαίθρου.

10) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία Βαμβακοπαραγωγοί περιοχής Ροδωνίας Δήμου Υπάτης ζητούν να τους επιτραπεί η καλλιέργεια βάμβακα για το 2001.

11) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αλιευτικός Αγροτικός Σύλλογος Ραχών ζητεί τη λήψη μέτρων προστασίας των παραγωγικών ζωνών αλιείας στο Μαλιακό Κόλπο.

12) Οι Βουλευτές κύριοι **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ** και **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ταύρου Αττικής καταθέτει προτάσεις και ζητεί επίλυση του ασφαλιστικού σύμφωνα με αυτές.

13) Ο Βουλευτής Πειραιώς κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ταύρου Αττικής καταδικάζει τις βίαιες και αποτρόπαιες συντονισμένες επιθέσεις ενάντια στους κρατούμενους στις Τούρκικες φυλακές πολιτικο-

ύς πρόσφυγες και ζητεί την άμεση παρέμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το θέμα.

14) Η Βουλευτής Αθηνών κ. ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Χαλανδρίου Αττικής δηλώνει την αντίθεσή του στην κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και την επέκταση των υφισταμένων της Ριζαρείου Σχολής και ζητεί να μην γίνει δεκτός κανένας σχεδιασμός αν προηγουμένως δεν έχει γίνει γνωστός και αποδεκτός από το Δ.Σ. της πόλης.

15) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας ζητεί την οικονομική κάλυψη της συντήρησης του οδικού δικτύου του νησιού.

16) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων στα Προγράμματα Κοινωνικής Μέριμνας ζητεί τη νομοθετική ρύθμιση διασφάλισης της εργασιακής αποκατάστασης των μελών του μέσω των προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας.

17) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Δήμου Χίου ζητεί τη διαγραφή και ρύθμιση των τοκοχρεωλυτικών δόσεων των δανείων των ΔΕΥΑ.

18) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνιος Ομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Στρατιωτικών Υπαξι/κων Στρατού ζητεί την αύξηση των αναπηρικών συντάξεων.

19) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μελιτειών - Π.Ιονίων Νήσων ζητεί οικονομική ενίσχυση για τη διοργάνωση τριημέρου φεστιβάλ.

20) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Εθνικές Συνομοσπονδίες Ατόμων με ειδικές ανάγκες και Αναπήρων και Θυμάτων πολέμου, η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος και η Πανελλήνια Οργάνωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης ζητούν να εφαρμοσθεί ο Ν. 2643 στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2206/7-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3259/13-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2206/7-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Μπασιάκος, που αφορά στον απολογισμό των ζημιών που προκάλεσε ο σεισμός του Σεπτεμβρίου στην Βοιωτία και την αποκατάσταση αυτών, σας γνωρίζουμε ότι αρμοδιότητα να σας απαντήσουν έχουν τα συνεργωτάμενα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας, ΠΕΧΩΔΕ, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας – Πρόνοιας.

Επισημαίνουμε πάντως ότι από την Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κα Βάσω Παπανδρέου έχουν ήδη προαναγγελθεί παράλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών των σεισμοπλήκτων στους καταυλισμούς και καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να επιταχυνθούν οι ρυθμοί αποκατάστασης αυτών.

Ο Υφυπουργός
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪ΄ΣΕΡΛΗΣ΄

2) Στην με αριθμό 2222/8-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1482/13-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 2222/8-9-00 ερώτησης του Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Λαμπρές και πρωτόγνωρες για τη χώρα μας υπήρξαν οι επιτυχίες των αθλητών μας στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδ-

νεύ όπου τα 13 μετάλλια και οι άλλες τιμητικές διακρίσεις τους μας γέμισαν εθνική υπερηφάνεια.

Όλοι οι αθλητές στα διάφορα αθλήματα έκαναν στο ακέραιο το καθήκον τους αναδεικνύοντας την Ελλάδα ανάμεσα στις κορυφαίες δυνάμεις του διεθνούς αθλητικού στερεώματος.

Η επιλογή των αθλητών μας, στα διάφορα αθλήματα υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής και ήταν αποκλειστικό έργο των οικείων Ομοσπονδιών κάθε αθλήματος σε απόλυτο εναρμονισμό με τις προδιαγραφές των Παγκοσμίων Ομοσπονδιών και της ΔΟΕ και με τα διεθνώς κρατούμενα για τον καταρτισμό των διαφόρων ομάδων.

Παραμβάσεις ακόμα και αποφάσεις δεν έχουν κανένα περιθώριο εφαρμογής. Κατά συνέπεια δεν μας δίνεται κανένα περιθώριο παρέμβασης ακόμα και σε ενδεχομένως ατυχείς αποφάσεις των Ομοσπονδιών για τον καταρτισμό των Ολυμπιακών ομάδων των αθλημάτων τους, πράγμα που θα έθιγε άλλωστε και την αυτοτέλεια του αθλητικού κινήματος.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ΄

3. Στην με αριθμό 2246/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 906/5-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2246/11-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ι. Κουράκης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2640/1998 (Α' 206) δίδεται το δικαίωμα σε αποφοίτους Λυκείου οι οποίοι πάσχουν από ορισμένες ασθένειες, να εγγράφονται καθ' υπέρβαση σε οποιοδήποτε τμήμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεταξύ των οποίων και στην ΑΣΕΤΕΜ της ΣΕΛΕΤΕ η οποία ανήκει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η ρύθμιση όμως αυτή δεν αφορά και την περίπτωση της εγγραφής των πτυχιούχων ΤΕΙ και ΑΕΙ που πάσχουν από τα αναφερόμενα στο Νόμο νοσήματα στην ΠΑΤΕΣ της ΣΕΛΕΤΕ δεδομένου ότι:

1. Η Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑΤΕΣ) της ΣΕΛΕΤΕ δεν είναι διαβαθμισμένη, γιατί από το ιδρυτικό της (Ν.Δ. 789/1970) προκύπτει ότι σκοπός της ίδρυσής της είναι η Παιδαγωγική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση υπηρετούντων ή μελλόντων να υπηρετήσουν σε θέσεις εποπτικού, διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 10 του ν. 1566/85 (Α' 167), το πτυχίο ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ αποτελεί τυπικό προσόν σε ορισμένους κλάδους διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μαζί με το βασικό τίτλο σπουδών (πτυχίο ΑΕΙ, ΤΕΙ κλπ.) και δεν μπορεί μόνο το πτυχίο ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ να χρησιμοποιηθεί αυτοτελώς, ως προσόν διορισμού.

3. Το πτυχίο ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ απαιτείται για διορισμό σε ορισμένους κλάδους της Εκπαίδευσης (ΠΕ9 Οικονομολόγων, ΠΕ19 Κοινωνιολόγων, ΠΕ12 Μηχανικών, ΠΕ13 Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, ΠΕ14 Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής και Γεωπονίας, ΠΕ17 Τεχνολόγων, ΠΕ18 Πτυχιούχων λοιπών τμημάτων ΤΕΙ κ.λπ) για να εξασφαλιστεί η παιδαγωγική κατάρτιση που επιβάλλεται να έχουν οι υποψήφιοι ως Εκπαιδευτικοί λειτουργοί.

4. Τέλος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση του Εκπαιδευτικού Προσωπικού το πτυχίο ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ, δεν λαμβάνεται υπόψη για θέματα υπηρεσιακής εξέλιξης.

Ο Υφυπουργός
ΦΙΛ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ΄

4. Στην με αριθμό 2250/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 167/6-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 2250/11-9-00 ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. Βαρίνου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Κανένα από τα αναφερόμενα στην ερώτηση λατομεία δεν είναι χαρακτηρισμένο ως αρχαιολογικός τόπος ή ιστορικό διατηρητέο μνημείο από την 3^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

1. Όσον λατομείων διεκόπη ή πρόκειται να διακοπεί η λειτουργία, τούτο έγινε διότι ευρίσκοντο εκτός των καθορισθησών λατομικών περιοχών και όχι για αρχαιολογικούς χώρους.

3. Δύο από τα φερόμενα στην ερώτηση ως λατομεία, δεν είναι καν λατομεία, στον μεν Αγ. Κων/νο ήταν μονάδα παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος (με αδρανή υλικά που μεταφέροντο εκεί από άλλες περιοχές), στον δε Θόλο, επρόκειτο για παράνομη εκσκαφή από ιδιώτη χωρίς την προς τούτο άδεια.

4. Ως προς το λατομείο των Καρυών το οποίο ευρίσκεται επί της οδού που συνδέει την πόλη της Χίου με την Νέα Μονή και τον Ανάβατο καθώς και τα πλησίον τους προσκυνήματα και αξιοθέατα (Μονή Αγίων Πατέρων, Αυγώνυμα, Ελίνα κλπ) έπρεπε να έχει κλείσει από καιρό ή μάλλον να μην είχε ανοίξει ποτέ. Τούτο διότι πέραν την μεγάλης ασχημίας που έχει προξενήσει στον πλέον πολυσύχναστο τουριστικό δρόμο της Χίου, οι κραδαμοί από τις ανατινάξεις των εκρηκτικών υλών που τοποθετούσε ο εκμεταλλεόμενος το λατομείο εγένοντο αισθητοί μέχρι και του καθολικού της Νέας Μονής, με προφανή τον κίνδυνο για τα μωσαϊκά αλλά και την στατική επάρκεια του μοναδικού αυτού μνημείου.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου έχει καθορίσει εννέα (9) λατομικές περιοχές στο νησί. Δύο μόνον εξ αυτών (η Ελίνα και οι Τούμπες) είναι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι από την Κ' ΕΠΚΑ και μία (στην περιοχή Φα), είναι αναδασωτά. Στην περιοχή Φυτών ήδη λειτουργεί λατομείο. Στις λοιπές περιοχές (Σκυμινές Αίπους, Παναγιά Αρβανίτισσα, Στενοχώνη Πυργίου - με θέσεις για δύο λατομεία - Καρτερό και Λυκούρι) δεν έχουν λειτουργήσει μέχρι σήμερα τα λατομεία λόγω των αντιδράσεων που προβάλλουν οι κατά τόπους Δήμοι, ο καθ' ένας για διαφορετικούς λόγους.

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ*

5. Στην με αριθμό 2308/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 172/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την ερώτηση 2308/13-9-00 του Βουλευτή κ. Μ. Χαλκίδη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Α. Το 1993 ολοκληρώθηκε η κατασκευή του κτιρίου προστασίας των βασιλικών τάφων της Μεγάλης Τούμπας και το 1996-97 ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου της Τούμπας και η κηποτεχνική του διαμόρφωση. Το 1997 εγκαινιάστηκε στο κτίριο προστασίας των βασιλικών τάφων έκθεση με έναν σημαντικό αριθμό ευρημάτων των τάφων που μεταφέρθηκαν τότε από το μουσείο Θεσσαλονίκης.

Στη Βεργίνα υπάρχει εργαστήριο συντήρησης πλήρως εξοπλισμένο όπου γίνεται η συντήρηση πλήθους ανασκαφικών ευρημάτων (έργο Β' ΚΠΣ). Φυσικά υπάρχουν WC επισκεπτών και αναψυκτήριο ενοικιαζόμενο από το Τ.Α.Π. Στο Γ' ΚΠΣ έχει προταθεί η ένταξη της συμπληρωματικής έκθεσης των ευρημάτων των βασιλικών τάφων που μεταφέρθηκαν το 1998 από τη Θεσσαλονίκη και η ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου της μεγάλης Τούμπας στο χώρο των πρόσφατα απαλλοτριωμένων οικοπέδων. Στην περιοχή αυτή σχεδιάζεται να κατασκευασθεί από το ΤΑΠ και νέο πωλητήριο εκδόσεων, καρτών κλπ.

Η αρμόδια Εφορεία έχει προτείνει ακόμα για ένταξη στο Γ' ΚΠΣ την στέγαση - ανάδειξη της συστάδας των τάφων Ευρυδικής και Ρωμαίου, ενώ στο έργο της Διεύθυνσης Συντήρησης Μνημείων (Γ' ΚΠΣ) για τη συντήρηση των μακεδονικών τάφων της Ελλάδας, έχουν συνταχθεί όλοι οι μακεδονικοί τάφοι της Βεργίνας.

Στη Βεργίνα υπάρχει ακόμα χώρος parking και ελικοδρόμιο (έργα Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.)

Στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας, συγκεντρώνονται τη τελευταία δεκαετία οι περισσότερες δραστηριότητες της ΙΖ' ΕΠΚΑ στο νομό Ημαθίας, με ιδιαίτερα σημαντικές χρηματοδοτήσεις όχι μόνο για έργα έρευνας, συντήρησης και ανάδειξης, αλλά και για την απασχόληση μεγάλου αριθμού φυλακτικού προσωπικού, προσωπικού καθαριότητας, αλλά και για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων.

Με το αρχαιολογικό έργο στη Βεργίνα, την επέκταση του

αρχαιολογικού μουσείου Βεργίνας, την κατασκευή του νέου Βυζαντινού μουσείου στη Βέροια και το αρχαιολογικό έργο στην αρχαία Μίεζα (Λευκάδια) (μακεδονικοί τάφοι - αρχαία πόλη) η παρουσία του ΥΠ.Π.Ο. στο νομό Ημαθίας είναι ουσιαστική και δημιουργική.

Τέλος, σημειώνεται ότι τις συστηματικές ανασκαφές στη Βεργίνα διενεργεί το ΑΠΘ, που είναι υπεύθυνο όχι μόνον για την ανασκαφή, αλλά και την προστασία - συντήρηση του ανασκαπόμενου από αυτό αρχαιολογικού χώρου.

Η ΙΖ' ΕΠΚΑ διενεργεί τις ανασκαφές σωστικού χαρακτήρα.

Β. Η Διεύθυνση Μελετών Μουσείων έχει συντάξει κτιριολογικό πρόγραμμα, στο οποίο προβλέπεται κατασκευή μουσείου 5.000 m² περίπου σε οικόπεδο έκτασης 146.059 m² που παραχωρήθηκε στο ΥΠ.Π.Ο. για τον σκοπό αυτό από την Κοινότητα Βεργίνας.

Το μουσείο θα περιλαμβάνει χώρους εξυπηρέτησης, επισκεπτών, εκθεσιακούς χώρους, χώρους εκπαίδευσης καλλιτεχνικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων - ψυχαγωγίας, εργαστήρια συντήρησης και μελέτης ευρημάτων, αποθήκες ευρημάτων και εξυπηρέτησης λειτουργιών του μουσείου, γραφεία διοίκησης και ξενώνες.

Η ΙΖ' ΕΠΚΑ έχει συντάξει μελέτη έκθεσης και κατάλογο ευρημάτων.

Το Υπουργείο Πολιτισμού είχε προβλέψει χρηματοδότηση του έργου από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η ΔΜΜ ζήτησε τη σύμφωνη γνώμη της ΔΙΠΚΑ για εισαγωγή του θέματος στο ΚΑΣ.

Με σημερινές τιμές ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 4 δις δρχ. για το έργο και περίπου 500.000 δρχ. για τις μελέτες (με υποτυπώδη διαμόρφωση πολύ μικρού τμήματος του περιβάλλοντος χώρου).

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ*

6. Στην με αριθμό 2311/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 173/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 2311/13.9.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Χαλκίδη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Α. Το 1993 ολοκληρώθηκε η κατασκευή του κτιρίου προστασίας των βασιλικών τάφων της Μεγάλης Τούμπας και το 1996-1997 ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου της Τούμπας και η κηποτεχνική του διαμόρφωση. Το 1997 εγκαινιάστηκε στο κτίριο προστασίας των βασιλικών τάφων έκθεση με έναν σημαντικό αριθμό ευρημάτων των τάφων που μεταφέρθηκαν τότε από το μουσείο Θεσσαλονίκης.

Στη Βεργίνα υπάρχει εργαστήριο συντήρησης πλήρως εξοπλισμένο όπου γίνεται η συντήρηση πλήθους ανασκαφικών ευρημάτων (έργο Β' ΚΠΣ). Φυσικά υπάρχουν WC επισκεπτών και αναψυκτήριο ενοικιαζόμενο από το Τ.Α.Π. Στο Γ' ΚΠΣ έχει προταθεί η ένταξη της συμπληρωματικής έκθεσης των ευρημάτων των βασιλικών τάφων που μεταφέρθηκαν το 1998 από τη Θεσσαλονίκη και η ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου της μεγάλης Τούμπας στο χώρο των πρόσφατα απαλλοτριωμένων οικοπέδων. Στην περιοχή αυτή σχεδιάζεται να κατασκευασθεί από το Τ.Α.Π. και νέο πωλητήριο εκδόσεων, καρτών κλπ.

Η αρμόδια Εφορεία έχει προτείνει ακόμα για ένταξη στο Γ' ΚΠΣ την στέγαση - ανάδειξη της συστάδας των τάφων Ευρυδικής και Ρωμαίου, ενώ στο έργο της Διεύθυνσης Συντήρησης Μνημείων (Γ' ΚΠΣ) για τη συντήρηση των μακεδονικών τάφων της Ελλάδας, έχουν ενταχθεί όλοι οι μακεδονικοί τάφοι της Βεργίνας.

Στη Βεργίνα υπάρχει ακόμα χώρος Parking και ελικοδρόμιο (έργα Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.)

Στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας, συγκεντρώνονται τη τελευταία δεκαετία οι περισσότερες δραστηριότητες της ΙΖ' ΕΠΚΑ στο νομό Ημαθίας με ιδιαίτερα σημαντικές χρηματοδοτήσεις όχι μόνο για έργα έρευνας, συντήρησης και ανάδειξης, αλλά και για την απασχόληση μεγάλου αριθμού φυλακτικού προσωπικού, προσωπικού καθαριότητας, αλλά και για την κάλυψη πολλών λειτουργικών εξόδων.

Με το αρχαιολογικό έργο στη Βεργίνα, την επέκταση του αρχαιολογικού μουσείου Βεργίνας, την κατασκευή του νέου Βυζαντινού μουσείου στη Βέροια και το αρχαιολογικό έργο στην αρχαία Μίεζα (Λευκάδια) μακεδονικοί τάφοι – αρχαία πόλη) η παρουσία του ΥΠ.ΠΟ. στο νομό Ημαθίας είναι ουσιαστική και δημιουργική.

Τέλος, σημειώνεται ότι τις συστηματικές ανασκαφές στη Βεργίνα διενεργεί το ΑΠΘ, που είναι υπεύθυνο όχι μόνον για την ανασκαφή, αλλά και την προστασία – συντήρηση του ανασκαπόμενου από αυτό αρχαιολογικού χώρου.

Η ΙΖ' ΕΠΚΑ διενεργεί τις ανασκαφές σωστικού χαρακτήρα.

Β. Η Διεύθυνση Μελετών Μουσείων έχει συντάξει κτιριολογικό πρόγραμμα, στο οποίο προβλέπεται κατασκευή μουσείου 5.000 m² περίπου σε οικόπεδα έκτασης 146.059 m² που παραχωρήθηκε στο ΥΠ.ΠΟ. για τον σκοπό αυτό από την Κοινότητα Βεργίνας.

Το μουσείο θα περιλαμβάνει χώρους εξυπηρέτησης επισκεπτών, εκθεσιακούς χώρους, χώρους εκπαίδευσης καλλιτεχνικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων – ψυχαγωγίας, εργαστήρια συντήρησης και μελέτης ευρημάτων, αποθήκες ευρημάτων και εξυπηρέτησης λειτουργιών του μουσείου, γραφεία διοίκησης και ξενώνες.

Η ΙΖ' ΕΠΚΑ έχει συντάξει μελέτη έκθεσης και κατάλογο ευρημάτων.

Το Υπουργείο Πολιτισμού είχε προβλέψει χρηματοδότηση του έργου από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η ΔΜΜ ζήτησε τη σύμφωνη γνώμη της ΔΙΠΚΑ για εισαγωγή του θέματος στο ΚΑΣ.

Με σημερινές τιμές ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 4 δις δρχ. για το έργο και περίπου 500.000 δρχ. για τις μελέτες (με υποτυπώδη διαμόρφωση πολύ μικρού τμήματος το περιβάλλοντος χώρου).

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»**

7. Στην με αριθμό 2316/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 920/17-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2316/13-9-2000 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Χωματάς και η οποία αφορά στη μεταφορά μαθητών, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η μεταφορά των μαθητών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης που κατοικούν μακριά από την έδρα του Σχολείου τους πραγματοποιείται, σύμφωνα με την αριθμ. ΙΒ/6071/98 ΦΕΚ 932 Τ.Β' Κ.Υ.Α.

2. Από την απόφαση αυτή προβλέπεται η ανάθεση μεταφοράς των μαθητών κατόπιν διαγωνισμού ή απευθείας ανάθεση μεταφοράς των μαθητών όταν αποβεί άγονος ο διαγωνισμός, σε λεωφορεία των ΚΤΕΛ ή «ΡΟΔΑ» και αν δεν υπάρχει, σε Τουριστικά Λεωφορεία ή σε Ι.Χ. κατάλληλο προς το σκοπό αυτό.

Με το Π.Δ. 161/2000 (ΦΕΚ 145 Α') η αρμοδιότητα μεταφοράς των μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης μεταβιβάστηκε στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Για την μεταφορά των μαθητών και για το χρονικό διάστημα από 14/3/2000 μέχρι σήμερα έχει αποσταλεί από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. το ποσό των 4.701.204.000 και 1.798.327.000 για την κάλυψη υποχρεώσεων της Β/θμιας και Π/θμιας Εκπαίδευσης αντίστοιχα.

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο μας προωθεί τη δια-

δικασία κατανομής συμπληρωματικού ποσού 4.343.000.000 στις περιφέρειες της Χώρας για την κάλυψη όλων των αναγκών του υπόλοιπου χρονικού διαστήματος του έτους 2000.

**Ο Υφυπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

8. Στην με αριθμό 2318/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 500/13-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2318/13-9-2000, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Λαφαζάνης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με το ν. 2612/98 μεταφέρθηκαν από τη Δασική Υπηρεσία στην Πυροσβεστική όχι μόνο αρμοδιότητες κατάσβεσης δασικών πυρκαγιών αλλά και μέγα μέρος των προληπτικών δραστηριοτήτων.

Επίσης έχει εξαιρεθεί το δασικό προσωπικό από τη συμμετοχή στο συντονισμό και στο σχεδιασμό της κατάσβεσης και των επεμβάσεων κατά την διάρκεια των συμβάντων των δασικών πυρκαγιών.

Πιο συγκεκριμένα το άρθρο 6 του ν. 2612/98 (Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων) αναφέρει «Οι αρμοδιότητες υποχρεώσεις και δικαιώματα του Δασάρχη, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 23 και 37 του ν. 998/1979... ασκούνται εφ' εξής αντίστοιχα από τον Διοικητή της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Όπου στις διατάξεις αναφέρεται «Υπουργός Γεωργίας», «Δασικό Σώμα», «Δασάρχης», «Δασικοί Υπάλληλοι», νοείται αντίστοιχως, «Υπουργός Δημόσιας Τάξης», «Πυροσβεστικό Σώμα», «Διοικητής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας» και «Πυροσβεστικοί Υπάλληλοι».

Μετά την έκδοση της με αριθμ. 12030 Φ. 109.1/10-5-99 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 713, τεύχος Β της 19-5-1999), με το αριθμ. 98689/30-/7-7-1999 έγγραφο του Υπ. Γεωργίας απεστάλησαν στις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες ειδικές οδηγίες εφαρμογής της Κ.Υ.Α. όσον αφορά τον σχεδιασμό και υλοποίηση προληπτικών δραστηριοτήτων, συνεργασίας με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και επιλύσεως των προβλημάτων που προέκυψαν στην συλλογή και καταγραφή των στατιστικών στοιχείων των δασικών πυρκαγιών. Επίσης με το με αριθμ. 421/20-6-2000 έγγραφο του Υπ. Γεωργίας απεστάλησαν πρόσθετες οδηγίες για διενέργειες περιπολιών δασοπροστασίας και εργασιών αποτροπής κινδύνου και εξάπλωσης πυρκαγιών σε περιοχές υψηλού κινδύνου (απομάκρυνσης και μείωσης της καύσιμης ύλης-χόρτα, θάμνοι και κλαδιά).

Οι δασικοί δρόμοι αντιπυρικής προστασίας κατασκευάζονται για να διευκολύνουν κυρίως την πρόσβαση των επίγειων μέσων σε περίπτωση επεισοδίου και όχι με στόχο να λειτουργήσουν σαν αντιπυρικές ζώνες.

Το μήκος του υπάρχοντος δασικού οδικού δικτύου Μαινάου ανέρχεται στα 550 χλμ και το μέγεθός του κυμαίνεται στα ανώτερα επιστημονικά αποδεκτά όρια.

Οι προληπτικές δραστηριότητες που παραμένουν στη Δασική Υπηρεσία προγραμματίζονται και εκτελούνται από τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με οδηγίες της Κεντρικής Υπηρεσίας και ανάλογα με τις διατιθέμενες πιστώσεις και το χρόνο διάθεσής των.

Για τα προληπτικά μέτρα και εργασίες που παραμένουν στην Δασική Υπηρεσία παρατίθενται απολογιστικά στοιχεία εκτελεσθέντων έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας από 1980- 1997 και ξεχωριστά τα εκτελεσθέντα στα έτη 1998/1999.

«Όπως φαίνεται και από τον πίνακα δεν έχει συμβεί κάποια σημαντικά διαφοροποίηση στις παραπάνω προληπτικές δραστηριότητες ώστε να δικαιολογείται η αύξηση των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών από απουσία προληπτικών δραστηριοτήτων. Οι Δασικές δε Υπηρεσίες απορροφούν όλες τις διατιθέμενες ετησίως πιστώσεις.

Συγκεκριμένα για την διαχείριση των δημοσίων δασών περιοχής του Δασαρχείου Βυτίνας, διετέθησαν από τον τακτό προϋπολογισμό πιστώσεις ύψους 140.000.000 δρχ.

Τέλος επισημαίνουμε ότι η έκταση που κήκε στο όρος Μαϊναλο τον Αύγουστο του 2000, έχει κηρυχθεί αναδασωτέα.

Οι αναδασωτέες εκτάσεις επιτηρούνται και προστατεύονται από τις αρμόδιες Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες και όταν διαπιστωθούν παράνομες επεμβάσεις λαμβάνονται αμέσως όλα τα απαραίτητα, προβλεπόμενα από την ισχύουσα Νομοθεσία, μέτρα για τη δίωξη των υπευθύνων και την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

9. Στην με αριθμό 2326/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 176/10-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 2326/13-9-2000 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Παναγιώτη Κρητικού, Νόρας Κατσέλη και Στυλιανού Παπαθεμελή, κατατίθεται η απάντηση της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004».

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

10. Στην με αριθμό 2327/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3235/5-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 2327/13-9-2000 ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σωτήρης Μ. Χατζηγάκης, με την οποία ζητεί τη μείωση της φορολογίας στο πετρέλαιο και τη βενζίνη για τη μείωση των επιπτώσεων που προκαλεί στους καταναλωτές η υπερβολική αύξηση των τιμών των προϊόντων αυτών στη διεθνή Αγορά, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Οι Ειδικόι Φόροι Κατανάλωσης, που επιβάλλονται στα πετρελαιοειδή προϊόντα, είναι εναρμονισμένοι σε κοινοτικό επίπεδο και εφαρμόζονται υποχρεωτικά από όλα τα Κράτη -Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα πλαίσια αυτά η χώρα μας φορολογεί σήμερα τα εν λόγω προϊόντα με τους κατώτερους σχεδόν συντελεστές που επιτρέπει η σχετική κοινοτική νομοθεσία.

Ειδικότερα, ο συντελεστής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που επιβάλλεται στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κίνησης ανέρχεται, από την 31-12-1998 (ν. 2682/1998), στο ποσό των 83 000 δραχμών ανά χιλιόλιτρο και ο εναρμονισμένος ελάχιστος κοινοτικός συντελεστής, που αποφασίσθηκε το 1992 και εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε κοινοτικό επίπεδο από 1-1-1993 ανέρχεται σε 245 EURO ή 80 519 δραχμές ανά χιλιόλιτρο.

Επίσης, ο συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που επιβάλλεται στην αμόλυβδη βενζίνη (μέχρι και 96,5 οκτάνια) ανέρχεται, από 5-8-1999 (ν. 2743/99) στο ποσό των 98 000 δραχμών ανά χιλιόλιτρο και ο εναρμονισμένος ελάχιστος κοινοτικός συντελεστής, που αποφασίσθηκε το 1992 και εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε κοινοτικό επίπεδο από 1-1-1993, ανέρχεται σε 287 EURO ή 94 323 δραχμές ανά χιλιόλιτρο. Από τα παραπάνω, προκύπτει σαφώς ότι οι συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, που εφαρμόζονται στη χώρα μας τόσο στο πετρέλαιο κίνησης όσο και στην αμόλυβδη βενζίνη, διαφέρουν από τους ελάχιστους υποχρεωτικά εφαρμοζόμενους σε κοινοτικό επίπεδο συντελεστές μόνο κατά 2481 και 3.677 δραχμές ανά χιλιόλιτρο αντίστοιχα και είναι από τους μικρότερους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

11. Στην με αριθμό 2346/14-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 509/16-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2346/14-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Βλάχος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι πλημμύρες που εκδηλώθηκαν το Νοέμβριο του 1999 στη Δυτική Αττική οφείλονται στην περιορισμένη αγωγιμότητα των κοιτών των ρεμάτων στον αγροτικό και αστικό χώρο. Τα έργα αποκατάστασης των κοιτών ανήκουν στην αρμοδιότητα της ΕΥ ΔΑΠ και του συνερωτώμενου ΥΠΕΧΩΔΕ.

Η φυτοκάλυψη των λεκανών απορροής των ρεμάτων που ανήκει στην αρμοδιότητα της Δασικής Υπηρεσίας, είναι ικανοποιητική (περίπου 80%) και πέραν της προστασίας, δεν απαιτεί ιδιαίτερα μέτρα.

Οι αποζημιώσεις για ζημιές σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις του Διαμ. Δυτικής Αττικής από πλημμύρες κατά το μήνα Νοέμβριο 1999 έχουν συμπεριληφθεί σε σχέδιο Κ.Υ.Α. των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών, το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει υπογραφεί από τον Υπουργό Γεωργίας και προωθείται για υπογραφή και από τον Υπουργό Οικονομικών.

Μετά την υπογραφή από τον Υπουργό Οικονομικών θ' αποσταλεί στις Δ/νσεις Γεωργίας για υλοποίηση.

Για τις εκτεταμένες ζημιές που προξενήθηκαν από τις πλημμύρες στις 8 και 9/11/1999 σε καλλιέργειες κηπευτικών και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην περιοχή των Δήμων Μεγαρέων Νέας Περάμου και Ελευσίνας Ν. Αττικής ο Οργανισμός ΕΛΓΑ κινητοποιήθηκε αμέσως.

Συγκεκριμένα για ζημιές στο ζωικό κεφάλαιο υποβλήθηκαν 21 δηλώσεις, που εκτιμήθηκαν άμεσα και καταβλήθηκε το ποσό των 15.000.000 δρχ στους δικαιούχους κτηνοτρόφους στις 16-3-2000.

Για ζημιές στη φυτική παραγωγή υποβλήθηκαν στον Οργανισμό ΕΛΓΑ από το Δ. Μεγαρέων 193 δηλώσεις ζημιάς, από το Δ. Νέας Περάμου 9 δηλώσεις ζημιάς και από το Δ. Ελευσίνας 1 δήλωση ζημιάς. Οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις διενεργήθηκαν έγκαιρα και καταβλήθηκε το ποσό των 260 553.855 δρχ. στους δικαιούχους παραγωγούς Συγκεκριμένα για το Δ. Μεγαρέων το ποσό των 249.924.798 δρχ. στις 27/3/2000, για το Δ. Νέας Περάμου το ποσό των 10.325.660 δρχ. στις 28/3/2000 και για το Δ. Ελευσίνας το ποσό των 303 397 δρχ. στις 16/5/2000.

Τέλος επισημαίνουμε ότι για την καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές που προξενούνται σε όλες ανεξαρτήτως τις περιόδους της χώρας τηρείται σειρά προτεραιότητας ανάλογα με την ημερομηνία της ζημιάς και σε όλες τις περιπτώσεις οι αποζημιώσεις καταβάλλονται σε όλους τους παραγωγούς του Δήμου ή της Κοινότητας ταυτόχρονα χωρίς την παραμικρή εξαίρεση.

Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»

12. Στην με αριθμό 2400/15-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 188/10-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ. αριθμ. 2400/15-09-2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Καλλιώρα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 περίπτωση δ' του ν. 2833/2000 (ΦΕΚ 150 Α') η αντιμισθία και οι αποζημιώσεις του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του Δ.Σ. της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004» καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Οικονομικών. Στα πλαίσια της παραπάνω νομοθετικής εξουσιοδότησης η μισθολογική κατάσταση των αναφερομένων στο νόμο καθορίζεται ομοίως με εκείνη των αντίστοιχων θέσεων νομικών προσώπων και εταιρειών του ευρύτερου δημόσιου τομέα καθώς και σε σχέση με την αντίστοιχη μισθολογική κατάσταση που διέπτε την προηγούμενη διοίκησης της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων -

Αθήνα 2004.

2. Επιπροσθέτως κατατίθεται η απάντηση της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004»

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

13. Στην με αριθμό 2406/15-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 714/6-10-2000 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 2406/15-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Άγγ. Τζέκη και Γ. Χουρμουζιάδη, σχετικά με προβλήματα στο παράρτημα του ΕΚΑΒ στη Θεσσαλονίκη, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

- Ήδη έχουν διατεθεί με την αρ. ΔΥ5α/11244/18-8-2000 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας οι πιστώσεις για την καταβολή των αποζημιώσεων των προσωπικού ΕΚΑΒ Θεσσαλονίκης, έτους 1999, η εκκαθάριση των οποίων είναι αρμοδιότητα των υπηρεσιών του φορέα αυτού.

- Επανεκτιμώντας τις ανάγκες του ΕΚΑΒ, εκδόθηκε η απόφαση και υπογράφηκε από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, βάσει της οποίας διατίθενται τα αιτούμενα κονδύλια και διασφαλίζεται πλήρως η εύρυθμη λειτουργία του ΕΚΑΒ.

- Στη γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης βρίσκονται, στο τελικό τους στάδιο, οι διαδικασίες προμήθειας συνολικά εκατόν δέκα έξι (116) νέων ασθενοφόρων αυτοκινήτων, για την κάλυψη αναγκών του ΕΚΑΒ και σύντομα αναμένεται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Ικανός αριθμός από τα παραπάνω ασθενοφόρα αυτοκίνητα αναμένεται να διατεθεί για την αντικατάσταση και περαιτέρω ενίσχυση του στόλου των ασθενοφόρων του παραρτήματος του ΕΚΑΒ στη Θεσσαλονίκη.

Η Υφυπουργός
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ»

14. Στην με αριθμό 2436/19-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 191/10-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την 2436/19.09.2000 Ερώτηση της Βουλευτού κας Έλσας Παπαδημητρίου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Α. Το αρχαίο θέατρο του Άργους, έργο μνημειακό της ελληνιστικής περιόδου με χωρητικότητα 17.000 θεατών, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της σύγχρονης πόλης. Βρίσκεται στις ΝΑ υπώρειες του λόφου της Λάρισας σε άμεση γειτνίαση με την Αγορά της αρχαίας πόλης του Άργους. Από την αρχαιότητα και ως τις μέρες μας αποτελεί ορόσημο μέσα στον πολεοδομικό ιστό της πόλης (αρχαίας και σύγχρονης) και σημείο αναφοράς όλων όσων περιγράφουν το Άργος από την αρχαιότητα ως σήμερα.

Β. Στο Αρχαίο Θέατρο του Άργους παρουσιάζονταν μέσα από απήματα του Δήμου Άργους και κατόπιν άδειας του ΥΠ.ΠΟ. κατά τα τελευταία έτη πολλές διαφορετικού χαρακτήρα εκδηλώσεις.

Το 1995-96 οι εκδηλώσεις αυτές εντάχθηκαν στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών και πολλαπλασιαζόμενες άρχισαν να επιβαρύνουν το ήδη καταπονημένο μνημείο για το οποίο ουδεμία μέριμνα συντήρησης και αποκατάστασής του είχε γίνει ώστε να δοθεί ασφαλές στο κοινό.

Για λόγους προστασίας του μνημείου αλλά και ασφαλείας των θεατών, το θέατρο βάσει της ΥΠ.ΠΟ./ΑΡΧ/Α1/Φ42/18981/1039/22.4.94 απόφασης δεν παραχωρήθηκε ούτε το 1997, ούτε και κατά τα επόμενα χρόνια.

Μετά την απαγόρευση του ΥΠ.ΠΟ. για τη χρήση του αρχαίου θεάτρου για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, το μνημείο ύστερα από απόφαση του τότε Γενικού Γραμματέα του ΥΠ.ΠΟ., εντάχθηκε στο Β' ΚΠΣ με αρχική χρηματοδότηση 200.000.000 δρχ. Το έργο εντάχθηκε στην Προγραμματική Δήμου Άργους – ΥΠ.ΠΟ. – Τ.Α.Π. με φορέα υλοποίησης το Δήμο Άργους. Μέσα

στο 1997-1998 έγιναν οι προδιαγραφές της προκήρυξης ενδιαφέροντος για την προμελέτη και μελέτη και το καλοκαίρι του 1998 έγινε η επιλογή του μελετητή. Η μελέτη με τίτλο «Στερέωση - Αναστήλωση - Αποκατάσταση Αρχαίου Θεάτρου Άργους» ανατέθηκε τότε από το Δήμο Άργους σε ομάδα μελετητών.

Στις 13.4.99 (αρ. πρωτ. 3029) παραδόθηκαν, σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις των μελετητών, η γεωτεχνική μελέτη, η τοπογραφική μελέτη και οι προμελέτες των αρχιτεκτονικών, στατικών και ηλεκτρομηχανολογικών μελετών.

Στη συνέχεια η προμελέτη εστάλη με το υπ' αρ Φ1/15/2847/25.6.99 έγγραφο της Δ' ΕΠΚΑ στην ΔΙΠΚΑ και δια της ΔΙΠΚΑ στην ΔΑΑΜ από την οποία διαβιβάστηκε στο ΚΑΣ με την υπ. αρ. ΥΠ.ΠΟ./ΔΑΑΜ/853/44286/ 28.9.99 Εισήγησή της.

Το ΚΑΣ γνωμοδότησε να αναβληθεί η λήψη απόφασης όπως προκύπτει από την 49/12.10.99 Πράξη του, που κοινοποιήθηκε με την αρ. ΥΠ.ΠΟ./ΔΑΑΜ/59/11.1.2000 Απόφαση. Οι παρατηρήσεις για τη συμπλήρωση της προμελέτης που έγιναν στο πλαίσιο της σχετικής γνωμοδότησης του εν λόγω Συμβουλίου κοινοποιήθηκαν από την ΔΑΑΜ με το αρ. πρωτ. ΥΠ.ΠΟ./ΔΑΑΜ/286/21313/24.4.2000 έγγραφό της προς το Δήμο Άργους.

Πρόσφατα, με το αρ. πρωτ. 11078/27.6.2000 έγγραφο των μελετητών υπεβλήθησαν συμπληρωμένες σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΔΑΑΜ οι νέες προμελέτες - μελέτες, προκειμένου να επανυποβληθεί το θέμα στο ΚΑΣ προς έγκριση.

Μετά τη γνωμοδότηση του ΚΑΣ και την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης θα εξετασθεί η ωριμότητα του έργου ώστε να προταθεί η ένταξή του στο ΠΕΠ Πελοποννήσου στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στις προθέσεις του ΥΠ.ΠΟ. είναι η αξιοποίηση του Αρχαίου Θεάτρου και η επιχορήγηση του έργου με 600.000.000 δρχ.

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

15. Στην με αριθμό 2455/19-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 193/9-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την 2455/19.09.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λευτέρη Παπανικολάου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Το Κάστρο Καλαμάτας -κτίσμα της Φραγκοκρατίας, στο οποίο παρατηρούνται πολλές οικοδομικές φάσεις- παρουσιάζει στατικά προβλήματα, απόρροια των καταστρεπτικών σεισμών του 1986. Η ύπαρξη κατοικιών περιμετρικά του εξωτερικού τείχους και σε επαφή σχεδόν με αυτό δεν επιτρέπει προς το παρόν την πραγματοποίηση των αναγκαίων εργασιών αποκατάστασης.

Η 5η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων προς διευκόλυνση της διενέργειας ανασκαφών και του έργου της αναστήλωσης έχει προτείνει σειρά απαλλοτριώσεων ιδιοκτησιών προκειμένου να δημιουργηθεί ζώνη ελεύθερη περιμετρικά του Κάστρου. Οι περισσότερες των υποθέσεων έχουν ήδη εγκριθεί από το ΚΑΣ και βρίσκονται στο στάδιο της κτηματογράφησης.

Στα πλαίσια της εκπόνησης μελέτης αποκατάστασης της πύλης εισόδου και τμήματος του εξωτερικού περιβόλου που κατέρρευσε το 1996, πραγματοποιήθηκαν ερευνητικές τομές σε δύο σημεία του τείχους το 1998. Η μελέτη βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης.

Η αρμόδια Εφορεία προκειμένου να εκτελεσθούν οι απολύτως αναγκαίες επεμβάσεις για την αναστήλωση, στερέωση και διαμόρφωση του Κάστρου Καλαμάτας έχει υποβάλει πρόταση για ένταξη του έργου στο Γ' ΚΠΣ με προϋπολογισμό 200.000.000 δρχ. και αναμένει τις σχετικές εγκρίσεις.

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

16. Στην με αριθμό 2456/19-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 324/5-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 2456/19-9-2000 ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Πόπη Φουντουκίδου, με την οποία

ζητεί, τη μείωση της τιμής του πετρελαίου για γεωργική χρήση ώστε να αντιμετωπισθούν οι συνέπειες που προκαλεί στους αγρότες η αύξηση της τιμής των καυσίμων και να στηριχθεί γεωργίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως είναι γνωστό, η Κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας την ανάγκη χορήγησης στους αγρότες πετρελαίου κίνησης με μειωμένη φορολογική επιβάρυνση με στόχο αφενός τη μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων και αφετέρου των επιπτώσεων στο εισόδημα των αγροτών, από το 1996 καθιέρωσε, για πρώτη φορά, σύστημα επιστροφής ποσοστού του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που επιβάλλεται στο πετρέλαιο κίνησης που χρησιμοποιείται στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

Η επιστροφή αυτή πραγματοποιείται με την αναγωγή του παραπάνω ποσοστού σε ένα ειδικό κατ' αποκοπή συντελεστή, ο οποίος εφαρμόζεται στα δηλούμενα ετήσια ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από γεωργικές εργασίες.

Το ισχύον ποσοστό επιστροφής ανέρχεται στο 40% του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, ο δε ειδικός κατ' αποκοπή συντελεστής έχει υπολογισθεί σε 1,59% για τη φυτική παραγωγή και σε 0,45% για τις λοιπές τρεπιπτώσεις.

Εξάλλου, σε μειωμένη φορολογία υπάγεται και το υγραέριο, που χρησιμοποιείται στη γεωργία. Στο υγραέριο ο φόρος που εισπράττεται σήμερα ανέρχεται σε 100 δραχμές ανά τόνο έναντι των 34.000 δραχμών ανά τόνο που εισπράττονται όταν το καύσιμο αυτό χρησιμοποιείται για την κίνηση οχημάτων.

Ήδη οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου μελετούν το θέμα της φορολογίας του πετρελαίου γενικότερα και επεξεργάζονται τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσοστού επιστροφής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στους αγρότες από 40% σε 50% και την πρόσθετη επιστροφή ποσοστού 30% στις ακίνητες αγροτικές εκμεταλλεύσεις (θερμοκήπια κλπ).

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

17. Στην με αριθμό 2490/20.9.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 196/9.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ. αριθμ. 2490/20-9-2000 ερώτηση των Βουλευτών κ κ Λιάνας Κανέλλη και Αντώνη Σκυλλάκου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ο Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Θων στους Αμπελοκήπους είναι κηρυγμένος από την Αρχαιολογική Υπηρεσία ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο και έργο τέχνης με την υπ. αριθμ ΥΑ ΥΠ ΠΟ /ΑΡΧ/Β1/Φ26/42088/576/31-8019, (ΦΕΚ Β' 869/1979)με ζώνη προστασίας 15 μέτρων γύρω του.

Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο εξέτασε την μελέτη ανέγερσης κτιρίου (συγκροτήματος γραφείων - καταστημάτων και σταθμού αυτοκινήτων) και η ΔΒΜΜΙ εξέδωσε την ΥΑ ΥΠ ΠΟ / ΑΡΧ/Β1/Φ26/ΟΙΚ/26674/878/3-6-1999 εγκριτική απόφαση ανέγερσης οικοδομικού συγκροτήματος στο κτήμα Θων - Άγιος Νικόλαος Θων, με τους εξής όρους ως προστατευτικούς για το ναό.

α) Ο κατασκευαστής με μονομερή συμβολαιογραφική πράξη να αναλάβει τη δέσμευση εξαγοράς και κατεδάφισης της πολυκατοικίας, η οποία είναι πλησίον του ναού, προκειμένου ο ελεύθερος χώρος να ενταχθεί στο περιβάλλον του μνημείου. Και

β) εάν αυτό δεν γίνει κατορθωτό θα πρέπει να δεσμευτεί στην ίδια συμβολαιογραφική πράξη, ότι θα καταβάλει το τίμημα της απαλλοτρίωσης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, όρος ο οποίος εμπεριέχεται ήδη στον φάκελο της υποθέσεως και αφορά στη β' σχετική αίτηση της εταιρείας για προέγκριση αρχαιολογικής πρότασης για νέα χωροθέτηση της περιοχής.

Ήδη οι όροι α) και β) έχουν εκτελεσθεί από τον ενδιαφερόμενο και τα στοιχεία υπάρχουν μέσα στο φάκελο.

Από το Υπουργείο Πολιτισμού το θέμα έχει ολοκληρωθεί.

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

18. Στην με αριθμό 2495/20-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 954/17-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παι-

δείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2495/20-9-2000 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μιχ Χαλκίδης, σχετικά με τη στέγαση του 5ου Νηπιαγωγείου Βέροιας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Μετά από την αποκέντρωση του Π Δ Ε, και την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του ν 2218/94 όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν 2240/94 και κωδικοποιήθηκαν με το Π Δ. 30/1996, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έχουν αρμοδιότητα για την επιλογή και απόκτηση οικοπεδικών εκτάσεων, τον προγραμματισμό, την μελέτη, την κατασκευή και την επίβλεψη των έργων σχολικής στέγης.

Οι ΟΤΑ έχουν την ευθύνη για την επισκευή και συντήρηση των διδακτηρίων της περιφέρειάς τους.

Το ΥΠ. Ε. Π Θ επιχορηγεί ετησίως επικουρικά τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από το Εθνικό Π Δ, Ε συνολικά, για οικόπεδα, κατασκευές και επισκευές χωρίς περαιτέρω παρέμβαση στην κατανομή των πιστώσεων μέσα στο Νομό.

Από το 1998 η κατανομή των πιστώσεων στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις για κατασκευές και επισκευές γίνεται με απόφαση του Υπουργού ΥΠΕΠΘ.

Επίσης, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις επιχορηγούνται για σχολικά κτίρια και από τα Π.Ε.Π.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας στην τριετία 1998-2000 επιχορηγήθηκε με τα κατωτέρω ποσά από τις πιστώσεις του Εθνικού Π Δ Ε του ΥΠΕΠΘ και του ΟΣΚ Α.Ε.

1998		
Για οικόπεδα-κατασκευές		348.000.000 δρχ.
Για επισκευές		86.000.000 δρχ.
1999		
Για οικόπεδα-κατασκευές		80.000.000 δρχ.
Για επισκευές		55.000.000 δρχ.
2000		
Για οικόπεδα-κατασκευές		80.000.000 δρχ.
Για επισκευές		60.000.000 δρχ.

Έπειτα από τα ανωτέρω, οι ΟΤΑ και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας θα πρέπει να συμπεριλάβουν στο πρόγραμμά τους, τις απαιτούμενες επισκευές των υπάρχοντων σχολικών κτιρίων, την αποπεράτωση εκτελουμένων έργων και την κατασκευή νέων εκπαιδευτηρίων. Το ΥΠΕΠΘ από την πλευρά του και σύμφωνα με την Στ1/3624/9.12.99 εγκύκλιο που έχει αποστείλει προς όλες τις Ν.Α. της χώρας, θα προσπαθήσει, για την κατά το δυνατόν επαρκή χρηματοδότηση, προκειμένου να υπάρξει η δυνατότητα της απρόσκοπτης συνέχισης των έργων για την βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης του Ν. Ημαθίας.

Σχετικά με το 5^ο Ν/Γ Βέροιας σας πληροφορούμε ότι από τον ΟΣΚ έχει συμπεριληφθεί στο έργο «ΜΕΛΕΤΗ και ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 50 ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΩΝ ΑΙΘ ΔΙΑ/ΛΙΑΣ και ΠΡΟΚΑΤ/ΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΕ ΓΗΠΕΔΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΦΑΣΗ 2000-Β» η κατασκευή του 3/θεσίου διδ/ρίου στον χώρο του 5^{ου} Δημ. Σχ. Βέροιας.

Το έργο δημοπρατήθηκε στις 28.6.2000 και η Σύμβαση με τον Ανάδοχο του έργου θα υπογραφεί μέσα στο μήνα Οκτώβριο του 2000.

Η Συμβατική προθεσμία του έργου είναι 180 ημέρες από την ημέρα της υπογραφής της Σύμβασης.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»

19. Στην με αριθμό 2497/20.9.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 198/9.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 2497/20.9.00 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Σκανδαλάκη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η αρμόδια Εφορεία προσπαθεί συνεχώς να επέμβει με όσα μέσα διαθέτει και σε συνεργασία πολύ συχνά με τοπικούς φορείς, με στόχο τη διατήρηση του αρχαιολογικού χώρου της «Ακρόπολης» της Σπάρτης σε ευπρεπή κατάσταση. Τα τελευταία χρόνια με επεμβάσεις όπως η κοπή δένδρων τα οποία φύονταν στο κοίλο και τη σκηνή του θεάτρου Σπάρτης και σε άλλα

σημεία του χώρου καθώς και μικρές κατά τόπους διαμορφώσεις, προσπαθεί να αναδείξει όσο το δυνατόν περισσότερο το χώρο. Παράλληλα ο συστηματικός πλέον καθαρισμός καθ' όλη τη διάρκεια του έτους καθιστά τον αρχαιολογικό χώρο «ημιεπισκέψιμο» αφού υπάρχουν τα γνωστά προβλήματα (μη ολοκληρωση απαλλοτριώσεων, κ.λπ.).

Στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ κατατέθηκε από την Υπηρεσία μας (Ε'ΕΠΚΑ) πρόταση με τίτλο «Ανάπλαση-Ανάδειξη-Συντήρηση Αρχαιολογικών Χώρων Σπάρτης και ευρύτερης περιοχής» στην οποία περιλαμβάνονταν και η Ακρόπολη. Σε αυτήν την πρόταση γινόταν ένας πρώτος προϋπολογισμός για την ανάδειξη όλων των χώρων και της Ακρόπολης, πλην του θεάτρου για το οποίο κατατέθηκε ξεχωριστό δελτίο, ο οποίος ανέρχονταν στο ποσό των 450.000.000 δρχ..

Σε επίσκεψη της Γενικής Γραμματέως κας Μενδώνη στη Σπάρτη, κατά τον Φεβρουάριο του 2000, αποφασίστηκε ότι το Θέατρο Σπάρτης και η Ακρόπολη θα αποτελέσουν ένα έργο με δύο σκέλη (υποέργα) και ότι οι υπόλοιποι χώροι της ευρύτερης περιοχής της Σπάρτης θα αποτελούσαν ένα διαφορετικό έργο.

Η σύσκεψη στην οποία είχε προσέλθει και η Αγγλική Σχολή είχε ως θέμα το Αρχαίο Θέατρο Σπάρτης τμήμα του οποίου είχε αποκαλύψει η Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή ενώ έχει διενεργήσει μικρές διερευνητικές τομές στον υπόλοιπο χώρο του μνημείου σε δύο ανασκαφικές περιόδους κατά τις δεκαετίες του 1920 και του 1990. Τα τελικά συμπεράσματα των εργασιών αυτών δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί πλήρως από την Αγγλική Σχολή. Δευτερευόντως, στη Σύσκεψη αναφέρθηκαν και ζητήματα του συνόλου του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης, ως απλή ανταλλαγή απόψεων και όχι σε σχέση με το κύριο αντικείμενο που ήταν το ρωμαϊκό θέατρο. Εξάλλου στον Αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης εκτός από τις εργασίες της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής έχουν πραγματοποιηθεί ανασκαφικές έρευνες και από την Υπηρεσία μας σε διάφορα σημεία του χώρου. Οι έρευνες αυτές έχουν αποκαλύψει πληθώρα σημαντικών ευρημάτων και αρχιτεκτονικών λειψάνων.

Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

20. Στην με αριθμό 2503/20.9.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 31826/17.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2503/20.9.00, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων, ο Βουλευτής κ. Α. Λιάσκος, σχετικά με τα προβλήματα επιχειρήσεων από πανωτόκια, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Κυβέρνηση κατανοώντας το πρόβλημα που είχε προκύψει από τα υψηλά επιτόκια και τους πολύ συχνούς ανατοκισμούς επί παλαιών δανείων, προχώρησε σε νέα ρύθμιση, επ' ωφελεία των δανειοληπτών χωρίς να θίγεται η εύρυθμη λειτουργία του πιστωτικού συστήματος.

Με το ν. 2789/2000 (ΦΕΚ.21/Α'/11.2.2000) γίνεται μία καλή προσπάθεια να επιλυθούν προβλήματα και καταστάσεις που διαμορφώθηκαν στο παρελθόν. Έτσι ρυθμίζονται οφειλές

παλαιότερων δανείων (έως 15.4.1998) και τίθεται ένα ανώτατο όριο οφειλής με κλιμάκωση ανάλογα με τη χρονολογία που διαμορφώθηκε η απαίτηση της Τράπεζας κατά το χρόνο καταγγελίας της σύμβασης. Στη βάση υπολογισμού του ποσού της απαίτησης της τράπεζας κατά την καταγγελία της δανειακής σύμβασης δεν περιλαμβάνονται τόκοι από ανατοκισμό. Η ρύθμιση περιλαμβάνει όλους όσους έχουν αρρυθμιστες οφειλές στις Τράπεζες και ισχύει για όλες τις κατηγορίες δανείων (επιχειρηματικά, καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και αγροτικά). Για όσους κάνουν χρήση της ρύθμισης οι πλειστηριασμοί παγώνουν μέχρι τέλος Οκτωβρίου 2000.

Τέλος, σε ότι αφορά το ερώτημα για τον αριθμό των ρυθμίσεων που έχουν πραγματοποιηθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 του ν.2789/2000 στο Νομό Ευβοίας και στο σύνολο της χώρας, σας πληροφορούμε ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με έγγραφο του έχει ζητήσει από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών αναλυτικά στοιχεία για τις ρυθμίσεις που έχουν γίνει και τα οποία θα είναι στη διάθεση του ΥΠΕΘΟ στο τέλος του έτους.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το δελτίο των επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 24 Μαΐου 2001.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 934/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τις αυξήσεις στις τιμές των υγρών καυσίμων.

2. Η με αριθμό 937/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αλέξανδρου Κοντού προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη διαδικασία πλήρωσης με ειδικό ιατρικό προσωπικό για τη λειτουργία της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Νοσοκομείο Ξάνθης.

3. Η με αριθμό 932/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυριδώνος Στρεφτάρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τις αυξήσεις στις τιμές των υγρών καυσίμων.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 944/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ελευθέριου Τζιόλα προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, σχετικά με τη λειτουργία του εργοστασίου ινοσανίδας «ΠΙΝ-ΔΟΣ Α.Ε.» στο Νομό Γρεβενών.

2. Η με αριθμό 935/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανέστη Αγγελή προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη χρησιμοποίηση ποσοτήτων ληγμένης ορμόνης, από τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και τις επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και των ζώων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 942/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος και Β' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Σγουριδη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικής με πρόσφατο δημοσίευμα βρετανικής εφημερίδας αναφερόμενο στην απόφαση του βρετανικού Υπουργείου Εσωτερικών, για εφαρμογή ελέγχου της εθνικής προέλευσης για τους επισκέπτες, μεταξύ αυτών και των Ελλήνων Ποντίων.

Λόγω κωλύματος των κυρίων Υπουργών η επίκαιρη ερώτηση δεν θα συζητηθεί και επομένως διαγράφεται.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 941/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Φάνης Πάλλη-Πετραλιά προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικής με την οριστική χωροθέτηση του συνόλου των ολυμπιακών έργων, την ανατροπή του προϋπολογισμού για την κατασκευή των έργων κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κ. Πετραλιά έχει ως εξής:

«Η αναζήτηση χώρων υποδοχής ολυμπιακών έργων στην τελευταία συνεδρίαση της διυπουργικής επιτροπής μόλις δύο χρόνια πριν τη διεξαγωγή των Test Events (παγκόσμια πρωταθλήματα), καταδεικνύει είτε προχειρότητα είτε σκοπιμότητα. Το Ελληνικό τείνει να καταστεί «αποθήκη» όσων έργων έχουν μείνει χωρίς οριστική χωροθέτηση.

Πέρα από την απειλή τσιμεντοποίησης του τελευταίου ανοιχτού χώρου στην Αττική, παρακολουθούμε και την εκτίναξη των προϋπολογισμών πολλών έργων με ανατιμήσεις έως και 400% από τον προϋπολογισμό, που επισήμως είχε ανακοινώσει η Κυβέρνηση, πριν καν ξεκινήσει η κατασκευή τους! Συγκεκριμένα το «Κέντρο Σκοποβολής» στο Μαρκόπουλο προκηρύχθηκε έναντι 17,3 δις δραχμές, ενώ είχε ανακοινωθεί ότι θα στοιχίσει τέσσερις δις δραχμές, το «Κλειστό Γαλατσίου» δεκαπέντε δις δραχμές έναντι επτά δις δραχμές, το «Σπίτι της Άρσης Βαρών» στη Νίκαια δεκαπέντε δις έναντι οκτώ δις και το Ιππικό Κέντρο και ο Ιππόδρομος στο Μαρκόπουλο εβδομήντα τέσσερις δις δραχμές, όταν η Κυβέρνηση δήλωνε ότι θα τα κατασκεύαζε με αυτοχρηματοδότηση και δεν θα κόστιζαν ούτε μία δραχμή! Δεδομένων των ανωτέρω,

Καλείται ο κύριος Υπουργός να ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία

Εάν υπάρχει έστω και σήμερα οριστική χωροθέτηση του συνόλου των ολυμπιακών έργων, γιατί ανατράπηκαν οι προϋπολογισμοί των πιο πάνω έργων κι αν έχουν ανατραπεί και άλλων έργων και δραστηριοτήτων, ποιων και πόσο;

Εάν μελετάται η επιβολή ειδικού φόρου προκειμένου να αντιμετωπισθεί η ανεξέλεγκτη αύξηση του προϋπολογισμού των έργων και ποιος είναι ο τελικός προϋπολογισμός έργων και δράσεων των αγώνων και ποια τα περιθώρια διακύμανσης που θέτει η Κυβέρνηση;»

Επίκαιρο μεν θέμα, κυρία συνάδελφε, αλλά για επερώτηση. Δεν ξέρω πώς θα σας απαντήσει σε τρία λεπτά ο κύριος Υπουργός.

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού αρμόδιος για θέματα αθλητισμού κ. Φλωρίδης, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Υπάρχουν τέσσερις ερωτήσεις, τέσσερα σημεία στα οποία θα επιχειρήσω να δώσω μία σύντομη απάντηση. Όλα τα ολυμπιακά έργα για τη στέγαση και τη διεξαγωγή των ολυμπιακών αθλημάτων έχουν χωροθετηθεί εκτός από το στάδιο. Υπήρξε μία απόφαση στην τελευταία διυπουργική επιτροπή που συνδέεται με το χώρο, τις επιπτώσεις στον χώρο και η απόφαση αυτή μας οδηγεί στην επαναχωροθέτηση.

Όσον αφορά στο θέμα του Ελληνικού, πρέπει να σας πω ότι όλες οι εγκαταστάσεις στο Ελληνικό είναι προσωρινές, δηλαδή εγκαταστάσεις οι οποίες μετά το πέρας των αγώνων θα αποξηλωθούν. Επομένως, δεν κινδυνεύει καθόλου ο χώρος αυτός από τσιμεντοποίηση, όπως αναφέρεται.

Στο ερώτημα αν μελετά η Κυβέρνηση την επιβολή ειδικού

φόρου, σας λέω ότι η απόφαση της Κυβέρνησης είναι να μην επιβάλει κανέναν ειδικό φόρο για το θέμα της ενίσχυσης του προϋπολογισμού των Ολυμπιακών Αγώνων.

Το μεγάλο ζήτημα της ανατροπής, σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά, των προϋπολογισμών των έργων: Εδώ πρέπει να διευκρινιστεί με ποια στοιχεία γίνεται η σύγκριση. Αν αναφερόμαστε στα στοιχεία τα οποία περιέχονται στο φάκελο διεκδίκησης σε σχέση με αυτά τα έργα, αντιλαμβάνεστε ότι αυτά τα στοιχεία απέχουν πολύ από την πραγματικότητα για πολύ απλούς λόγους: Πρώτον, ότι τα στοιχεία αυτά είχαν κατατεθεί πριν από περίπου επτά χρόνια και δεύτερον, ότι τα στοιχεία αυτά αφορούσαν προσεγγιστικούς προϋπολογισμούς. Δεν στηρίζονταν ούτε σε προμελέτες ούτε σε μελέτες. Στοιχεία αξιόπιστα για να πει κανείς πόσο κοστίζει ένα έργο για να κατασκευαστεί, προκύπτουν μόνον από μία οριστική μελέτη.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται, δεν στηρίζονταν σε μελέτες και δεν ήταν δυνατόν ποτέ να γίνει αυτό. Στο φάκελο διεκδίκησης αναφέρεσαι σε κάποια έργα και σ' αυτά έχεις ένα προσεγγιστικό κόστος. Οι προϋπολογισμοί, λοιπόν, για τα έργα αυτά γίνονται συγκεκριμένοι και είναι οι πρώτοι προϋπολογισμοί, τώρα που οριστικοποιήθηκαν οι προμελέτες ή οι οριστικές μελέτες. Τώρα έχουμε ακριβή στοιχεία. Επομένως, δεν μπορούμε να μιλούμε για αποκλίσεις σε σχέση με κάτι που δεν υπήρχε, όσον αφορά, επαναλαμβάνω, έναν αξιόπιστο προϋπολογισμό. Διότι προσεγγίσεις και αναφορές είχαν γίνει και στο παρελθόν.

Φθάνει να σας πω ένα παράδειγμα για να καταλάβετε. Το κόστος κατασκευής του IBC, του Διεθνούς Κέντρου Ραδιοτηλεόρασης, αναφερόταν στο φάκελο διεκδίκησης με ογδόντα χιλιάδες το τετραγωνικό μέτρο. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι η φθηνότερη κατασκευή είναι διακόσιες χιλιάδες το τετραγωνικό μέτρο. Θα δει, λοιπόν, κανείς τώρα ότι ανάμεσα σ' εκείνον τον προϋπολογισμό και το σημερινό, που είναι ο πραγματικός με βάση μία μελέτη, υπάρχει μία απόκλιση. Αυτή η απόκλιση, όμως, έχει να κάνει με στοιχεία όχι πραγματικά.

Ο προϋπολογισμός που έχει ανακοινωθεί από την Κυβέρνηση είναι στο ένα τρισεκατομμύριο διακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (1.250.000.000.000)δραχμές και βεβαίως τώρα που έχουμε το οριστικό κόστος στα έργα και τις δραστηριότητες θα παρουσιαστεί πλήρως η εικόνα του προϋπολογισμού, αλλά σας λέω ότι οι αποκλίσεις οι οποίες θα εμφανιστούν στο σύνολο αυτού του μεγέθους είναι πάρα πολύ μικρές.

Επειδή τελείωσε ο χρόνος θα επανέλθω, κύριε Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Ορίστε, κυρία Πετραλιά, έχετε το λόγο.

ΦΑΝΗ-ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ: Κύριε Υπουργέ, υπάρχουν διαβεβαιώσεις του τότε και νυν Υπουργού, του κ. Βενιζέλου, ότι τα ολυμπιακά έργα είναι πολύ μικρό κομμάτι του προϋπολογισμού, ενώ αντιθέτως σήμερα βλέπουμε ότι τα έργα αυτά έχουν μία αύξηση της τάξεως και του 400% και του 500%.

Έρχεστε σήμερα και μας λέτε για το φάκελο διεκδίκησης - ένα φάκελο στον οποίο την υπογραφή του έχει βάλει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός- και μας λέτε ότι αυτός ο συγκεκριμένος φάκελος δεν ήταν αξιόπιστος. Και εγώ θα σας πω ότι τα κόστη αυτά δεν ισχύουν μόνο για τα έργα του φακέλου διεκδίκησης, αλλά και πέρα από αυτόν, για το «Σκοπευτήριο» και για τη Νίκαια και τον Ιππόδρομο -για τον οποίο θα επανέλθω με επίκαιρη ερώτηση εντός των ημερών, διότι εκεί συμβαίνουν σημεία και τέρατα, που θα γινόταν δήθεν με αυτοχρηματοδότηση- θέλω λοιπόν να πω ότι είχαν έρθει επικαιροποιημένα τα κόστη στα καινούρια master plan τα οποία είχε κάνει το «2004» και αυτές τις συγκριτικές τιμές έχω λάβει υπόψη μου.

Ξέρετε πολύ καλά ότι πρέπει να είναι όλα τα έργα έτοιμα το 2003. Κακώς μιλάμε για το 2004. Έχουμε αναλάβει τη δέσμευση να κάνουμε τα Test Events, δηλαδή τα παγκόσμια πρωταθλήματα. Στις 17 Σεπτεμβρίου του 2004 πρέπει να γίνει το στάδιο. Τώρα ανακαλύψαμε ότι είχε γίνει εκεί η Μάχη του Μαραθώνα το 480 π.Χ.;

Είπατε ότι είναι προσωρινά. Γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, ότι η αντιπροσωπεία της Οργανωτικής Επιτροπής

του 2004 πήγε στη Λαζάνη και μίλησε για γήπεδο του μπάσκετ δέκα χιλιάδων θέσεων του οποίου θα γίνει με οριστική εγκατάσταση στη θέση του Ελληνικού. Ο χώρος εκεί από μητροπολιτικό πάρκο που η δική σας Κυβέρνηση είχε αποφασίσει να κάνει το 1997, έχει μετατραπεί σε μία «ολυμπιακή αποθήκη». Το πολυδύναμο του Φαλήρου έχει γίνει «πολύπαθο» και όποιο έργο περισσεύει το πηγαίνεται στην ολυμπιακή αποθήκη. Ξέρετε πάρα πολύ καλά, ότι κάποιο απ' αυτά θα μείνουν μόνιμα εκεί. Και το ξέρετε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ –και το ξέρετε ότι το ξέρω– ότι γίνονται συζητήσεις να πάει εκεί και το δημοσιογραφικό χωριό. Δηλαδή θα γίνει μπετόν η μόνη περιοχή του Λεκανοπεδίου που μπορεί να δώσει μια ανάσα στο λεκανοπέδιο.

Λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά η Κυβέρνηση οφείλει να πει έντιμα πόσο θα πάει ο προϋπολογισμός. Αν θέλετε, εγώ βάζω και στοίχημα μαζί σας ότι ο προϋπολογισμός των Ολυμπιακών Αγώνων, θα αγγίξει τα τρία τρισεκατομμύρια. Βάζουμε και ένα στοίχημα αν θέλετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όχι άλλα στοίχημα. Έλεος!

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επανερχομαι στο θέμα της περιοχής του αεροδρομίου του Ελληνικού. Είναι πεντέμισι χιλιάδες στρέμματα και επαναλαμβάνω και πάλι ότι εκεί δεν προβλέπεται να γίνει καμία επιπρόσθετη μόνιμη εγκατάσταση.

Ακόμα και σ' αυτό το γήπεδο που αναφέραμε, ξέρετε ότι αφορά στην αξιοποίηση της υπάρχουσας εγκατάστασης της Ολυμπιακής, το γνωστό ως Χάγκερ. Αλλά δεν πρόκειται να γίνει κάτι περισσότερο εκεί. Δεν θέλουμε να υπάρξει καμία μόνιμη εγκατάσταση στο χώρο του Ελληνικού.

ΦΑΝΗ ΠΕΤΡΑΛΙΑ-ΠΑΛΛΗ: Δεσμεύεστε γι' αυτό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Βεβαίως εκφράζω την απόφαση που έχουν πάρει στη διυπουργική επιτροπή.

Όσον αφορά τον Ιππόδρομο, εφόσον λέτε ότι θα επανέλθετε με μία επίκαιρη ερώτηση, επιφυλάσσομαι να απαντήσω τότε. Πάντως και εδώ δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα. Όπως ξέρετε, ο διαγωνισμός για την αυτοχρηματοδότηση δεν υπήρξε επιτυχής και αποφασίστηκε να γίνει ως δημόσιο έργο. Ένα τμήμα αυτού του έργου που αφορά τη μεταφορά του Ιπποδρόμου αυτή καθ' εαυτή θα χρηματοδοτηθεί από τα έσοδα του Ιπποδρόμου.

ΦΑΝΗ ΠΕΤΡΑΛΙΑ-ΠΑΛΛΗ: Ποια έσοδα; Αφού μπήκε μέσα την προηγούμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρία Πετραλία επέτρεψα μια διακοπή. Μην το συνεχίζετε.

ΦΑΝΗ ΠΕΤΡΑΛΙΑ-ΠΑΛΛΗ: Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Έχουμε επιληφθεί και γι' αυτό το θέμα. Ξέρετε πολύ καλά τι συμβαίνει εκεί και σήμερα άλλαξα την απόφαση με την οποία γίνεται όλο αυτό το στοίχημα, γιατί όντως υπάρχει πρόβλημα εκεί.

Πρέπει να σας πω επίσης ότι, σε σχέση με το Σιδνεύ υπάρχουν μερικές εγκαταστάσεις δικές μας οι οποίες είναι μόνιμες γιατί θέλαμε να δημιουργήσουμε μόνιμους χώρους τέλεσης των αθλημάτων και για μετά το 2004, όπως είναι το Κλειστό Γυμναστήριο της Άρσης Βαρών, το Κλειστό Γυμναστήριο του Γαλασίου και το Κλειστό Γυμναστήριο της Νίκαιας.

Επίσης και για το σκοπευτήριο αποφασίστηκε να κατασκευαστεί ένα σκοπευτήριο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και μετά το 2004. Πρέπει να σας πω ότι ο τρόπος που το κατασκευάζουμε το καθιστά το καλύτερο σκοπευτήριο, στον κόσμο. Οι εγκαταστάσεις γίνονται με τέτοιο τρόπο ώστε αυτό στη συνέχεια να μπορεί να αυτοχρηματοδοτείται και να μην επιβαρύνει με κανένα τρόπο το δημόσιο προϋπολογισμό, για να μπορεί να λειτουργεί σαν αυτόνομη μονάδα.

Αυτές είναι οι διαφορές που προκύπτουν, αλλά εν πάση περιπτώσει, θα χρειαζόταν μια αναλυτικότερη συζήτηση για να απαντηθούν όλα τα θέματα λεπτομερώς.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τρίτη είναι η με αριθμό 933/21.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του

Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικές με την αποζημίωση των πληγόντων από την ανομβρία του περασμένου Μαρτίου, δενδροκαλλιεργητών της Θεσσαλίας.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τσιόγκα έχει ως εξής:

«Η πρωτοφανής ανομβρία και οι ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες του περασμένου Μάρτη είχαν αρνητικά αποτελέσματα στην καρπώδηση ορισμένων δενδροκομικών καλλιεργειών (αχλάδια, κεράσια κ.α.), κυρίως στην περιοχή της Θεσσαλίας, αλλά και σε άλλες περιοχές της χώρας, με συνέπεια τον αποδεκατισμό του αναμενόμενου εισοδήματος των αντίστοιχων παραγωγών. Ο κίνδυνος χρεοκοπίας αυτών των παραγωγών είναι υπαρκτός και βέβαιος, αν δεν αποζημιωθούν από τα ΠΣΕΑ (Προγράμματα Σχεδιασμού Έκτακτων Αναγκών), μιας και από τον κανονισμό των ΕΛΓΑ (Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων) δεν προβλέπεται καμία αποζημίωση για τις συγκεκριμένες ζημιές.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Τι ενέργειες θα κάνει και πότε για να αποζημιωθούν από τα ΠΣΕΑ οι συγκεκριμένοι παραγωγοί;»

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι στη συγκεκριμένη περιοχή, αλλά όχι μόνο σε αυτήν αλλά και σε άλλες περιοχές, δυσμενείς καιρικές συνθήκες έχουν δημιουργήσει σημαντικά ή λιγότερο σημαντικά, πάντως προβλήματα σίγουρα στην παραγωγή και επομένως στο εισόδημα των παραγωγών.

Η διαδικασία αποζημίωσης των παραγωγών με βάση τις καταστροφές, τις αποτιμήσεις των ζημιών, είναι συγκεκριμένη. Όπως αναφέρεται, κύριε συνάδελφε, αυτές οι καταστροφές δεν αποζημιώνονται από τον ΕΛΓΑ. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ακολουθηθεί η συγκεκριμένη διαδικασία των ΠΣΕΑ. Η διαδικασία είναι επίσης συγκεκριμένη. Πρέπει να γίνει εκτίμηση της ζημιάς από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Στη συνέχεια πρέπει να γίνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα με βάση αυτές τις εκτιμήσεις της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Πρέπει να γίνει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα αποκαταστάσεων από το Υπουργείο Γεωργίας το οποίο θα σταλεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα εγκριθεί ή δεν θα εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τη στιγμή που θα εγκριθεί αυτό το πρόγραμμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κάνει εξατομίκευση των ζημιών και με βάση την εξατομίκευση των ζημιών αποζημιώνονται οι παραγωγοί. Αυτή είναι μια πάγια διαδικασία, δεν μπορεί να αλλάξει, είναι γνωστή.

Σήμερα βρισκόμαστε στην πρώτη φάση, στη φάση της αποτίμησης των ζημιών. Ήδη η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει κάνει μια πρώτη εκτίμηση. Επειδή οι ζημιές σε καλλιεργειές ευαίσθητες δεν μπορούν να αποτιμηθούν αμέσως, αλλά πρέπει να υπάρξει πάροδος ενός συγκεκριμένου χρόνου για να δούμε αν θα υπάρξει καρπώπωση –υπήρξε καρπώπωση πριν από λίγο καιρό, επαναλαμβάνεται απ' ότι φαίνεται, πρέπει να έχουμε όλη την έκταση της ζημιάς.- στο τέλος του μήνα περιμένουμε τη δεύτερη ουσιαστική αποτίμηση της ζημιάς από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Από τη στιγμή που θα έχουμε αυτήν την αποτίμηση, θα προχωρήσουμε στη συγκρότηση, στο σχεδιασμό του προγράμματος αποζημιώσεων, το οποίο πρέπει να στείλουμε, όπως σας είπα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για να επιταχύνουμε τη διαδικασία συνήθως και ώσπου να εγκριθούν τα προγράμματα των ΠΣΕΑ από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι σκόπιμο οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις να προχωρούν στην εξατομίκευση των ζημιών έστω και αν δεν υπάρχει η έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που έχουμε και στο παρελθόν αντιμετωπίσει τέτοιες καταστροφές και έχουν αποζημιωθεί, άρα περίπου θεωρούμε βέβαιη την αποζημίωση. Βρισκόμαστε, λοιπόν, σε αυτήν τη φάση. Η ελληνική Κυβέρνηση έχει δείξει έμπρακτα το ενδιαφέρον της για τους παραγωγούς και για την αποζημίωση τέτοιων καταστροφών, όχι μόνο φέτος, αλλά και στο παρελθόν. Όμως δεν έχει τη δυνατότητα να επιταχύνει τη διαδικασία, γιατί υπάρχουν στάδια τα οποία πρέπει να ακολουθηθούν με το συγκεκριμένο τρόπο και στον κατάλληλο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ, προτείνουμε, όπως έχουμε ζητήσει επανειλημμένα, να τροποποιήσουμε τον κανονισμό του ΕΛΓΑ έτσι ώστε να καλύπτει όλο το χρόνο με αποζημιώσεις τους αγρότες από οποιαδήποτε καταστροφή είτε αυτή είναι πάγος είτε είναι καύσωνας είτε είναι χαλάζι είτε είναι πλημμύρες είτε είναι οποιαδήποτε άλλη καταστροφή.

Επειδή, όμως, σήμερα δεν προβλέπεται αποζημίωση από τον ΕΛΓΑ, ζητάμε αυτές οι αποζημιώσεις να γίνουν από το πρόγραμμα σχεδιασμού εκτάκτων αναγκών. Βεβαίως πρέπει να πούμε ότι αυτές οι παραγωγές είναι και ευαίσθητες, όπως για παράδειγμα τα κεράσια στην περιοχή της Αγιάς όπου ήδη μαζεύονται. Το ερώτημα που γεννάται είναι πώς θα εκτιμηθούν οι καταστροφές και πώς θα εκτιμηθεί η αποζημίωση, εφόσον δεν γνωρίζουμε εάν έχει ξεκινήσει η διαδικασία της εκτίμησης.

Εμείς θέλουμε να δώσετε εντολή ως Υπουργείο Γεωργίας να ξεκινήσει, εάν είναι δυνατόν και σήμερα ή και αύριο, η εκτίμηση των ζημιών, πρώτα και κύρια από τα κεράσια και βέβαια στη συνέχεια και σε άλλα προϊόντα όπως τα αχλάδια, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να μην προλάβουμε να κάνουμε τις εκτιμήσεις με τους γεωπόνους.

Υπάρχει η δυνατότητα και με τους γεωπόνους του γραφείου γεωργικής ανάπτυξης, αλλά ακόμα και με τους γεωπόνους του ΕΛΓΑ για να εκτιμηθούν αυτές οι ζημιές.

Όντως υπάρχει κίνδυνος οικονομικής καταστροφής σε ορισμένους παραγωγούς μιας και το προηγούμενο διάστημα με τις συνεχείς βροχοπτώσεις, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, τα κεράσια έπαθαν πολύ μεγάλη ζημιά με το σκίσιμο με αποτέλεσμα να μην μπορούν να διατεθούν στην αγορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, είπα προηγουμένως ποια είναι η διαδικασία που μπορούμε να ακολουθήσουμε. Είναι δεδομένο ότι βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα πρόβλημα. Τα αχλάδια έχουν πρόβλημα ξηρασίας και θέλουν βροχές. Έρχονται οι βροχές, χτυπιούνται τα κεράσια και έχουμε ζημιές. Εμείς αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε. Προσπαθούμε να τα αντιμετωπίσουμε. Δεν μπορούμε να δώσουμε εντολή στις νομαρχιακές υπηρεσίες να κινηθούν πιο γρήγορα, γιατί δεν είναι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας. Έχουμε, όμως, μια διαδικασία συνεργασίας. Βρισκόμαστε σε συνεχή επικοινωνία μαζί τους. Προσπαθούμε να επισπεύσουμε αυτήν τη διαδικασία της εκτίμησης, γιατί όντως υπάρχουν προβλήματα.

Είπα ότι έχει γίνει η πρώτη εκτίμηση της ζημιάς και στη συνέχεια στο τέλος του μήνα περιμένουμε τη δεύτερη και ολοκληρωμένη έκθεση. Εν τω μεταξύ εμείς ετοιμάζουμε το πρόγραμμα. Το αν θα αποζημιωθούν ή όχι οι παραγωγοί εξαρτάται από την έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμείς θεωρούμε ότι θα έχουμε αυτήν την έγκριση. Ο τρόπος που θα αποζημιωθούν εξαρτάται από το πότε θα γίνει η εξατομίκευση από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Αυτό πρέπει να το επισπεύσει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σε κάθε περιοχή. Αν ο ΕΛΓΑ πρέπει να καλύψει αυτές τις ζημιές, είναι ένα θέμα το οποίο θα συζητήσουμε. Ξέρετε ότι το Υπουργείο Γεωργίας έχει έτοιμο νομοσχέδιο που θα συζητήσει την ανασυγκρότηση, την αναδιοργάνωση και την επέκταση των ασφαλιστικών καλύψεων του ΕΛΓΑ, αλλά όταν εμείς θέλουμε να κάνουμε διάλογο γι' αυτά τα θέματα, μας καταγγέλλετε ότι προσπαθούμε να ιδιωτικοποιήσουμε τον ΕΛΓΑ και θέλετε να σταματήσουμε τη διαδικασία. Τώρα πρέπει να επιταχύνουμε τη διαδικασία και χαίρομαι που συμφωνούμε σε αυτό. Θα έλθει σε λίγο το νομοσχέδιο για τον ΕΛΓΑ, θα το συζητήσουμε για να επεκτείνουμε τις ασφαλιστικές καλύψεις. Δεν θα ιδιωτικοποιήσουμε τον ΕΛΓΑ και θα μπορούμε σε βάθος χρόνου να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα.

Επιπλέον θέλω να πω ότι είναι δυνατόν, προσπαθούμε να επιταχύνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο τις διαδικασίες για την αποζημίωση των παραγωγών, ωστόσο όμως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά και για την περιοχή που μιλάτε, ότι ο χρόνος και η ευαισθησία του προϊόντος απαιτούν μεγαλύτερη προσοχή για να αποφύγουμε λάθη και παρατράγουδα στη συνέχεια με

ελλειμματικές αποζημιώσεις, σε σχέση με αυτές που θα έπρεπε να είναι οι πραγματικές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξαναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, εξήντα μαθητές και μαθήτριες και δύο δάσκαλοι του Δημοτικού Σχολείου Εκπαιδευτήρια Δούκα.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 943/21-5-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Νικολάου Ζαμπουνίδη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου να κηρυχθεί η περιοχή Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου ως Εθνικό Πάρκο.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ζαμπουνίδη έχει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ,

Όπως γνωρίζετε το δάσος της Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου είναι ένας μοναδικός και πολύτιμος φυσικός πόρος για το Νομό Έβρου και στην Ελλάδα ολόκληρη. Αποτελεί πόλο ανάπτυξης και ανάπτυξης της περιοχής. Αυξάνει τον τουρισμό και δημιουργεί θέσεις εργασίας για τους νέους. Η προστασία του ταυτόχρονα αποτελεί εγγύηση για την ποιότητα ζωής των κατοίκων, αλλά και των χιλιάδων επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Αυτό που ίσως δεν είναι γνωστό είναι η έλλειψη μόνιμου καθεστώτος προστασίας στην περιοχή.

Από το 1980 ξεκίνησαν οι προσπάθειες προστασίας και ανάδειξης του δάσους της Δαδιάς. Αρχικά με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (χπ/ΓΧΠ 2659/80) ανάμεσα στα υπουργία Γεωργίας και τώως Συντονισμού και στη συνέχεια με μια σειρά προγραμμάτων και ενεργειών των Υπουργείων Γεωργίας και ΠΕΧΩΔΕ, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Το 1995 είχαν ολοκληρωθεί όλα τα απαραίτητα σχέδια και μελέτες που χρειάζονται για να κηρυχθεί η περιοχή αυτή ως «Εθνικό Πάρκο», σύμφωνα με το ν. 1650/86, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον 2742/99. Όμως, η κήρυξη αυτή καθυστερεί, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στη λειτουργία και οργάνωση της περιοχής.

Τη στιγμή αυτή οι συνθήκες για την ίδρυση του Εθνικού Πάρκου της Δαδιάς είναι ώριμες, αφού η τοπική κοινωνία αναγνωρίζει την προσφορά που θα αποφέρει στον ακριτικό αυτό νομό και στηρίζει την προσπάθεια αυτή.

Ερωτάται ο Υπουργός Γεωργίας, τι προτίθεται να πράξει για να κηρυχθεί η περιοχή αυτή ως «Εθνικό Πάρκο» ώστε να ικανοποιηθεί έτσι και ένα μακροχρόνιο αίτημα του ακριτικού Νομού Έβρου;»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου αφορά ένα δάσος το οποίο αξίζει αλλά και απαιτεί από μας και ιδιαίτερη φροντίδα και ιδιαίτερη προσοχή. Αυτήν την ιδιαίτερη φροντίδα και προσοχή οφείλουμε να την επιδείξουμε και σε μεγάλο βαθμό την έχουμε επιδείξει ως τώρα, κύριε συνάδελφε, και φαντάζομαι ότι το γνωρίζετε και σεις αλλά και ολόκληρη η περιοχή. Δεν αρκεί αυτή και σ' αυτό θα συμφωνήσουμε. Χρειάζονται ακόμα περισσότερες ενέργειες, ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες για να διατηρήσουμε ένα ιστορικό μνημείο της χώρας μας και να το μετατρέψουμε σ' αυτό που και σεις με την ερώτησή σας ζητάτε, αλλά όχι μόνο εσείς, είναι η απαίτηση της κοινωνίας και θα έλεγα είναι απαίτηση της χώρας, είναι ανάγκη για τη χώρα, η μετατροπή του δάσους της Δαδιάς σε Εθνικό Πάρκο.

Όπως ξέρετε, γίνεται με συγκεκριμένη διαδικασία. Πρέπει να υπάρξει προεδρικό διάταγμα το οποίο θα εγκρίνει αυτήν την πρόταση που θα θεσμοθετήσει τη λειτουργία του Εθνικού Πάρκου.

Για να συνταχθεί αυτό το προεδρικό διάταγμα, θα πρέπει να υπάρχει περιβαλλοντική μελέτη, συγκεκριμένη. Αυτή η μελέτη, οφείλω να σας ενημερώσω ότι έχει ήδη εγκριθεί με συγκεκριμένη απόφαση την οποία έχω στη διάθεσή σας από το ΥΠΕΧΩ-

ΔΕ. Τώρα, βρισκόμαστε στη φάση σύνταξης του προεδρικού διατάγματος. Επισημειώνω Υπουργείο είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ, το οποίο αυτήν την περίοδο συντάσσει το προεδρικό διάταγμα σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας.

Είναι κάποια θέματα τα οποία πρέπει να εκτιμήσουμε. Τον τρόπο αξιοποίησης, τις επιπτώσεις που θα έχει, την ένταξη της περιοχής και στο πρόγραμμα «NATURA» όπως πολύ καλά γνωρίζετε, αλλά και τις επιπτώσεις στην οικονομία της περιοχής και στη στήριξη του εισοδήματος των Ελλήνων πολιτών που κατοικούν στη συγκεκριμένη αυτή περιοχή.

Αυτή, λοιπόν, τη στιγμή το ΥΠΕΧΩΔΕ εξετάζει, συγκροτεί, προετοιμάζει το προεδρικό διάταγμα σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, μόλις ολοκληρωθεί το προεδρικό διάταγμα, πρέπει να ακολουθήσουμε μια σειρά άλλες διαδικασίες, ίσως είναι χρονοβόρες, θα προσπαθήσουμε να τις επιταχύνουμε όσο είναι δυνατόν, ωστόσο όμως ο τελικός στόχος θα επιτευχθεί γιατί το οφείλουμε όχι μόνο στην περιοχή, αλλά και στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Ζαμπουνίδης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, χαιρόμαι πραγματικά που ο Υπουργός αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα του δάσους της Δαδιάς αλλά και την ανάγκη να υπάρξουν πραγματικά πρωτοβουλίες, ούτως ώστε να ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια και να χαρακτηριστεί το δάσος της Δαδιάς ως εθνικό πάρκο.

Δυστυχώς από το 1980, υπήρξε μια κοινή υπουργική απόφαση ανάμεσα στο Υπουργείο Γεωργίας και στο τότε Υπουργείο Συντονισμού, δυστυχώς κάτι ουσιαστικό δεν υπάρχει, που θα δώσει τη δυνατότητα να υπάρξει μια ορθολογική διαχείριση του δάσους και των λοιπών φυσικών πόρων, όσο και για την προστασία των αρπακτικών πουλιών και των βιοτόπων. Επιπλέον, δεν προβλέπει κανένα όρο σχετικά με την ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής. Τώρα, λοιπόν, είπατε ότι η περιβαλλοντική μελέτη εγκρίθηκε και αυτό είναι σημαντικό. Εσείς λοιπόν, κύριε Υπουργέ, με την ευαισθησία που σας διακρίνει και πραγματικά με ικανοποιεί η απάντησή σας και γνωρίζοντας ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει την κύρια ευθύνη σ' αυτήν την προσπάθεια και η καθυστέρηση προέρχεται από κει, θα έλεγα σαν υπεύθυνος για τα δάση, να πάρετε και σεις πρωτοβουλία και σ' όλη αυτήν την προσπάθεια που κάνουμε όλοι οι φορείς, μαζί και με το WWF που πραγματικά δίνει μια ξεχωριστή μάχη σ' αυτήν την περιοχή με ανθρώπους που αγαπούν αυτή την περιοχή, που ήλθαν από άλλα μέρη και προσπαθούν να στήσουν και να αναδείξουν αυτήν την περιοχή, νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει ένας συντονισμός μεταξύ των Υπουργείων.

Εμείς όλοι οι φορείς και οι Βουλευτές είμαστε μαζί, θα σας στηρίξουμε σε όποια πρωτοβουλία αλλά ειλικρινά δεν μπορεί να καθυστερεί αυτό το προεδρικό διάταγμα. Το προεδρικό διάταγμα ετοιμάζεται από το 1998 έχει τρία χρόνια. Νομίζω ότι είναι αρκετά τα τρία χρόνια για να ολοκληρωθεί αυτό το προεδρικό διάταγμα και να φτάσει εδώ πέρα. Ότι άλλο θέλετε από την πλευρά μας και από τους φορείς είμαστε έτοιμοι να βοηθήσουμε και να στηρίξουμε για να ολοκληρωθεί και αυτό το προεδρικό διάταγμα και να γίνει και ο φορέας διαχείρισης, γιατί διαφορετικά δεν θα μπορούσαμε να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας και ο καθένας αυτήν τη στιγμή κάνει εκεί ό,τι θέλει. Και για μας αποτελεί μεγάλο ζήτημα αυτό το δάσος της Δαδιάς αλλά όχι μόνο για τον Έβρο, για όλη την Ελλάδα και αν θέλετε για τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Να προσθέσω κι εγώ τη φωνή μου, κύριε Υπουργέ, λόγω των δεσμών «αιματος» που έχω από παλιά με τον Έβρο, γνωρίζει ο κ. Ζαμπουνίδης, από το ατύχημα με το ελικόπτερο.

Λοιπόν την απάντησή σας.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Είναι ευπρόσδεκτη η φωνή σας, κύριε Πρόεδρε, που έχει και ειδικό βάρος και είναι γνωστό αυτό και η ευαισθησία σας.

Δεν θέλω να προσθέσω πολλά. Πρέπει να γίνει αυτό που ζητάει ο κ. Ζαμπουνίδης και θα προσπαθήσουμε όπως είπα, να επιταχύνουμε τη διαδικασία, όχι γιατί υπάρχει μια πίεση μόνο από την περιοχή αλλά επειδή πιστεύουμε ότι είναι σωστό και

πρέπει να γίνει όσο το δυνατόν νωρίτερα.

Το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να σας διαβεβαιώσω, κύριε συνάδελφε, ότι το Υπουργείο Γεωργίας θα εξαντλήσει όλα τα περιθώρια και όλες τις δυνατότητες που έχει. Πιστεύω ότι το ίδιο κάνει και το ΥΠΕΧΩΔΕ και όχι μόνο σ' αυτήν την περιοχή αλλά και σε άλλες περιοχές. Υπάρχουν σε εκκρεμότητα και άλλα προεδρικά διατάγματα για εθνικούς δρυμούς, εθνικά πάρκα κλπ.

Θα επιταχύνουμε τη διαδικασία και το μόνο που μπορώ να σας διαβεβαιώσω, επειδή επαναλαμβάνω αξίζει αυτή η προσπάθεια, είναι ότι το Υπουργείο Γεωργίας θα κάνει ότι το δυνατόν περισσότερο και μάλιστα έχει στη φάση της προετοιμασίας και κάποια ειδικά προγράμματα για τα οποία όμως δεν είναι σκόπιμο να κάνουμε τώρα λόγο, αλλά θα τα δούμε αργότερα και πιθανόν θα τα συζητήσουμε και επιτόπου και με σας αλλά και με τους πολίτες της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεύτερη είναι η με αριθμό 936/21-5-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανάσιου Γιαννόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας-Πρόνοιας, σχετικά με την καθυστέρηση εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των νοσοκομείων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με το ν. 2469/97 που επιβάλλει την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων χρεών εντός τριμήνου, παρατηρείται το φαινόμενο τα νοσοκομεία να καθυστερούν τις πληρωμές για φάρμακα και αναλώσιμα είδη για χρονικό διάστημα που πολλές φορές ξεπερνά το δεκαοκτώ μήνες.

Το φαινόμενο αυτό, της ασυνέπειας των διοικήσεων των νοσοκομείων και του Υπουργείου, οδήγησε τον Πανελλήνιο Σύλλογο Προμηθευτών Εμφυτευσίμων Ορθοπεδικών Υλικών να στείλει εξώδικο από τις 6 Απριλίου 2001 προς τα δέκα μεγάλα νοσοκομεία, όπου διακινούνται εκατοντάδες ορθοπεδικά περιστατικά, προς απόσυρση όλων των δωρεάν παρακαταθηκών εργαλείων και αδυναμίας συνέχισης προμήθειας εμφυτευσίμων υλικών.

Παράλληλα, καθίσταται σαφές ότι, η απόσυρση θα γενικευθεί σε όλα τα νοσοκομεία που καθυστερούν την εξόφληση των οφειλών τους. Η απόφαση αυτή εκ μέρους των προμηθευτικών εταιρειών δημιουργεί τεράστια προβλήματα για την εύρυθμη λειτουργία των νοσοκομείων, καθόσον δεν θα μπορούν να αντιμετωπίζονται τόσο τα επείγοντα κατά τις εφημερίες όσο και τα χρόνια περιστατικά, με αποτέλεσμα να έχουμε λίμναση των ορθοπεδικών περιστατικών και μοιραίως διαχέτευση των στον ιδιωτικό τομέα με ό,τι τούτο συνεπάγεται.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Τι μέτρα προτίθεται να πάρει στο τεράστιο αυτό πρόβλημα που παρουσιάσθηκε;

Πώς θα εφημερεύουν πλέον οι ορθοπεδικές κλινικές μετά την έλλειψη των παρακαταθηκών εργαλείων;

Μήπως δι' αυτού του τρόπου θέλετε, κύριε Υπουργέ, να διοχετεύσετε τα ορθοπεδικά περιστατικά στον ιδιωτικό τομέα, όπου έχουν υπογραφεί μάλιστα από τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς πακέτα επιχειρήσεων με απώτερο αποτέλεσμα την πλήρη διάλυση του ΕΣΥ;»

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Υγείας-Πρόνοιας κα Σπυράκη.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Πράγματι είναι γνωστό και έχει επανειλημμένα συζητηθεί και μέσα στη Βουλή και εκτός της Βουλής ότι υπάρχει ένα μεγάλο χρέος προς τους προμηθευτές φαρμακευτικού υλικού και υγειονομικού υλικού στα νοσοκομεία. Ένα μεγάλο μέρος αυτών των χρεών είναι οφειλές των ασφαλιστικών ταμείων και έχει γίνει μια προσπάθεια και από τις προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες ούτως ώστε με νομοθετική ρύθμιση, αν τα ασφαλιστικά ταμεία δεν εξοφλούν να παρεμβαίνει το Υπουργείο Οικονομικών και εντός τριμήνου να τα εξοφλεί.

Αυτό δεν επετεύχθη και δημιούργησε πράγματι ιδιαίτερο άγχος με αποτέλεσμα να υπάρξει μία σειρά επικοινωνιών και δράσεων σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας, δηλαδή του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και σε επίπεδο υπηρεσιακών παραγόντων. Και πιστεύουμε, ότι έχει βρεθεί λύση εξόφλησης και θα κατατεθεί πιθανόν και στο νομοσχέδιο

για τους επιθεωρητές, το οποίο έρχεται στη Βουλή μάλλον αύριο όπως και η τροπολογία, η οποία θα ρυθμίσει το θέμα των χρεών.

Ως προς το δεύτερο σκέλος της ερώτησης ότι έχουν δημιουργηθεί ήδη προβλήματα στα νοσοκομεία: Πράγματι ο σύλλογος των προμηθευτών έχει στείλει το εξώδικο. Βρισκόμαστε σε επικοινωνία μαζί τους και περιμένουν και αυτοί την τροπολογία για να άρουν αυτό το εμπάργκο. Αυτήν τη στιγμή, όμως, δεν υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα. Φάνηκε ότι θα υπήρχε κάτι στο Γενικό Κρατικό με τα ορθοπεδικά υλικά την Κυριακή που εφημέρευε, αλλά απ' ό,τι πληροφορήθηκα αντιμετωπίστηκε. Βρισκόμαστε σε μία συνεννόηση και με τα άλλα νοσοκομεία ούτως ώστε να γίνει μία ανακατανομή του ήδη υπάρχοντος υλικού.

Πιστεύουμε, όμως, ότι μέσα στις επόμενες μέρες θα έχει λυθεί το πρόβλημα και θα είναι καλύτερο για όλους διότι θα μας δώσει και μια άνεση ούτως ώστε να διαπραγματευόμαστε τις τιμές με αποτέλεσμα να έχουμε οικονομία ως προς την αγορά αυτών των ειδών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Γιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι γιατί η κυρία Υφυπουργός πραγματικά διαπιστώνει και η ίδια τα προβλήματα που υπάρχουν στα νοσοκομεία. Λυπάμαι, όμως, γιατί δεν παίρνετε μέτρα. Τα μέτρα όλα είναι στο επίπεδο των εξαγγελιών: «θα», τροπολογίες, κλπ. Αποτέλεσμα είναι το ελληνικό δημόσιο να πληρώνει τα εμφυτεύσιμα υλικά πολλαπλάσιως συγκριτικά με τον ιδιωτικό τομέα για τους γνωστούς λόγους.

Λυπάμαι επίσης διότι ο Υπουργός Υγείας, ο κ. Παπαδόπουλος, ο οποίος έχει θητεύσει επί μακρό χρονικό διάστημα στο Υπουργείο Οικονομικών, δεν βρήκε τη λύση ρύθμισης όχι αυτής της ρύθμισης, που έκανε όταν ήταν στο Υπουργείο Οικονομικών, αλλά τουλάχιστον να μπορούσε να απαλλάξει από ΦΠΑ τους φόρους κλπ για να μπορέσουν τα ασφαλιστικά ταμεία να καλύψουν αυτές τις δαπάνες προς τα νοσοκομεία.

Έχετε ελέγξει τα νοσοκομεία; Εγώ σας πληροφορώ ότι στο ΚΑΤ επί παραδείγματι δεν έχουν κάνει καταστάσεις εισπράξεων νοσηλίων εδώ και δύο χρόνια, από το 1998. Οι διοικήσεις δεν ελέγχονται. Ότι θέλει ο καθένας κάνει. Μπάτε σκύλοι αλέστε και αλεστικά μη δίνετε. Να, λοιπόν, γιατί υπάρχει πρόβλημα. Να λοιπόν γιατί δεν χειρουργούνται οι ασθενείς. Και λέω εδώ στην Ολομέλεια ότι υπάρχουν χειρουργοί ορθοπεδικοί αυτήν τη στιγμή που έχουν βγει σε ιδιωτικές κλινικές και χειρουργούν περιστατικά. Και είναι γιατροί του ΕΣΥ. Αυτά πώς τα βλέπετε; Δεν σας απασχολούν καθόλου;

Μας λέτε πάλι για την τροπολογία ότι θα έρθει αύριο. Δεν πρόκειται να γίνει τίποτα, κυρία Υφυπουργέ. Βλέπετε πού έχουν οδηγηθεί τα πράγματα. Σε αδιέξοδο. Κι έχετε υπογράψει συμβάσεις με ιδιωτικές κλινικές –και καλά κάνατε και υπογράψατε κι εγώ το επικροτώ– αλλά ο δημόσιος τομέας της υγείας μαραζώνει. Απαξιώνεται. Καταλάβετε το αυτό. Είναι η τελευταία κραυγή αγωνίας, την οποία σας στέλνουμε κι εσείς δεν μπορείτε να μας παρακολουθήσετε. Πάρτε μέτρα αλλιώς κλείστε τα

νοσοκομεία.

Το ΚΑΤ δεν λειτουργεί. Το Κρατικό Αθηνών κι αυτό έχει πρόβλημα. Το Κρατικό Πειραιά το ίδιο. Απέσυραν τις παρακαταθήκες. Στοιχίζουν κάποια χρήματα. Ή θα πρέπει το ελληνικό δημόσιο να πάρει αυτές τις παρακαταθήκες, να τις αγοράσετε ή θα πρέπει κάτι να κάνετε με αυτούς που έχουν αυτά τα υλικά. Δεν γίνεται διαφορετικά. Και αν θα φθάσετε στη λογική να πληρώνετε μέσα σε τρεις μήνες, θα πετύχετε πολύ καλύτερες τιμές. Όσο κρατάτε αυτήν την ψαλίδα ανοιχτή το ελληνικό δημόσιο βυθίζεται καθημερινά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κα Σπυράκη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Η τροπολογία κατατίθεται και για να κατατεθεί αυτή η τροπολογία θα έπρεπε να έχουμε μία σαφή εικόνα των χρεών ούτως ώστε το Υπουργείο Οικονομικών να τη γνωρίζει. Αυτή σαν φυσικό αποτέλεσμα θα έπρεπε να υπάρχει μέχρι τέλος Απριλίου. Σε αντίθεση μ' αυτά που λέτε γνωρίζουμε ακριβώς τι χρωστάει το κάθε νοσοκομείο. Αυτό έχει κατατεθεί σήμερα το πρωί στο Υπουργείο Οικονομικών. Εκτός του Υπουργού, που είχε μία σειρά συζητήσεων με το Υπουργείο Οικονομικών, έχω μιλήσει κι εγώ προσωπικά με τον κ. Δρυ. Είναι όλα έτοιμα κι έχουν κατατεθεί. Και η εξόφληση των χρεών θα γίνει με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να μας δώσει μεγάλη άνεση, όπως σας είπα και όπως προβλέπετε κι εσείς, μεγάλων εκπτώσεων.

Δεν υπάρχει αυτήν τη στιγμή το πρόβλημα. Το ότι υπάρχουν γιατροί του ΕΣΥ που ασκούν την ιατρική τους ως δεν θα όφειλαν στα ιδιωτικά νοσοκομεία, αφού το λέτε και μέσα στη Βουλή περιμένουμε συγκεκριμένες καταγγελίες. Όταν έχουμε συγκεκριμένες καταγγελίες προβαίνουμε σε μέτρα. Όταν, όμως, αλλά λέμε ότι αυτό γίνεται χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες, αντιλαμβάνεστε ότι το Υπουργείο Υγείας δεν έχει τις δυνατότητες να παρέμβει με αυτόν τον τρόπο.

Πέραν όμως αυτού, γνωρίζετε ότι έχει πάρει πάρα πολλά μέτρα και με νομοθετικές πρόσφατες ρυθμίσεις και με άλλες, οι οποίες έρχονται, ούτως ώστε να υπάρξει έλεγχος για το πόσο απασχολούνται οι γιατροί μέσα στα νοσοκομεία στα οποία είναι διορισμένοι και στα οποία πρέπει να ασκούν την ιατρική.

Νομίζω, ότι είναι λάθος να ισοπεδώνουμε τα πάντα. Γίνονται εγχειρίσεις στα νοσοκομεία και το ξέρετε. Και δεν γίνονται οι περισσότερες στα ιδιωτικά, αλλά στα δημόσια νοσοκομεία. Και μεγάλες εγχειρίσεις και δύσκολες εγχειρίσεις. Και γνωρίζετε πολύ καλύτερα, λόγω της ειδικότητάς σας, ότι ο δημόσιος τομέας αντιμετωπίζει τα περιστατικά πολύ πιο σωστά ιατρικά απ' ό,τι ο ιδιωτικός τομέας. Το έχετε άλλωστε κι εσείς καταθέσει επανειλημμένα στη Βουλή.

Επομένως, νομίζω ότι θα πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι ώρα μηδέν, τα χρέη εξοφλούνται σύντομα και μπαίνουμε σε μία άλλη φάση διακίνησης των υλικών και ελέγχου βέβαια και των γιατρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας) : Κύριοι Βουλευτές, εισερχόμαστε στη

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

σύμφωνα με το άρθρο 132 Α' του Κανονισμού της Βουλής, για τα εξής θέματα:

Εθελοντισμός

Μη αποκατάσταση πληγέντων από τις πυρκαγιές του 2000.

Έγκριση, εξειδίκευση και δυσκολίες εφαρμογής του 3ου Ευρωπαϊκού Πλαισίου Στήριξης.

Πρόβλημα των ναρκωτικών.

Στη συζήτηση του κάθε θέματος συμμετέχουν ο Βουλευτής-εισηγητής του για δέκα λεπτά της ώρας, ο αρμόδιος Υπουργός για δέκα λεπτά της ώρας και επί συναρμοδιότητας ένας ακόμη Υπουργός για πέντε λεπτά της ώρας, καθώς και δέκα τουλάχιστον Βουλευτές, από τους οποίους ένας τουλάχιστον από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα για τρία λεπτά της ώρας ο καθένας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διαδικασία αυτή, όπως γνωρίζετε, είχε προβλεφθεί με την τροποποίηση του Κανονισμού από το 1996. Δεν χρησιμοποιήθηκε η διάταξη αυτή, διότι δεν συνέβη να ψηφιστεί ομοφώνως, όπως είναι η προϋπόθεσή της, ένα οποιοδήποτε νομοσχέδιο.

Η καλή αρχή έγινε πριν από λίγο καιρό. Και νομίζω ότι είναι μία πρόκληση για όλους μας.

Συχνά διατυπώνονται παράπονα, ιδιαίτερα από νεώτερους συναδέλφους, ότι δεν είναι ελκυστική η Βουλή, διότι δεν έχουν τη δυνατότητα να μιλήσουν.

Εγώ πιστεύω ότι έχουμε όλοι τη δυνατότητα να μιλήσουμε και θα μιλούσαμε πολλοί περισσότεροι, εάν δεν επαναλαμβάναμε τα ίδια πράγματα, που και κοραζούν τους ακροατές μας και δεν προσφέρουν κάτι καινούριο στη συζήτηση.

Εν πάση περιπτώσει, με τη διαδικασία αυτή, την οποία αρχίζουμε από σήμερα να εφαρμόζουμε, μπορούμε νομίζω, αν κινηθούμε όσο γίνεται πιο αυστηρά στα πλαίσια του Κανονισμού, δηλαδή να μην υπερβαίνουμε το χρόνο, να φέρνουμε και να προτείνουμε ζητήματα, που αφορούν γενικότερα προβλήματα της κοινωνίας μας και του τόπου, να ικανοποιήσουμε μία ανάγκη.

Πέρα από την ατζέντα που καθορίζει είτε η Κυβέρνηση με το νομοθετικό της έργο είτε τα κόμματα με τις διαδικασίες ελέγχου που τις οργανώνουν ως Κοινοβουλευτικές Ομάδες, μπορεί σύμφωνα με τον Κανονισμό τουλάχιστον μία φορά κάθε Βουλευτής να θέτει ένα θέμα. Μπορούμε να θέτουμε θέματα εμείς ως εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, ως μέλη του ενός ή του άλλου κόμματος, της μιας ή της άλλης Κοινοβουλευτικής Ομάδας, κάτι που ισχύει και με τη διαδικασία των επικαίρων ερωτήσεων, όπου επίκαιρες ερωτήσεις που δεν προτείνονται από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες τίθενται στην κληρωτίδα και Βουλευτές που έχουν την άποψη ότι πρέπει να έρθει ένα θέμα έστω και αν το κόμμα τους έχει μία άλλη άποψη, μπορούν να φέρουν αυτό το θέμα εδώ. Και από την κληρωτίδα έρχονται για συζήτηση επίκαιρες ερωτήσεις δύο φορές την εβδομάδα που δεν έχουν την πρόταση των κομμάτων, είναι αυτοτελείς προτάσεις Βουλευτών.

Σήμερα, έχουμε τα πολύ σημαντικά, νομίζω, θέματα, που είναι ο εθελοντισμός, η αποκατάσταση των πληγέντων από τις πυρκαγιές, το πρόβλημα των ναρκωτικών, καθώς και θέματα που έχουν να κάνουν με το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Ελπίζω ότι και η δημοσιότητα που θα δοθεί στα θέματα αυτά, θα δικαιώσει αυτήν την προσπάθεια.

Συνεχίζοντας εκεί που έμεινε ο κ. Γεϊτόνας, θέλω να θυμίσω ότι δικαίωμα δευτερολογίας έχει μόνο ο Βουλευτής που εισηγείται το θέμα και ο αρμόδιος Υπουργός για πέντε λεπτά της ώρας. Στη συζήτηση δεν μετέχουν οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, οι αναπληρωτές τους ή άλλος Υπουργός ή Βουλευτής, παρά αυτοί που προτείνονται, οι εισηγητές και αυτοί που σύμφωνα με τον Κανονισμό προτείνονται από κάθε κόμμα για να λάβουν μέρος στη συζήτηση.

Για κάθε ένα απ' αυτά τα θέματα προτείνουμε να μιλήσουν, εάν φυσικά το επιθυμούν, μέχρι δέκα Βουλευτές, οι οποίοι ανάλογα με το ενδιαφέρον και την κατανόησή που γίνεται στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες των Βουλευτών για διάφορους τομείς της πολιτικής, προτείνονται από τα κόμματά τους ανάλογα με τη δύναμη που έχει η κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του πρώτου θέματος όσον αφορά τον εθελοντισμό. Ο αρμόδιος Υπουργός είναι ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος και ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Κωνσταντίνος Καϊσερλής, καθώς και ο κ. Φλωρίδης ως Υφυπουργός Αθλητισμού, που έχει ένα μεγάλο μέρος αυτού του θέματος να κάνει και με τις δικές του αρμοδιότητες.

Ο κ. Αποστολίδης είναι ο Εισηγητής και έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω να δικαιώσουμε αυτήν την καινοτόμο διαδικασία που σήμερα ξεκινάει στο Εθνικό μας Κοινοβούλιο. Πραγματικά μέσα από τον πλούτο των προτάσεων, του προβληματισμού ο οποίος θα αναπτυχθεί σε επίκαιρα θέματα, να δώσουμε σάρκα και οστά σε αυτό που λέμε αναβάθμιση του Κοινοβουλίου με ζητήματα που αφορούν την επικαιρότητα.

Εθελοντισμός. Είναι κατά την άποψή μου ο καθρέπτης της παιδείας και του πολιτισμού μίας κοινωνίας. Θεωρώ ότι ένας μοναδικός πολιτισμός, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, κατάφερε με το διαγωνισμό στο πνεύμα και με τους αγώνες, να δώσει μία οικουμενική διάσταση στις αξίες τις πανανθρώπινες, της ειρήνης, της συνεργασίας των λαών, του αλτρουισμού, της αλληλεγγύης, της ευγενούς άμιλλας, αξίες οι οποίες είναι η πεμπτουσία της ανθρωπίνης ύπαρξης στη γη.

Αυτές ακριβώς οι αξίες είναι η πεμπτουσία της ανθρωπίνης ύπαρξης στη γη. Αυτές ακριβώς οι αξίες με τη διαχρονικότητά τους νομίζω ότι είναι ο πυρήνας του εθελοντισμού. Είναι ο πυρήνας ενός γενικότερου προβληματισμού, που απασχολεί τους σημερινούς πολιτισμούς στο κόσμο και θεωρώ ότι δεν είναι χάσιμο χρόνου να ασχολείται κανείς με τον εθελοντισμό.

Πήραμε την πρωτοβουλία με άλλους συναδέλφους Βουλευτές του Κοινοβουλίου και με την ευκαιρία ότι το έτος που διανύουμε είναι έτος εθελοντισμού, προσυπογράψαμε ένα κείμενο με το οποίο πάνω από εκατό συνάδελφοι Βουλευτές ζητήσαμε συγκεκριμένα πράγματα.

Πρώτον, να δημιουργηθεί ένα βήμα όπου οι χιλιάδες των εθελοντικών οργανώσεων –τρείσήμισι χιλιάδες και πάνω υπολογίζονται αυτές οι μη κυβερνητικές οργανώσεις- θα έχουν ένα δίκτυο, ένα εθνικό βήμα συνεννόησης, αλληλοπληροφόρησης για να ανταλλάσσουν εμπειρίες σε εθνικό, ευρωπαϊκό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Νομίζω ότι μέσα από τέτοιες πρωτοβουλίες θα δώσουμε σάρκα και οστά στο εθελοντικό κίνημα, θα ευαισθητοποιήσουμε τη νέα γενιά και όλες αυτές οι αξίες θα είναι πανταχού παρούσες και θα λειτουργούν ως καθοδηγητικά στοιχεία για τη πορεία των σύγχρονων πολιτισμών. Αυτό το εθνικό βήμα ή συμβούλιο εθελοντισμού –δεν γνωρίζω πώς μπορούμε να το αποκαλέσουμε- είναι αναγκαία προϋπόθεση για να μπορέσουμε πραγματικά να ενισχύσουμε ουσιαστικά το εθελοντικό κίνημα στη χώρα μας.

Δε νομίζω ότι θα πρέπει σε κάθε εκδήλωση να κάνουμε μια υπενθύμιση ότι υπάρχουν εθελοντικές οργανώσεις ή να διοργανώνουμε διάφορες πομπώδεις συσκέψεις και διασκέψεις επ' ευκαιρίας κάποιας εκδήλωσης. Η συνάντηση, λοιπόν, των εθελοντικών οργανώσεων, σε εθνικό επίπεδο είναι το πρώτο.

Δεύτερον, θα πρέπει να ευαισθητοποιήσουμε την ελληνική κοινωνία ξεκινώντας από το νηπιαγωγείο. Το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας έχουν τον πρώτο λόγο και σε αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθούν για να διαμορφώσουν νέες κοινωνικές συμπεριφορές, στάσεις ζωής, διότι ο εθελοντισμός στις τέσσερις βασικές τους διαστάσεις, δηλαδή στην κοινωνική του διάσταση, στη διάσταση την περιβαλλοντική, στη διάσταση την πολιτισμική, αλλά και στη διάσταση την αθλητική των Ολυμπιακών Αγώνων που έχουμε μπροστά χρειάζεται να ξεκινήσει από το σχολείο, από το νηπιαγωγείο. Θα πρέπει να κάνουμε ουσιαστική παρέμβαση εάν θέλουμε τα δάση μας να ζουν, εάν θέλουμε την αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή να

την κάνουμε πράξη με τους πολίτες και όχι με διατάγματα και με νόμους. Εάν θέλουμε ο πολιτισμός μας και οι συλλογικές αξίες της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης να πάρουν σάρκα και οστά, θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την αρχή.

Θα είμαι πολύ συγκεκριμένος σε προτάσεις. Χαίρομαι που στην Έδρα είναι ο Πρόεδρος της Βουλής, ο οποίος από την πρώτη στιγμή και με την επιστολή την οποία κάναμε όλοι οι συναδελφοί Βουλευτές αγάλιασε αυτήν την κίνηση του εθελοντισμού από μέρους των Βουλευτών. Μάλιστα στην πρώτη βιωματική μας εμπειρία στην αναδάσωση του Υμηττού πολλοί συναδελφοί, αλλά και ο ίδιος ο Πρόεδρος δήλωσαν την παρουσία τους και για λόγους σημειολογικούς, αλλά και για λόγους γενικότερης ευαισθητοποίησης της κοινωνίας μας, αλλά και για το γεγονός ότι οι πολιτικοί θα πρέπει να ασχοληθούν και με απλά, καθημερινά ζητήματα, τα οποία είναι, όμως, και τα μόνα αληθινά και αναγκαία που αγγίζουν την ψυχή του Έλληνα πολίτη.

Με την ευκαιρία της παρουσίας εδώ του Προέδρου της Βουλής, θα ήθελα να απευθύνω μια έκκληση και ένα αίτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε συνάδελφε, ο Πρόεδρος της Βουλής είναι πάντοτε εδώ.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ: Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε. Με την ευκαιρία θέλω να εκφράσω και τη βούληση των άλλων συναδέλφων. Δηλαδή όπως εσείς αγκαλιάσατε αυτήν την κίνηση –είναι ένα κίνημα που ζωντανεύει σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο της Ευρώπης, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στους διεθνείς οργανισμούς- έτσι θα πρέπει και το Εθνικό Κοινοβούλιο να αποκτήσει τη δική του υπηρεσία και τη δική του διακομματική συνάντηση όλων των πολιτικών του κομματικού φάσματος στη Βουλή, για να μπορέσει να αναλάβει πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο για την ευαισθητοποίηση γύρω από τα ζητήματα του εθελοντισμού.

Και επί ευκαιρία των συνεδριάσεων της Βουλής των Εφήβων –εξάλλου είναι μια δέσμευσή σας, κύριε Πρόεδρε- πρέπει να υπάρξει μία ειδική αναφορά στο θέμα του εθελοντισμού στις τέσσερις διαστάσεις του περιβαλλοντική, κοινωνική, πολιτισμική, αθλητισμού και Ολυμπιακών Αγώνων, σε μια ξεχωριστή εκδήλωση που θα αναφέρεται στον εθελοντισμό. Πάντως από τώρα μέχρι και τους Ολυμπιακούς Αγώνες τα θέματα στα οποία θα διαγωνίζονται χιλιάδες παιδιά στα σχολεία μας, πρέπει να αφορούν τον εθελοντισμό, τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για να μπορέσουν να περάσουν μέσα στις ψυχές των παιδιών αυτές οι αξίες της εκκεχειρίας, της αλληλεγγύης, της ειρήνης, της συνεργασίας. Κάθε σπίτι, κάθε σχολείο, πρέπει να ασχολείται και να συζητά για τον εθελοντισμό, διότι αν η νεολαία μας αγκαλιάσει αυτό το κίνημα, θα έχουμε να κερδίσουμε σε πάρα πολλά θέματα.

Δεύτερον, έχω μια πρόταση προς τον Υπουργό Πολιτισμού, ο οποίος έχει δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το κείμενο που καταθέσαμε ως Διακομματική Επιτροπή. Ανεξάρτητα από το αν κάποιος συμφωνούσαν να αναληφθεί αυτή η διοργάνωση από την Ελλάδα, επειδή σήμερα κτιζουμε την εικόνα της Ελλάδας σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, θεωρώ, κύριε Υπουργέ, ότι θα ήταν χρήσιμο το Υπουργείο Πολιτισμού μαζί με τον Οργανισμό του 2004 και με το δίκτυο των μη κυβερνητικών οργανώσεων και με τη διακομματική επιτροπή των Βουλευτών, να διαμορφώσει μία προγραμματική συμφωνία. Αυτό να γίνει και με τις υποδομές που υπάρχουν όπως είναι ο Ερυθρός Σταυρός, οι πρόσκοποι και οι μεγάλες κοινωνικές οργανώσεις ΟΛΜΕ, ΑΔΕΔΥ, ΓΣΕΕ και οργανώσεις αθλητών που ήδη έχουν πάρει μια πρωτοβουλία προς αυτήν την κατεύθυνση με επικεφαλής τον συνάδελφό μας κ. Φασούλα και άλλους παλαίμαχους αθλητές, που έχουν σηκώσει ψηλά τη σημαία της χώρας μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Αποστολίδη, σε μισό λεπτό να τελειώσετε.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, θεωρώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών σ' ένα άλλο βήμα που αφορά την κοινωνική και την περιβαλλοντική διάσταση –αυτή είναι η πρότασή μου προς το Υπουργείο Εσωτερικών-

πρέπει να διοργανώσει ένα κοινωνικό συμπόσιο μέσα στο φθινόπωρο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις με ανθρώπους που βρίσκονται στο περιθώριο και στην φτώχεια, ώστε να βρουν το βήμα τους με τη δική μας συμβολή όλων των πτερυγών της Βουλής, χωρίς συνθήματα και διαχωριστικές γραμμές. Πιστεύω ότι ένα τέτοιο κοινωνικό συμπόσιο θα σπρώξει περισσότερο προς τα εμπρός το εθελοντικό κίνημα και ότι θα διαμορφώσει δομές για να αποδώσει αυτό το κίνημα.

Η έκκλησή μου προς τους συναδέλφους είναι να μην θεωρήσουν αυτό το κίνημα του εθελοντισμού ως αγγαρεία. Είναι η πεμπουσία της δικής μας δράσης και προσφοράς.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία εξήντα μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί τους δάσκαλοι από τα Εκπαιδευτήρια ΔΟΥΚΑ, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Η κ. Πετραλιά έχει το λόγο.

ΦΑΝΗ ΠΕΤΡΑΛΙΑ-ΠΑΛΛΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομαι ότι ο εθελοντισμός παρ' όλα όσα ακούγονται τελευταία προσιδιάζει στην ψυχρούσνεση του Έλληνα, αρκεί να υπάρξει μία ιδέα σημαία, μία ιδέα που να πείθει και να συναρπάξει. Και βέβαια θέλω να θυμίσω ότι πάντα όταν υπήρχε ένα όραμα για το έθνος, όλες οι δυνάμεις συστρατεύονταν κάτω από αυτό το όραμα. Ο κάθε ένας επιθυμεί να προσφέρει από το περίσσειμα ή από το υστέρημά του προσωπικές υπηρεσίες ακόμη και θυσίες -ας θυμηθούμε ακόμα και τον ιερό λόγο και την επανάσταση- αρκεί, όμως, να πεισθεί για την αυθεντικότητα των σκοπών και να την ανιδιοτέλεια των ηγητόρων.

Θα θυμίσω ότι οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1896 ήταν αγώνες οι οποίοι στηρίχθηκαν στον εθελοντισμό. Θα έλεγα ότι ήταν ο θρίαμβος του εθελοντισμού με τον Γεώργιο Αβέρωφ, ο οποίος επιμαρμάρωσε το Στάδιο, όπως επίσης και των ιδίων των Αθηναίων οι οποίοι εθελοντικά είχαν βάλει τότε όλες τις μάντρες για να είναι ωραία η πόλη. Εάν, λοιπόν, μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες ως αποθέωση ή θρίαμβο του εθελοντισμού, σήμερα ως προς το θέμα των Ολυμπιακών Αγώνων και τον εθελοντισμό δεν θα μπορούσαμε αν πούμε το ίδιο!

Θέλω να είμαι θετική και να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με την πρόταση του κ. Αποστολίδη και της επιτροπής για τη δημιουργία της διακομματικής επιτροπής για τον εθελοντισμό.

Ως προς το Εθνικό Συμβούλιο συμφωνώ απόλυτα, αλλά θα ήθελα να δείτε ότι στο νομοσχέδιο του κ. Κοτσώνη πριν από δύο χρόνια, ένα νομοσχέδιο που είχε έλθει για τον εθελοντισμό, είχαμε ψηφίσει να υπάρχει ένα τέτοιο συμβούλιο, δεν γνωρίζω, όμως, εάν αυτό υλοποιήθηκε.

Στον τομέα του εθελοντισμού προς το 2004 θα έλεγα ότι παρατηρούμε τα γενικότερα συμπτώματα τα οποία αφορούν τη διοργάνωση των αγώνων. Υπάρχει μία αντικειμενική δυσκολία για να βρεθούν οι εξήντα χιλιάδες εθελοντές. Για να έχουμε εξήντα χιλιάδες εθελοντές, χρειάζεται να έχουμε πάνω από εκατό χιλιάδες προσφορές.

Εμείς, ως Γραμματεία Γυναικείων θεμάτων της Νέας Δημοκρατίας, έχουμε ήδη ξεκινήσει το κίνημα για τον εθελοντισμό για το 2004 με μία φόρμα η οποία δίνεται σε όλη την Ελλάδα και δεν αφορά μόνο τους νεοδημοκράτες. Δεν πιστεύουμε ότι είναι κομματικό το όχι μόνο δεν πιστεύουμε αλλά και δεν τον θέλουμε και κομματικό τον εθελοντισμό για το 2004.

Υπάρχουν εμπειρίες πάνω σε αυτό. Προσωπικά ήμουν επικεφαλής της διοργάνωσης των Μεσογειακών Αγώνων του 1991 και είδα τις δυσκολίες για την εξεύρεση των εθελοντών, αλλά και τις μεγάλες δυνατότητες που δίνει η κίνηση αυτή. Βεβαίως όπως είπα και πριν, εκείνο που χρειάζεται είναι το όραμα, είναι η σημαία. Πρέπει να γίνει εθνική σημαία ο εθελοντισμός. Και βεβαίως όταν ακούγεται ότι το πρόγραμμα του εθελοντισμού θα κοστίζει είκοσι πέντε δισεκατομμύρια δραχμές, γνωρίζω ότι είναι δύσκολο να πείσεις κάποιους ανθρώπους να έλθουν,

ανθρώπους που δεν έχουν εργασία, για να μπορέσουν να προσφέρουν. Και βεβαίως υπάρχουν τα μεγάλα προβλήματα τα οποία θα αντιμετωπίσουμε κατά τη διάρκεια εκείνων των μηνών ως προς τους εθελοντές.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ασχολήθηκα κυρίως με το αθλητικό κομμάτι και θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ο εθελοντισμός πλέον είναι όχι ένα διεθνές κίνημα, αλλά μία διεθνής ιδεολογία. Όσοι έχουμε την τύχη να ταξιδεύουμε στο εξωτερικό και να ασχολούμεθα με διεθνείς διοργανώσεις, βλέπουμε σαφώς ότι εκεί στηρίζεται. Μην ξεχνάμε ότι η επιτυχία του Σίδνεϋ ήταν επιτυχία των εθελοντών. Νομίζω ότι προς αυτήν την κατεύθυνση η Βουλή μπορεί να βοηθήσει, εφόσον βέβαια θελήσει τη βοήθεια της Βουλής το 2004, το οποίο αυτήν τη στιγμή βρίσκεται στα σπάργανα. Ούτε καν υπεύθυνος δεν υπάρχει!

Καταθέτω το Δελτίο Εθελοντή για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Φ. Πετραλιά καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Τσιόγκας από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν είμαστε αντίθετοι με τον εθελοντισμό. Συμμετέχουμε σε πολλές διαδικασίες της κοινωνικής ζωής στην εθελοντική δράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εδώ πολλοί υπήρξαμε και αετόπουλα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ : Βεβαίως, τα αετόπουλα και οι ΕΠΟΝίτες ήταν σε πολλές περιπτώσεις εθελοντές για την εθνική ανεξαρτησία της χώρας μας. Βεβαίως, έδωσαν την ψυχή τους και τη ζωή τους. Πιστεύουμε, όμως, στον εθελοντισμό της κοινωνικής αλληλεγγύης τον οποίο εμείς εκφράζουμε καθημερινά. Πιστεύουμε στον εθελοντισμό της ταξικής αλληλεγγύης που τον εκφράζουμε καθημερινά είτε μέσα από τους αγώνες είτε μέσα από τη συμπαρατάση και την αλληλεγγύη των εργαζομένων, που αγωνίζονται για την προβολή και τη λύση των προβλημάτων τους ή για τη διεκδίκηση νέων αιτημάτων, σύγχρονων αιτημάτων που αντιμετωπίζει η κάθε οικογένεια στην κοινωνία που ζούμε.

Όμως, δεν θέλουμε σε καμία περίπτωση ο εθελοντισμός να αντικαταστήσει την κοινωνική πολιτική του κράτους, την κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης, μια πολιτική από την οποία είναι υποχρεωμένη να έχει και κονδύλια, δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού ή και άλλων κονδυλίων τα οποία βεβαίως θα πρέπει να κατευθύνονται στις ανάγκες της κοινωνίας. Θέλουμε δηλαδή να πούμε με αυτό ότι σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να αντικατασταθεί η παρέμβαση του κράτους. Η θέση μας και η άποψή μας είναι ότι πρέπει να υπάρχει κοινωνική πολιτική από το κράτος πρώτα και κύρια, το οποίο πρέπει να φροντίζει για όλα αυτά. Το λέμε αυτό γιατί εθελοντικές οργανώσεις υπήρχαν και υπάρχουν. Οι μεγαλοκυρίες με τα απογευματινά και τα τσάι τους που έκαναν και τα συμπόσια που έκαναν, διάφορες κοινωνικές αγαθοεργίες ή με διάφορες κοινωνικές πολιτικές και εθελοντισμούς, ας το πω έτσι ή και οι πρόσκοποι που εντάσσονται σ' αυτά. Όμως έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις και φόβους, γιατί, εάν γενικευθεί αυτό το πνεύμα του εθελοντισμού, έτσι όπως το σκεφτόμαστε εμείς κι έτσι όπως το εκφράζουμε, μπορούμε να έχουμε και εθελοντές, ας το πούμε, νέους ανέργους, επιστήμονες και μη οι οποίοι μπορεί και να μην καταγράφονται στα μητρώα των ανέργων και να έχουμε μία μείωση της ανεργίας με αυτόν τον τρόπο ή μπορεί να τους δίνονται μπόνους, μόρια για να προσληφθούν αύριο κάπου. Έχουμε τα παραδείγματα των εθελοντών πυροσβεστών στο παρελθόν.

Επίσης, είναι γνωστό ότι πολλές οργανώσεις κάνουν τροποποιήσεις στα καταστατικά τους, για να εντάξουν μέσα άρθρα ή παραγράφους του εθελοντισμού, γιατί μέσα από τον εθελοντισμό, αυτόν τον εθελοντισμό, έτσι όπως παρουσιάζεται, θα έχουμε τη χρηματοδότηση οργανώσεων για να κάνουν εθελοντισμό. Να πάρουν, για παράδειγμα, πέντε υπαλλήλους επιστήμονες και να έχουν άλλους τριάντα εθελοντές, οι οποίοι δεν θα αμείβονται. Και όπως είπε ο κ. Αποστολίδης, να βοηθήσουμε και όλους αυτούς οι οποίοι βρίσκονται στη φτώχεια και την εξαθλίωση, δηλαδή να παρέχουμε υπηρεσίες στο σπίτι ή να τους περ-

νάμε απέναντι από τα φανάρια, την ώρα που ανάβει πράσινο ή άλλου είδους δραστηριότητες. Για παράδειγμα με τον ν. 2646/98, νόμος για την πρόνοια, φτιάχνεται μία δομή στον εθελοντισμό σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις, οι οποίες μπορεί –θα το δούμε στο μέλλον– και να χρηματοδοτούνται. Το ερώτημα είναι όμως ότι μέσα απ' αυτές τις οργανώσεις θα χρηματοδοτούνται και κάποιος, δύο, τρεις πέντε υπάλληλοι και όλοι οι άλλοι θα είναι εθελοντές. Εμείς λοιπόν, δεν θέλουμε να γενικευθεί ένας τέτοιος εθελοντισμός. Αντίθετα πιστεύουμε στον εθελοντισμό που ανέφερα στην αρχή και βεβαίως θέλουμε πάνω απ' όλα η κοινωνική πολιτική να είναι υπόθεση της ίδιας της πολιτείας και του κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο, ο οποίος δεν πρόφτασε να γίνει ούτε ΕΠΟΝίτης, ούτε αετόπουλο. Πρόσκοπος έγινε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Ναυτοπρόσκοπος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχήν, μιλώντας στο όνομα της Κυβέρνησης, να συγχαρώ το συνάδελφο κ. Λουκά Αποστολίδη και όλους τους άλλους, τις κυρίες και τους κυρίους συναδέλφους, που ανέλαβαν την εξαιρετική πρωτοβουλία να συγκροτήσουν τη διακομματική ομάδα Βουλευτών για την πρόωξη του εθελοντισμού.

Έχουν, με την πρωτοβουλία τους αυτή, φέρει τη Βουλή στο επίκεντρο ενός διεθνούς προβληματισμού, ο οποίος είναι άκρως επίκαιρος και για τη χώρα μας εν όψει της ολυμπιακής προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας.

Με ιδιαίτερη δε χαρά θέλω να σημειώσω, τον εποικοδομητικό τρόπο με τον οποίο μετείχαν ως τώρα στη συζήτηση και η εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και ο εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Οφείλω δε επίσης κι εγώ να σημειώσω την πρωτοβουλία του συναδέλφου κ. Παναγιώτη Φασούλα, ο οποίος μαζί με άλλους παλαιούς συναθλητές του κινείται στο χώρο του αθλητικού και γενικότερα του ολυμπιακού εθελοντισμού, προφανώς εναρμονισμένος με με τη γενικότερη εθελοντική πρωτοβουλία που έχει αναληφθεί από εκατό και πλέον συναδέλφους Βουλευτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ σημαντικό στη σημερινή εποχή στην οποία κυριαρχούν έννοιες όπως η παγκοσμιοποίηση ή η ψηφιακή κοινωνία και η νέα οικονομία, να γίνονται λόγος για εθελοντισμό. Και θα συμπληρώσω ευθέως με το συνάδελφο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας γιατί κι εδώ θέλω να τονίσω πως ιστορικά πριν από την εμφάνιση και την άνδρωση του κοινωνικού κράτους υπάρχουν μορφές αντιμετώπισης του κοινωνικού προβλήματος όπως ο ευεργετισμός ή η φιλανθρωπία. Ο εθελοντισμός δεν είναι υποκατάστατο του κοινωνικού κράτους, είναι μηχανισμός που αναδύεται από τα ίδια τα σπλάχνα της κοινωνίας και έρχεται να συμπληρώσει και όχι να αντικαταστήσει τις δομές και τις λειτουργίες του κοινωνικού κράτους. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι πρόσφατα η Βουλή μας, ως Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων, προσέθεσε ρητά στο άρθρο 25 παράγραφος 1 του αναθεωρημένου Συντάγματος την αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, μία φράση μικρή σε αριθμό λέξεων αλλά πολύ μεγάλη σε κανονιστικό, πολιτικό και ιδεολογικό περιεχόμενο.

Ο εθελοντισμός, συνεπώς, συνδέεται με τις συνθήκες της νέας οικονομίας, με το νέο μοντέλο ανάπτυξης. Ουσιαστικά μας καλεί να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της οικονομίας και της διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου. Η παλιά κλασική διάκριση ανάμεσα στο χρόνο εργασίας και τον ελεύθερο χρόνο δεν λειτουργεί πλέον έτσι όπως ξέρουμε, διότι πολύ συχνά ο ελεύθερος χρόνος μπορεί να δημιουργήσει ένα ταμείο, ένα απόθεμα το οποίο να έχει πολύ μεγάλη οικονομική, αλλά και κοινωνική αξία. Γι αυτό γίνεται διεθνώς λόγος για έναν άλλο τομέα της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας, για το λεγόμενο τρίτο τομέα, όπου μη κερδοσκοπικές συμπεριφορές και δραστηριότητες, -μη κερδοσκοπικές που ορισμένοι τις χαρακτηρίζουν και μη ορθολογικές, ταυτίζοντας την εκλογικευμένη συμπεριφορά με την επιδίωξη του κέρδους,- μπορεί να διασταυρώνονται με άλλου χαρακτήρα προοπτικές, όπως είναι η

προοπτική της απασχόλησης, δηλαδή η προοπτική της δημιουργίας νέων κοιτασμάτων απασχόλησης. Γιατί μέσα από τον θελόντισμο αποκαλύπτεται η ανάγκη για νέες μόνιμες θέσεις εργασίας. Και πολύ συχνά ο θελόντισμός δημιουργεί έτσι θέσεις εργασίας. Αυτή είναι η δεύτερη πολύ σημαντική δραστηριότητα του θελόντισμού κινήματος διεθνώς.

Είναι δε επίσης πολύ σημαντικό να τονίσουμε εδώ ότι ο θελόντισμός ως κίνημα έχει φύγει προ πολλού από τα χέρια των κοινωνικών θελόντιστικών οργανώσεων. Υπάρχει θελόντισμός σε ατομική βάση, θελόντισμός που ξεπερνάει όλες τις λαμπρές περιπτώσεις κοινωνικού θελόντισμού, τις οποίες καθόλου δεν πρέπει να υποτιμούμε ακόμη και αν έχουν παραδοσιακό και κλασικό χαρακτήρα. Γι αυτό και το θελόντισμο κίνημα ορθά συνδέεται με τη Βουλή των Ελλήνων. Πρέπει να συνδέεται στενά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ιδίως με την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί χωρίς τους δήμους της χώρας δεν μπορούμε να φτάσουμε στον κάθε πολίτη. Πρέπει να συνδέεται με τις παραδοσιακές οργανώσεις, όπως οι πρόσκοποι ή ο Ερυθρός Σταυρός. Πρέπει να συνδέεται με τις λεγόμενες νέες μη κυβερνητικές οργανώσεις, τις μονοθεματικές οργανώσεις, οι οποίες όμως πρέπει να έχουν και αυτές αγαθά κίνητρα γιατί πρέπει εκ προοιμίου να αποσαφηνίσουμε ότι η λεγόμενη κοινωνία των πολιτών δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι οιοσδήποτε επάγγελμα, για να παραφράσω τη γνωστή διατύπωση του Μαξ Βέμπερ για την πολιτική ως επάγγελμα.

Όλες οι μορφές θελόντισμού είναι ευπρόσδεκτες και σημαντικές. Ο πολιτιστικός θελόντισμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : ...διεργασία και την αντιπροσωπευτικότητα του Κοινοβουλίου με πρωτοβουλία του Σώματος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ακριβώς.

Τονίζω λοιπόν, εδώ ότι όλες οι μορφές θελόντισμού είναι εξαιρετικά σημαντικές. Ο πολιτιστικός θελόντισμός, ο αθλητικός θελόντισμός, ο προνοιακός θελόντισμός που είναι και ο κλασικότερος. Ο θελόντισμός σε καταστάσεις ανάγκης, ο σωστικός δηλαδή θελόντισμός.

Αλλά δεν υπάρχει απότερη μορφή θελόντισμού από τον πολιτικό θελόντισμο, από τη συμμετοχή στο δημόσιο βίο, γιατί αυτή είναι και η πιο ολοκληρωμένη και η πιο σύνθετη μορφή κοινωνικού θελόντισμού, γιατί η πολιτική είναι και η ανώτερη μορφή κοινωνικής δραστηριότητας.

Βέβαια στην προκειμένη περίπτωση το ενδιαφέρον μας στρέφεται προς τον ολυμπιακό θελόντισμό, γιατί το όραμα του 2004 ή για να μιλήσω πιο συγκεκριμένα ο στόχος του 2004 συνδέεται με την αυθεντικότητα των Ολυμπιακών Αγώνων, με την ανανέωση των Ολυμπιακών ιδεωδών και σε αυτά μπορεί να συνεισφέρει η Ελλάδα σημαντικά. Αυτό είναι το πολύ μεγάλο αντίδωρο που δίνει στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και στο Διεθνές Ολυμπιακό Κίνημα, που έχει ανάγκη από νέους τίτλους αυθεντικότητας και νομιμοποίησης. Και εμείς έχουμε τη μοναδική ευκαιρία να δείξουμε το σύγχρονο πρόσωπό μας, να δείξουμε μια εικόνα της Ελλάδας, η οποία είναι γνήσια, η οποία είναι σύνθετη, η οποία είναι δημιουργική και ξεπερνάει όλες τις μεμψιμοιρίες, τις συγκρούσεις και τις δευτερεύουσες αντιθέσεις, που πολλές φορές μας ταλαιπωρούν ως κοινωνία και δεν μας αφήνουν να δούμε τα βήματα που κάνουμε προς τα μπρος.

Είναι, λοιπόν, πολύ σημαντικό για την ολυμπιακή προετοιμασία το πρόγραμμα του θελόντισμού. Από τη Βαρκελώνη μέχρι την Ατλάντα είχαμε ένα διπλασιασμό των αναγκών της ολυμπιακής διοργάνωσης σε θελόντες. Από ένα αριθμό περίπου τριάντα χιλιάδων ατόμων εκτιναχθήκαμε σ' ένα αριθμό διπλάσιο εξήντα χιλιάδων ατόμων. Και για μια χώρα με τα δικά μας πληθυσμιακά μεγέθη ο στόχος αυτός είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί. Χρειάζεται να καλλιεργήσουμε μία ιδεολογία, χρειάζεται να καλλιεργήσουμε μία συμπεριφορά, χρειάζεται να καλλιεργήσουμε άλλα αντανάκλαστικά και χρειάζεται να αξιοποιήσουμε το διπλάσιο εαυτό μας, δηλαδή και την Ελλάδα των αποδήμων Ελλήνων, όπου ιδίως οι νεότερες ηλικίες τους μπορούν να βρουν έτσι την ευκαιρία, όχι απλώς να παρακολουθήσουν ως θεατές τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, αλλά να μετάσχουν ενεργά και στην πράξη, στην τέλεση των αγώνων αυτών. Γι' αυτό η συμμετοχή του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού

είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πρόγραμμα του θελόντισμού.

Στον προϋπολογισμό της Οργανωτικής Επιτροπής του 2004 προβλέπονται περίπου έντεκα δισεκατομμύρια δραχμές για τις δαπάνες του θελόντισμού. Μπορεί το ποσό αυτό να αποδειχθεί ανεπαρκές και να χρειαστεί να αυξηθεί και θα αυξηθεί όσο πρέπει, διότι βεβαίως ο θελόντης έχει ανάγκη από στήριξη, έχει ανάγκη από έξοδα μετακίνησης, έχει ανάγκη από σίτιση, έχει ανάγκη από εκπαίδευση και κατάρτιση και φεύγει έχοντας αποκομίσει ο ίδιος ένα πολύ σημαντικό όφελος που είναι η εμπειρία του, είναι το βίωμά του, η συμμετοχή του στους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά και η πολύ συγκεκριμένη εμπειρία, η οποία του πιστώνεται ως προϋπηρεσία και που μπορεί να τον βοηθήσει και στις σπουδές του και στην αγορά εργασίας, χωρίς αυτό να κατακριθεί, γιατί φυσικά η διάρκεια της διοργάνωσης είναι πάρα πολύ μικρή και δεν μειώνει τις θέσεις εργασίας, που ούτως ή άλλως θα δημιουργηθούν και στην πορεία προς το 2004 και μετά επί τη βάσει των νέων υποδομών και της νέας μεγάλης επένδυσης που γίνεται για το 2004, που συμπίπτει με την ακόμη μεγαλύτερη επένδυση, τη δεκαπλάσια επένδυση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Θεωρώ πολύ σημαντική και δημιουργική την πρόταση που υπέβαλε ο κ. Λουκάς Αποστολίδης να συναφθεί μία οιοσδήποτε προγραμματική σύμβαση ανάμεσα στην Οργανωτική Επιτροπή του 2004, την Κυβέρνηση, το δίκτυο των μη κυβερνητικών οργανώσεων, το Εθνικό Συμβούλιο Εθελοντισμού που ήδη όπως προβλέπει ο νόμος έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί και βεβαίως τη Βουλή των Ελλήνων. Θα έλεγα ότι εδώ πρέπει να μετάσχουν και η Τοπική Αυτοδιοίκηση με την ΚΕΔΚΕ και την ΕΝΑΕ και οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις από το χώρο και του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου, έτσι ώστε το θελόντισμο κίνημα να προσλάβει πολύ συγκεκριμένα θεσμικά, κοινωνικά, ιδεολογικά και πολιτικά χαρακτηριστικά, κοινός παρανομαστής των οποίων είναι η προώθηση και η διαφύλαξη και η εμπέδωση της ιδεολογίας της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής. Και είναι πολύ σημαντικό να εκπέμψουμε σήμερα δύο μηνύματα ως Βουλή των Ελλήνων προς την ελληνική κοινωνία, προς τους Έλληνες πολίτες, αλλά και προς το εξωτερικό.

Το πρώτο μήνυμα είναι το μήνυμα της εθνικής συσπειρώσεως για την Ολυμπιακή προετοιμασία, το μήνυμα του ολυμπιακού θελόντισμού και το δεύτερο μήνυμα είναι το μήνυμα της κοινωνίας του μη αποκλεισμού, της συνεκτικής κοινωνίας, της αέρινης κοινωνίας των 3/3!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Νικόλαος Σαλαγιάννης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι αλήθεια ότι μπορεί στην περίοδο που βιώνουμε να θεωρηθεί και αυτή η πρωτοβουλία ως μία πρωτοβουλία ατελέσφορη, μάταια και καμιά φορά και ωφελμιστική. Ζούμε σε μία περίοδο που όποιος μας ακούσει θα σκέφτεται πραγματικά ότι είναι παράταιρο να μιλάμε για θελόντισμο, όταν και η πολιτική και η κοινωνική ζωή και η κοινωνική πραγματικότητα βιώνονται με ένα καθαρά προσωπικό στίλ, όταν όλα βιώνονται ως μία προσωπική υπόθεση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Είμαστε μέτοχοι και, θα έλεγα, συνυπάρχουμε σε μία κοινωνία και σκληρού ανταγωνισμού, αλλά και άγριου ατομικισμού, όπου ο καθένας είναι μάλλον μόνος, μοναχικός και ξεμοναχισμένος. Ζούμε σε μία περίοδο που η συλλογική δράση, αν δεν θεωρείται μάταιη και ατελέσφορη, θεωρείται ξεπερασμένη και βέβαια καμιά φορά θεωρείται και ύποπτη.

Σε αυτό οφείλουμε να αντισταθούμε. Δεν ισχυρίζομαι ότι με τη σημερινή πρωτοβουλία αντιστεκόμαστε, θέλω, όμως, να πιστεύω ότι «τσιγκλάμε» κάπως τις συνειδήσεις μας, που πολλές φορές είναι πλαδαρές, για να μην πω ότι μερικές φορές είναι και «σαρωμένες».

«Τσιγκλάμε», λοιπόν, τη συνείδησή μας, για να δούμε πώς μπορούμε οργανωμένα να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας, να εκφράσουμε την ευαισθησία μας, τη διάθεση προσφοράς πρώτον, για δημόσια αγαθά που είναι πολύτιμα, δεύτερον, για αξίες και αρχές ζωής που είναι διαχρονικές και τρίτον, για την

απαρχή και την αξία της κοινωνικής αλληλεγγύης, που δεν υπάρχει πέρα από αυτήν, κατά την άποψή μου, υπέρτερη αξία.

Θέλω, λοιπόν, να πιστεύω ότι με την πρωτοβουλία αυτή κάνουμε την αρχή για μία πιο οργανωμένη, πιο συνεκτική και πιο αποτελεσματική παρέμβαση προσφοράς στα πεδία όχι μόνο της Ολυμπιάδας, αλλά και στα πεδία του πολιτισμού, του περιβάλλοντος και κοινωνικής ευθύνης. Ας θεωρήσουμε ότι η σημερινή συζήτηση είναι η απαρχή μιας καινούριας τέτοιας διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Ορφανός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με αφορμή τη σημερινή συζήτηση η οποία έρχεται στο Κοινοβούλιο, θα ήθελα να πω ότι ο εθελοντισμός είναι δράσεις οι οποίες αναδεικνύουν το ρόλο και τη συνεισφορά του ατόμου μέσα σε ένα σύνολο, δράσεις οι οποίες αναδεικνύουν τον άνθρωπο και κάνουν την ειδοποιο διαφορά μεταξύ ανθρώπου και ζώων.

Εκείνο όμως το οποίο θα ήθελα να τονίσω είναι ότι μέχρι σήμερα ο Έλληνας με τη συμπεριφορά του έχει δείξει ότι αυτοβούλως δρα, συμπεριφέρεται και προσφέρει. Τελευταία δε έχουμε πάρα πολλά τέτοια γεγονότα, όπως στο ναυάγιο του «ΣΑΜΙΝΑ», στις καθ' ἔξιν καλοκαιρινές πυρκαγιές, στα θέματα παροπυρόσβεσης, στη δένδροφύτευση, όπου έχουμε ικανή παρουσία πολιτών αυτής της χώρας να δρουν και να προσφέρουν..

Και βέβαια εγώ νομίζω ότι μία ύψιστη μορφή εθελοντισμού είναι και η ευεργεσία, όπου έχουν αναδειχθεί ο Ζάππας, ο Αβέρωφ και άλλοι ων ουκ ἔστι αριθμός, με τη δική τους συνεισφορά στη ζωή αυτού του τόπου.

Πρέπει να πούμε ότι εκείνο το οποίο χρειάζεται αυτήν τη στιγμή –και θεωρώ ότι είναι απαραίτητο– είναι μία συντονισμένη δράση, η οποία θα συμπεριλαμβάνει όχι μόνο το Κοινοβούλιο, όχι μόνο τους αθλητές οι οποίοι δήλωσαν ότι θέλουν να μετάσχουν στη διαδικασία για το 2004, αλλά να έχουμε και μία συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, με την ΑΔΕΔΥ, με τις εργοδοτικές οργανώσεις, με το πανεπιστήμιο.

Θα πρέπει οι πνευματικοί μας ταγοί να μπουν μπροστά σε μια τέτοια διαδικασία, η οποία αναδεικνύει τα ύψιστα στοιχεία τα οποία έχει ο καθένας μέσα του.

Να πω, λοιπόν, ότι μέχρι σήμερα υπάρχει μια απραξία από την πλευρά του 2004, η οποία έχει να κάνει με το πώς θα συγκεκριμενοποιήσουμε αυτά τα εξήντα χιλιάδες άτομα, τα οποία θεωρούμε απαραίτητα για να έχουμε καλύτερη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Πιστεύω θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις από Βουλευτές, από προσωπικότητες, από αθλητές, οι οποίες θα ενταχθούν σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, που θα πλησιάζει την κοινωνία μέσα στο πανεπιστήμιο, στο λύκειο, στα γυμνάσια, στην εργασία, ώστε να μεταδώσει αυτήν τη φλόγα, που είναι απαραίτητη. Και αν η κοινωνία σήμερα έχει αλλάξει και έχει μεταβληθεί σε μια κοινωνία του καναπέ, εμείς έχουμε υποχρέωση να τη βγάλουμε από το σπίτι και να τη μεταφέρουμε εκεί που είναι ο αγώνας και η δράση, εκεί που είναι η συνεισφορά.

Σε μια τέτοια διαδικασία, κύριε Υπουργέ, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν υπάρχουν ανταλλάγματα. Η διαδικασία είναι διαδικασία θυσίας, είναι διαδικασία συμμετοχής και αυτό δεν σημαίνει ότι έρχεται κάποιος να προσφέρει γιατί αύριο θα του δώσω κάτι άλλο. Νομίζω ότι θα είναι το ύψιστο στοιχείο, η ύψιστη συνεισφορά σε μια προσπάθεια στην οποία θέλουμε να συμμετάσχουμε όλοι και επικροτώ τις προτάσεις που ακούστηκαν για τις επιμέρους επιτροπές και τη δική μας την κοινοβουλευτική, αλλά και τις υπόλοιπες, εάν ξεκαθαρίσουμε σε όλους ότι είναι ένα βήμα μπροστά και όχι ένα βήμα προς το παρελθόν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Η κ. Γεννηματά έχει το λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά το μεγαλύτερο μέρος του αιώνα που μας πέρασε η ιστορία και η κοινωνία μεταμορφώθηκαν πάνω σε ένα διπολισμό, που μέχρι και τις μέρες μας αποτελεί σημείο αναφοράς. Από τη μια μεριά το κράτος και από την άλλη η αγορά.

Σήμερα οι προκλήσεις, οι κίνδυνοι και τα προβλήματα που προκαλεί η έντονη κινητικότητα, όχι μόνο στις οικονομίες, όπως συχνά συνηθίζουμε να λέμε, αλλά κυρίως στις κοινωνίες και στους πολιτισμούς, η διαρκής αναζήτηση της ποιότητας κάθε μορφής υπηρεσιών, αλλά και η ενίσχυση της ατομικότητας και της ελευθερίας του ατόμου μέσα στα πλαίσια της οικουμενικότητας, μας οδηγούν σε μια τρίτη ματιά, όσον αφορά τη σύγχρονη κοινωνία και τις σχέσεις της.

Αυτή η προσέγγιση βασίζεται στην κοινωνική δυναμική που αναπτύσσεται μέσα από τις ελεύθερες πρωτοβουλίες των πολιτών, που αυτοοργανώνουν τη διαχείριση των αναγκών τους, που αλληλοβοηθούνται, χωρίς υλικά κέρδη, που προσφέρουν εθελοντικά, ο καθένας με τις δυνάμεις του και τις ικανότητές του, στη διαμόρφωση μιας νέας πραγματικότητας. Υποβοηθούν, ενισχύουν ή καλύπτουν τα κενά που υπάρχουν, μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, μιας κοινωνίας που μπορεί να μας περιέχει όλους, χωρίς αποκλεισμούς φύλου, χρώματος, θρησκείας, ιδεολογίας, φυσικής κατάστασης, μιας κοινωνίας συνεκτικής, βασισμένης στην ισότητα, στην ελευθερία και στη δικαιοσύνη.

Ο εθελοντισμός, η οργανωμένη δηλαδή βούληση και ενεργοποίηση του κάθε πολίτη, χωρίς καταναγκασμό από διοικητική αρχή, αλλά και χωρίς οικονομικά ανταλλάγματα, είναι η βάση του συστήματος αυτού. Οι τομείς ενεργοποίησης και οι δράσεις που συμπεριλαμβάνουν κοινωνικές εργασίες για υποβοήθηση ατόμων με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένους ή περιθωριοποιημένους πολίτες, κοινωνικές και πολιτιστικές δράσεις κατά του ρατσισμού και της κοινωνικής ενσωμάτωσης και προσαρμογής άλλων εθνικών ομάδων στις κοινωνικές δομές της χώρας υποδοχής, προνοιακές και εκπαιδευτικές εργασίες.

Τρία μόλις χρόνια πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας ανοίγει μια μοναδική ευκαιρία ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης του καθενός από εμάς και κυρίως εμάς των ίδιων. Σ' αυτήν την κατεβυθιστή ακριβώς βρισκόμαστε και η πρόταση που έχουμε καταθέσει, γιατί πιστεύω ότι κοινοβούλια, κοινοβουλευτικές ομάδες, ο κάθε ένας από εμάς ξεχωριστά από όποιο μετερίζι και αν βρίσκεται, θα πρέπει να αναλάβει με συγκεκριμένες δράσεις στην κατεύθυνση της ευαισθητοποίησης και της ενεργοποίησης των πολιτών, στη διεκδίκηση της επικοινωνίας και της δικτύωσης των εθελοντικών ομάδων, οργανώσεων, αλλά και βέβαια, τη θεσμική τους κατοχύρωση.

Μπορούμε μέσα από την εθελοντική προσφορά να χτίσουμε μια γέφυρα ανάμεσα στον Ελληνισμό και την παγκόσμια κοινότητα, μια γέφυρα ανθρωπιάς, πολιτισμού, ειρηνικής άμιλλας, συνεργασίας, ενίσχυσης της εθνικής ταυτότητας, αλλά παράλληλα και σεβασμού στο διαφορετικό.

Μας δίνεται η δυνατότητα να ξανασκεφτούμε ή ακόμη να μάθουμε πώς να συμμετέχουμε στο κοινωνικό περιβάλλον μέσα στην καθημερινότητα, αλλά μακριά από τη ρουτίνα, με ρεαλισμό και ευθύνη, αλλά χωρίς ισοπέδωση.

Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι ο εθελοντισμός αφορά κάθε σκεπτόμενο άνθρωπο, κάθε άνθρωπο που θέλει να είναι υποκείμενο της ιστορίας. Μέσα στον εθελοντισμό συνδιαμορφώνουμε, γράφουμε την ιστορία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Κατσιγιάννης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ στον πλέον επίκαιρο σήμερα τομέα του εθελοντισμού, σ' αυτόν δηλαδή που σχετίζεται με την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο εθελοντισμός αποτελεί ίσως το πιο καθοριστικό στοιχείο για την επιτυχή διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο Δήμαρχος της Βαρκελώνης σε συνέντευξή του υποστήριξε ότι το μυστικό για την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων είναι ο λαός. Ανέφερε ότι: «Με λαϊκές συνελεύσεις στις γειτονιές της Βαρκελώνης δώσαμε στο λαό να καταλάβει ποιο ήταν το όφελος για τον τόπο του από τις υποδομές και τα έργα για την Ολυμπιάδα.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι υπολογίζαμε στη βοήθεια πενήντα χιλιάδων εθελοντών και τελικά βρέθηκαν εκατόν πενήντα χιλιάδες.» Αυτά, λοιπόν, για τη Βαρκελώνη.

Τι συμβαίνει όμως εδώ, στη χώρα μας; Όπως όλοι ξέρουμε,

για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν εξήντα χιλιάδες εθελοντές που θα αντληθούν από μία δεξαμενή εκατό χιλιάδων υποψηφίων. Το πρόγραμμά του εθελοντισμού θα έχει κόστος είκοσι πέντε δισεκατομμύρια και όχι έντεκα, όπως νομίζω ότι εσφαλμένα ανέφερε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού. Θα χρειαστούν δε τουλάχιστον τρία χρόνια για την έγκαιρη προετοιμασία των εθελοντών. Τρία ολόκληρα χρόνια.

Δυστυχώς, όμως, πέραν των μεγάλων καθυστερήσεων που σημειώνονται και οι οποίες άλλωστε αφορούν σχεδόν όλους τους τομείς της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων, στον τομέα του εθελοντισμού παρουσιάζεται και ένα ακόμη ανησυχητικό φαινόμενο. Σχεδόν το 45% των μελών των εθελοντικών οργανώσεων τοποθετούνται αρνητικά και δεν έχουν ενδιαφέρον να προσφέρουν στην Ολυμπιάδα.

Σε επίπεδο οργανώσεων, (εκτός από το επίπεδο των μελών), τα πράγματα δείχνουν ακόμη χειρότερα. Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα εκπροσώπους οργανισμών εξαντλούν την εθελοντική προσφορά σε μία ομάδα είκοσι μελών, όχι παραπάνω.

Άρα, χρειάζεται μία συντονισμένη εκστρατεία ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης του κοινού για την προσέλκυση του απαιτούμενου αριθμού εθελοντών. Και βέβαια χρειάζεται να πεισθούν οι πολίτες ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν πανελλήνια υπόθεση και όχι απλά ένα κυβερνητικό στοίχημα διανθισμένο με προσωπικές πολιτικές επιδιώξεις.

Είναι σίγουρο ότι σ' αυτό το σκληρό και μεγάλο εγχείρημα θα δοκιμασθεί η ικανότητά μας να δουλεύουμε συλλογικά, χωρίς αποκλεισμούς, βάζοντας στην άκρη τις όποιες προσωπικές, πολιτικές ή άλλες φιλοδοξίες.

Και βέβαια πρέπει να κρατήσουμε τις αποστάσεις μας από λογικές εφησυχασμού.

Για την εκπαίδευση των εθελοντών θα απαιτηθεί έντυπο υλικό, βιβλίο, χάρτες, που θα καθοδηγούν τον εθελοντή, θα επεξηγούν τα δύσκολα σημεία και τις έννοιες και θα χρησιμεύουν ως οδηγός πληροφοριών κατά τη διάρκεια των αγώνων. Θα χρειαστούν εκπαιδευτικά βίντεο, θα απαιτηθούν πολυμέσα. Όλα αυτά μέχρι τώρα δεν τα έχουμε δει, κύριε Πρόεδρε.

Και αφού παρίσταται και ο κύριος Υφυπουργός Αθλητισμού, κατ' εξοχήν αρμόδιος για τον ολυμπιακό εθελοντισμό, ήθελα να κάνω μία επισήμανση σχετικά με την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Όταν, λοιπόν, ανατρέξει κανείς εκεί, ζητώντας πληροφορίες για τον εθελοντισμό, βρίσκει μία εικόνα, η οποία απλά γράφει τη λέξη «κείμενο». Το κείμενο προφανώς θα ακολουθήσει αργότερα, ας ελπίσουμε πριν την τέλεση των αγώνων.

ΦΑΝΗ ΠΑΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ : Αφού το 2004 δεν έχει σελίδα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΑΓΓΙΝΗΣ: Τελειώνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι θεωρώ πολύ σημαντική τη σημερινή πρωτοβουλία, καθώς και τις προτάσεις του κυρίου εισηγητή, για να περάσουμε κυρίως στα παιδιά, στη νεολαία μας τη σημασία των αρχών της προστασίας του περιβάλλοντος, του εθελοντισμού στους Ολυμπιακούς Αγώνες, στην ολυμπιακή εκχειρία, στην ειρήνη και στην κοινωνική αλληλεγγύη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κατσιλιέρης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΑΓΓΙΕΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στη γιγάντια κινητοποίηση που απαιτείται για την επιτυχία της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, πέρα από τις προσπάθειες του οργανωμένου κράτους, των διαφόρων φορέων της αυτοδιοίκησης και εκείνων που επαγγελματικά θα εμπλακούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο σε συγκεκριμένες πτυχές του όλου εγχειρήματος, αναντικατάστατη είναι η παρέμβαση της ίδιας της κοινωνίας, η συμμετοχή του ίδιου του πολίτη που χωρίς αυτόν η μεγάλη αυτή υπόθεση κινδυνεύει να χάσει την αμεσότητα και το χρώμα της και να εκφυλιστεί σε απρόσωπη τελετουργία.

Η ενεργοποίηση του πολίτη στην υπόθεση των Ολυμπιακών Αγώνων περνά αναπόφευκτα μέσα από την ενθάρρυνση του εθελοντισμού όχι για την εξυπηρέτηση μιας σκοπιμότητας,

αλλά για την εκπλήρωση ενός μεγάλου σκοπού, με κίνητρο όχι το όποιο υλικό όφελος αλλά τη χαρά της δημιουργίας και της συμμετοχής σε κάτι που είναι πραγματικά σημαντικό.

Αυτό όμως προϋποθέτει πως θα δημιουργήσουμε τις αναγκαίες δομές υποδοχής και αξιοποίησης αυτής της διάθεσης του πολίτη. Τι μπορούμε συγκεκριμένα να κάνουμε για να κινητοποιήσουμε τις Ελληνίδες και τους Έλληνες πολίτες; Επιτρέψτε μου να διατυπώσω κάποιες σκέψεις αλλά και προτάσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πρώτον, απαιτείται να αντιμετωπίσουμε την όλη υπόθεση με όρους πανεθνικής κινητοποίησης. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 δεν αφορούν μόνο την Αθήνα. Αφορούν αδιαίρετα τον Ελληνισμό στο σύνολό του, είτε ζει στην πατρίδα είτε στο εξωτερικό. Γι' αυτό ο σχεδιασμός παρότρυνσης και προσέλκυσης των εθελοντών πρέπει να έχει πεδίο αναφοράς όλους τους Έλληνες, όπου και αν βρίσκονται.

Δεύτερον, χρειάζεται στην προσπάθεια αυτή να συστρατευθούν όλα τα προβεβλημένα στελέχη της κοινωνίας μας από όποιον επιμέρους χώρο δράσης και αν προέρχονται. Σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα κινητοποίησης έχουν θέση όλοι: επιστήμονες, αθλητές, καλλιτέχνες, επιχειρηματίες, σύλλογοι, φορείς.

Τρίτον, είναι ανάγκη το κέντρο βάρους της προσπάθειας να δοθεί στην περιφέρεια. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 δεν αποτελούν υπόθεση μόνον της Αθήνας. Οι Έλληνες της άλλης Ελλάδας πρέπει να κληθούν να δώσουν το δικό τους παρών στο εγχείρημα. Αθλητές από τους επιμέρους τόπους, διακεκριμένα στελέχη των τοπικών κοινωνιών, έχουν το δικό τους ρόλο να διαδραματίσουν σ' αυτήν την προσπάθεια.

Τέταρτον, πρέπει έγκαιρα να σχεδιαστεί και να οργανωθεί η προετοιμασία όλων όσων θα κληθούν να συμβάλουν στην κινητοποίηση της κοινωνίας. Να νιώσουν και να ενστερνιστούν πρώτοι αυτοί την αξία της όλης προσπάθειας, ώστε πειστικά να απευθυνθούν στον πολίτη.

Πέμπτον, είναι ευκαιρία να αξιοποιηθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 για μια νέα εθνική, αθλητική διαπαιδαγώγηση, να μνησθούν στο ολυμπιακό πνεύμα και στα ιδεώδη ζωής που αυτό εμπεριέχει, να γίνουμε καλύτεροι φίλαθλοι και λιγότερο οπαδοί.

Και έκτον, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην πληροφόρηση και την ενεργοποίηση ιδίως των μαθητών. Είναι μεγάλη ευκαιρία να δημιουργηθεί μια νέα γενιά καλά ενημερωμένων φίλαθλων, που θα προσεγγίζουν πολύ πιο θετικά τη σπουδαία υπόθεση του αθλητισμού. Σε αυτό μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά όχι μόνο οι ήδη υπηρετούντες στα σχολεία εκπαιδευτικοί, αλλά και οι απόφοιτοι των ΤΕΦΑΑ οι οποίοι πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο σε όλη αυτή την προσπάθεια, στην υπόθεση της Ολυμπιάδας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λεβογιάννης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, ο εθελοντισμός είναι αρετή που διατρέχει τον ελληνικό πολιτισμό διαμέσου των αιώνων, έναν πολιτισμό ανθρωποκεντρικό. Και όταν κέντρο του πολιτισμού είναι ο άνθρωπος, τότε οι πανανθρώπινες αξίες ριζώνουν βαθιά και καρποφορούν κίολας.

Στην ελληνική ιστορία δεν θα συναντήσει κανείς μισθοφορικού χαρακτήρα φαινόμενα στον αγώνα για τα υψηλά ιδανικά, γι' αυτό και η πορεία του λαού μας είναι, ανέκαθεν, γεμάτη από συγκλονιστικά περιστατικά αλτρουισμού, αλληλεγγύης και αυτοθυσίας.

Σήμερα στην κοινωνία της παγκοσμιοποίησης, στην κοινωνία της απαξίωσης, στην κοινωνία του ατομικισμού, της θυσίας των πάντων στο κέρδος και στην ύλη, αυτές οι αξίες, όπως ο εθελοντισμός, έρχονται να υψώσουν φωνή διαμαρτυρίας, να ξυπνήσουν συνειδήσεις, να ενεργοποιήσουν την κοινωνία των πολιτών, να αφυπνίσουν τον άνθρωπο που κρύβεται μέσα μας.

Στις Κυκλάδες και στην Πάρο πρόσφατα ο λαός αυθόρμητα οργανώθηκε σε ελάχιστα λεπτά μέσα σε εκείνη την τραγική νύχτα και ρίχτηκε στη μάχη της σωτηρίας των ναυαγών του «ΣΑΜΙΝΑ» και έσωσε εκατοντάδες συμπολίτες μας. Και θα μπο-

ρούσε κανείς να αναφέρει πλήθος παραδείγματα τέτοιων αυθόρμητων αντιδράσεων του λαού μας: Συμπαράστασης σε λαθρομετανάστες, σε κατατρεγμένους κλπ.

Εθελοντές, λοιπόν, να γίνουμε όλοι με πρώτη τη Βουλή των Ελλήνων. Και γι' αυτό είναι αξιέπαινη η πρωτοβουλία των συναδέλφων μας με επικεφαλής το Λουκά Αποστολίδη.

Βέβαια η δημιουργία μιας κοινωνίας αλληλεγγύης είναι η απάντηση στην κοινωνία των συμφερόντων, της διαπλοκής, της απληστίας, της βίας, της αθλιότητας, των λευκών κελιών.

Ο εθελοντισμός ασφαλώς απευθύνεται σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες, ανεξάρτητα από θέση, από τόπο διαμονής, από οικονομική και κοινωνική κατάσταση.

Με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 μπορούμε να τον αναδείξουμε, να τον καλλιεργήσουμε, να τον κάνουμε μάθημα και δράση στα σχολεία, στα χωριά, στις γειτονιές, στους τόπους δράσης και εργασίας όλων μας.

Βέβαια αυτό το κατ' εξοχήν ανθρωπιστικό κίνημα δεν πρέπει να τελειώσει με τη λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων. Η φλόγα του δεν πρέπει να σβήσει ποτέ. Άναψε αυτή η φλόγα, την ανάψαμε και μέσα στη Βουλή των Ελλήνων και πρέπει να την κρατήσουμε άσβεστη, να την κάνουμε ψυχή της παιδείας μας, δυναμικό μοχλό της κοινωνίας μας, οδηγό στις πολιτικές μας. Έτσι μπορούμε να μιλάμε και πάλι και θα μπορούμε να μιλάμε και στις επόμενες γενιές για ανθρωποκεντρικό πολιτισμό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Καϊσερλής έχει το λόγο. Πέντε λεπτά έχετε, κύριε Υφυπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν θα επαναλάβω τα τόσα σημαντικά που αναφέρθηκαν σήμερα στην Ολομέλεια από τους κυρίους και την κυρία Βουλευτή, γιατί πράγματι καλύπτουν το πολιτικό και το ιδεολογικό περιεχόμενο του εθελοντισμού.

Θα ήθελα να αναφερθώ στις συγκεκριμένες δράσεις που έχει αναλάβει η Κυβέρνηση και που είναι σοβαρότατες και που ανοίγουν τη σκέψη, αλλά και τους δρόμους προς την υλοποίηση αυτών που αναφέρθηκαν σήμερα από τους κυρίους Βουλευτές.

Έχει δημιουργηθεί το Εθνικό Συμβούλιο Εθελοντισμού που μέλη του είναι Υπουργοί, είναι η ΚΕΔΚΕ, είναι η ΕΝΑΕ και οι οκτώ σημαντικότερες πανελληνίες εθελοντικές οργανώσεις και έχει κατατεθεί το εθνικό σχέδιο δράσης για τον εθελοντισμό, που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και που περικλείει όσα ειπώθηκαν, αλλά επιγραμματικά.

Θα ήθελα να σας πω –και αξίζει τον κόπο– τα δύο σημεία, τα οποία έχει εντοπίσει η εθνική επιτροπή και πρέπει να τα ακούσετε. Πράγματι στην Ελλάδα έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια ο εθελοντισμός, αλλά μένουν πολλά ακόμα να γίνουν. Τα σημαντικότερα απ' αυτά είναι η διασαφήνιση και η αποσαφήνιση των σχέσεων μεταξύ της πολιτείας και των εθελοντικών οργανώσεων ή και των εθελοντών, η διευκόλυνση της οριζόντιας επικοινωνίας και της δικτύωσης όλων με όλους και η περαιτέρω ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της ελληνικής κοινής γνώμης.

Η υλοποίηση των παραπάνω οφείλει να γίνεται από μία αντίληψη δύο διακριτών, ανεξάρτητων και συνεργαζόμενων πόλων που είναι το κράτος και οι εθελοντικές οργανώσεις. Στα πλαίσια της αντίληψης αυτής πρέπει να αντιμετωπισθούν αρνητικά φαινόμενα που παράγονται και σήμερα και από τους δύο πόλους. Το μεν κράτος θεωρεί μερικές φορές τις εθελοντικές οργανώσεις αποκλειστικά ως ένα ευέλικτο βραχίονά του που δρα συμπληρωματικά για την επίτευξη των στόχων του, οι δε εθελοντικές οργανώσεις αντιμετωπίζουν μερικές φορές ως τον υποχρεωμένο αποκλειστικό χρηματοδότη όλων των πρωτοβουλιών τους.

Πρέπει να είναι σαφές ότι στο κτίσιμο μιας νέας αντίληψης για τον εθελοντισμό στη χώρα μας δεν υπάρχει χώρος για τέτοιες ή παρόμοιες πρακτικές. Το Εθνικό Συμβούλιο καθόρισε τους στόχους που είναι επιγραμματικά οι ακόλουθοι:

Η θεσμική κατοχύρωση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών στην Ελλάδα, η ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας σε θέματα εθελοντισμού, η ποιοτική και ποσοτική

ανάπτυξη εθελοντικών ενεργειών και προγραμμάτων, η συνεργασία των εθελοντικών οργανώσεων τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και την αυτοδιοίκηση και η προώθηση συστημάτων καταγραφής και δικτύωσης των εθελοντικών οργανώσεων.

Με βάση αυτά, οι κατευθύνσεις και τα μέτρα αφορούν τρεις μεγάλες κατηγορίες και δράσεις που είναι η κατάθεση και η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για τις εθελοντικές οργανώσεις και τους εθελοντές, η ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας –ένας μεγάλος τομέας δράσεων– και μια άλλη μεγάλη δράση που είναι η επικοινωνία και η δικτύωση των εθελοντικών οργανώσεων.

Θα ήθελα να πω ότι δεν αφορά όλο αυτό το μεγάλο σχέδιο μόνο την προετοιμασία του εθελοντισμού για την Ολυμπιάδα, αλλά είναι μια σειρά μεγάλων αναγκών και δράσεων που πρέπει να αναπτυχθούν. Αναπτύσσονται αλλά σε περιορισμένη κλίμακα.

Οφείλω να σας ενημερώσω ότι ήδη έχει ξεκινήσει η ενεργοποίηση αυτών των δράσεων από τη γενική γραμματεία πολιτικής προστασίας του Υπουργείου Εσωτερικών. Ήδη έχουν εκδοθεί τα πρώτα έντυπα.

ΦΑΝΗ ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ: Ποιοι έχουν ενημερωθεί; Εμείς δεν έχουμε πάρει ειδηση, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Γι' αυτό σας ενημερώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Υπουργέ, συνεχίστε σας παρακαλώ γιατί έχουμε τέσσερα θέματα να συζητήσουμε σήμερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Συγγνώμη, αλλά δεν ξέρω αν έχω κάνει λάθος στη διαδικασία, είχα όμως, την εντύπωση ότι θα έπρεπε να ενημερώσω για τις πρωτοβουλίες που έχει πάρει και η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εσωτερικών. Νομίζω ότι είστε ενήμεροι σ' αυτό.

ΦΑΝΗ ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ: Μεταξύ σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όχι μεταξύ μας. Γιατί έχουν κινητοποιηθεί όλες οι εθελοντικές οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο. Έχουν συγκροτήσει μια συντονιστική επιτροπή και αυτή η συντονιστική επιτροπή συμμετέχει στην εθνική επιτροπή εθελοντισμού.

Η ιστοσελίδα την οποία έχει το Υπουργείο Εσωτερικών και η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας αναφέρει τις δράσεις και τι πρέπει να γίνει. Οφείλω επίσης να σας πω ότι ειδικά στον τομέα που ανέφερε ο κ. Αποστολίδης για την τόσο σημαντική δράση στην οποία μπορούν να συμβάλλουν οι εθελοντικές οργανώσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη, το πρώτο βήμα που πρέπει να κάνουμε είναι να μεταφέρουμε πόρους και αρμοδιότητες όσο γίνεται πιο κοντά στον πολίτη που τώρα σε πολλές περιπτώσεις λειτουργούν συγκεντρωτικά, για να μπορέσει και ο πολίτης γνωρίζοντας αυτές τις δράσεις της πολιτείας να συμμετάσχει ενεργά. Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Για το θέμα του κοινωνικού εθελοντισμού, όπως ξέρετε υπάρχει ο νόμος, ο 2646/98 τον οποίο είχα την τιμή τότε να εισηγηθώ ως Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας στη Βουλή. Επομένως, αρκεί να εφαρμοστεί σ' όλες του τις διατάξεις και είναι υπενθυμίζω το πρώτο θεσμικό πλαίσιο για τον εθελοντισμό.

Ο κ. Αποστολίδης έχει το λόγο για να δευτερολογήσει, ο οποίος έχει και την τιμή των πρωτοβουλιών για τον εθελοντισμό και είναι πράγματι τιμή στο πλαίσιο του Κοινοβουλίου και για τον ίδιο.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ: Θα ήθελα πραγματικά να κάνω δύο παρατηρήσεις. Κατ' αρχήν θεωρώ ότι ο πλούτος των απόψεων και των ιδεών που ακούστηκαν εδώ είναι καλό σημάδι. Είναι καλό σημάδι και για εμάς αλλά και για την κοινωνία μας και θεωρώ ότι όσο υπάρχουν ζωντανές εθελοντικές οργανώσεις και παίρνονται πρωτοβουλίες, η κοινωνία αυτή θα πάει μπροστά, Ασφαλώς υπάρχουν πρωτοβουλίες και από μέρους της πολιτείας, αρχής αρξαμένης πριν δύο χρόνια αν θυμάμαι, κύριε Υπουργέ, με τη δική σας Υπουργία για το κομμάτι του εθελον-

ντισμού στο κοινωνικό μέρος ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ψηφίστηκε ο νόμος 2646/98.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ: Υπήρξαν οι συζητήσεις γύρω απ' αυτό το θέμα. Εγώ όμως θα ήθελα να πω ότι και σε αυτό που είπε ο κύριος Υφυπουργός προηγούμενα ότι πράγματι αυτό το θεσμικό πλαίσιο είναι ένα καινούριο πεδίο συνάντησης, υπάρχουν και τα στοιχεία της ευαισθητοποίησης γύρω από το θέμα του εθελοντικού κινήματος. Κάνω μια έκκληση προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να μην περάσουν τον εθελοντισμό στα ψιλά γράμματα, διότι αν μιλάμε για μια ανθρωποκεντρική κοινωνία και έναν πολιτισμό ανθρωποκεντρικό και δεν υπάρχουν αναφορές σ' αυτές τις αξίες, νομίζω ότι αγνοούμε τον ίδιο τον άνθρωπο και τις δραστηριότητές του.

Από τα πράγματα όμως όσο κι αν η πολιτεία διαχωρίζει το ρόλο της το θεσμικό από τις εθελοντικές οργανώσεις, εγώ θεωρώ και επιμένω ότι θα πρέπει να υπάρξουν πέρα απ' αυτό το πλαίσιο και άλλα βήματα συνάντησης, διότι πολλές φορές οι εθελοντικές οργανώσεις αισθάνονται να κηδεμονεύονται από το κράτος ή αντίστοιχα την ίδια στιγμή να λένε ότι είναι παραμελημένες από το κράτος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Εγώ θα έλεγα ότι εάν παραδείγματος χάρι στο site του Υφυπουργείου Αθλητισμού, όπως και στο 2004 δεν υπάρχουν πολλά πράγματα ακόμη, καλό είναι και θα πω γιατί το λέω το καλό. Διότι μέσα απ' όλες αυτές τις συζητήσεις, θα πάμε στην ενδεδειγμένη λύση, όποιοι δεν θα θεωρούν ότι κάτι είναι μονοπώλιο δικό τους στο ζήτημα του εθελοντισμού, να μην είναι μια ιδιωτική υπόθεση είτε του 2004 είτε της γενικής γραμματείας είτε του Υπουργείου Εσωτερικών είτε κάποιων εθελοντικών οργανώσεων είτε των αθλητών, αλλά να είναι μια συλλογική υπόθεση που μπορεί να βιώνεται και με ατομικό χαρακτήρα όπως είτε ο κύριος Υπουργός προηγούμενα. Αυτό, όμως, που έχει σημασία είναι η συλλογική προσπάθεια.

Η πολιτική είναι μια συλλογική προσπάθεια, και είναι πράγματι στον πυρήνα της μια εθελοντική προσπάθεια. Δεν είναι επάγγελμα ή πολιτική, δεν πάει κανείς να κάνει επάγγελμα στην πολιτική, νομίζω ότι πάει να προσφέρει και να ικανοποιήσει, αν θέλετε, και εσωτερικές του φιλοδοξίες, αλλά σε τελευταία ανάλυση ο άνθρωπος και ως πνεύμα και ως σώμα αυτόν τον προσορισμό έχει, να αναπτύξει όσες δυνατότητες έχει αυτός και το πνεύμα του. Αυτό δεν είναι εξάλλου η διαδρομή του πολιτισμού πάνω στον πλανήτη; Αυτό πάμε να ξεκινήσουμε.

Εγώ θέλω να επανέλθω στις τρεις προτάσεις. Κατ' αρχήν, χαίρομαι γιατί έγινε δεκτή η πρόταση αυτή από τον Υπουργό Πολιτισμού. Θεωρώ ότι μια προγραμματική συμφωνία και μια προγραμματική σύμβαση με όλους τους συνεμπλεκόμενους, που θα αφορά καθαρά τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το χτίσιμο της εικόνας της Ελλάδας σε όλον τον κόσμο -παράδειγμα εάν εκπρόσωποι από το ελληνικό Κοινοβούλιο πάνε στα ευρωπαϊκά Κοινοβούλια, δεν είναι υπόθεση της Αθήνας, είναι υπόθεση της Ενωμένης Ευρώπης με το νόμισμα το ευρώ, που θα έρθει ο ξένος εδώ το 2004- είναι υπόθεση της Ευρώπης. Από τις ομάδες φιλίας σε όλα τα ευρωπαϊκά κοινοβούλια και τις υπό ένταξη χώρες να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο ουσιαστικό, από την άποψη ποια; Παράδειγμα αυτήν τη στιγμή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει και υπηρεσίες, ταυτόχρονα δίνει και συγκεκριμένους πόρους για την ανάπτυξη τέτοιων κινήσεων. Στην πρόσφατη συνάντηση που κάναμε με την ομάδα φιλίας των Γάλλων συναδέλφων Βουλευτών, ενθουσιάστηκαν με την ιδέα να δημιουργήσουμε ένα κίνημα ευρωπαϊκό και ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν είναι μόνο της Ελλάδας. Είναι υπόθεση όλων των ευρωπαϊκών κοινοβουλίων της Ενωμένης Ευρώπης αυτού του νέου οικοδομήματος, το οποίο παλεύουμε να κτίσουμε. Και σε τελευταία ανάλυση αναρωτιέμαι το εξής. Πώς θα περάσει η ιδέα της εκκευρίας, της ειρήνης, με μία παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών ή μόνο σε διπλωματικό επίπεδο; Δεν μπορούμε εμείς στα εθνικά κοινοβούλια της Ευρώπης, ξεκινώντας από εκεί να προωθήσουμε ψηφίσματα για να περάσει αυτή η εκκευρία και να περάσουμε τις καινούριες ολυμπιακές ιδέες;

Και το δεύτερο είναι το κοινωνικό συμπόσιο. Θεωρώ ότι είναι

σημαντική η πρόταση. Έχουμε μιλήσει με τον παριστάμενο Υφυπουργό κ. Χατζημιχάλη, ο οποίος μας έδωσε όλες τις δυνατότητες για τη δένδροφύτευση στον Υμητό. Θεωρώ ότι μια τέτοια εκστρατεία σε πανελλαδικό επίπεδο θα φέρει καρπούς και θετικά αποτελέσματα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Φλωρίδης θα κλείσει τη συζήτηση του πρώτου θέματος με ένα πεντάλεπτο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

Επιτρέψτε μου να εκφράσω κι εγώ τα συγχαρητήριά μου σε αυτήν τη θαυμάσια πρωτοβουλία των συναδέλφων Βουλευτών για τη δημιουργία της ομάδας υποστήριξης του εθελοντικού κινήματος στην Ελλάδα και βεβαίως για την οργάνωση και αυτής της συζήτησης σήμερα, η οποία βέβαια αν τύχει και της κατάλληλης προβολής, νομίζω ότι μπορεί να λειτουργήσει ιδιαίτερα ενισχυτικά σε μια υπόθεση, η οποία είναι εθνική και η οποία μόλις τώρα ξεκινάει και σίγουρα χρειάζεται τέτοιου είδους πρωτοβουλίες και τέτοιου είδους προτάσεις, οι οποίες ενισχύουν αυτήν την πολύ μεγάλη προσπάθεια.

Πρέπει να πω εισαγωγικά και κυρίως ενημερωτικά ότι η υπόθεση των εθελοντών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 στην Αθήνα ανήκει στην αρμοδιότητα της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων «ΑΘΗΝΑ-2004», δεν ανήκει στο κράτος. Όλοι εμείς προφανώς οφείλουμε και θα το πράξουμε, να βοηθήσουμε σε αυτήν την πολύ μεγάλη προσπάθεια, γιατί επιθυμία μας όλων είναι η μεγάλη κληρονομιά των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας του 2004 προς τη χώρα μας να είναι ένα καινούριο, ένα μεγάλο εθελοντικό κίνημα, που δεν το έχει η χώρα μας σήμερα, όπως θα έπρεπε να το είχε.

Θέλω επίσης να πω ότι εξαιτίας αυτού του γεγονότος -αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Κασιγιάννης, νομίζω, προηγουμένως- όχι δεν υπάρχει οργανωμένη ηλεκτρονική σελίδα στο διαδίκτυο από τη Γενική Γραμματεία, αλλά απλώς έγινε από τον ίδιο μια λάθος πρόσβαση.

Εμείς, εδώ και περίπου δέκα μήνες, θέλοντας να βοηθήσουμε σ' αυτήν την προσπάθεια της καλύτερης δυνατής οργάνωσης του εθελοντικού κινήματος για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ξεκινήσαμε με τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού κόμβου στο «INTERNET» και πραγματοποιήσαμε την πρώτη πολυεθνική συνάντηση εθελοντών μέσα από το διαδίκτυο.

Πώς έγινε αυτό; Μέσω του διαδικτύου, απευθύναμε μια πρόσκληση στις οργανωτικές επιτροπές της Σεούλ, της Βαρκελώνης, της Ατλάντα και του Σίδνεϊ και ζητήσαμε να επικοινωνήσουν μαζί μας μέσω του διαδικτύου, προκειμένου να καταθέσουν την εμπειρία τους από τις δικές τους διοργανώσεις και κυρίως, να μας πουν σημεία τα οποία θα έπρεπε να προσέξουμε, παγίδες που πρέπει να αποφύγουμε και στόχους οι οποίοι πρέπει να τηθούν, για να μπορέσουν να υλοποιηθούν για την καλύτερη διοργάνωση.

Πρέπει να σας πω ότι η ανταπόκριση υπήρξε εκπληκτική. Η επικοινωνία είναι από χιλιάδες εθελοντές που πήραν μέρος σ' αυτούς τους αγώνες. Και βέβαια, όλο αυτό το υλικό είναι στη διάθεση όλων σας φυσικά και του «ΑΘΗΝΑ 2004», που, όπως είπα, έχει από τη σύμβαση την αρμοδιότητα να οργανώσει την υπόθεση αυτή.

Είναι αλήθεια, για όσους παρακολούθησαν από κοντά τους αγώνες του Σίδνεϊ, ότι εκεί οι εθελοντές έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Μιλώντας με αθλητές, μας είπαν ότι εμάς δεν μας εντυπωσίασαν τόσο οι εγκαταστάσεις οι οποίες μπορούν να καταγοινούν σε καλές ή κακές, αλλά μας εντυπωσίασε το γεγονός 'ότι εμείς θέλαμε δίπλα μας ανθρώπους να μπορούν να μας εξυπηρετήσουν σε ό,τι ζητούσαμε. Και αυτοί οι άνθρωποι ήταν πάντοτε κοντά μας, ήταν πάντοτε ευγενικοί και ήταν πρόθυμοι να μας εξυπηρετήσουν. Για μας τους αθλητές και τους προπονητές, μας έλεγαν, αυτό είναι και το μεγαλύτερο ζητούμενο σε κάθε αθλητική οργάνωση. Όπως και να 'χει, ένας αθλητικός χώρος είναι στοιχειωδώς οργανωμένος, θα πάμε και θα αγωνιστούμε. Αυτό που πάντα δημιουργεί προβλήματα είναι η έλλειψη της ανθρώπινης παρουσίας. Στο Σίδνεϊ, λοιπόν, τα είχαν καταφέρει οι εθελοντές να ανταποκριθούν επιτυχώς σ' αυτά τα καθήκοντα.

Είχα την εντύπωση μέχρι τουλάχιστον πέρσι, ότι η Ελλάδα είναι αρκετά πίσω στον τομέα του εθελοντισμού. Η εμπειρία όμως που είχα από την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του σεισμού που συνέβη στην Αττική το Σεπτέμβριο του 1999, μου έδειξε ότι υπάρχουν ισχυρές εθελοντικές ομάδες και πάρα πολύ αποτελεσματικές. Έζησα από κοντά τι σημαίνει η μεγάλη δουλειά των προσκόπων και κυρίως του Ερυθρού Σταυρού στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της άμεσης στέγασης και της άμεσης σίτισης και της άμεσης εξυπηρέτησης εκατόν έντεκα χιλιάδων αστέγων, άνθρωποι που δούλεψαν με αυταπάρνηση μέρα και νύχτα, ξεπερνώντας τα ανθρώπινα όρια της αντοχής και ανταποκρίθηκαν επιτυχώς σ' ένα έργο που δεν ξέραμε πώς θα το αντιμετωπίσουμε, γιατί οι οργανωμένες κρατικές δυνάμεις δεν έφταναν γι' αυτό. Άρα, λοιπόν, υπάρχουν πολλά σημεία στην Ελλάδα, απλώς αυτά τα σημεία δεν επικοινωνούν μεταξύ τους, δεν υπάρχει οργανωτικό πλαίσιο τέτοιο που έχουν οι άλλες χώρες, οι ευρωπαϊκές κυρίως χώρες, το οποίο θα επιτρέψει την ανάπτυξη του εθελοντισμού σε μια πιο σταθερή βάση με περισσότερη συμμετοχή των πολιτών και σίγουρα με πάρα πολύ καλύτερα αποτελέσματα.

Βλέπουμε πολλές φορές σε καταστροφές που προέρχονται από φυσικά γεγονότα που προστρέχουν από την Ευρώπη οι αντίστοιχες ΕΜΑΚ. Αγνοούμε όμως ότι η ΕΜΑΚ της Γαλλίας δεν είναι η αντίστοιχη πυροσβεστική. Η ΕΜΑΚ της Γαλλίας είναι μια εθελοντική οργάνωση από την αρχή ως το τέλος, πλήρως εξοπλισμένη, αλλά ανταποκρινόμενη στα καθήκοντά της μέσα από ένα πλαίσιο εθελοντισμού που της επιτρέπει να κάνει αυτήν τη δουλειά. Και σε πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης οι αντίστοιχες δυνάμεις άμεσης επέμβασης είναι εθελοντικές στο σύνολό τους.

Αυτή η συζήτηση σήμερα νομίζω, επειδή ακριβώς γίνεται στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου, οριοθετεί με τον πιο επίσημο τρόπο την άποψη της ελληνικής πολιτείας να θέσει σε νέες τελειώς βάσεις το κίνημα του εθελοντισμού και να βοηθηθεί στην κατά το δυνατόν καλύτερη οργάνωσή του, χρησιμοποιώντας πρότυπα που δεν μας λείπουν και είναι ευρωπαϊκά πρότυπα, πρότυπα δεκαετιών ή εκατονταετιών, γιατί και η χώρα μας έχει πράγματι ανάγκη από ένα τέτοιο μεγάλο κοινωνικό κίνημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εισερχόμεστε, κύριοι συνάδελφοι, στο δεύτερο θέμα που έχει να κάνει με την αποκατάσταση των πληγέντων από τις πυρκαγιές του 2000. Απευθύνεται στον Υπουργό Γεωργίας και στον Υπουργό Εσωτερικών.

Εισηγητής είναι ο κ. Νάκος, ο οποίος έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λίγες ημέρες απομένουν από την έναρξη της νέας καλοκαιρινής περιόδου. Όλοι θυμόμαστε τις περσινές πυρκαγιές κατά τις οποίες δύο έως τρία εκατομμύρια στρέμματα δασικής και γεωργικής έκτασης αποτεφρώθηκαν. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση για πρώτη φορά δεν έχει δώσει στοιχεία για τις πυρκαγιές του 2000, δηλαδή ένα χρόνο μετά δεν έχει δώσει στοιχεία για τις πυρκαγιές που έγιναν πέρυσι. Θα καταθέσουμε ερώτηση μήπως και εξαναγκάσουμε την Κυβέρνηση να μας δώσει αυτά τα στοιχεία, τα οποία έπρεπε να έχει δώσει στη δημοσιότητα.

Είναι χρήσιμο να δούμε εισερχόμενοι στην επικίνδυνη περίοδο το τι έκανε η Κυβέρνηση για την αποκατάσταση των περσινών ζημιών και να κάνουμε και δύο νύξεις για το εάν προετοίμασε τη χώρα για τη νέα περίοδο.

Ο περιορισμένος βαθμός δασοκάλυψης της χώρας, η υποβάθμιση των παραγωγικών δασών και η συνεχής καταστροφή του δασικού πλούτου επιφέρουν όλο εντονότερους ρυθμούς, αυτό που αποκαλείται οικολογική αποδιοργάνωση. Η κατάρρευση και η αποσύνθεση των δασικών οικοσυστημάτων με όλες τις βαρύτερες συνέπειες στην οικονομική και κοινωνική ζωή των κατοίκων των ορεινών και ημιορεινών περιοχών, στην ανισορροπία του υδάτινου ισοζυγίου, στη συνεχώς μειούμενη αποδοτικότητα των καλλιεργούμενων εδαφών, στη συρρίκνωση της κτηνοτροφίας και στη σημερινή μείωση του δασικού πλούτου.

Αυτό σημαίνει ότι το μέλλον της χώρας μας θα επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση αυτών των εξελίξεων. Μόνο μια μακροπρόθεσμη και ορθολογικά προγραμματισμένη δασική πολιτική που θα στηρίζεται σε γενναίους και χρηματοδοτικούς πόρους καθώς και η καθημερινή δραστηριοποίηση και η συμπαράσταση του κοινωνικού συνόλου θα μπορούσε να αναχαιτίσει τη συνεχή επιδείνωση, για να μπορέσει να προχωρήσει αργότερα η χώρα σε μία αναζωογόνηση της δασικής και εθνικής οικονομίας, αλλά και των συνθηκών ζωής.

Για μας –και η πρότασή μας είναι αυτή– κράτος, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολίτες, οι οποίοι δεν ενεργοποιούνται διότι δεν ξέρουν, δεν υπάρχει καθοδήγηση, δεν υπάρχει σχεματοποίηση της διάθεσης για προσφορά. Δυστυχώς, όμως, παρά το τι πρέπει να γίνει είναι κοινό μυστικό και κοινά αποδεκτό ότι η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν ενδιαφέρθηκε να το εφαρμόσει, αλλά σχεδόν αδιαφορεί.

Πιθανή αιτία βέβαια αυτής της αδιαφορίας είναι ότι πρώτη θέση στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης δεν έχει η εφαρμογή πολιτικών με ωφέληματα για τη χώρα σε βάθος, αλλά το πρόσκαιρο κομματικό όφελος. Γι' αυτό τα μέτρα που παίρνει, τα οποία λόγω αναποτελεσματικότητας ούτε αυτά μπορεί να εφαρμόσει, κινούνται κυρίως στο επίπεδο των εντυπώσεων, πάνω στα αποκαΐδια των πυρκαγιών, στις μεγαλύτερες υποσχέσεις, οι οποίες ξεχνιούνται πριν αλέκτωρ λαλήσει τρις!

Βλέπετε η εφαρμογή μιας σοβαρής πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος δεν πουλάει, δεν φέρνει ψήφους και ας σώζει τη ζωή και ας είναι τόσο απαραίτητη. Ας δούμε, λοιπόν, τι έγινε σε σχέση με τις περσινές πυρκαγιές του 2000. Δόθηκαν διακόσιες χιλιάδες δραχμές, αυτές οι περίφημες διακόσιες χιλιάδες που δίδονται στους σεισμόπληκτους. Δόθηκαν και δύο εκατομμύρια για την οικοσκευή και για μεν τα σπίτια δάνεια δεν έχουν δοθεί ακόμη, έχουν παραπεμφθεί στους αντίστοιχους οργανισμούς αποκατάστασης σεισμόπληκτων.

Στις διάφορες νομαρχίες της χώρας σήμερα που μιλάμε επικρατεί διαφορετικό καθεστώς. Στη Μαγνησία παραδείγματός χάρη, έχουν δοθεί προκαταβολές, αναρτήθηκαν οι πίνακες με την εξατομίκευση των ζημιών, ενώ σε άλλες περιοχές δεν έχουν δοθεί ακόμη αποζημιώσεις. Στην Κορινθία σε μερικά μικρά χωριά έχουν δοθεί αποζημιώσεις, στον κύριο όμως όγκο των πυροπληκτων ουδεμία αποζημίωση –ή για να είμαι πιο συγκεκριμένος– προκαταβολή δόθηκε.

Και επειδή ξέρω ότι ο κύριος Υπουργός τα βάρη θα τα ρίξει στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία έχει την ευθύνη για την εξατομίκευση των ζημιών και χρησιμοποιείται ως άλλοθι ανικανότητας της Κυβέρνησης πάρα πολλές φορές, του υπενθυμίζω τη δήλωση της Υπουργού Εσωτερικών κ. Παπανδρέου, η οποία είπε ότι θα ενισχύσει τις νομαρχίες –αυτή την υπόσχεση την έδωσε και στην Κόρινθο– προκειμένου να προχωρήσουν γρήγορα οι εξατομικεύσεις.

Δηλαδή δέκα μήνες μετά τι έχουν πάρει όσοι έχουν πάρει προκαταβολές; Θα σας φέρω ένα παράδειγμα, κύριε Υπουργέ. Πρώτον, δεν έχετε καθορίσει την τιμή για τη συνολική αποζημίωση των ελαιοδένδρων. Εάν πάρουμε ως δεδομένο την τιμή που καθορίσατε το 1998 τις δεκαέξι χιλιάδες, ο ελαιοπαραγωγός παίρνει ως προκαταβολή στο Νομό Μαγνησίας δύο χιλιάδες διακόσιες για την ανασύσταση κάθε δένδρου και δύο χιλιάδες οκτακόσιες για απώλεια εισοδήματος. Δηλαδή πήρε πέντε χιλιάδες δραχμές δέκα μήνες μετά τις πυρκαγιές σε πιθανολογούμενη συνολική τιμή δεκαέξι χιλιάδων δραχμών.

Με αυτές τις πέντε χιλιάδες δραχμές τι πρέπει να κάνει ο ελαιοπαραγωγός. Να ταΐσει την οικογένειά του, να στείλει τα παιδιά του σχολείο ή να επανασυστήσει την καλλιέργεια; Όταν λέμε προκαταβολή, εννοούμε ότι παίρνεις μπροστά τα λεφτά για να αντιμετωπίσεις τις έκτακτες ανάγκες. Δεν είναι προκαταβολή όταν τα παίρνεις μετά από ένα χρόνο. Αυτοί οι άνθρωποι πήγαν και δανείστηκαν για να περάσουν το χειμώνα. Τα υπόλοιπα θα δοθούν εάν γίνει ανασύσταση της καλλιέργειας. Με ποια λεφτά όμως θα κάνουν ανασύσταση της καλλιέργειας. Τι έτρωγαν αυτήν τη χρονιά που μας πέρασε με καμένες τις ελιές τους χωρίς κανένα εισόδημα;

Το ίδιο συμβαίνει και με όλες τις άλλες καλλιέργειες και γι' αυτό οι πυροπληκτικοί βρίσκονται σε αδιέξοδο και διαμαρτύρονται.

Αποκατάσταση και έργα είναι το άλλο κεφάλαιο. Η Κυβέρνηση διέκρινε τα έργα σε κατεπείγοντα, σε επείγοντα και σε έργα αποκατάστασης ή υποδομής. Τα κατεπείγοντα αφορούσαν αποκατάσταση καθιζήσεων, μικρά γεφυράκια, διανοίξεις οδών. Αυτά έγιναν κατά το 90%. Ήταν όμως έργα που έπρεπε να έχουν τελειώσει το Σεπτέμβριο, αλλά τέλειωσαν πριν από λίγο. Επείγοντα έργα όπως αντιπλημμυρικά, φυτεύσεις, αναχώματα, ξύλινες αντιστάσεις δεν έχουν γίνει ούτε τα μισά. Βέβαια δεν έβρεξε φέτος και έτσι δεν είχαμε το φαινόμενο πλημμύρων. Απ' αυτήν την άποψη η τύχη βοήθησε τους κατοίκους και όχι την Κυβέρνηση γιατί οι άνθρωποι γνωρίζουν τι δεν έχει γίνει.

Η καταστροφή των δασών και η απογύμνωση των βουνών σε συνδυασμό με τις μεγάλες κλίσεις δημιουργούν χειμαρικά φαινόμενα. Εκατό εκατομμύρια τόνοι παραγωγικού εδάφους και εξακόσιες χιλιάδες τόνοι θρεπτικών ουσιών χάνονται κάθε χρόνο στη θάλασσα λόγω ανυπαρξίας αυτών των έργων. Η αξία αυτών των εξακοσίων χιλιάδων τόνων θρεπτικών ουσιών –λέγεται χούμος– υπολογίζεται σε εξήντα έξι δισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή, πέντε φορές μεγαλύτερη από την αξία των λιπασμάτων που χρησιμοποιούνται για να αντικαταστήσουν την ανυπαρξία των φυσικών θρεπτικών συστατικών.

Από τη διάβρωση των ορεινών περιοχών έχουν αχρηστευτεί και σκελετωθεί είκοσι εκατομμύρια στρέμματα ορεινών εκτάσεων.

Έρχομαι τώρα στο κεφάλαιο των αναδασώσεων. Εδώ η κατάσταση ξεπερνά κάθε εφιαλτική φαντασία. Θα καταθέσω πίνακα ο οποίος δείχνει ότι οι αναδασώσεις το 1991, 1992 και 1993 ήταν από σαράντα έξι έως σαράντα οκτώ χιλιάδες στρέμματα. Το 1998 ήταν δεκαοχτώ χιλιάδες στρέμματα με ένα εκατομμύριο στρέμματα καμένα, ενώ στις προηγούμενες χρονιές ήταν διακόσιες έως πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα. Φέτος προς αυτήν την κατεύθυνση δεν έγινε τίποτα. Δεν υπάρχει καν φυτώριο στο οποίο μπορεί να απευθυνθεί κάποιος –όπως υπήρχαν παλαιότερα τα φυτώρια του Υπουργείου Γεωργίας– για να πάρει δενδρύλλια ώστε να κάνει εθελοντικές φυτεύσεις.

Δεν γίνεται, παραπέμπεται στην αγορά. Και όμως τα χρήματα υπάρχουν. Έχω εδώ στα χέρια μου την απάντηση του κ. Φίσελνερ, Επιτρόπου Γεωργίας, σε ερώτηση των κυριών Παπαγιαννάκη και Αβέρωφ, ο οποίος λέει ότι κατά την περίοδο 89-95 δόθηκαν 71,48 εκατομμύρια ευρώ και η Ελλάδα πήρε το 19%. Δεν τα διεκδίκησε. Και επίσης από το Ταμείο Συνοχής, η μεν χώρα μας πήρε για την ίδια περίοδο, για τα πέντε χρόνια, 55,6 εκατομμύρια ευρώ και η Ισπανία 565 εκατομμύρια ευρώ.

Πείτε μας, κύριε Υπουργέ, με απλά λόγια, πόσες ήταν οι εκτάσεις στην Ελλάδα αυτήν την περίοδο, πόσες ήταν οι εκτάσεις στην Ισπανία την ίδια περίοδο και γιατί η Ελλάδα πήρε 55 εκατομμύρια ευρώ και η Ισπανία 565. Δώστε μας μία πειστική απάντηση.

Σε λίγο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η νέα επικίνδυνη περίοδος. Αλήθεια θα έχει το θράσος η Κυβέρνηση να ξαναπάει επάνω στα πιθανά αποκαϊδία και να υποσχεθεί τα ίδια πράγματα που υποσχέθηκε και πέρσι; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και του Νομού Έβρου, κ. Λυμπερακίδης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η Βουλή ενέκρινε.

Επίσης, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «Θράκη 2000 -80 Χρόνια από την ενσωμάτωσή στην Ελλάδα», ογδόντα ένας μαθητές και μαθήτριες και έξι συνοδοί-δασκάλοι από τα 1^ο, 2^ο και 3^ο δημοτικά σχολεία Ιτέας, Φωκίδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα)

Το λόγο έχει ο κ. Βαρδίκος για τρία λεπτά.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Ακούγοντας κανείς τον προηγούμενο ομιλητή, θα υποθέσει ότι έχει κατά νου πιθανώς ένα καλύτερο παράδειγμα και βέβαια το πιο κοντινό του θα είναι αυτό του 1993 όταν η παράταξη του ήταν Κυβέρνηση και τότε έδινε

τις αποζημιώσεις απλόχερα και αμέσως. Οι συμπατριώτες μου βέβαια που κάθε χρόνο καίγονται σε μια μεγάλη φωτιά του 1993 ακόμα περιμένουν να πάρουν τις αποζημιώσεις. Από το 1993 ακόμα τις περιμένουν! Αντίθετα από το 2000 έχουν εισπράξει αρκετές. Και η πυρκαγιά που μας έτυχε πέρσι ήταν πολύ πιο καταστροφική. Η μεγαλύτερη πριν από την περσινή χρονιά είχε κάψει στη Σάμο εννέα χιλιάδες στρέμματα. Η περσινή έκαψε μία περιοχή εκατόν σαράντα πέντε χιλιάδων στρεμμάτων σε μια συνολική έκταση του νησιού τετρακοσίων ογδόντα χιλιάδων.

Αυτά που άκουσα προηγουμένως τα άκουγα και στο νομό μου από πολλούς, τον Αύγουστο, το Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και μέχρι το Δεκέμβριο. Αλλά τώρα τελευταία δεν τα ακούω, γιατί τώρα τελευταία οι αγρότες και οι ζημιωθέντες βλέπουν ότι το κράτος στέκεται δίπλα τους, στοργικά θα έλεγα. Από τότε είχα αποκαλέσει τα μέτρα πρωτόγνωρα, πολλοί δεν με πίστευαν στον τόπο μου, αλλά σίγουρα σήμερα πολλοί με πιστεύουν.

Αντιπαρέρχομαι τα συνηθισμένα που ειπώθηκαν, διακόσιες χιλιάδες για να αντιμετωπίσουν τις έκτακτες περιπτώσεις, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, για τις οικοσκευές που έχουν πληρωθεί στον τόπο μου. Θα μείνω κυρίως σε δύο σημαντικές αλλαγές που ισχύουν από φέτος. Η πρώτη με την απόφαση 358 του Φεβρουαρίου του 2000 που κάνει τους δικαιούχους των αποζημιώσεων πολύ περισσότερους. Τους πολλαπλασιάζει, θα έλεγα, γιατί δίνει τις ενισχύσεις και σε άτομα έξω από τους αυστηρά γεωργικά απασχολούμενους με εξωγεωργικά εισοδήματα μέχρι τέσσερα εκατομμύρια. Ενώ στην καλύτερη περίπτωση κατά το παρελθόν ήταν ένα εκατομμύριο εκατό. Τώρα μέχρι τέσσερα εκατομμύρια. Και η δεύτερη με την απόφαση 423 που δίνει προκαταβολές στους οκτώ μήνες, όταν τα προηγούμενα χρόνια στην καλύτερη περίπτωση έπρεπε να περάσουν δύο χρόνια μέχρι να συμπληρωθεί ο κύκλος από την Ελλάδα να πάει το πρόγραμμα στην Ευρώπη, η Ευρώπη να εκταμιεύσει και να έλθουν τα χρήματα να πληρωθούν στους δικαιούχους.

Φέτος με το δάνειο που έκανε το Υπουργείο από την Αγροτική Τράπεζα, ύψους 10 δισ. και με το σύστημα των προκαταβολών, τώρα που μιλάμε στα χωριά τα δικά μου και πιστεύω και στα υπόλοιπα καμένα χωριά της Ελλάδας, μοιράζονται επιταγές και 5 εκατ. δραχμών σε αγρότες που καταστράφηκαν. Και τα χρήματα αυτά σίγουρα τα δικαιούνται. Και βέβαια εκεί διαμορφώνεται ένα κλίμα τελείως διαφορετικό από αυτό που ο προηγούμενος συνάδελφός μου πήγε να περάσει στην Αίθουσα της Βουλής.

Σαν Σάμιος έχουμε ένα πρόβλημα με το Υπουργείο Οικονομικών. Βρισκόμαστε σε διαβούλευση με τους αρμόδιους Υπουργούς και πιστεύω ότι θα το λύσουμε και αυτό. Από το Υπουργείο, όμως, Γεωργίας και από το ΥΠΕΧΩΔΕ πάμε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Θα ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε, από την ομιλία του συναδέλφου από τη Σάμο, που λέει ότι πάνε καλά. Έχω εδώ μία τοπική εφημερίδα, τη «ΧΑΡΑΥΓΗ», που λέει τι ακριβώς έχει γίνει...

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Είναι της παράταξής σας και λέει ανακρίβειες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μπορεί να είναι της παράταξής μας, αλλά δεν βγήκε καμία άλλη αντιμετώπιση ή επιστολή στην τοπική εφημερίδα για να δώσει τις διορθώσεις. Και εάν συμβαίνει αυτό, θα το κρίνουν οι Σαμιώτες.

Λέει, κύριε Πρόεδρε, ότι από τις τρεις χιλιάδες νοικοκυριά τα οποία χτυπήθηκαν και έπαθαν διάφορες ζημιές, μόνο τριακοσίων πενήντα τεσσάρων σήμερα έχουν εγκριθεί οι αιτήσεις τους.

Πέρα από αυτό, όμως, οι αποζημιώσεις οι οποίες δίνονται, δεν φτάνουν για να καλύψουν τις πραγματικές ανάγκες. Αναφέρεται μάλιστα εκεί ένα χωριό το οποίο έχει μονοκαλλιέργεια την ελιά, η Παγόνδα –δεν ξέρω πως ακριβώς λέγεται. Φεύγει ο κύριος συνάδελφος. Έχουν καταστραφεί τελείως. Πέρσι είχαν οκτακόσιες χιλιάδες τόνους λάδι. Φέτος δεν θα βγάλουν απ' ό,τι λένε ούτε εκατόν πενήντα με διακόσιες χιλιάδες τόνους.

Οι αποζημιώσεις, τις ανέφερε ο κ. Νάκος προηγουμένως...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κάνετε λάθος. Οκτακόσιες χιλιάδες τόνους;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Οκτακόσιοι τόνοι. Με συγχωρείτε.

Όπως ανέφερε και ο κ. Νάκος, με τις αποζημιώσεις που δίνονται στην ελιά, δεν μπορούν οι άνθρωποι ούτε να ζήσουν ούτε να κάνουν τις αποκαταστάσεις των δέντρων.

Πέρα από αυτό –κάτι που δεν ειπώθηκε ούτε και από τον κ. Νάκο– όσον αφορά αυτά τα λεφτά, τα οποία τους δίνουν ως αποζημίωση κατά δέντρο, δεν μπορούν, εάν δεν κάνουν την αποκατάσταση, να πάρουν τα υπόλοιπα και επιπλέον τους τα ζητάνε και έντοκα.

Πρέπει, όμως, κύριε Πρόεδρε, να δούμε γενικότερα. Υπάρχουν ζημιές οι οποίες έχουν καταστρέψει δασική γη και υπάρχουν αγρότες οι οποίοι κήκιναν. Σήμερα δεν υπάρχει καμία υποδομή για να δούμε πώς ακριβώς θα χτίσουμε την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Δεν υπάρχουν ούτε τα ανάλογα κονδύλια ούτε οι μελέτες έστω για έργα υποδομής, τα οποία θα πρέπει να γίνουν. Οι πιστώσεις είναι ελάχιστες.

Να φανταστούμε εδώ ότι από τα επείγοντα έργα υποδομής δεν έγιναν ούτε τα μισά τα οποία έχει ανάγκη σήμερα ο τόπος και η περιοχή.

Να δούμε τι γίνεται με τη διάβρωση του εδάφους, με τα εδάφη που ξεπλένονται από τις πλημμύρες; Να δούμε έργα προστασίας, όπως είναι οι περιφράξεις κλπ.; Να δούμε τι ποσοστό αναδάσωσης έχει γίνει, που ουσιαστικά δεν έγινε τίποτα; Να δούμε άλλα έργα υποδομής όπως είναι δρόμοι, ζώνες προστασίας, κρουνοί που θα πρέπει να μπουν κλπ;

Δεν ξέρουμε τι κονδύλια έχουν δοθεί γι' αυτήν την περίπτωση, κύριε Υπουργέ. Θα θέλαμε να τα ακούσουμε.

Επίσης, οι αποζημιώσεις και για το φυτικό και για το ζωικό κεφάλαιο είναι ελάχιστες, πάρα πολύ μικρές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κ. Ασημίνα Ξηροτύρη έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι και από τα στοιχεία τα οποία έχουμε εμείς, όσον αφορά τουλάχιστον τις αποζημιώσεις, στις περισσότερες νομαρχίες μόλις τώρα ολοκληρώθηκε η καταγραφή και οι λεγόμενες εξατομικεύσεις. Δηλαδή πρόκειται για μία διαδικασία η οποία άργησε, γιατί οι νομαρχίες και οι λοιπές τοπικές υπηρεσίες δεν είχαν το κατάλληλο προσωπικό και σε αριθμό και σε εμπειρία, ούτως ώστε να ολοκληρώσουν αυτές τις διαδικασίες. Ακόμη και τώρα σε ορισμένες νομαρχίες δεν έχουν αρχίσει οι άνθρωποι να παίρνουν τα χρήματά τους.

Υπάρχουν σοβαρές νοστίσεις όσον αφορά την περιοχή της Φθιώτιδας. Ξέρω καλά ότι αποζημιώσεις για τις καλλιέργειες καπνού δεν δίδονται.

Υπάρχει χαμηλό ύψος αποζημιώσεων για τα ελαιόδενδρα κ.ο.κ. Δηλαδή και καθυστέρηση οι αποζημιώσεις και δεν καλύπτουν όλα τα προϊόντα που καταστράφηκαν από τις πυρκαγιές.

Όσον αφορά τα θέματα της αποκατάστασης των ζημιών, είναι γεγονός ότι διατέθηκαν ελάχιστα χρήματα. Τα έργα τα οποία έγιναν ήταν εντελώς προσωρινά έργα αποκατάστασης της πρώτης φάσης της αποκατάστασης. Ακόμη και βασικά ρέματα τα οποία έχουν φράξει απ' όλην αυτή την ιστορία δεν έχουν διανοιχτεί.

Δεν μιλάμε επομένως για κανένα από τα ολοκληρωμένα προγράμματα τα οποία έθεσαν ως πρόταση οι νομαρχίες στο Υπουργείο. Προγράμματα σταδιακής αποκατάστασης με κάποια ουσιαστικά έργα, θα έλεγα ότι ήταν προγράμματα τα οποία τα διέκρινε το μέτρο. Δεν ήταν υπερβολικές οι προτάσεις τους, αλλά τα διέκρινε κυρίως η εμπειρία και η γνώση των ανθρώπων των περιοχών αυτών και κυρίως των γεωτεχνικών και των λοιπών επιστημόνων και τεχνικών. Αλλά για άλλη μία φορά αυτοί δεν εισακούονται και συνεχώς παραμένουν στην άκρη μέχρις ότου, κύριε Υπουργέ, να αδρανοποιηθούν εντελώς και να αδρανοποιηθούν τελικά οι δασικές υπηρεσίες που κατ' εξοχήν συντελούν και στην πρόληψη και στην καταστολή.

Όμως, τελικά το θέμα δεν είναι μόνο τι έγινε με την αποκατάσταση. Αυτή είναι βασική υποχρέωση του κράτους και πρέπει να γίνει. Η βασική, όμως, υποχρέωση του κράτους είναι και να σχεδιάσει τελικά, να έχει ένα ενιαίο επιχειρησιακό πρόγραμμα για το πώς θα αντιμετωπίζει τις πυρκαγιές δεν έχει γίνει, παρ' όλο που είχε ψηφιστεί ομόφωνα από τη Βουλή η δημιουργία

του ενιαίου φορέα πυροπροστασίας, παρ' όλο που συνεχώς επαναλαμβάνουμε εδώ ότι, ή τέλος πάντων βρέστε εσείς αυτό το σύστημα το οποίο θα συνδέσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα συνδέσει το βασικό κορμό που είναι οι δασικές υπηρεσίες με το Πυροσβεστικό Σώμα, με το ΕΚΑΜ, με τις άλλες υπηρεσίες, ούτως ώστε να συνδεθούν και να λειτουργήσουν.

Αντιμετωπίσατε την περσινή κατάσταση; Μία περιφέρεια στην οποία μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες, πλήρως ανέτοιμη να τις αντιμετωπίσει. Ήταν αφυδατωμένη η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, στην άκρη, και υπήρχε πλήρης αποδιοργάνωση δεν υπήρχε συντονισμός και συνεργασία.

Έρχεστε φέτος χωρίς να έχετε αντιμετωπίσει τίποτα από όλα αυτά. Πήραμε απαντήσεις από το αρμόδιο Υπουργείο, ότι υπάρχει κοινή υπουργική απόφαση ότι γίνονται συσκέψεις ότι γίνονται επιχειρησιακά προγράμματα. Από τις πληροφορίες, όμως, που έχουμε από τις νομαρχίες, δεν υπάρχει κανένα τέτοιο σχέδιο, κανένας τέτοιος συντονισμός. Δηλαδή στην πράξη δεν έχετε κάνει τίποτα.

Η πρόληψη είναι πολύ σημαντικότερη από την καταστολή. Σε αυτό νομίζω ότι είστε πάρα πολύ πίσω και δεν έχετε αναλάβει τις ευθύνες σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υφυπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Χαίρομαι που επέστρεψε στην Αίθουσα ο κ. Νάκος, γιατί δεν θα ήθελα να απαντήσω χωρίς την παρουσία του. Και το λέω αυτό γιατί για μία ακόμα φορά σ' αυτήν την Αίθουσα ακούστηκαν τόσες ανακρίβειες, τόσα ψεύδη που δεν έχουν ακουστεί σε άλλες περιόδους για πολλές ημέρες και για πολλές διαδικασίες.

Αυτή η τακτική η οποία έχει «γκεμπελικά» χαρακτηριστικά, δεν μπορεί να επαναλαμβάνεται σε αυτήν την Αίθουσα. Και αυτά που λέω θα τα αποδείξω, γιατί ξέρω ότι είναι πολύ βαριά.

Πριν από λίγες ημέρες ημάντηση σε μία ερώτηση και είπα ότι η Νέα Δημοκρατία έχει υστέρηση φάσης. Προσπαθούσε να διαπιστώσει εάν γίνονται σήμερα αναδασώσεις, σε μία εποχή που η αναδασωτική περίοδος έχει τελειώσει. Προσπαθούσε να αναζητήσει και να διευκρινίσει, εάν γίνονται αντιπλημμυρικά έργα, που αυτά τα αντιπλημμυρικά έργα έπρεπε να έχουν γίνει πολύ καιρό πριν και είχαν όντως γίνει πολύ καιρό πριν.

Η Νέα Δημοκρατία έχει υστέρηση φάσης. Τώρα θα πω ήπια ότι έχει στερέψει και η φαντασία και η πρωτοτυπία και είναι κρίμα. Αλλά τα καλά είναι ότι δεν διδόνσεται από τις αδυναμίες και τα λάθη της και διαρκώς τα επαναλαμβάνει. Ελπίζει ότι με αυτά τα ψεύδη θα παραπλανήσει τον ελληνικό λαό. Είναι κρίμα και θα έλεγα, είναι και ντροπή για το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Είπε ο εισηγητής της, ο συνάδελφος που έθεσε το θέμα ότι σε λίγο αρχίζει η νέα αντιπυρική περίοδος. Δεν γνωρίζει ότι άρχισε ήδη η αντιπυρική περίοδος, ωρύτερα φέτος λόγω των καιρικών συνθηκών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Οι πυροσβέστες....

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Σας παρακαλώ. Δεν θέλω διακοπές, κύριε Νάκο.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας είπε ότι καταστράφηκαν τρία εκατομμύρια στρέμματα στις προηγούμενες πυρκαγιές και η ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει καταθέσει τα στοιχεία. Πριν από τρεις μήνες κατέθεσα στα Πρακτικά της Βουλής -δεν δέχεται, όμως, η Νέα Δημοκρατία να πάρει τα στοιχεία και να τα χρησιμοποιήσει- το έγγραφο που καταθέσαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επαναλαμβάνει μονότονα η Νέα Δημοκρατία ότι στην Ελλάδα πέρσει κήκιναν τρία εκατομμύρια στρέμματα. Και αυτό γιατί τα τρία εκατομμύρια εντυπώνονται στη συνειδηση του ελληνικού λαού. Είναι ντροπή να λέγονται αυτά τα ψέματα.

Επανακαταθέτω αυτά που κατέθεσα πριν τρεις μήνες. Κύριε Νάκο, ελπίζω αυτήν τη φορά να τα χρησιμοποιήσετε. Είναι οι απόψεις, οι εκτιμήσεις, οι πλήρεις καταγραφές της ελληνικής Κυβέρνησης και των νομαρχιακών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι επισημαίνουν; Τις καταστροφές στο ένα εκατομμύριο εξακόσιες εννέα χιλιάδες στρέμματα εκ των οποίων περίπου οι εξακόσιες χιλιάδες στρέμματα είναι αγροί και λιβαδικές εκτά-

σεις και τα υπόλοιπα είναι δασικές εκτάσεις.
(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης

καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία έχουν ως εξής:

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ελπίζω να τα χρησιμοποιήσετε αυτήν τη φορά.

Κύριε Νάκο, πέρυσι κάηκαν ενάμισι εκατομμύριο στρέμματα και όχι τρία εκατομμύρια.

Δεν υπάρχει φυτώριο για εθελοντικές αναδασώσεις. Θέλατε να κάνετε εθελοντική αναδάσωση και δεν μπορέσατε; Καταθέτω το φυλλάδιο για το οποίο μας είχε κατηγορήσει πριν τρεις μήνες ο κ. Δαβιάκης. Μέσα στο φυλλάδιο θα δείτε τα τηλέφωνα που ο οποιοσδήποτε εθελοντής μπορούσε να απευθυνθεί για να συμμετέχει στο πρόγραμμα των αναδασώσεων του Υπουργείου Γεωργίας. Το ξέρετε, κύριε Νάκο, ότι το πρόγραμμα τελείωσε; Η αναδασωτική περίοδος πλέον τελείωσε. Του χρόνου, αν το θυμηθείτε, ελάτε. Θα είστε ευπρόσδεκτος.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν φυλλάδιο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Υπάρχουν, λοιπόν, δεκαοκτώ εκατομμύρια δενδρύλλια σε σαράντα εκατομμύρια φυτόρια. Και αυτό σας το αναφέρω, γιατί λέτε ότι δεν μπορείτε να βρείτε φυτώριο για να κάνετε εθελοντική αναδάσωση.

Μας είπατε ότι στην Κορινθία δεν δόθηκε ούτε μία αποζημίωση. Θα σας απαντήσω σε λίγο. Αποφύγατε να αναφερθείτε σε άλλους νομούς, όπως είχατε αναφερθεί στο παρελθόν.

Μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές υπήρξαν συγκεκριμένες αποφάσεις για τις αποζημιώσεις και λεπτομερείς εγκύκλιοι. Από την 1η Δεκεμβρίου έως στις 31 Ιανουαρίου υπήρξαν πέντε αποφάσεις, οι οποίες προσδιόρισαν πώς ακριβώς αποζημιώνουμε. Με βάση αυτές τις αποφάσεις ξεκίνησε η διαδικασία συγκρότησης του προγράμματος που εστάλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση για έγκριση και ταυτόχρονα για να επιταχύνουμε τη διαδικασία, με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και σε συνεννόηση με την Αγροτική Τράπεζα - και τα ξέρετε αυτά γιατί τα έχουμε ξαναπει στη Βουλή - δόθηκαν δέκα δισεκατομμύρια σε προκαταβολές για όλες τις περιοχές της χώρας και εκατόμισια εκατομμύρια μόνο για τους κτηνοτρόφους και μελισσοτρόφους για ζωοτροφές. Αυτά είναι δεσμευμένα, εκταμιεύονται. Ο προϋπολογισμός συνολικά για την τετραετία είναι είκοσι πέντε δισεκατομμύρια. Δόθηκαν; Δίνονται αυτή τη στιγμή. Έπρεπε να γίνουν οι εξατομικεύσεις από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις; Έπρεπε να γίνουν γιατί αυτή ήταν η διαδικασία. Έγιναν και αυτήν τη στιγμή με εξαίρεση κάποιους νομούς, ένα ή δύο νομούς. Και αυτήν τη στιγμή έχουν διατεθεί συγκεκριμένα ποσά σε συγκεκριμένους νομούς και για την αποζημίωση για την οποία μας εγκαλείτε.

Είπατε, κύριε Νάκο, ότι στην Κορινθία δεν έχει δοθεί ουδεμία αποζημίωση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Σε μερικά χωριά είπα.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Αυτό είπατε, κύριε Νάκο. Τρία δισεκατομμύρια διακόσια πενήντα εκατομμύρια έχουν διατεθεί στο Νομό Κορινθίας για να αποζημιωθούν από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οι παραγωγοί, οι οποίοι έχουν πληγεί.

Συνολικά μέχρι σήμερα έχουν απορροφηθεί πέντε δισεκατομμύρια πεντακόσια δύο εκατομμύρια εξακόσιες πενήντα μία χιλιάδες διακόσιες δραχμές, για την ακρίβεια, κύριε Νάκο, από τα δέκα δισεκατομμύρια των προκαταβολών.

Για την αγορά ζωοτροφών για τους κτηνοτρόφους και τους μελισσοτρόφους έχουν διατεθεί μέχρι τώρα από τα εκατόμισια εκατομμύρια (700.000.000) τα πεντακόσια ογδόντα τέσσερα εκατομμύρια, εξακόσιες εβδομήντα χιλιάδες (584.670.000). Αυτά έχουν δοθεί ήδη σε όλους τους νομούς που έχουν στείλει τις καταστάσεις με τις εξατομικεύσεις των ζημιών και οι παραγωγοί πληρώνονται.

Αναφέρθηκαν και άλλοι νομοί. Δεν θέλω να αναφέρω συνολικά γιατί είναι πολλοί. Είπα τα κονδύλια. Αν προκληθώ μπορώ να απαντήσω για καθένα νομό χωριστά. Υπάρχουν νομοί στους οποίους δεν έχει γίνει εξατομικευση λόγω καθυστέρησης των υπηρεσιών. Είναι ένας νομός ο Νομός Ηλείας. Υπάρχουν νομοί που έχουν αποζημιωθεί οι παραγωγοί μέχρι το 80%. Υπάρχουν νομοί στους οποίους ουσιαστικά οι αποζημιώσεις έχουν ολοκληρωθεί. Ένας από αυτούς τους νομούς είναι ο Νομός Μαγνη-

σίας. Υπάρχουν βέβαια εκατό ενστάσεις αλλά όλη η διαδικασία έχει ολοκληρωθεί. Ας δούμε όμως συνολικά την προσπάθεια αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης μετά την καταστροφική πυρκαγιά και ας δούμε το συγκεκριμένο νομό για να μιλάμε με συγκεκριμένα παραδείγματα. Αν θέλετε μπορούμε να πάμε και σε άλλους νομούς για να δούμε αν υπήρξαν παρεμβάσεις. Μετά την πυρκαγιά τι κάνουμε;

Είχατε συγκεκριμένες πυρκαγιές στο Πήλιο, κύριε Νάκο, στις 28 Ιουνίου και στις 9 Ιουλίου στο Δήμο Αφειτών και στο Δήμο Αργαλαστής και Σηπειάδος. Αμέσως έγινε έκθεση για τα αντιδιαβρωτικά και τα αντιπλημμυρικά έργα. Στις 3 Οκτωβρίου ολοκληρώθηκε η έκθεση. Έγιναν παρεμβάσεις και εξελίσσονται σήμερα έργα ή δεν γίνονται; Δεν μπορεί να μηδενίζουμε κάθε φορά εδω οποιοδήποτε έργο γίνεται, αλλά οφείλει κανείς να το αναγνωρίζει. Για το Δήμο Αφειτών ενενήντα έξι εκατομμύρια (96.000.000) και για το Δήμο Αργαλαστής πενήντα δύο εκατομμύρια (52.000.000). Έξι δημοπρασίες εκατόν σαράντα οκτώ εκατομμύρια (148.000.000) για έργα τέτοιου είδους αντιπλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά εξελίσσονται. Έγιναν υδροδεξαμενές και για λόγους πρόληψης σε όλη την Ελλάδα. Είχα πει εκατόν πενήντα δεξαμενές σε όλη την Ελλάδα. Δεν έγιναν; Δεν έγιναν στη Μαγνησία;

Επειδή είχε αμφισβητηθεί, θα υπενθυμίσω ότι μέχρι σήμερα έχουν γίνει ήδη έξι και προγραμματίζονται άλλες πέντε. Εάν δεν μπορείτε να τις αναζητήσετε τότε πάτε στη Σκόπελο στον Αλμυρό. Στο Τρίκερι θα βρείτε δύο και στο Νεοχώρι θα βρείτε άλλες δύο. Αναφέρθηκε ο κ. Γκατζής σε πυροσβεστικούς κρουσούς. Για το Νομό Μαγνησίας μόνο οφείλω να αναφέρω ότι ήδη έχουν εγκατασταθεί είκοσι και με το ΠΕΠ προγραμματίζονται άλλοι πενήντα συν πέντε δεξαμενές επίσης.

Ανάλογες παρεμβάσεις γίνονται σε όλους τους νομούς. Απλώς αναφέρω τη Μαγνησία επειδή εσείς μπορείτε να το επιβεβαιώσετε στο νομό σας. Αποζημιώσεις στο συγκεκριμένο νομό τετρακόσια εξήντα δύο εκατομμύρια (462.000.000) δραχμές. Έχουν δοθεί ήδη στο Νομό Μαγνησίας. Τα τριάντα ένα (31) από αυτά είναι για τις ζωοτροφές τα υπόλοιπα είναι για τις καταστροφές των παραγωγών μας στην παραγωγή τους. Δεν μπορεί, κύριοι συνάδελφοι, μονίμως με αυτό το ύψος και με αυτόν τον τρόπο να προσπαθείτε να παραπλανάτε τον ελληνικό λαό για ένα έργο το οποίο εκτελείται. Δεν μπορείτε να μηδενίζετε τα πάντα όταν γι' αυτό το έργο εργάζονται εκατοντάδες ή και χιλιάδες άνθρωποι, όχι στις κεντρικές υπηρεσίες αλλά στις περιφερειακές, στις νομαρχιακές, ακόμα και οι εργαζόμενοι που δουλεύουν σ' αυτά τα έργα και τα ξέρουν, ακόμα και οι δασοεργάτες και οι υλοτόμοι, οι δασικοί συνεταιρισμοί που είναι σε κάθε περιοχή. Δεν μπορείτε να υπονομεύετε ή να υποβαθμίζετε μ' αυτόν τον τρόπο την αίσθηση, την αντίληψη, το αισθητήριο των πολιτών που βλέπουν αυτά τα έργα καθημερινά, μόνο που τα βλέπει ο καθένας στην περιοχή του και δεν τα βλέπει στην Ελλάδα.

Δεν μπορείτε με αυτόν τον τρόπο να παραπλανάτε τον ελληνικό λαό διότι οδηγείτε σε μια επικίνδυνη κατάσταση. Επιτέλους κάντε κριτική. Μην ψευδολογείτε διαρκώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ευάγγελος Πολύζος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στην Αίθουσα αυτή σίγουρα δεν είμαστε για να αντιδικούμε με την Κυβέρνηση. Πλην όμως, απ' ότι άκουσα από τον κύριο Υπουργό, μάλλον, κύριε Υπουργέ, δεν ζείτε στην πραγματικότητα. Είναι γεγονός ότι για μία ακόμα φορά είστε αποκομμένοι από την κοινωνία, διότι αυτά δεν σας τα λέμε γιατί θέλουμε να κάνουμε αντιπολίτευση. Εάν κάνετε μια περιοδεία στις περιοχές που έγιναν οι περσινές πυρκαγιές, θα διαπιστώσετε από μόνος σας εάν αυτοί οι άνθρωποι που λέγονται αγρότες ή κτηνοτρόφοι είναι ικανοποιημένοι, εκτός εάν μένετε με την εντύπωση ότι οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι είναι τσιφλικάδες και μπορούν να αντέξουν δέκα μήνες, γιατί τόσος καιρός έχει περάσει από τότε που έγιναν οι περσινές πυρκαγιές.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ονομάστε μία περιοχή. Πείτε μας μια περιοχή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Στα Γιάννενα τι κάνατε, κύριε Υπουργέ; Από μόνος σας είπατε ότι δεν δώσατε πουθενά το 100%.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Πείτε μας τι γίνεται στα Γιάννενα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Είπατε επίσης, κύριε Υπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ μη διακόπτετε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Η Ήπειρος τι κάνει; Μην μας προκαλείτε κιάλα, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Καραμπίνα, σας παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Είπατε επίσης, κύριε Υπουργέ, ότι δεν δουλεύουν οι υπηρεσίες. Δεν ξέρω εάν ευθύνονται οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι επειδή δεν δουλεύουν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία στην οποία εσείς καταλογίζετε ευθύνες, προκειμένου να δικαιολογήσετε την αδράνεια της Κυβέρνησης.

Στις 29 Ιανουαρίου που κάναμε την επερώτηση ακούσαμε τα ίδια πράγματα. Ακούσαμε ότι είναι σε εκκρεμότητα οι αποφάσεις ότι δεν προχωρά το σύστημα ότι εσείς θέλετε πλην όμως δεν μπορείτε. Αυτά τα πράγματα δεν είναι σοβαρά.

Θέλετε να σας πω και κάτι άλλο στο οποίο αναφερθήκατε; Είναι πάγια τακτική της Κυβέρνησης, κύριε Υπουργέ, να μη δίνει ακριβή στοιχεία. Το 1998 ξοδεύτηκαν τέσσερα δισεκατομμύρια εξακόσια εκατομμύρια (4.600.000.000) δραχμές και το 2000 ένα δισεκατομμύριο τετρακόσια εκατομμύρια (1.400.000.000) δραχμές για την αποκατάσταση των πυρκαγιών. Είχαμε ζημιά ενάμισι εκατομμύριο στρέμματα, εάν θυμάμαι καλά, το 1998.

Να σας πούμε τι αναδασώσεις κάνατε; Θα σας δώσω μόνο ένα συγκριτικό στοιχείο. Το 1992 έγιναν αναδασώσεις σε σαράντα πέντε χιλιάδες στρέμματα. Το 1998, ενώ κήκαν ένα εκατομμύριο στρέμματα, εσείς αναδασώσατε δεκαοκτώ χιλιάδες. Αυτά είναι εκείνα, τα οποία κάνατε.

Και κάτι άλλο. Είναι λίγοι οι Έλληνες αγρότες και κτηνοτρόφοι που γνώρισαν τη λαίλαπα αυτή στο πετσί τους; Ειδικά στα χωριά των Ιωαννίνων τα οποία και εγώ επισκέφτηκα, διαλύσατε ακόμα και τα φυλάκια που έδιναν μια ανάσα σ' αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι γέροντες και δεν μπορούν ούτε να κυκλοφορήσουν. Ούτε ψυχολογικά δεν στηρίζατε αυτούς τους ανθρώπους.

Τι να πούμε όμως σε τρία λεπτά, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Γρηγοράκος έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η προηγούμενη ενότητα ήταν αφιερωμένη στον εθελοντισμό, ένα πεδίο μεγάλο που μπορεί να αναπτυχθεί και στην οικολογία και στο περιβάλλον και στην προστασία των δασών και στην αποτροπή μεγάλων καταστροφών, όπως είναι οι πλημμύρες και οι σεισμοί. Μπορούν, λοιπόν, όλοι οι άνθρωποι, οι συμπολίτες μας, οι φίλοι μας να αναπτύξουν ένα εθελοντικό κίνημα για την αποφυγή τέτοιων καταστάσεων και βέβαια να βοηθήσουν στις μεγάλες καταστροφές.

Στην ενότητα που συζητάμε σήμερα θα μπορούσε να πει κανείς όλα τα μέτρα μας να στραφούν στην πρόληψη.

Εκεί πρέπει, κύριε Υπουργέ, να στραφούμε τώρα, στην καινούρια χιλιετία, δηλαδή, να προλαμβάνουμε όσο μπορούμε τις μεγάλες καταστροφές που γίνονται στα δάση, που γίνονται στα κτήματα. Ο άνθρωπος αποκόπηκε από κάθε δεσμό που έχει με τη φύση, γιατί είδε ότι πάνω απ' όλα υπάρχει η οικονομία, με αποτέλεσμα στο βωμό της οικονομίας να θυσιάζονται μεγάλα αγαθά όπως είναι η υγεία, το περιβάλλον και οτιδήποτε έχει σχέση με την ποιότητα της ζωής του.

Όλες αυτές οι φυσικές καταστροφές απειλούν την υγεία του ανθρώπου και θα πρέπει να το δούμε απ' αυτήν τη διάσταση. Δηλαδή θα πρέπει να δημιουργήσουμε σήμερα όλες αυτές τις συνθήκες που θα αποτρέπουν όλες αυτές τις καταστάσεις που οδηγούν στην καταστροφή του περιβάλλοντος και ζημιώνουν την ανθρωπότητα, τους πολίτες, τους ανθρώπους όπου οι πυρκαγιές έχουν σαν αποτέλεσμα την καταστροφή της περιουσίας τους.

Η κατάσταση βέβαια τα τελευταία χρόνια για την Ελλάδα είναι ανησυχητική. Αλλά δεν μπορεί να πει κανείς ότι δεν είναι αναστρέψιμη. Το ένστικτο της αυτοσυντήρησης αλλά και η αδή-

ριτη σκληρή πραγματικότητα θα βοηθήσουν τον πολίτη να συνειδητοποιήσει τη σχέση αλληλεπίδρασης που δείχνει αναπόσπαστα το άτομο με τη φύση. Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε πολλές παραμέτρους που μπορούμε να προλάβουμε τις καταστροφές από εμάς τους ίδιους, τα παιδιά μας, την οικογένειά μας, τα ΜΜΕ, τον εθελοντισμό και πάνω από όλα βέβαια την ίδια μας την κουλτούρα. Οι Έλληνες έχουν υψηλή κουλτούρα και μπορούν να βοηθήσουν με αυτό το φιλότιμο που τους διακρίνει ούτως ώστε να φτιαχτούν μεγάλες ομάδες εθελοντισμού για την αποτροπή μεγάλων τέτοιων καταστροφών.

Επιβάλλεται η στήριξη των μέσων που διαθέτουμε για τις πυρκαγιές, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ανθρώπων οι οποίοι πραγματικά δίνουν τη ζωή τους στις δύσκολες στιγμές τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Θα πρέπει, λοιπόν, να βρούμε τον τρόπο για να εκπαιδεύσουμε καλύτερα αυτούς τους ανθρώπους και να τους στηρίξουμε με τεχνητά μέσα. Θα πρέπει όμως να πούμε και κάποιες αλήθειες, τις αδυναμίες του μηχανισμού της διοίκησης του κράτους μας στην απονομή των αποζημιώσεων από τις καταστροφές όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.

Κύριε Υπουργέ, στη Λακωνία, που ξέρω τα νούμερα που έχουν δοθεί τα τελευταία χρόνια, είναι γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες που καταστράφηκαν οι περιουσίες τους τα τελευταία χρόνια έχουν λάβει ένα δισεκατομμύριο δραχμές. Υπάρχουν κάποιες ενστάσεις που πρέπει να τις δούμε πάλι ανθρώπινα. Αλλά μπορώ να πω ότι οι Λάκωνες, αν και επλήγησαν τα δύο τελευταία χρόνια από μεγάλες πυρκαγιές, στην πλειοψηφία τους είναι ευχαριστημένοι από την παρέμβαση του κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βαρίνος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι πυρκαγιές την τελευταία πενταετία έχουν καταστρέψει το 50% των δασών της Σάμου και της Χίου. Λυπάμαι που ο συνάδελφος της Σάμου δεν είναι εδώ για να ακούσει μερικά στοιχεία που δεν σας τα είπα, αλλά θα σας τα πω εγώ.

Ανάλογες είναι και οι καταστροφές στις αγροτικές καλλιέργειες, στην κτηνοτροφία και στις μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις.

Στη Χίο πέρυσι συνολικά καταστράφηκαν διακόσια τριάντα δύο χιλιάδες δέντρα, εκ των οποίων εκατόν ογδόντα τέσσερις χιλιάδες μαστιχόδεντρα, εννέα αμπέλια, εκατόν ογδόντα μελίσα.

Επίσης το 2000 καταστράφηκαν από τις πυρκαγιές είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα δάσους, δασικής και χορτολιβαδικής έκτασης.

Η καταστροφή στη Σάμο ήταν μεγαλύτερη και τη θυμάστε όλοι. Καταστράφηκαν ή ζημιώθηκαν τριακόσιες πενήντα χιλιάδες δέντρα, πέντε χιλιάδες μελίσα και επίσης εκατό σαράντα χιλιάδες στρέμματα δάσος και δασική έκταση.

Κύριε Υπουργέ, μέχρι στιγμής -σας προκαλώ αν έχετε τα στοιχεία για να μας τα πείτε στη συνέχεια- δεν έχει γίνει ανασύσταση καμιάς καλλιέργειας.

Δεύτερον, δεν έχει επίσης προχωρήσει καμία οργανωμένη αναδάσωση. Στη Χίο η Δασική Υπηρεσία περιορίστηκε σε αναδάσωση διακοσίων στρεμμάτων από τα είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα που κήκαν, λόγω ελλείψεως πιστώσεων και προσωπικού.

Οι μαστιχοπαραγωγοί δεν έχουν πάρει ακόμα ούτε μία δραχμή ούτε προκαταβολή. Το τελευταίο διάστημα, πριν τρεις-τέσσερις μήνες τους δώσατε μακαρόνια και ρύζι αντί αποζημιώσεων!! Ήταν ο Πρωθυπουργός προχθές στη Χίο και του τα είπα εκεί ο κόσμος. Σας λέω για τη Χίο, γιατί μας είπατε να σας πούμε μία περιοχή.

Στη Σάμο πριν από δεκαπέντε μέρες άρχισε πράγματι η διαδικασία καταβολής προκαταβολών για την επαναφύτευση και την αποζημίωση. Οι αιτήσεις όμως των πυροπαθών είναι τρεις χιλιάδες εκατό. Όμως το προσωπικό της Διεύθυνσης Γεωργίας και οι γεωπόνοι οι οποίοι πρέπει να εξετάσουν και να βεβαιώσουν τις ζημιές, δεν επαρκούν. Οι ελλείψεις υπερβαίνουν το 60% του προβλεπόμενου προσωπικού. Έτσι για την ολοκλήρωση της καταβολής των αποζημιώσεων θα χρειαστούν πάρα πολλοί μήνες.

Ανάλογη είναι η κατάσταση και στις δασικές υπηρεσίες της Χίου και της Σάμου όπου οι ελλείψεις είναι μεγάλες.

Είναι χαρακτηριστικό, κύριοι συνάδελφοι, ότι τα δασαρχεία όλης της χώρας -σας τα λέω σαν καταγγελία εδώ- δουλεύουν σε ώρες γραφείου επτά το πρωί, δύο η ώρα κλείνουν. Αν έχεις κάτι να αναφέρεις στα δασαρχεία δεν μπορείς. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Αυτή, λοιπόν, είναι η κατάσταση με την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου. Στη Χίο χρειάζονται πέντε δασολόγοι, πέντε δασοφύλακες και ένας διοικητικός υπάλληλος. Στη Σάμο χρειάζονται πέντε δασολόγοι, πέντε δασοφύλακες και τέσσερις δασοπόνοι. Και τους λίγους δασολόγους και δασικούς υπαλλήλους που έχουμε, η Κυβέρνηση τους αντιμετωπίζει εχθρικά. Το 1997 τους έκοψε το επίδομα ειδικών συνθηκών και αρνείται να τους πληρώσει, παρ' ότι υπάρχει απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 2490/2000 που τους δικαιώνει. Σε απεργία είναι αúριο αυτοί οι άνθρωποι. Το είπατε πως είναι σε απεργία;

Δυστυχώς το Υπουργείο Γεωργίας έχει εγκαταλείψει στη φύση την αναδάσωση και την ανασύσταση των καλλιεργειών που κήκον στα νησιά ελπίζοντας στη φυσική αναγέννηση. Δεν ξέρω τι κάνουν αλλού όμως στα νησιά που εγώ τακτικά επισκέπτομαι αυτή είναι η κατάσταση. Δεν εξηγείται διαφορετικά η συμπεριφορά της Κυβέρνησης. Όμως, μέχρι να αντιληφθεί την ανάγκη άμεσης παρέμβασης θα έχουν φύγει οι Αιγαιοπελαγίτες, κύριε Υπουργέ, από τα ακριτικά μας νησιά, τα οποία εξάλλου αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις μιας συνεχούς υποβάθμισης σε όλους τους τομείς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Μαλέσιος έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΛΕΣΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν άλλα πολιτικά θέματα πάνω στα οποία η Κυβέρνηση και η Αντιπολίτευση μπορούν καθημερινά να διασταυρώνουν τα ξίφη τους. Θα έλεγα ότι δεν είναι πολιτικά θεμιτό πάνω στη δυστυχία που έπληξε κάποιες περιοχές και τους ανθρώπους της, εμείς εδώ αντί να κοιτάζουμε με ποιον τρόπο μέσα από το διάλογο θα συνεισφέρουμε στο να απαλείψουμε τη δυστυχία τους, αντίθετα και αυτό ακόμη να αποτελεί θέμα πολιτικής αντιδικίας προκειμένου να προσποριστούν πολιτικά οφέλη ή να καταγραφούν ζημιές.

Θα έλεγα, λοιπόν, μιλώντας ιδιαίτερα για τη δυστυχία της θεομηνίας που έπληξε την ακριτική περιοχή της Ηπείρου ότι είναι ευτυχώς από τις πολύ λίγες περιπτώσεις που η ελληνική πολιτεία επιτέλους έδειξε σε σημαντικό βαθμό υγιή αντανάκλαστικά, προκειμένου να καλυφθούν οι πληγές που άνοιξαν σε εκείνη την περιοχή. Θα έλεγα ότι η ελληνική πολιτεία με τη στάση που έδειξε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργήσαν οι πυρκαγιές, μικρό μερίδιο της μεγάλης οφειλής που έχει προς την Ήπειρο και τους Ηπειρώτες -μεγάλοι ευεργέτες ήταν οι Ηπειρώτες- επέστρεψε ήδη η πολιτεία δείχνοντας τη μεγάλη της ευαισθησία γύρω από την αντιμετώπιση του προβλήματος των πυρκαγιών. Ήταν ακαριαία η παρουσία του οργανωμένου κράτους από την πρώτη στιγμή. Και τα επιδόματα δόθηκαν και αποζημιώσεις δόθηκαν και ήδη η ονομαστική κατάσταση εκείνων οι οποίοι επλήγησαν με ζημιές στην περιουσία τους έχει δοθεί στις τράπεζες. Έργα μεγάλα έχουν ξεκινήσει και το σημαντικότερο είναι ότι γι' αυτήν την περιοχή και για εθνικούς λόγους όχι μονάχα για να καλύψουμε τις πληγές που άνοιξε η θεομηνία, αλλά και για να δώσουμε όσο γίνεται περισσότερες δυνατότητες και προϋποθέσεις να ξαναγεννηθεί η ζωή σ' αυτήν την οριογραμμή, υπήρξε ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα ύψους οκτώ δισεκατομμυρίων, του οποίου την παρακολούθηση έχει στα χέρια της η ειδική επιτροπή παρακολούθησης αυτού του προγράμματος αποτελούμενη από παράγοντες υπηρεσιών και βέβαια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των δήμων των περιοχών που έχουν καεί. Η εξέλιξη αυτού του προγράμματος θα έλεγα ότι βρίσκεται σε πάρα πολύ καλό σημείο, αφού ήδη έχουν δημοπρατηθεί έργα και αντιπλημμυρικά και οδοποιίας, έργα που αφορούν την ποιότητα ζωής, έργα που αφορούν την οικονομική ανόρθωση αυτής της περιοχής. Αυτό το οποίο δύσκολα θα αναπληρώσουμε και δεν μπορεί να αναπληρωθεί είναι το ότι χάσαμε επτά ζωές σ' αυτήν την περιο-

χή. Χάθηκαν επτά γέροντες για το λόγο ότι σ' αυτές τις περιοχές δεν υπήρχαν οι νέοι που θα έπαιρναν τους πατεράδες στην πλάτη, όπως ο Αινειάς πήρε τον πατέρα του από τις φωτιές της Τροίας.

Αυτό που έχουμε ως στόχο με αυτό το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα είναι να ξαναδώσουμε ζωή με την παρουσία νέων ανθρώπων σ' αυτήν την περιοχή. Πιστεύω ότι προχωρούν προς θετική κατεύθυνση όλες οι προσπάθειες.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αθανάσιος Γιαννόπουλος έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι η σημερινή κοινοβουλευτική διαδικασία ήταν πάρα πολύ καλή. Έτσι ακούστηκαν οι φωνές των Βουλευτών, έστω και για τρία λεπτά, και όχι οι κραυγές των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Κύριε Υπουργέ, δεν μπόρεσα να καταλάβω το οργίλο ύφος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ας συμφωνήσουμε να ψηφίζουμε νομοσχέδια ομοφώνως, για να μπορούμε να έχουμε φωνή μέσα εδώ οι Βουλευτές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί όχι; Και αυτό μπορεί να γίνει.

Δεν μπόρεσα λοιπόν να καταλάβω το οργίλο ύφος και προς τη Νέα Δημοκρατία και προς τον κ. Νάκο. Εκτός βέβαια και αν ήταν επειδή είστε και συντοπίτες και Θεσσαλοί και έχετε από εκεί αυτό το ύφος. Μας είπατε μάλιστα ότι έχουμε υστέρηση φάσως. Εσείς τότε μπορεί να έχετε πτώση τάσεως. Δεν παίζει κανένα ρόλο αυτό.

Θα πρέπει όμως να ξέρετε το εξής για τη Φθιώτιδα: Εγώ χάρηκα που είχε έρθει ο κ. Ανωμερίτης τότε που ζήσαμε τις τραγικές αυτές στιγμές των καταστροφών. Δεσμεύτηκε για πολλά, έγιναν πάρα πολύ λίγα, ήρθε μετά το κλιμάκιο των Υπουργών και Βουλευτών που πέρασε από τα αποκαϊδία στη Φθιώτιδα και είπε πολλά. Στις 6.12.2000 όμως εσείς, με την 2447 απόφασή σας, ορίζατε τον τρόπο και το ποσό καταβολής που θα δοθεί στους αγρότες.

Λέτε βέβαια ότι πιθανόν να φταίει η εξατομίκευση για την καθυστέρηση που υπάρχει. Η εξατομίκευση όμως, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, καθυστέρησε, διότι δεν ενισχύσατε με αυτό το προσωπικό τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, όπως είχατε δεσμευτεί να τις στελεχωσέτε, για να μπορέσουν πολύ πιο γρήγορα να λειτουργήσουν κατ' αυτόν τον τρόπο οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι και να μπουν σε μια διαδικασία αποζημίωσης.

Εγώ δεν θα μπω στη λογική των αριθμών, γιατί δεν μπορώ να παρακολουθήσω εάν εσείς λέτε αλήθεια σε σχέση και με τα στοιχεία που έχουμε εμείς. Ένα θα σας πω όμως: Εγώ είμαι μάρτυρας κτηνοτρόφου και φτωχών γεωργών που έρχονται και ζητάνε δανεικά, τη στιγμή που δεν μπορεί να τους καλύψει η τράπεζα λόγω των γνωστών ατελειών που έχει όλο το τραπεζικό σύστημα.

Και μη μου πείτε ότι δεν ξέρετε την περίπτωση που μοιράσατε ρύζι στην Ελλάδα ή θέλατε να αλλάξετε τις διατροφικές συνήθειες των Ελλήνων ή θέλατε τις πυρόβλητες περιοχές, που έχασαν τον πλούτο της φυτικής βλάστησης και μοιραίως θα μπορούσαν να γίνουν λιμνάζοντα ύδατα, να τις βάλετε στη λογική να αλλάξουν καλλιέργειες και να κάνουν ρυζοκαλλιέργειες.

Αυτά τα λέτε, κύριε Υπουργέ, διότι και εσείς μπορεί να έχετε μια επιχειρηματολογία, αλλά έχουμε και εμείς την επιχειρηματολογία μας, που ζούμε την αγωνία, όπως και εσείς, που προέρχεστε από ένα νομό που κατά βάση ασχολείται με τη γεωργία.

Όσον αφορά τα κορμοδενδροφράγματα που είπατε, εγώ θα σας πω ότι στη Φθιώτιδα έγιναν και γίνονται. Έγιναν όμως σε περιοχές που υπάρχει ένσταση επιστημονική από καθηγητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου ότι δεν ήταν κατάλληλα μέρη ή ότι ήταν πρόχειρα ή ότι έγιναν με κάποιες άλλες σκοπιμότητες. Νομίζω ότι αυτό το γνωρίζετε, άρα λοιπόν μην επαίρεστε ότι όλα τα φτιάξατε. Πείτε ότι πολλά δεν φτιάξατε και εμείς θα συμφωνήσουμε.

Όσον αφορά τα ελαιόδεντρα, είναι δυνατόν να δίνετε επτα-

κόσιες δραχμές για ένα δέντρο; Είναι δυνατόν η παραγωγή ενός δέντρου να αποτιμάται με χίλιες τετρακόσιες δραχμές; Αυτά πού βρίσκονται; Τα νούμερα αυτά δεν σας προβληματίζουν; Ο αγρότης με αυτά τα φτωχά ποσά μπορεί να αποκαταστήσει τη ζημιά του; Μη μας λέτε λοιπόν ότι όλα τα έχετε φτιάξει, όλα τα έχετε ρυθμίσει.

Όσον αφορά στην αναδάσωση, θέλω να ολοκληρώσω λέγοντας ότι υπάρχουν καμένες εκτάσεις εδώ και χρόνια, οι οποίες δεν έχουν μπει σε καμία λογική αναδάσωσης. Στην περιοχή Βελούχι επί παραδείγματι έχουν καεί πάνω από δέκα χιλιάδες στρέμματα και δεν έχει γίνει καμία αναδάσωση. Εκτός αν λέτε για τη φυσική αναδάσωση. Εκεί μπορούμε να συμφωνήσουμε. Η αναδάσωση όμως σε πάρα πολλές περιοχές, που αυτήν τη στιγμή δεν είμαι έτοιμος να σας απαριθμήσω πού και πώς, δεν έχουν γίνει.

Αρα λοιπόν μην επιάρεστε ότι όλα τα σφάζετε, όλα τα μαχαιρώνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν είναι καρπούζια, κύριε Γιαννόπουλε.

Ο κ. Βαθειάς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι το θέμα προσφέρεται για μια ανάλυση σοβαρή και όχι για μια επιχειρηματολογία καταστροφολογίας.

Πιστεύω ότι το καλοκαίρι του 2000 βρεθήκαμε όλοι μπροστά στο μεγάλο πρόβλημα των πυρκαγιών σε όλη την Ελλάδα. Κατεβλήθη μια από τις σοβαρότερες προσπάθειες για να μην υπάρχει ολοκληρωτική καταστροφή σε πολλές περιοχές της χώρας, κάτω από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες του περσινού καλοκαιριού. Από εκεί και πέρα έγινε η προσπάθεια να δώσουμε τη δυνατότητα σε όλους τους νομούς της χώρας να επανέλθουν και στα επίπεδα της προτεραιότητας κατάστασης τα επόμενα χρόνια αλλά και των αποζημιώσεων.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι υπήρξαν δυσκολίες. Η πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης ήταν σωστά προσανατολισμένη. Υπήρξαν όμως δυσκολίες σε σχέση και με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και με τοπικούς αιρετούς άρχοντες, οι οποίοι θεώρησαν ότι κάτω από άλλες διαδικασίες θα έπρεπε να προσεγγίσουμε το ζήτημα των αποζημιώσεων.

Η Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ, έκανε πραγματικά σοβαρά βήματα. Το γνωρίζω και από το Νομό Φθιώτιδας. Είναι όμως γεγονός ότι υπάρχουν και ενστάσεις και ορισμένες καθυστερήσεις. Αυτό πιστεύω ότι οφείλεται σε γραφειοκρατικά ζητήματα. Ο απλός πολίτης, όμως, ο αγρότης ο οποίος είδε ή τη σοδειά του ή τα κτήματά του να καίγονται, θέλει να δει το επόμενο χρονικό διάστημα να αποζημιώνεται και να αισθανθεί ότι λειτουργεί κάτω από ένα κράτος δικαίου. Και νομίζω ότι αυτό είναι στους προσανατολισμούς της Κυβέρνησης.

Το δεύτερο επίπεδο είναι η πρόληψη. Ήδη ξεκίνησε η περίοδος, διότι από το Μάρτιο μήνα είχαμε υψηλές θερμοκρασίες. Η ανακοίνωση όσον αφορά τη νέα διάταξη των πυροσβεστικών δυνάμεων στις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας πιστεύω ότι δεν καλύπτει και δεν πληροί απόλυτα, για να δούμε εάν και το φετινό καλοκαίρι θα υπάρχουν προβλήματα, τα οποία δεν είναι μέσα στα όρια και τα πλαίσια που μπορεί κάποιος να παρεμβαίνει χωρίς να ξεπερνά την καθημερινότητα.

Θέλω να πω με αυτό ότι πρέπει να προσανατολίσουμε και τις πυροσβεστικές δυνάμεις, πρέπει να γίνουν πρόβες προετοιμασιών, ετοιμότητας, ούτως ώστε και –στο πρώτο σκέλος που ανέλυσα– να καλύψουμε όποιες ανάγκες δεν έχουν καλυφθεί μέχρι σήμερα και –στο δεύτερο σκέλος– να υπάρχει μια προετοιμασία και της πολιτικής προστασίας, αλλά και όλων των υπηρεσιών σε όλους τους νομούς. Και με τις νομαρχίες και με τους δήμους αυτή η προετοιμασία πρέπει να ελαχιστοποιήσει ει δυνατόν τα προβλήματα που μπορεί να υπάρξουν σε ένα θερμό καλοκαίρι το 2001.

Εκτιμώ ότι το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και το Υπουργείο που εκπροσωπεί εδώ ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης πρέπει να συνεργαστούν και με όλους εμάς που εκφράζουμε και το επίπεδο της περιφέρειας αλλά και το κεντρικό επίπεδο να διαμορφώσουμε εκείνο που θέλει ο Έλληνας πολίτης: Να αισθάνεται ότι το κράτος είναι μαζί του, είναι κοντά του και παίρνει όλα τα

απαραίτητα μέτρα, για να περάσει ένα καλοκαίρι σαφώς καλύτερο από το περσινό στο επίπεδο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Καϊσερλής έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την τιμή να σας παρουσιάσω μερικά στοιχεία των δύο Υπουργείων, του Υπουργείου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, στις δράσεις και στις ενέργειες που προχώρησαν μετά τις πυρκαγιές του προηγούμενου έτους.

Θα ήθελα να σας αναφέρω ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ενισχύει τους πυροπαθείς με αποφάσεις που έχει πάρει μετά από συνεννόηση και αποφάσεις της διυπουργικής επιτροπής και ενισχύει οικονομικά κάθε οικογένεια σύμφωνα με κάποια διατάγματα για την κάλυψη αναγκών με διακόσιες χιλιάδες δραχμές. Προσθετικά, εάν αυτή η οικογένεια έχει και άτομα με ειδικές ανάγκες, ενισχύεται με άλλες διακόσιες χιλιάδες δραχμές. Επίσης ενισχύεται με διακόσιες χιλιάδες δραχμές επιπλέον, εάν αυτή η οικογένεια είναι πολύτεκνη. Επίσης, για την αντικατάσταση της οικοσκευής που έχει καταστραφεί ενισχύεται με εφάπαξ ποσό δύο εκατομμυρίων δραχμών και για μόνιμη σωματική βλάβη με ποσοστό αναπηρίας 67% με ενάμισι εκατομμύριο δραχμές.

Ενημερωτικά θα ήθελα να σας πω ότι για το έτος 2000 είχαν διατεθεί εκατόν εξήντα εννέα εκατομμύρια δραχμές για όσους υπέστησαν αυτές τις καταστροφές και τις ζημιές και για το 2001 διετέθη το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων δραχμών περίπου. Οι εκκρεμότητες που υπάρχουν από όλη την Ελλάδα είναι οι ακόλουθες:

Στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορινθίας εκκρεμεί ένα ποσό πενήντα τεσσάρων εκατομμυρίων δραχμών για αντικατάσταση οικοσκευής. Η απόφαση βρίσκεται στο Εθνικό Τυπογραφείο και μετά τη δημοσίευση θα δοθούν. Επίσης, στο Νομό Ιωαννίνων εκκρεμεί ένα ποσό δύο εκατομμυρίων τριακοσίων εξήντα χιλιάδων δραχμών για αποζημίωση οικοσκευής. Η απόφαση βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών για τη συνυπογραφή από τον Υπουργό Οικονομικών και για τη δημοσίευση, ώστε να διατεθεί και αυτό το ποσό.

Αυτές είναι οι εκκρεμότητες του Υπουργείου Πρόνοιας.

Από το ΥΠΕΧΩΔΕ θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι διατέθηκαν στις περσινές καταστροφές εκατό συνολικά λυόμενοι οικίσκοι άμεσα για την εξυπηρέτηση των αστέγων πληγέντων πυροπαθών.

Επίσης εκδόθηκαν αποφάσεις για τη δωρεάν κρατική αρωγή του 1/3 των πληγέντων και των ανθρώπων που είχαν καταστραφεί τα σπίτια τους και προχωράει η διαδικασία πλέον της χορήγησης ατόκων δανείων για να μπορέσουν να επανακατασκευάσουν τα σπίτια που καταστράφηκαν. Το ΥΠΕΧΩΔΕ επίσης διέθεσε εξακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια δραχμές για τα επείγοντα αντιπλημμυρικά έργα και το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με το ΥΠΕΣΔΔΑ διαθέτει για τα σοβαρότερα, μεγαλύτερα έργα περίπου δεκαεπτάμισι δισεκατομμύρια δραχμές στις περιοχές αυτές. Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών για τις άμεσες ανάγκες εκείνες τις περιόδους διέθεσε σε όλες αυτές τις περιοχές και συγκεκριμένα στους δήμους οκτακόσια εκατομμύρια δραχμές για τις επείγουσες ανάγκες των δήμων των περιοχών που επλήγησαν.

Θα ήθελα να σημειώσω ότι πράγματι η Κυβέρνηση και τα συναρμόδια Υπουργεία αντιμετώπισαν άμεσα ό,τι συνέβη στις περιπτώσεις αυτές των πυρκαγιών και δεν σας κρύβω ότι είναι συνεχής η παρακολούθηση, ώστε στο μέτρο του δυνατού και του εφικτού να ικανοποιούνται οι πολίτες οι οποίοι επλήγησαν με βάση τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί. Φυσικά υπάρχουν προβλήματα σε ορισμένες περιπτώσεις εξαιτίας των ενστάσεων αλλά πρέπει να κατανοήσουμε ότι για πρώτη φορά φέτος διετέθησαν τόσο γρήγορα και τόσο σημαντικές πιστώσεις σε όλες αυτές τις περιοχές που έχουν πληγεί. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Νάκος έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, όταν μίλησα στην πρωτολογία μου είπα ότι δεν άρχισε η αντιπυρική περίοδος τώρα που αρχίζει η περίοδος η επικίνδυνη των πυρκαγιών. Και ήδη είχαμε μια πυρκαγιά πριν από λίγο. Ο κύριος Υφυπουργός διαστρεβλώνοντας όπως πάντα και αυτά που λέμε αλλά και την αλήθεια μας «μάλωσε» και μας είπε ότι άρχισε η αντιπυρική περίοδος. Εάν άρχισε, προσελήφθησαν οι πέντε χιλιάδες πεντακόσιοι δασοπροσβέστες, κύριε Υπουργέ; Έχουν προσληφθεί, μια που βγάλατε ανακοίνωση και είπατε ότι οι τέσσερις χιλιάδες περσινοί δασοπροσβέστες έγιναν πέντε χιλιάδες πεντακόσιοι;

Μιλήσατε για αναδασώσεις. Εγώ θα καταθέσω τον πίνακα των αναδασώσεων όλων αυτών των ετών και θα σας πω ότι κάναμε τεστ –βεβαίως έχει τελειώσει η περίοδος που γίνονται οι αναδασώσεις- με τον κ. Πολύδωρα, ο οποίος είναι υπεύθυνος από τη Νέα Δημοκρατία όσον αφορά τις πυρκαγιές, μετά τη μεταβίβαση στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως και η απάντηση που πήραν από τα τηλέφωνα που αναγράφονται στα φυλλάδια –είναι μαρτυρία του κ. Πολύδωρα- είναι, απευθυνθείτε στην αγορά.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Σε ποια τηλέφωνα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Στις υπηρεσίες αυτές που μας είπατε ότι είναι στο φυλλάδιο.

Ο κ. Φούρλας, ο αρχηγός της Πυροσβεστικής, στο εισηγητικό του σημείωμα για την πολιτική που θα ακολουθηθεί κατά την περίοδο 2001 αναφέρει ότι ακόμη και τα περιστατικά δάση βρίσκονται σε κατάσταση τραγική από αυτά τα ξερόχορτα τα οποία είναι συσσωρευμένα και είναι ακαθάριστα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Και μάλιστα προ ολίγων ημερών υπεγράφη προγραμματική σύμβαση από το Υπουργείο Εσωτερικών με ορισμένους δήμους, προκειμένου να αναλάβουν τη φύλαξη των περιστατικών δασών –μιλάω για τα δάση που είναι σε επαφή με τα σχέδια πόλεως- και οι δήμαρχοι αντιδρούν, διότι δεν τους δίδονται οι αντίστοιχες πιστώσεις.

Ακόμη ένα στοιχείο: Από όλες τις περιοχές, πυρκαγιές, ψεύδη και ψευδαισθήσεις, δημοσιεύματα. Περιμένουμε τα δάνεια.

Δεύτερον, στάχτες οι υποσχέσεις μετά τον πύρινο εφιάλη, Η αδιαφορία χειρότερη κι από τις φωτιές, το ΕΞΠΡΕΣ, σοβαρή εφημερίδα. Ο κύριος Υφυπουργός είπε ότι εκτός από λίγες οικοσκευές...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Συγκεκριμένες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Ναι, συγκεκριμένες. Ξέρετε τι νόημα έχουν οι οικοσκευές και οι προκαταβολές; Προκαταβολή είναι «Πάρε αυτό για να καλύψεις την άμεση ανάγκη σου και θα καθαρίσουμε το λογαριασμό μετά.» Στην πιάτσα έξω, στην καθομιλουμένη, η έννοια της προκαταβολής είναι «πάρε να αντιμετωπίσεις την επείγουσα ανάγκη σου». Αν σήμερα, ένα χρόνο μετά τις πυρκαγιές, θεωρείτε ότι είναι η κατάλληλη χρονική περίοδος για να δοθεί η προκαταβολή και η οικοσκευή, τότε δεν έχετε αντιληφθεί την έννοια της προκαταβολής.

Μας μιλήσατε για δισεκατομμύρια. Δεν έχουν σημασία τα δισεκατομμύρια, κύριε Υπουργέ. Σημασία έχει πόσα λεφτά θα πάρει ο ελαιοπαραγωγός που κήκε η ελιά του και τι θα κάνει μ' αυτά τα λεφτά. Αυτά τα στοιχεία μου τα έδωσε ο κ. Μωραϊτίδης, στελεχάρα του ΠΑΣΟΚ στο Νομό Μαγνησίας, ο οποίος μεροληπτεί σε βάρος άλλων αγροτών οι οποίοι δεν είναι φιλα προσκείμενοι προς το κυβερνών κόμμα. Αυτός μου έδωσε ακριβώς τα στοιχεία. Είναι 2.200 και 2.800, 5.000 δραχμές για κάθε ελαιόδεντρο. Και πλήρωσε μετά το Πάσχα. Αυτά είναι ανακριβείς;

Μας δώσατε μια απάντηση γι' αυτό που σας προκάλεσα; Στο «ΒΗΜΑ» πριν να τελειώσει η καλοκαιρινή περίοδος, αναγράφονται δύο εκατομμύρια στρέμματα. Θα καταθέσω κι αυτόν τον πίνακα.

Ως σήμερα, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, το γεγονός αυτό τρομάζει τους ειδικούς επιστήμονες και η μαύρη σκιά των καμένων δασών της χώρας δυστυχώς

μετακινήθηκε προς τα ορεινά δάση. Το γεγονός αυτό τρομάζει τους ειδικούς επιστήμονες και αρμόδιους των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας περισσότερο από τον πρωτοφανή αριθμό των δύο εκατομμυρίων στρεμμάτων. Και αυτό θα το καταθέσω.

Επίσης θα καταθέσω και την επίσημη απάντηση του κ. Φίσιερ με αριθμό Ε 03039900GR εξ ονόματος της επιτροπής με ημερομηνία 6.4.2000, πέρυσι, που έλεγε όμως ότι κατά την περίοδο '95-'99 η χώρα μας πήρε πενήντα πέντε εκατομμύρια ευρώ και η Ισπανία πεντακόσια εξήντα πέντε.

Απλά, στοργουλά, μας απαντάτε σ' αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Τελειώνετε, σας παρακαλώ, κύριε Νάκο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Αν νομίζετε ότι εγώ μπορώ να πάω στο Πήλιο και να πω στον αγρότη ότι έδωσαν τόσα δισεκατομμύρια και αυτός πήρε πέντε χιλιάδες για κάθε δέντρο, να περάσει τη χρονιά και να ξαναφτιάξει ελαιώνα για να βγάλει μεροκάματο, πιστεύω ότι είστε γελασμένος. Εγώ δεν μπορώ να το κάνω αυτό. Αν τολλάτε, ελάτε στο Πήλιο να τους πείτε για δισεκατομμύρια και να μην τους πείτε για τις πέντε χιλιάδες. Είχε έρθει ο κ. Μωραϊτίδης και δεν ξαναήλθε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Νάκος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε Νάκο, εγώ τολλάω να πάω και στο Πήλιο και παντού όπου υπήρξε καταστροφή. Και τολλάω να πάω, γιατί ήμουν και τις ημέρες της καταστροφής εκεί. Και γνώρισα τους ανθρώπους την ώρα του πόνου. Δεν περιμένα να τελειώσουν οι διακοπές για να θυμηθώ τις πυρκαγιές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Μη λέτε τέτοια. Δεν σας παίρνει.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ξέρετε σε ποιον αναφέρομαι.

Μέχρι τώρα λέγατε ότι δεν δόθηκαν λεφτά, δεν δόθηκαν τα κονδύλια. Τώρα λέτε ότι δεν φτάνουν τα κονδύλια. Δόθηκαν, αλλά δεν φτάνουν. Τα στοιχεία που έχετε από τις υπηρεσίες, από τις στελεχάρες, όπως είπατε, είναι ότι δόθηκαν αλλά δεν επαρκούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Στο Νομό Κορινθίας δεν δόθηκαν.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Είναι άλλο θέμα, κύριε Νάκο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριε Νάκο, αφήστε τον κύριο Υπουργό να πει ό,τι θέλει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Διαστρεβλώνει συνεχώς τα λεγόμενά μας.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κυρία Πρόεδρε, ή το χρόνο ή την προστασία μου.

Επειδή συνεχίζεται μία σπέκουλα πάνω σ' αυτά τα θέματα, ο κύριος συνάδελφος προηγουμένως αναφέρθηκε σε μία οικοσκευή. Σε μία οικοσκευή και όχι σε οικοσκευές, που το κάνετε πάλι πανελλαδικό θέμα. Μία! Και αυτό είναι η ευαισθησία του Υπουργείου, που έχει την ευθύνη και λέει «δώσαμε παντού, σε έναν δεν δώσαμε, -δεν ξέρω για ποιους λόγους, δικαιούταν ή δεν δικαιούταν, δικαιούται τώρα, έγιναν ενστάσεις- σε έναν». Και έρχεται και το καταθέτει εδώ. Αυτό είναι αίσθημα ευθύνης και είναι ειλικρινής ενημέρωση του ελληνικού λαού. Αυτό είναι ειλικρινής ενημέρωση! Μία οικοσκευή δεν έχει δοθεί! Και εσείς το κάνετε θέμα στο πανελλήνιο, όπως κάνατε μέχρι τώρα το θέμα των αποζημιώσεων. Δεν δίνονται, σήμερα το λέγατε. Τώρα λέτε ότι δίνονται, αλλά δεν επαρκούν. Είναι άλλης τάξης μέγεθος και θέμα.

Αναφέρεσθε στις αναδασώσεις και κάνετε ένα λάθος, ένα άλμα λογικής, και πέφτετε στο κενό. Αν προσθέσετε όλες τις εκτάσεις που έχουν καεί από πυρκαγιές την τελευταία εικοσαετία, τότε θα διαπιστώσετε με τη λογική σας ότι η Ελλάδα δεν έχει κανένα δάσος, διότι κήκαν όλα. Πρέπει όμως να ξέρετε ότι οι αναδασώσεις γίνονται με δύο τρόπους: Τεχνητά και φυσικά. Το 80% των καμένων εκτάσεων, αν προστατευθούν –και αυτός είναι ο στόχος μας- ειδικά σε δάση χαλεπίου πεύκης, που

είναι η πλειοψηφία των δασών που καίγονται, αναδασώνονται στα επόμενα επέντε χρόνια, αρκεί να προστατευθούν. Και αυτό γίνεται και οι εκτάσεις οι δασικές στην Ελλάδα, επειδή αδειάζει η ύπαιθρος σε κάποιες περιοχές, επεκτείνονται.

Ψάξτε να δείτε τα στοιχεία, αλλά χρησιμοποιείστε επιτέλους στοιχεία, ντοκουμέντα, δεδομένα και μη φλυαρείτε έτσι επιπόλαια, δημιουργώντας εντυπώσεις.

Αναφερθήκατε στο «ΒΗΜΑ», που αναφέρεται σε δύο εκατομμύρια στρέμματα καμένα. Στην τοποθέτησή σας είπατε τρία εκατομμύρια καμένα στρέμματα. Έχουμε καταθέσει εδώ και τρεις μήνες τα πλήρη στοιχεία για τις εκτάσεις σε κάθε περιφέρεια, σε κάθε νομό, σε κάθε επαρχία και είναι ένα εκατομμύριο εξακόσιες εννιά χιλιάδες καμένα στρέμματα, από τα οποία είναι χορτολιβαδικές εκτάσεις, είναι δασικές εκτάσεις, είναι δάση ψιλά και αυτά τα επίσημα στοιχεία δεν τα χρησιμοποιείτε και λέτε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει τρία εκατομμύρια καμένα στρέμματα, όπως κάνατε και στην περίοδο της προσπάθειας ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ, όταν εμείς δίναμε μάχες εδώ πέρα και εσείς λέγατε «Εξωλογιστικά μεγέθη είναι αυτά. Είναι αληθινές της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ». Η ίδια λογική επικρατεί, η ίδια αυτή λογική που ταλαιπωρεί τη χώρα εδώ και πάρα πολλά χρόνια με αυτήν τη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Εσείς ταλαιπωρείτε...

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): ...που δεν μπορεί να συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος. Και είπε πολύ σωστά κάποιος συνάδελφος ότι αυτό το θέμα δεν είναι θέμα πολιτικάντικο. Δεν είναι θέμα πολιτικού κόστους ή οφέλους. Είναι θέμα εθνικής σημασίας και πρέπει να αντιμετωπισθεί έτσι. Άρα δεν μπορείτε να παίζετε πάνω σ' αυτό το πρόβλημα και να παίζετε με αυτόν τον τρόπο.

Αναφερθήκατε στο κείμενο του κ. Φούρλα. Είδα ότι σας απαγόρευσε και στο ανάλογο όργανο με τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και τους τομάρχες, το θέμα των καθαρισμών των δασών. Η Κυβέρνηση έχει υπογράψει μέχρι τώρα τριακόσιες πενήντα προγραμματικές συμβάσεις και πάνω παραχωρώντας περιστασιακά δάση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν φθάνει αυτό. Δέκα δισεκατομμύρια, κύριε Νάκο, από το Υπουργείο Εσωτερικών δόθηκαν στους δήμους για συνεργεία καθαρισμού. Προσελήφθησαν -επειδή ρωτάτε, και δεν ξέρετε, δεν γνωρίζετε- οι υπάλληλοι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για την δασοπυρόσβεση. Προσλαμβάνονται τα δεκαμελή συνεργεία από το Υπουργείο Γεωργίας για καθαρισμούς σε όλα τα δάση.

Αναφέρεστε στις εκτάσεις που έχουν κλαδιά, στα δάση που δεν καθαρίζονται κλπ. Μπορούν να καθαρισθούν όλα και πρέπει να καθαρισθούν όλα τα δάση, κύριε Νάκο, από αυτήν την ύλη;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Για τα περιστασιακά μίλησα.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Από αυτήν τη βιομάζα πρέπει να καθαρισθούν τα δάση;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Έτσι λέει ο Φούρλας.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Πείτε ότι πρέπει να καθαρισθούν. Αν πρέπει να καθαρισθούν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Μη ρωτάτε τον κ. Νάκο, κύριε Υφυπουργέ, γιατί προκαλείτε παρεμβάσεις.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Εάν πρέπει να καθαρισθούν, τότε κάντε ένα λογαριασμό. Δέκα μεροκάματα χρειάζονται για ένα στρέμμα. Ξέρετε πόσα είναι τα δάση μας.

Κάντε ένα λογαριασμό και θα διαπιστώσετε ότι για να καθαριστούν όλα αυτά χρειάζονται ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι και ένα τρισεκατομμύριο διακόσια δισεκατομμύρια (1.200.000.000.000) δραχμές να πληρωθούν σε μεροκάματα σ' αυτούς, για να καθαρίσουν όλα τα δάση.

Ρωτήστε όμως, θα έλεγα εγώ, τους επιστήμονές σας το εξής: Πρέπει αυτή η βιομάζα να αφαιρεθεί απ' αυτές τις εκτάσεις και με ποιον τρόπο;

Υπάρχουν μερικά θέματα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υφυπουργέ, παρακαλώ, αυτή είναι η τελευταία σας φράση.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Τελειώω, κυρία Πρόεδρε.

Υπάρχουν μερικά θέματα που δεν μπορούν να αμφισβητηθο-

ύν, γιατί στηρίζονται στην επιστημονική γνώση. Αυτή δεν μπορείτε να την μεταλλάξετε. Υπάρχει ένας συγκεκριμένος τρόπος προστασίας, ανάπτυξης, ανασύστασης των δασών, εκμετάλλευσης και αξιοποίησής τους επιστημονικά.

Επίσης, δεν μπορεί να μεταλλαχθεί και κάτι άλλο, όσα ψευδή και αν ακουστούν σ' αυτήν την Αίθουσα. Το βαθύτατο ενδιαφέρον, αλλά και η αποτελεσματική παρέμβαση της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, όχι μόνο στην αποκατάσταση της ζημιάς αλλά και στην προστασία των δασών που θεωρεί ότι είναι εθνικό κεφάλαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί του δευτέρου θέματος.

Πριν εισέλθουμε στο τρίτο θέμα, θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση.

Οι Βουλευτές κύριοι Δαμανάκη Μαρία, Βούγιας Σπυρίδων, Τατούλης Πέτρος, Κουβέλης Φώτης και Μπένος Σταύρος, κατέθεσαν πρόταση νόμου: «Τροποποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου περί των ναρκωτικών ουσιών και κωδικοποίηση του συνόλου των νομικών διατάξεων που αφορούν στην πρόληψη της διάδοσης των ναρκωτικών, την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου, τη θεραπεία και την ένταξη στην κοινωνία εξαρτημένων από ναρκωτικά προσώπων».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Εισερχόμεθα στη συζήτηση του τρίτου θέματος: «Έγκριση, εξειδίκευση και δυσκολίες εφαρμογής του 3ου Ευρωπαϊκού Πλαισίου Στήριξης» που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Παρίσταται ο Υφυπουργός κ. Χρήστος Πάχτας.

Το θέμα εισηγάει ο συνάδελφος κ. Σπηλιόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές οι Έλληνες πολίτες, αλλά κυρίως οι εκπρόσωποί τους, δηλαδή εμείς εδώ στο Κοινοβούλιο, μεγάλες επιτυχίες της χώρας μας τις υποβαθμίζουμε, τις θεωρούμε ως αυτονόητες και κυρίως δεν προσπαθούμε να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη που μπορούμε να αντλήσουμε απ' αυτές.

Πρόσφατο παράδειγμα είναι η ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης, μια επιτυχία που εντάσσει την Ελλάδα στην πρώτη γραμμή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ευρώπης, με πολλαπλά οφέλη για την Ελλάδα και τους πολίτες της.

Μια δεύτερη μεγάλη επιτυχία επίσης είναι η εξασφάλιση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που συζητάμε σήμερα. Χωρίς καμία διάθεση επιστροφής στο παρελθόν, ακόμα και στο πρόσφατο, πρέπει να θυμηθούμε πώς εξασφαλίστηκε το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Όλοι στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, αλλά κυρίως η Αξιωματική Αντιπολίτευση, πριν από τις σχετικές διαπραγματεύσεις έλεγαν ότι το πρόγραμμα αυτό θα είναι μειωμένο σε σχέση με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και στην καλύτερη περίπτωση θα είναι του ίδιου ύψους. Όμως διαψεύστηκαν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Θυμίστε μας πότε το είπαμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Πρωθυπουργός, ο Κώστας ο Σημίτης και η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις πέτυχαν να εξασφαλίσουν για την Ελλάδα το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το οποίο είναι αυξημένο περισσότερο του 70% από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Μ' αυτούς τους πόρους θα μας δοθεί η ευκαιρία για την επιτυχία του μεγάλου στόχου, που είναι η πραγματική σύγκλιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Μπορεί τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα να έκανε σημαντικά βήματα σύγκλισης με το μέσο ευρωπαϊκό όρο -από το 68% του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος το 1988, έφθασε το 1999 στο 79% του μέσου ευρωπαϊκού όρου- χρειάζεται όμως αρκετή προσπάθεια για την πλήρη και ουσιαστική σύγκλιση.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι το μέσο και η ευκαιρία για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας, τόσο σε κοινοτικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δημόσιοι πόροι, εθνικοί και κοινοτικοί, που θα διατεθούν στην εξασφάλιση 2000-2006, δηλαδή κατά τη διάρκεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, θα ανέλθουν στο ποσό των 13,6 τρισεκατομμυρίων δραχμών. Αν σ' αυτό το ποσό προστεθούν το Ταμείο Συνοχής 2 και οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες URBAN, INTERECT 3, LEADER 2, και EQUAL, οι

δημόσιοι και ιδιωτικοί πόροι, που θα διατεθούν για την ανάπτυξη, θα προσεγγίσουν τα δεκαεφτάμισι τρισεκατομμύρια (17.500.000.000) δραχμές.

Με τους παραπάνω πόρους ολοκληρώνονται οι παραγωγικές υποδομές, αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, σιδηροδρομικό δίκτυο κλπ. Ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα των παραγωγικών τομέων της ελληνικής οικονομίας, ενισχύεται η στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής υπαίθρου, εκτός βεβαίως από τα 9.500.000.000.000 που έχει στη διάθεσή του το Υπουργείο Γεωργίας για τα επόμενα έξι χρόνια και που με αυτά τα χρήματα θα δώσει τις επιδοτήσεις και ενισχύσεις στον αγροτικό τομέα, αλλά και γενικότερες παρεμβάσεις για την ανασυγκρότηση της υπαίθρου.

Βελτιώνεται η ποιότητα ζωής με την προστασία του περιβάλλοντος, την αναβάθμιση των αστικών κέντρων, την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των δομών και των λειτουργιών στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας.

Αναβαθμίζεται το εργατικό δυναμικό με την υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης. Ενισχύεται η ανάπτυξη της περιφέρειας. Το 80% των συνολικών πόρων του νέου αναπτυξιακού προγράμματος, δηλαδή περίπου 14.000.000.000 δραχμές θα δοθούν για έργα και παρεμβάσεις στις περιφέρειες της χώρας, ενώ περίπου το 30% των πόρων θα διατεθούν στα περιφερειακά προγράμματα που αποτελούν το εξειδικευμένο μέσο άσκησης της περιφερειακής μας πολιτικής.

Στην περίοδο 2000-2006 αναμένεται σημαντική να είναι και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης. Η ιδιωτική συμμετοχή υπολογίζεται στα 3,8 τρισεκατομμύρια δραχμές και θα είναι είτε συγχρηματοδότηση σε έργα υποδομής είτε συμμετοχή σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες σε συνδυασμό με τα αναπτυξιακά κίνητρα όλων των μορφών που παρέχονται από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης και επέκτασης των υφιστάμενων υποδομών της χώρας, το ελληνικό δημόσιο έχει κινήσει ήδη τη διαδικασία αξιολόγησης ή και δημοπράτησης έργων, την κατασκευή των οποίων θα μπορούσε να αναλάβει ο ιδιωτικός τομέας με τη μέθοδο της παραχώρησης. Τέτοια έργα είναι τμήματα αυτοκινητοδρόμου, έργα που αφορούν το σιδηροδρομικό δίκτυο, έργα στα πλαίσια της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων κλπ.

Με τη μέθοδο αυτή της παραχώρησης και της εκμετάλλευσης κατασκευάστηκαν ή κατασκευάζονται σημαντικά έργα στη χώρα μας, όπως η ζεύξη του Ρίου-Αντιρρίου, το Αεροδρόμιο των Σπάτων, η Αττική Οδός, το Μετρό κλπ. Η εμπειρία μέχρι σήμερα δείχνει ότι τα εκτελούμενα με αυτόν τον τρόπο έργα εκτελούνται με άριστο τρόπο εντός του συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος και επιπλέον απελευθερώνουν χρήσιμους πόρους για άλλες δράσεις και άλλους τομείς της ελληνικής οικονομίας. Μέχρι σήμερα απορροφήσαμε όλους τους πόρους του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Δεν χάθηκε ούτε μία δραχμή ούτε ένα ευρώ παρά τα όσα κατά καιρούς έχουν καταγγελθεί από την Αντιπολίτευση και παρά το έλλειμμα των κατάλληλων μηχανισμών και εμπειριών στη Δημόσια Διοίκηση και στους φορείς εκτέλεσης των έργων.

Ήδη τώρα με την έναρξη του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης η χώρα μας έχει αποκτήσει την εμπειρία και έχει διδαχθεί από τις δυσκολίες, ώστε η απορροφητικότητα των πόρων να είναι πλέον εξασφαλισμένη. Όμως, θα πρέπει να τονιστεί ότι η απορροφητικότητα πρέπει να είναι συνώνυμη και της αποτελεσματικότητας. Τα χρήματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν πρέπει να θεωρούνται μόνο ως μηχανισμοί μεταφοράς κοινοτικών πόρων με στόχο απλά τη δημιουργία κάποιων υποδομών και τη δημιουργία εισοδημάτων. Πρέπει να είναι το μέσο για την άμεση πολιτική διαρθρωτικής παρέμβασης, που σε συνδυασμό με τους εθνικούς πόρους θα δημιουργήσουν, αφ' ενός μεν τις συνθήκες και τους μηχανισμούς ενδογενούς ανάπτυξης, αφ' ετέρου δε θα συμβάλουν στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής για την καταπολέμηση της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και την αναβάθμιση του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Η αποτελεσματικότητα των διαρθρωτικών παρεμβάσεων μπορεί να μεγιστοποιηθεί μέσα από τον καλύτερο σχεδιασμό, τη βελτίωση των μηχανισμών και θεσμών εκτέλεσης των έργων, τη βελτίωση των συστημάτων αξιολόγησης και ελέγχου, καθώς και την αύξηση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων. Η ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της διαφάνειας στη νέα αναπτυξιακή προσπάθεια, ιδιαίτερα οι αυστηρές απαιτήσεις των νέων κανονισμών, αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετώπισθηκαν κατά τη διάρκεια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, επέβαλαν την υιοθέτηση ενός νέου συστήματος προγραμματισμού, διοίκησης και διαχείρισης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Με το σύστημα αυτό θα έχουμε ποιοτικά καλύτερη χρήση των πόρων μας και ενδυνάμωση της κρατικής μηχανής για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Πολύς λόγος, όμως, κύριοι συνάδελφοι, γίνεται ότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έχει καθυστερήσει πάρα πολύ. Η αλήθεια είναι ότι υπήρξε κάποια μικρή καθυστέρηση, όπως και για τις άλλες χώρες, που οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση έκδοσης των κοινοτικών οδηγιών και στην αλλαγή προσώπων στην κορυφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κομισιόν, αλλά και στις σκληρές διαπραγματεύσεις που έγιναν, προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση σε χρήσιμους τομείς, όπως παραδείχματος χάρι η υγεία, πράγμα που δεν δεχόταν αρχικά η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όμως, σήμερα έχουν εγκριθεί και τα είκοσι τέσσερα επιχειρησιακά προγράμματα, δεκατρία περιφερειακά και έντεκα τομεακά και έχουν ληφθεί προκαταβολές ύψους τετρακοσίων είκοσι δισεκατομμυρίων δραχμών. Παρ' όλα αυτά η χώρα μας κάνοντας χρήση του κανονισμού και της προετοιμασίας που είχαμε, ξεκίνησε τα έργα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης από το 2000, ιδιαίτερα τα μεγάλα έργα, γέφυρες που ήταν ενταγμένα και στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Έχουν ορισθεί επίσης οι επιτροπές παρακολούθησης και διαχειριστικές αρχές σύμφωνα με το νέο σύστημα προγραμματισμού διαχείρισης και ελέγχου, ώστε απρόσκοπτα να προχωρήσει η εκτέλεση του προγράμματος. Χρονικά με τον περιορισμό του Ν+2 (;) είμαστε στα καθορισμένα όρια του προγράμματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα βρίσκεται μπροστά σε μια πολύ μεγάλη πρόκληση. Έχει στη διάθεσή της ένα τεράστιο ποσό για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης. Τα δεκαεπτάμισι τρισεκατομμύρια δραχμές είναι η μεγαλύτερη ενίσχυση κατά κεφαλήν που δίδεται στις χώρες του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και τα χρήματα αυτά μαζί με εκείνα που θα δοθούν για την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων είναι ένα ποσό που το μέγεθός του ξεπερνά κάθε προηγούμενο και κάθε φαντασία.

Έχουμε την ευθύνη όλοι μας, η ελληνική κοινωνία συνολικά, κυρίως όμως η Κυβέρνηση, να αξιοποιήσουμε τα χρήματα αυτά με τον καλύτερο τρόπο. Η αποτελεσματικότητα, η διαφάνεια, ο σωστός προγραμματισμός, η ποιότητα, πρέπει να συνοδεύουν όλες τις ενέργειές μας.

Τέλος, θα ήθελα να τονίσω ότι οι διαδικασίες του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με εκείνες του Β'. Τώρα όλοι οι φορείς που θα διαχειριστούν και θα εκτελέσουν τα έργα πρέπει να συνειδητοποιήσουν τις νέες απαιτήσεις που υπάρχουν, καθώς και ότι για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης υπάρχει ο ελεγκτικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που δεν υπήρχε για το Β' και ότι ο κίνδυνος να χαθούν ή να επιστραφούν πόροι είναι και μεγάλος και υπαρκτός. Τα Υπουργεία, οι περιφέρειες, κυρίως όμως οι νομαρχίες και οι δήμοι, που έχουν και τις μεγαλύτερες αδυναμίες πρέπει να κατανοήσουν απολύτως το νέο περιβάλλον στο οποίο οφείλουν να κινηθούν, ώστε στο τέλος του προγράμματος αφ' ενός μεν να μην έχει χαθεί ούτε ένα ευρώ, αφ' ετέρου να έχουμε χρησιμοποιήσει τα χρήματα αυτά με τον καλύτερο τρόπο.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, η Κυβέρνηση του Κώστα Σημίτη, εξασφάλισε για τη χώρα μας τους απαραίτητους πόρους. Άλλαξε και προετοίμασε τις διοικητικές δομές για τη διαχείριση και την αξιοποίησή τους. Το χρονοδιάγραμμα εκτελείται χωρίς υπερβάσεις μέσα στα συμφωνημένα όρια. Η διαφάνεια, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα είναι οι επιλογές μας. Ας βοη-

θήσουμε όλοι, ο καθένας με το δικό του τρόπο, από όποια θέση και αν βρίσκεται, ώστε να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη από τη μεγάλη ευκαιρία που έχουμε μπροστά μας, για την Ελλάδα και τους πολίτες της. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» σαράντα εννέα μαθητές και μαθήτριες και έξι δάσκαλοι του Δημοτικού Σχολείου Ζαχάρως Ηλείας, καθώς και τριάντα δύο μαθητές και μαθήτριες και επτά δάσκαλοι του βου Δημοτικού Σχολείου Νέας Ιωνίας Βόλου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, η αρχική μου πρόθεση ήταν να συγχαρώ το συνάδελφο για την πρωτοβουλία του, αλλά άκουσα την ομιλία του και μου θύμισε διάφορες άλλες επίκαιρες ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό που είχαν τη μορφή της πάσας προς την Κυβέρνηση και ήταν τόσο μονομερή της τοποθέτησή του αναφορικά με αυτά τα ζητήματα, που πραγματικά δεν μπορώ να υλοποιήσω αυτήν την αρχική μου πρόθεση. Υπάρχουν πολλά σοβαρά προβλήματα στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Πρώτα απ' όλα δεν μπορεί κανείς να θριαμβολογεί για τους πόρους που εξασφαλίστηκαν, διότι αυτή ήταν μια γενικότερη διαπραγμάτευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου τον πρωτεύοντα ρόλο έπαιξαν μεγαλύτερες χώρες από μας, με μεγαλύτερο βάρος, όπως η Ισπανία και οι οποίες εξασφάλισαν και τη μερίδα του λέοντος από τους νέους πόρους.

Η Ελλάδα πήρε κάτι λιγότερο από αυτό που της αναλογούσε αλλά αυτό δεν μπορούμε να το μειώσουμε. Έχουμε τους πόρους. Το ζήτημα είναι πώς θα τους χρησιμοποιήσουμε. Και εκεί δυστυχώς υπάρχουν τα πολύ μεγάλα προβλήματα, διότι αν πάρουμε τα αποτελέσματα από τη διαχείριση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δεν ήταν τα καλύτερα δυνατά για τη χώρα μας.

Ανάμεσα στις χώρες της συνοχής τις τέσσερις, την Πορτογαλία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Ισπανία, η Ελλάδα είχε τις χειρότερες μακροοικονομικές επιδόσεις, είχε το μικρότερο ρυθμό ανάπτυξης την τελευταία επταετία, ήταν η μόνη χώρα που είχε αύξηση στην ανεργία και γενικά η αίσθηση είναι ότι και η ποιότητα των έργων, από διάφορες εκθέσεις που πολλές φορές εδώ με επερωτήσεις μας έχουμε επισημάνει, δεν ήταν η καλύτερη δυνατή. Μάλιστα το ίδιο το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε έκθεση που είχε κάνει, είχε παραδεχθεί ότι εάν είχε εκτελεστεί σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ο μέσος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ θα ήταν μεγαλύτερος κατά 0,6%. Δηλαδή, παραδέχεται το ίδιο το Υπουργείο ότι δεν ήταν αποτελεσματική η υλοποίηση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αλλά ας έρθω στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Κατά την αρχή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης η Κυβέρνηση έλεγε ότι δεν έχουμε σχεδιάσει εμείς το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και καθυστερήσαμε. Τώρα, είμαστε η χώρα που έχει καθυστερήσει πιο πολύ από όλες να εγκρίνει τα επιχειρησιακά της προγράμματα. Είμαστε οι τελευταίοι και δεν έχει καμιά σχέση αυτό που είπα ο εισηγητής ότι υπήρχαν δήθεν καθυστερήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όλοι οι άλλοι είχαν εγκρίσεις των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων πολύ νωρίτερα από εμάς. Εμείς είμαστε οι τελευταίοι. Προσφάτως πριν από λίγες μέρες εγκρίθηκε και το τελευταίο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Εδώ δε, υπάρχει και ένα μείζον θέμα. Υπάρχει το θέμα ότι δεν σχεδιάστηκαν καινούρια έργα. Η Νέα Δημοκρατία είχε σχεδιάσει έργα για τα οποία σήμερα η Κυβέρνηση επαίρεται ότι τα τελειώνει. Είχαμε σχεδιάσει το Μετρό, το αεροδρόμιο, είχαμε σχεδιάσει την Εγνατία, τη γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου και μια σειρά από άλλα μεγάλα έργα, που όμως με καθυστερήσεις τα τελειώνει σήμερα η Κυβέρνηση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ: Εδώ ψηφίσαμε τη σύμβαση για το Ρίο-Αντίρριο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Την είχαμε σχεδιάσει εμείς.

Τη σύμβασή σας ψηφίσαμε.

Το ζητούμενο τώρα είναι ότι για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν έχει σχεδιαστεί κανένα, μα κανένα καινούριο μεγάλο έργο. Ο μόνος μας στόχος είναι να τελειώσουμε τα παλιά, αυτά που από καθυστερήσεις και ολιγωρίες δεν τέλειωσαν με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης όπως θα έπρεπε. Τα λεφτά τα εροδέψαμε και τα έργα δεν τέλειωσαν. Και αυτό είναι ο ορισμός της σταπάλης.

Ελπίζω και εύχομαι, επειδή και οι διαδικασίες τώρα είναι πολύ σκληρότερες και χειρότερες, ότι δεν θα έχουμε χειρότερες εξελίξεις με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, διότι τώρα γνωρίζετε ότι υπάρχει ετήσιο πλαφόν στους πόρους, 4% του ΑΕΠ, και υπάρχουν διαδικασίες μέσω των οποίων σταματούν τα έργα εάν δεν προχωρούν όπως τα θέλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ευθύνη είναι στην Κυβέρνηση. Η Αντιπολίτευση όπως πάντα και στην ΟΝΕ και στις άλλες μεγάλες επιλογές της χώρας θα στηρίξει κριτικά τα συμφέροντα της χώρας και θα σπρώξουμε την Κυβέρνηση να πάρει τις πρωτοβουλίες που πρέπει, αλλά το παρελθόν δυστυχώς δεν μας επιτρέπει να είμαστε αισιόδοξοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γκατζής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Για πολλοστή φορά, κύριοι συνάδελφοι, ακόμη εδώ τα επιτεύγματα της Κυβέρνησης με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, κατ' αρχάς με την ένταξη στην ΟΝΕ και μια σειρά από άλλα γεγονότα, καταλήγοντας δε στο τέλος ότι προχωράμε και προς τη σύγκλιση.

Για να δούμε όμως αυτό το χρονικό διάστημα που πέρασε με το Α' και Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και βρισκόμαστε τώρα στην πορεία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, έχουμε καμιά πραγματική ανάπτυξη που να βοηθάει στη βελτίωση της ζωής του ελληνικού λαού; Πραγματικά έχουμε ανάπτυξη, έχουν πέσει αρκετά χρήματα. Ποιος όμως νέμεται αυτόν τον πλούτο; Έχουμε αύξηση της ανεργίας, αύξηση της ημιαπασχόλησης, έχουμε αύξηση της φτώχειας, έχουμε από την άλλη μεριά όμως αύξηση και συσσώρευση του πλούτου. Επομένως για ποιον δουλεύουμε αυτά τα μεγάλα έργα και πού πάει αυτή η λεγόμενη σύγκλιση;

Να έρθουμε παρακάτω στα έργα. Ένα ποσοστό 38% αυτών των ποσών, τα οποία αναφέρθηκαν, πηγαίνει γι' αυτά τα μεγάλα έργα. Αλλά αυτά τα μεγάλα έργα δεν έχουν καμιά σύνδεση με την παραγωγική ανάπτυξη της χώρας, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια. Πηγαίνουν για έργα υποδομής τέτοια που δεν έχουν καμιά σχέση ούτε με την πρωτογενή ούτε με τη δευτερογενή παραγωγή, όπως επίσης δεν έχουν καμιά σχέση με την ποιότητα της βελτίωσης της ζωής των εργαζομένων.

Δεν θα είναι άραγε μεγάλο έργο, κύριοι Βουλευτές; Και γιατί δεν εντάσσεται μέσα εκεί με την επιλεξιμότητα που γίνεται και από την Κυβέρνηση και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στο πλαίσιο που κινούνται; Δεν είναι μέσα στα μεγάλα έργα και η αντιμετώπιση της λειψυδρίας που φέτος ολόκληρη η Ελλάδα και η παραγωγή γενικά των αγροτών αλλά και η λειψυδρία μέσα στις πόλεις; Δεν είναι παραγωγικό και μεγάλο έργο η αντισεισμική θωράκιση της χώρας που δεν γίνεται και χτίζει ο κόσμος με κλειστά τα μάτια; Δεν είναι παραγωγικό η υγιεινή αντιμετώπιση των προβλημάτων του ελληνικού λαού;

Και, εν πάση περιπτώσει, είναι ξεκάθαρο ποιος κερδίζει, κύριε Πρόεδρε, από αυτά τα μεγάλα πακέτα. Είναι ξεκάθαρο πού έχουν πάει αυτά τα λεφτά και πού θα πάνε τα υπόλοιπα. Όπως είναι ξεκάθαρο, για να δείξουμε εδώ σε όσους κομπάζουν για δήθεν ανάπτυξη της χώρας ότι η Ελλάδα είναι η φτωχότερη χώρα με τις περισσότερες περιοχές να είναι στον τελευταίο πίνακα της ανάπτυξης.

Να αναφερθώ στην Ήπειρο, που ήταν η προτελευταία και πήγε τώρα τελευταία; Χωρίς φυσικά να ξεχνάμε και τις άλλες περιοχές.

Για μας τα έργα αυτά όταν δεν έχουν προσανατολισμό, η στήριξη της παραγωγικής ανάπτυξης της χώρας και η βελτίωση της ζωής των εργαζομένων είναι ακόμα μια φορά ενταγμένα μέσα στην πολιτική που εξυπηρετεί σήμερα η Κυβέρνηση και που δημιουργούνται όλα αυτά τα παραμύγια για τα διαπλεκόμενα και τις διεκδικήσεις που θέλουν να βάλουν ξανά αυτά τα χρήματα του ελληνικού λαού στην τσέπη τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η κα Ασημίνα Ξηροτύρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι προφανέςτατο ότι η Κυβέρνηση έχει καθυστερήσει πάρα πολύ και στη δημιουργία του μηχανισμού διαχείρισης –τα είπαμε αυτά κατά την ψήφιση του σχετικού νόμου- και στη συνέχεια στο να συγκροτήσει αυτά τα όργανα. Επομένως έχουμε μια πολύ μεγάλη καθυστέρηση, η οποία θα φτάσει στα δύο χρόνια για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα το οποίο πραγματικά έχει μεγάλο ύψος και πραγματικά η χώρα μας αναμένει να ανακάμψει από αυτό το πρόγραμμα και τουλάχιστον να υλοποιήσει αν τα καταφέρει, δράσεις και έργα και υποδομές, οι οποίες θα επιφέρουν επιτέλους αυτήν την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή και προστασία.

Να δούμε όμως πώς εξελίσσεται αυτήν τη στιγμή το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Τα έργα, όπως γνωρίζουμε όλοι, έχουν προενταχθεί. Αυτή τη στιγμή, μόλις τώρα ξεκίνησαν οι διαχειριστικές αρχές, διαχειριστικές αρχές οι οποίες συγκροτήθηκαν όχι με τόσο σωστές διαδικασίες αξιολόγησης και θα έλεγα και όχι διαφανείς διαδικασίες και οι οποίες είναι ακόμη ελλιπείς. Αυτές οι διαχειριστικές αρχές προσπαθούν τώρα να κάνουν την λεγόμενη τελική ένταξη των έργων τα οποία έχουν προενταχθεί. Από την άλλη πλευρά οι επιτροπές παρακολούθησης μόλις τώρα συστήνονται, σε καμία περιφέρεια δεν έχουν ξεκινήσει. Αυτές είναι που θα καθορίσουν τα κριτήρια ένταξης.

Όπως καταλαβαίνετε είναι δύο διεργασίες οι οποίες θα έπρεπε πριν από ενάμιση χρόνο να έχουν ξεκινήσει και να πηγαίνουν μαζί, η μία να τροφοδοτεί την άλλη, διότι οι επιτροπές παρακολούθησης έχουν και το στοιχείο ότι βρίσκονται στην περιφέρεια και, εν πάση περιπτώσει, υπήρχαν και παλιά και είναι συνδεδεμένες με τον περιφερειακό σχεδιασμό. Όλη αυτή η ιστορία η Κυβέρνηση λέει ότι θα τελειώσει τον Ιούνιο, εμείς βλέπουμε αν θα τελειώσει το φθινόπωρο και καλά θα είναι. Δηλαδή για δύο χρόνια θα έχουμε μόνο την ένταξη αυτών των έργων τα οποία έχουν αρχίσει, που είναι έργα ενός παλαιότερου προγραμματισμού δηλαδή συνεχιζόμενα έργα. Άρα θα έχουμε τα 400 δις. μόνο έναντι, αν διαιρέσουμε το 17,5 τρις με τα επτά χρόνια του προγράμματος θα έπρεπε στα δύο χρόνια να είχαμε υλοποιήσει έργα της τάξεως των 2,5 τρις ανά έτος.

Αυτήν τη στιγμή δεν ξέρω πώς θα τα συσσωρεύσουμε στα επόμενα χρόνια.

Έτσι υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα και αυτήν την φορά, ότι η υλοποίηση των έργων και σε πολύ μικρότερο βαθμό απ' αυτόν στον οποίον έπρεπε να γίνεται, προηγείται του προγραμματισμού και του σχεδιασμού. Αλλά αυτή η χώρα, κυρία Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, δεν είχε ποτέ προγραμματισμό και σχεδιασμό. Και πολύ περισσότερο δεν είχε ποτέ δημοκρατικό προγραμματισμό και συμμετοχή των φορέων σ' αυτόν το σχεδιασμό.

Δημιουργούνται τώρα και άλλοι πρόσθετοι φόβοι: Ότι μέχρι το 2003 είναι προφανές ότι οι πόροι, όχι το 1/2 των συνολικών πόρων, αλλά έστω και το 1/3, δεν θα έχουν απορροφηθεί. Έχοντας τη δυνατότητα η Κυβέρνηση να τους μεταφέρει κάπου αλλού, εμείς είμαστε σίγουροι ότι πολλοί πόροι για τους οποίους επαίρεται η Κυβέρνηση, ότι δηλαδή είναι το 80%, θα μεταφέρονται στην περιφέρεια, θα έρθουν να καλύψουν τις μαύρες τρύπες και κυρίως τη μεγάλη τρύπα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Είναι προφανέςτατο ότι αυτή η γραφειοκρατία, αυτή η καθυστέρηση, αυτοί οι συγκεντρωτικοί μηχανισμοί για άλλη μια φορά είναι σε βάρος ενός προγραμματισμού ανάπτυξης, σε βάρος της περιφέρειας, σε βάρος έργων τα οποία θα αποδώσουν. Εάν μιλήσουμε για τα έργα με τα οποία συμμετέχει ο ιδιωτικός τομέας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Ξηροτύρη, σας παρακαλώ. Ο χρόνος σας τελείωσε.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ : ...αυτά βρίσκονται σε πολύ μεγάλη καθυστέρηση. Δεν ξέρω πώς θα ενεργοποιησετε αυτές τις δράσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Πάχτας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Σας

ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκινώντας την προσπάθεια για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης γνωρίζαμε πάρα πολύ καλά ότι αναλαμβάνουμε μία τεράστια πρόκληση: Να δημιουργήσουμε για τη χώρα, για τον πολίτη τις προϋποθέσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη και ευημερία. Να υλοποιήσουμε το νέο μεγάλο εθνικό μας στόχο που είναι η πραγματική σύγκλιση της χώρας μας σε όλους τους τομείς με τις πιο προηγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ξεκινώντας την προσπάθειά μας για τη νέα προγραμματική περίοδο γνωρίζαμε τον απολογισμό της πολιτικής που εφαρμόσαμε τα προηγούμενα χρόνια. Πού πρέπει να στοχεύσουμε, πού οφείλουμε να φτάσουμε. Τι πρέπει να κάνουμε για να διασφαλίσουμε ότι η στόχευσή μας θα έχει επιτυχία. Πέρα από την πολυπλοκότητα, τη φύση και τον καινοτόμο χαρακτήρα που εμπεριέχει αυτή η προσπάθεια, ως αναλογιστούμε μόνο το μέγεθος της παρέμβασης που έχουμε να υλοποιήσουμε. Ανέφερε ο κύριος συνάδελφος, ο εισηγητής από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Σηηλιόπουλος, ότι είναι 17,5 τρισεκατομύρια δραχμές, πάνω από το 70% περίπου, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, οι αυξημένοι πόροι σε σχέση με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Θα ήθελα να επισημάνω την ιδιαίτερη αισιόδοξη προοπτική για την αναπτυξιακή παρέμβαση της νέας περιόδου. Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον διαφορετικό σε σχέση με τα προηγούμενα. Το μακροοικονομικό περιβάλλον είναι ριζικά διαφοροποιημένο σε σχέση με ό,τι έζησε η χώρα μας την τελευταία εικοσιπενταετία: Νομισματική σταθερότητα με την υιοθέτηση του ευρώ, αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους, χαμηλός πληθωρισμός, χαμηλά επιτόκια, μεγαλύτερη δημοσιονομική ευχέρεια.

Η εφαρμογή του Β' Πακέτου Ντελόρ έχει θέσει τη βάση για μία ουσιαστική αναβάθμιση στις υποδομές και στο παραγωγικό περιβάλλον. Αναμένεται κατά τη νέα περίοδο να γίνουν αισθητά τα ευεργετικά αποτελέσματα από τη λειτουργία των μεγάλων κυρίως έργων καθώς και των επενδύσεων εκσυγχρονισμού, που υλοποιούνται, επηρεάζοντας θετικά τις οικονομικές επιδόσεις της χώρας. Ταυτόχρονα θα γίνουν αισθητά τα ευεργετικά αποτελέσματα και των διαρθρωτικών αλλαγών που συντελούνται σήμερα. Η ανάληψη δε των Ολυμπιακών Αγώνων από την Ελλάδα το 2004 δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Είναι λοιπόν επιτακτική αφ' ενός η αποδοτικότερη εκμετάλλευση των νέων ευκαιριών και αφετέρου η πλήρης αξιοποίηση των θετικών αλλά και των αρνητικών εμπειριών των δύο προηγούμενων διαρθρωτικών παρεμβάσεων, του Α' και του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Σε μία κρίσιμη λοιπόν καμπή για τη χώρα μας, η οποία διανύει τα πρώτα της βήματα ως μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με την ουσιαστική συμβολή και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ταυτόχρονα μία μεγάλη πρόκληση, αλλά κι ένα ισχυρό εργαλείο για τη σύγκλιση με τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των προηγμένων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιτάχυνση της ανάπτυξης και τον εκσυγχρονισμό της χώρας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα βαδίζει σταθερά στο δρόμο της ανάπτυξης, στο δρόμο της πραγματικής σύγκλισης. Κατακτήσαμε από τους ισχυρότερους ρυθμούς ανάπτυξης σε όλη την Ευρώπη. Διανύσαμε μια μακρά και επίπονη πορεία για να φτάσουμε ως εδώ.

Βεβαίως προβλήματα παραμένουν, όπως συμβαίνει σε όλες τις χώρες της Ένωσης. Δεν εξαλείφθηκαν οι ανισότητες. Μια σημαντική μερίδα του ελληνικού λαού, όπως και του ευρωπαϊκού, ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας. Πιθανόν να απαιτηθεί μια ολόκληρη γενιά για να μην έχουμε ουσιαστικές ανισότητες, για να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά τα προβλήματα της φτώχειας. Τα μεγάλα ζητήματα της απασχόλησης και της ανεργίας παραμένουν ανοικτά για όλη την Ευρώπη.

Αυτά είναι ζητήματα που δεν αντιμετωπίζονται συγκυριακά και αποσπασματικά. Απαιτούν μια συνολική αντιμετώπιση σε όλα τα επίπεδα. Απαιτούν να εξαντλήσουμε όλες τις δυνατότητες ανάπτυξης που έχουμε.

Τα προηγούμενα χρόνια στο πλαίσιο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης οι πόροι, αλλά κυρίως η πολιτική μας, ο αναπτυξιακός προσανατολισμός που δώσαμε, μας επέτρεψαν να κάνουμε ένα σημαντικό άλμα προς τη σωστή κατεύθυνση, μας επέτρεψαν να βάλουμε τις βάσεις για ένα νέο ποιοτικό άλμα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Τα επόμενα χρόνια θα είναι μια τεράστια ευκαιρία για τη χώρα να αλλάξουμε τη φύση των πραγμάτων υπέρ της ποιότητας της αναπτυξιακής μας παρέμβασης, να διασφαλίσουμε απόλυτα αυτό το πέρασμα προς την ποιότητα, να καλύψουμε τα ελλείμματά μας, να διασφαλίσουμε την ανταγωνιστικότητα σ' έναν κόσμο που παγκοσμιοποιείται, να δώσουμε σε κάθε περιφέρεια της ελληνικής επικράτειας τη δυνατότητα αυτής της παρέμβασης, να συνδέσουμε τον πολίτη με την κοινωνία της γνώσης, με τις λεωφόρους της επικοινωνίας, να έχουμε περισσότερες και καλύτερες δουλειές σε κάθε γωνιά της ελληνικής γης, να λύσουμε τα προβλήματα των διακρίσεων και της ισότητας των ευκαιριών.

Οι πολιτικές αυτές δεν είναι πολιτικές για λίγους. Είναι πολιτικές που πρέπει να ακουμπούν ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Πρέπει να επικεντρωθούμε σε εκείνες τις παρεμβάσεις και τις δράσεις που έχουν περισσότερη προστιθέμενη αξία. Να αξιοποιήσουμε τους πολλούς μεν, αλλά περιορισμένους σε σχέση με τις ανάγκες μας πόρους. Να έχουμε προσθετικότητα στις πολιτικές μας. Να αναπτύξουμε νέες δραστηριότητες που δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης. Να στοχεύουμε με όλο και μεγαλύτερη ένταση στη διαρκή και βιώσιμη ανάπτυξη.

Αυτές οι πολιτικές μας αφορούν όλους. Είναι μακράς πνοής και μακράς διαδικασίας. Και δεν μπορούν αυτές οι πολιτικές να υλοποιηθούν με τις φωνές που άκουσα προηγουμένως από τους συναδέλφους της Αξιωματικής αλλά και της άλλης Αντιπολίτευσης. Πρέπει να στοιχιστούμε πίσω από αυτές τις μεγάλες νέες ευκαιρίες και προκλήσεις που έχουμε και να αφήσουμε τη μίζερια, η οποία ακούστηκε προηγουμένως.

Αγαπητοί συνάδελφοι, με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα επιταχύνουμε τον αναπτυξιακό μας σχηματισμό, θα εμβαθύνουμε την κοινωνική συνοχή, θα τονώσουμε την πραγματική σύγκλιση και την περιφερειακή ανάπτυξη. Με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης μπορούμε να οδηγήσουμε τη χώρα μας σε ένα νέο αναπτυξιακό άλμα.

Τι έκανε η Κυβέρνηση για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Κατ' αρχάς διασφαλίστηκαν αυτοί οι πόροι, οι πρωτοφανείς για τη χώρα πόροι, τα 17,5 τρισεκατομμύρια δραχμές, μέσα από σκληρές διαπραγματεύσεις για την ανάπτυξη της Ελλάδας. Πετύχαμε τη μεγαλύτερη ανά κάτοικο συνδρομή των διαρθρωτικών ταμείων σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δέχθηκε η Ελλάδα τη μεγαλύτερη ενίσχυση ανά κάτοικο από οποιαδήποτε άλλη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν φθάσω στο τι ισχύει τελικά για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θέλω να πω τα εξής: Σχεδιάσαμε μέσα από διαφανείς και ανοικτές διαδικασίες με την κοινωνία ένα φιλόδοξο καινοτόμο και ρεαλιστικό αναπτυξιακό πρόγραμμα. Το πρόγραμμα αυτό έχει όραμα και ρεαλισμό. Έχει ιεραρχήσεις, προτεραιότητες και στόχους. Η περιφερειακή ανάπτυξη διαπερνά το σύνολο του αναπτυξιακού μας προγράμματος. Το 80% των πόρων αφορά την ελληνική περιφέρεια. Ενισχύουμε σημαντικά τις μειονεκτούσες περιοχές της χώρας. Διασφαλίσουμε ότι θα αποδοθεί στην κοινωνία το μέγιστο αναπτυξιακό και κοινωνικό αποτέλεσμα μέσα από διαχειριστικές και ελεγκτικές διαδικασίες που εγγυώνται διαφάνεια, ποιότητα και αποτελεσματικότητα. Αυτό είναι το τρίπτυχο που πρέπει να χαρακτηρίσει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Τι ισχύει τελικά για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Έχει ήδη ξεκινήσει από την πρώτη μέρα της νέας προγραμματικής περιόδου, από την 1η Γενάρη του 2000. Δεν χάθηκε ούτε μια ώρα σ' αυτήν τη νέα προγραμματική περίοδο. Ήδη χρηματοδοτούνται όλα τα μεγάλα έργα αλλά και δεκάδες μικρότερα σε κάθε περιφέρεια. Μόνο το 2000 εγκρίθηκαν και βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη έργα προϋπολογισμού 2,3 τρισεκατομμυρίων δραχμών περίπου. Δεσμεύσαμε επίσης τους πόρους του Ταμείου Συνοχής για το 2000, για να θυμηθούμε τι λεγόταν σ' αυτήν την

Αίθουσα λίγους μήνες πριν.

Τα προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχουν εγκριθεί και έχουν –και αυτό είναι το κρίσιμο σημείο και όχι αυτό που είπε προηγουμένως ο κ. Αλογοσκούφης– αναδρομική ισχύ από την πρώτη μέρα της νέας προγραμματικής περιόδου όλες οι δράσεις μας, από την 1η Γενάρη του 2000, γιατί η Ελλάδα έγκαιρα υπέβαλε το σύνολο των είκοσι τεσσάρων αναπτυξιακών προγραμμάτων της στο πρώτο τετράμηνο του 2000, όπως προέβλεπαν οι κανονισμοί.

Έχουμε πλήρη ετοιμότητα. Η υλοποίηση του τεράστιου και φιλόδοξου εγχειρήματος θα σφραγίσει την πορεία της χώρας και θα της αλλάξει πρόσωπο. Με την έγκριση των αναπτυξιακών προγραμμάτων οι φορείς ευθύνης υπονοεί και περιφέρεια αναλαμβάνουν την ευθύνη για την πορεία των πραγμάτων αυτών. Η ευθύνη αυτή, είναι συγκεκριμένη και θεσμοθετημένη στο Κοινοτικό και Εθνικό Δίκαιο.

Υπάρχουν λοιπόν συγκεκριμένα προγράμματα. Έχουν θεσμοθετηθεί και αποσαφηνιστεί οι κανόνες του παιχνιδιού. Υπάρχουν ευέλικτες υπηρεσίες που έχουν συγκροτηθεί, στελεχωθεί και εκπαιδευτεί.

Είναι λοιπόν η ώρα της ευθύνης για όλους, να κινηθούμε με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο, γιατί γνωρίζουμε τους κανόνες του παιχνιδιού. Γνωρίζουμε ότι όλα έχουν αλλάξει, τίποτα δεν είναι το ίδιο μ' αυτό που υπήρχε στο Α' και στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, την παρέμβασή μου, θα ήθελα να τονίσω ότι σαφώς θα υπάρξουν δυσκολίες. Υπάρχουν δυσκολίες ε και θα υπάρξουν πολλές δυσκολίες. Αυτές οι δυσκολίες όμως δεν είναι για μας μια απειλή. Είναι μια δύναμη για ένα κράτος που θέλει να εκσυγχρονιστεί, για μια κοινωνία που θέλει να προωθήσει τη χώρα προς τα εμπρός. Και τα ποιοτικά άλματα πάντα έχουν δυσκολίες. Η αλλαγή σε μια κοινωνία, σε μια οικονομία, θέλει χρόνο, δουλειά, αποφασιστικότητα και ικανότητα.

Πρέπει να θωρακίσουμε λοιπόν και να προστατεύσουμε το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης από την αδράνεια, από τον κακό μας εαυτό, να διασφαλίσουμε την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα που επιζητούμε. Με τη συνολική προσπάθεια της κοινωνίας πιστεύω ότι θα αντιμετωπίσουμε με επιτυχία αυτή την ιστορική πρόκληση που μας δίνεται. Με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα αλλάξουμε την εικόνα της χώρας μας. Έχουμε πόρους, σχέδιο, πρόγραμμα και ειδικές υπηρεσίες. Και νομίζω ότι θα στοιχισθούν όλοι προς την κατεύθυνση αυτή. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να εγκρίνετε ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό του συναδέλφου κ. Παπαθεμελί.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κ. Στρατάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα πολύ σημαντικό θέμα για την ανάπτυξη και ασφαλώς για την πορεία της χώρας μας.

Επειδή ο χρόνος είναι πολύ περιορισμένος, θα πω επιγραμματικά ορισμένα σημεία που νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να σταθούμε.

Ασφαλώς με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο κρινόμαστε όχι μόνο ως δομή κράτους, ως Βουλή, ως γενικότερο σύστημα, αλλά κρινόμαστε και ως λαός. Και πραγματικά θα πρέπει σ' αυτήν τη φάση, σ' αυτήν την περίοδο να δείξουμε εκείνο που έχουμε δείξει σε ανάλογες περιπτώσεις, αν μπορούμε δηλαδή να αξιοποιήσουμε τα χρήματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που είναι πάρα πολλά και, εν πάση περιπτώσει, να επιτελέσουμε το έργο για το οποίο αυτά τα χρήματα έχουν διατεθεί. Να το επιτελέσουμε μάλιστα αυτό το έργο με τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο.

Πρέπει να πούμε ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και ο αρμόδιος Υφυπουργός πράγματι με τις αλλαγές που έχει επιφέρει, που έχει επιφέρει η Βουλή με την ψήφιση των ανάλογων

νόμων, έχει δημιουργήσει το θεσμικό πλαίσιο που είναι αναγκαίο για να περπατήσουν με γρήγορους ρυθμούς κάποια πράγματα. Και όχι μόνο να περπατήσουν αλλά να δώσουν και τα αποτελέσματα που περιμένουμε όλοι μας. Υπάρχει όμως ένα μικρό πρόβλημα που νομίζω ότι πρέπει να το θίξουμε σε αυτήν την περίπτωση.

Δεν ξέρω εάν πραγματικά στα πλαίσια της αποκέντρωσης που επιδιώκουμε σε αυτήν τη χώρα για να έχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα, εάν οι φορείς που αναλαμβάνουν το βάρος να υλοποιήσουν το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι όλοι έτοιμοι αυτήν τη στιγμή ή, εν πάση περιπτώσει, έχουν τη φιλοσοφία που πρέπει να έχουν και αν την έχουν διαπεράσει στα στελέχη τους, ώστε να μπορούμε πράγματι να αξιοποιήσουμε στο βαθμό που πρέπει αυτό το Κοινοτικό Πλαίσιο.

Νομίζω ότι εδώ θα πρέπει να σταθούμε και να δώσουμε κάθε δυνατότητα στο αρμόδιο Υπουργείο να διαμορφώσει ενδεχόμενα και καινούριο πλαίσιο, αν χρειαστεί, να διαμορφώσουμε ό,τι χρειάζεται, ώστε οι φορείς αυτοί ακόμη και με συμβάσεις έργων να μπορούν να υλοποιήσουν πολιτικές αποφάσεις ιεράρχησης έργων.

Ακούστηκε εδώ από τη Νέα Δημοκρατία ότι είχαμε προετοιμάσει έργα, καταλόγους έργων, θα μπορούσε να πει κανείς πολύ χαρακτηριστικά. Το ζητούμενο όμως δεν είναι σε αυτήν τη φάση να πούμε για καταλόγους έργων, αλλά να προετοιμάσουμε τα έργα στο βαθμό που πρέπει, για να έχουμε το αποτέλεσμα που χρειάζεται σε κάθε περίπτωση. Εκτιμώ ότι οι δυνατότητες υπάρχουν, το πλαίσιο σε γενικότερο επίπεδο έχει διαμορφωθεί. Απλά πρέπει να δούμε τα περιθώρια που έχουν είτε οι αρχές που έχουν δημιουργηθεί στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος είτε ενδεχόμενα συμπληρωματικές δράσεις και φορείς, ώστε να επιτύχουμε αυτό που θέλουμε και να υλοποιήσουμε τον προγραμματισμό.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι γνωστό ότι περιορίστηκαν τα επίπεδα προγραμματισμού, για να υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Δεν ξέρω όμως αν στο σύνολό της η κρατική μηχανή αυτήν την ώρα είναι στην πατρίδα μας έτοιμη να το υλοποιήσει και, εν πάση περιπτώσει, εμείς εδώ έχουμε υποχρέωση να συνδράμουμε την Κυβέρνηση σε αυτήν την κατεύθυνση, γιατί πραγματικά το έργο είναι πολύ σημαντικό, τα χρήματα είναι αρκετά και είναι υποχρέωση και της Βουλής να συνδράμει προς την κατεύθυνση της καλύτερης αξιοποίησής τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Αριστείδης Τσιπλάκος.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, όλα ωραία και καλά τα ακούσαμε από τους συναδέλφους και δεν έχω καμιά διάθεση να αντιδικήσω ούτε να αντιπολιτευτώ στο σοβαρό αυτό θέμα, αλλά αναρωτιέμαι αν οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης έχουν συνειδητοποιήσει το μέγεθος της ευθύνης τους, γιατί ήδη έχει περάσει περίπου το 1/5 του διαθέσιμου χρόνου για την υλοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ακόμη δεν έχει αρχίσει η εφαρμογή του. Ας μας λέει ο κύριος Υπουργός ότι τα έργα που έγιναν είναι νέα. Είναι έργα-ουρές του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τα οποία δεν έχουν τελειώσει και γίνονται στην κρίσιμη περίοδο παράλληλα με τα άλλα.

Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι αντιμετωπίζουμε τα σοβαρά προβλήματα και από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, που είπαμε προηγουμένως, τα οποία δυσκολεύουν ακόμα περισσότερο την κατάσταση. Οι νέοι κανονισμοί, που προβλέπουν αυστηρές και χρονοβόρες διαδικασίες, ήταν γνωστοί από το Μάρτιο του 1999. Όμως η Κυβέρνηση αδράνησε και μόλις στις αρχές του 2001, παρά τα όσα λέει ξεκίνησε τις σχετικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα να έχει τεράστιες ευθύνες, και τούτο γιατί, πρώτον, είμαστε η πρώτη χώρα που εγκρίθηκαν τα προγράμματα με μεγάλη χρονική διαφορά περίπου ένα χρόνο από την Ισπανία και την Πορτογαλία.

Δεύτερον, δεν έχουν ακόμα καταρτιστεί τα συμπληρώματα προγραμματισμού με τα νέα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία είναι αναγκαία για την έναρξη των έργων.

Τρίτον, καθυστερεί η στελέχωση των διαχειριστικών αρχών,

παρά τα όσα λέει ο κύριος Υπουργός, επειδή πρέπει να καλυφθούν οι κομματικές σκοπιμότητες, με αποτέλεσμα επικίνδυνη απώλεια χρόνου.

Τέταρτον, δεν έχουν ενημερωθεί επαρκώς οι φορείς υλοποίησης των έργων, με αποτέλεσμα να επικρατεί σύγχυση και χάος.

Πέμπτον, δεν έχει γίνει τίποτα για την αναγκαία ριζική βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, για την απρόσκοπτη και ποιοτική εκτέλεση των έργων. Τίποτα δεν έχει αλλάξει στο ΥΠΕΘΟ, στις Γενικές Γραμματείες των Περιφερειών, στις Νομαρχίες, στους άλλους φορείς υλοποίησης των έργων, για να ανταποκριθούν στις νέες μεγάλες απαιτήσεις των καινούριων κανονισμών.

Με το υπάρχον σύστημα δεν μπορούμε να αξιοποιήσουμε πάνω από ενάμισι τρισεκατομμύριο ετησίως. Με τις μέχρι τώρα καθυστερήσεις και την απώλεια του 2000 απαιτείται για την ομαλή πορεία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης η αξιοποίηση ετησίως τριών τρισεκατομμυρίων δραχμών περίπου, πέρα από τις «ουρές» του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που στο τέλος του έτους θα δούμε τι έχει γίνει και πέρα από την παράλληλη υποχρέωση υλοποίησης των ολυμπιακών έργων, που έπρεπε να αρχίσουν προ διετίας και να μη συμπέσουν στην κρίσιμη αυτή περίοδο.

Έκτον, δεν έχει γίνει τίποτα για την αποφυγή ατασθαλιών, που σε δειγματοληπτικό έλεγχο έφτασαν το 48% των εκτελούμενων έργων, όπως δήλωσε στην Ευρωβουλή ο επίτροπος Μπαρνιέ.

Οι κίνδυνοι με τους νέους κανονισμούς είναι προφανείς. Αν σε δειγματοληπτικό έλεγχο σε δέκα από τα εκατό έργα μιας περιφέρειας βρεθούν ατασθαλίες σε δύο, τότε κόπτονται όλες οι πιστώσεις και των δέκα έργων και επιβάλλονται πρόστιμα που φτάνουν από 30% έως 100% της αξίας και των δέκα έργων. Σε σοβαρές παραβάσεις οι ποινές επεκτείνονται στο σύνολο των έργων της περιφέρειας. Κινδυνεύουμε δηλαδή να δώσουμε λεφτά και όχι να πάρουμε.

Έβδομον, υπάρχει χάος και προχειρότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι στο πληροφοριακό σύστημα, που είναι απαραίτητο να είναι εγγεγραμμένα τα έργα, για να αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει καταχωρηθεί μόνο το 60% των έργων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και το 20% των κοινοτικών πρωτοβουλιών.

Με τους νέους κανονισμούς τα χρήματα που δεν αξιοποιούνται σε ένα έτος, όχι μόνο χάνονται σε τακτή προθεσμία, αλλά και το «v+2» που έχουμε δεν μας εξυπηρετεί λόγω του ότι οι εισροές των κοινοτικών πόρων δεν μπορούν να υπερβούν το 4% του ΑΕΠ, που σημαίνει ένα δισεκατομμύριο εξακόσια εκατομμύρια, όσο είναι η ισοκατανομή στα έξι χρόνια των κοινοτικών πόρων.

Μας είπε ο κύριος Υπουργός ότι είχαμε αύξηση 70% των πόρων με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Να σας πω ότι δύο-μισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000) είχαμε ετησίως στο Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, τριάμισι δισεκατομμύρια (3.500.000.000.) στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και τριάμισι δισεκατομμύρια (3.500.000.000) στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Η διαφορά των πέντε δισεκατομμυρίων (5.000.000.000) εκεί οφείλεται στο γεγονός ότι το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ήταν σε έξι χρόνια και το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι σε επτά χρόνια. Ας μην παίζουμε λοιπόν με τις λέξεις.

Τελικά διερωτώμαι: Ύστερα από όλα αυτά πώς θα αντιμετωπίσετε τα προβλήματα που δημιουργήσατε με την απαράδεκτη αδράνεια;

Η μόνη λύση που υπάρχει, κυρία Πρόεδρε, είναι να γίνει συστράτευση όλων των κομματικών δυνάμεων, να δούμε το πρόβλημα πραγματικά όπως είναι, πέρα από υφαιροποιήσεις και να δούμε ποιες θα είναι οι βασικές τομές που χρειάζονται να γίνουν, οι ριζικές τομές, για να μπορέσει η Δημόσια Διοίκηση να ανταποκριθεί σε αυτή τη μεγάλη πρόκληση. Όλα τα άλλα είναι υφαιροποιήσεις οι οποίες δεν οδηγούν πουθενά παρά μόνο σε αδιέξοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Κολιοπάνος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κατ' αρχάς θέλω να κάνω μία επισήμανση σε αυτό που είπα πριν από λίγο

ο κ. Αλογοσκούφης. Είπε επί λέξει ότι εμείς, δηλαδή η Νέα Δημοκρατία, σχεδιάσαμε όλα τα μεγάλα έργα και δεν προσθέσαμε κανένα. Η απάντησή είναι η εξής: Δεν σχεδιάσατε, απλά καταγράψατε όλα τα μεγάλα έργα, ενώ εμείς τα υλοποιήσαμε ή τα υλοποιούμε. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Και όχι μόνο τα καταγράψατε, αλλά και τα περιγράψατε στην πορεία. Διότι δεν θα θυμάται ο κ. Αλογοσκούφης –μια και αναφέρθηκε στο έργο του Ρίου-Αντιρρίου- ότι όταν ήρθε η σύμβαση στη Βουλή το 1995 η Νέα Δημοκρατία την καταψήφισε υποστηρίζοντας ότι ήταν μία αποικιοκρατική σύμβαση. Και αφού τελείωσαν τα περί αποικιοκρατίας, άρχισαν τα περί μακετολογίας. Η αλήθεια είναι όμως ότι το έργο, όπως και τα υπόλοιπα έργα, συνεχίζουν να κατασκευάζονται.

Μια και δεν χάθηκαν πόροι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, του οποίου την προετοιμασία είχε κάνει με τον γνωστό τρόπο η Νέα Δημοκρατία, πολύ περισσότερο δεν πρέπει να ανησυχούμε ότι θα χαθούν πόροι από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα πρέπει να εφησυχάζουμε.

Το μεγάλο ύψος των δεκαεφτέμισι τρισεκατομμυρίων (17.500.000.000.000) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν είναι βέβαια μία επιτυχία της Βουλής, είναι μια επιτυχία της Κυβέρνησης και ιδιαίτερα του Πρωθυπουργού. Και αυτό δεν τιμά μόνο το ΠΑΣΟΚ, αλλά τιμά συνολικά τη χώρα. Ρόλος της Βουλής είναι να παρακολουθεί και να ελέγχει την πορεία αυτού του προγράμματος. Αλλά θα ήταν παράλογο και καθόλου δημιουργικό να αρχίσουμε από τώρα να μαντεύουμε κακά για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Η δεύτερη επισήμανσή μου, κυρία Πρόεδρε, έχει να κάνει με τις δυσκολίες. Πράγματι υπάρχουν δυσκολίες στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Η πρώτη είναι ότι θα πρέπει να υλοποιηθεί καλύτερα από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, μια και έχουμε ήδη την εμπειρία. Στη συνέχεια υπάρχουν οι περιορισμοί για τις απορροφήσεις κάθε χρόνου. Επίσης, ένα μεγάλο μέρος του επαφίεται στην προσπάθεια που θα καταβάλουν οι περιφέρειες, οι νομαρχίες και οι δήμοι.

Η τρίτη επισήμανσή μου έχει να κάνει με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατ' αρχάς αυτό φαίνεται ότι δεν είναι σύμφωνο με τα συμφέροντά μας από στενή οικονομική άποψη, διότι ο επιμερισμός θα γίνει σε περισσότερες χώρες. Αλλά αν το δει κανείς γενικότερα –άλλωστε και γι' αυτό στηρίζουμε τη διεύρυνση, επειδή θα κατοχυρώσει τη δημοκρατία και τη σταθερότητα στην περιοχή- θεωρούμε ότι είναι μία θετική εξέλιξη. Οι δώδεκα νέες χώρες που θα προστεθούν θα έχουν πληθυσμό πάνω από εκατό εκατομμύρια κατοίκων. Και ενώ σε πληθυσμό και σε έκταση η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αυξηθεί κατά 33%, αυτό που θα προστεθεί σαν ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν από τις καινούργιες χώρες είναι μόνο 5%. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ο μέσος όρος του ΑΕΠ της διευρυμένης Ε.Ε. πλέον θα πέσει χαμηλότερα, που σημαίνει ότι ορισμένες περιφέρειες θα βγουν έξω από το «όριο φτώχειας» χωρίς στο μεταξύ να έχουν ικανοποιήσει τις απαραίτητες ανάγκες στις υποδομές τους.

Και στην πατρίδα μας υπάρχει μια τέτοια περιφέρεια, κυρία Υφυπουργέ, και το όνομα της είναι Ήπειρος, όπως πολύ καλά ξέρετε και όπως σαφώς φαίνεται στο σχέδιο και στο χάρτη που πριν από μερικές ημέρες μας διανείματε. Άρα, λοιπόν, όχι μόνο οι ανισότητες μεταξύ των κρατών πρέπει να ληφθούν υπόψη και ενδιαφέρουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών μιας χώρας μας ενδιαφέρουν. Γι' αυτό και είναι ιδιαίτερα σημαντικό το Γ' Κ.Π.Σ. Η Ήπειρος αποτελεί μία τέτοια περίπτωση, άρα και πάλι είμαι υποχρεωμένος να επιστήσω την προσοχή σας στην ανάγκη της ιδιαίτερης αντιμετώπισης αυτής της περιφέρειας της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Δημήτριος Κωστόπουλος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να πω στον κ. Κολοπάνο ότι τα έργα τα οποία εκτελούνται σήμερα, ήταν όλα μελετημένα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, είτε το Μετρό, είτε η Εγνατία είτε το Ρίο Αντίρριο είτε το αεροδρόμιο. Πρέπει να θυμίσω ότι η σύμβαση του αεροδρομίου δεν υπεγράφη από την κυβέρνηση Μητσοτάκη για λόγους ηθικής και

αξιοπρέπειας, διότι την επόμενη μέρα η Κυβέρνηση υπέβαλε την παραίτησή της. Συνεπώς δεν ήταν απλώς καταγεγραμμένα τα έργα.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι μία μεγάλη ευκαιρία για την Ελλάδα. Αυτό είναι γνωστό σε όλους. Κανείς δεν το αντιπολιτεύεται. Είμαστε εδώ και κάνουμε πάντοτε έλεγχο και κριτική για κάτι καλύτερο. Πρέπει να θυμίσω ότι στον έλεγχο που έγινε για τα έργα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από μερικούς μήνες είχαμε πάνω από 90% κακοτεχνίες. Εάν θυμάμαι καλά στα χίλια διακόσια πενήντα οκτώ, τα χίλια εκατόν δεκατέσσερα είχαν κακοτεχνίες. Τέτοιο πράγμα δεν το επιτρέπει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και αυτό είναι καλό από πλευράς ποιότητας έργων, αλλά είναι πάρα πολύ δύσκολο από πλευράς πορείας έργων.

Θα έλθω στο εξής θέμα: Κύριε Υπουργέ, θα σας θυμίσω ότι ψηφίσαμε τον κανονισμό του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης το Νοέμβριο, όταν στην Ευρώπη ο κανονισμός ψηφίστηκε στην ΟΝΕ τον Ιούνιο του 1999, με μία καθυστέρηση δεκαοκτώ μηνών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να καθυστερεί η υλοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, αν όχι για δεκαοκτώ μήνες, τουλάχιστον για ένα έτος.

Απ' ό,τι πληροφορούμαι και απ' ό,τι άκουσα η πορεία και ο προγραμματισμός –το είπατε και εσείς, γιατί σας άκουσα να λέτε «πρέπει, πρέπει ...»- και των διαχειριστικών αρχών και των επιτροπών παρακολούθησης δεν έχουν τελειώσει. Εάν αυτές οι επιτροπές δεν τελειώσουν και δεν είναι ώριμες για να λειτουργήσουν, δεν λειτουργεί το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Επιπλέον κάνατε από τότε ένα λάθος και δεν βάλατε στις επιτροπές αποφάσεων, τις Νομαρχιακές και τις Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Τοπικές Αυτοδιοικήσεις. Τις αφήσατε απέξω. Αποφασίζετε κεντρικά. Σας είχαμε καταγγείλει και τότε ότι κάνατε τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας «αυτοκράτορα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης».

Θα έλθω τώρα στα επί μέρους θέματα. Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι μέχρι σήμερα έχουμε καθυστερήσει απορρόφηση ενός τρισεκατομμυρίου δραχμών; Όταν ολόκληρη η υπόλοιπη Ευρώπη έχει καθυστερήσει ένα τρισεκατομμύριο, εμείς μόνοι μας έχουμε καθυστερήσει ένα τρισεκατομμύριο.

Μην ξεχνάμε ότι η συμμετοχή του κράτους είναι περίπου τέσσερα τρισεκατομμύρια και άλλη τόση –grosso modo, κάτι παραπάνω- και άλλη τόση είναι η συμμετοχή ιδιωτών, διότι τα έργα θα είναι συγχρηματοδοτούμενα. Έχετε προβλέψει και πιστεύετε ότι ο προϋπολογισμός θα έχει τέτοιες αντοχές;

Βλέπετε ότι θα υπάρχουν συγχρηματοδοτήσεις στα έργα; Υπάρχουν αυτές οι δυνατότητες από τις επιχειρήσεις που θα κάνουν τα δημόσια έργα με ένα χρηματιστήριο στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα;

Και το τελευταίο, κυρία Υπουργέ, για να δείτε πόσο καθυστερείτε, είναι το εξής: Έχετε ένα νόμο με τον οποίον προσπαθείτε να αναμορφώσετε τις κατασκευαστικές εταιρείες για να μπορέσουν να αναλάβουν και να εκτελέσουν τα έργα και του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Ολυμπιακών Αγώνων. Επί δύομισι χρόνια ακούω ότι κατατίθεται από μέρα σε μέρα μια ακόμη εξακολουθεί να είναι στα συρτάρια του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και πιθανόν να γυρίζει και σε διάφορες εργοληπτικές εταιρείες.

Με τέτοιες καθυστερήσεις είναι δυνατόν να υλοποιήσουμε το Γ'Κ.Π.Σ.; Μην ξεχνάτε, όπως είπε ο κ. Λαφωζάνης, ότι ήδη περάσαμε το 1/5 του χρόνου. Αντιλαμβάνεσθε ότι μένουν άλλα 4/5 για να απορροφήσουμε όλα αυτά τα χρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η κ. Ροδούλα Ζήση έχει το λόγο.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την έγκριση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στα τέλη Νοεμβρίου 2000 και με το γνωστό μέγεθος αυτού του χρηματοδοτικού πακέτου επιβεβαιώνεται η πολιτική του ΠΑΣΟΚ για την ανάπτυξη, αλλά και η ετοιμότητα και η συνέπεια της με υψηλό αίσθημα ευθύνης απέναντι στον ελληνικό λαό και στο μέλλον του.

Στη νέα εποχή της παγκοσμιοποίησης που πολλές φορές δεν βιώνεται ως ελπίδα και από πολλούς συσχετίζεται με την κοινωνική αβεβαιότητα και το φόβο του αποκλεισμού, η Ελλάδα ισχυ-

ροποείται οικονομικά, αποκτά νέες δυνατότητες, αναβαθμίζει το πολιτικό της κύρος στη διεθνή σκηνή, δυναμώνει την ικανότητά της να επηρεάζει αποφάσεις και εξελίξεις.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ για την πρόοδο, την ευημερία της χώρας μας και των πολιτών της, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί τη μεγάλη ευκαιρία που θα βοηθήσει, ώστε η ιστορία του τόπου μας να γυρίσει σελίδα και να αποτυώσει με αυτοπεποίθηση και με αποφασιστικότητα την εποχή της σταθερότητας και της δημιουργίας που θα αξιοποιεί νέες δυνατότητες κοινωνικής προόδου και ατομικής ολοκλήρωσης τόσο στην τεχνολογία και στις οικονομικές δραστηριότητες, (οικονομία, απασχόληση, διαρθρωτικές αλλαγές, υγεία, παιδεία, Δημόσια Διοίκηση, υποδομές και μεγάλα έργα), όσο και στον τρόπο ζωής και στις ανθρωπίνες σχέσεις και αξίες.

Όπως γνωρίζετε –τα είπε άλλωστε ο Υπουργός- η πορεία των εγκρίσεων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διαγράφεται θετικά, αφού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά την ολοκλήρωση των εσωτερικών της διαδικασιών άρχισε από το Μάρτιο του 2001 να εγκρίνει τομεακά και περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα. Ωστόσο για την ιστορία και για να αποφεύγονται οι παρεξηγήσεις και η παραπληροφόρηση, πρέπει να σημειώσω ότι η ελληνική Κυβέρνηση δούλεψε σκληρά, μεθοδικά και συγκροτημένα, ώστε εγκαίρως να προβάλλει τα προγράμματα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να ισχυροποιήσει τη θέση της κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων και της προετοιμασίας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μέσα στο 2000, που στην ουσία είναι και το έτος εκκίνησης του Πλαισίου αυτού. Μέσα στο ίδιο έτος εντάχθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν πάρα πολλά έργα.

Με άλλα λόγια η επάρκεια, η γνώση και οι μεθοδικές προσπάθειες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και της Κυβέρνησης διασφάλισαν όλες τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων με σχέδιο και στρατηγική για την ανάπτυξη της Ελλάδος και με θεσμική θεμελίωση και μηχανισμούς διοικητικούς ορθής και χρηστής διαχείρισης, διαφάνειας και ελέγχου, όπως προβλέπουν οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο νόμος που ψηφίσαμε για τις διαχειριστικές αρχές με όλες τις άλλες υποδομές που ετοιμάσαμε, θωρακίζουν τη σωστή υλοποίηση των επιλεγμένων προσεκτικά και επεξεργασμένων κοινωνικά και επιστημονικά, εξαιρετικής ποιότητας, επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η ενεργοποίηση αυτού του μηχανισμού υλοποίησης στους στόχους που ορίζει η πολιτική της ανάπτυξης και στην πυξίδα της πραγματικής σύγκλισης, συμβάλλει στην αφύπνιση και απελευθέρωση δημιουργικών δυνάμεων των Ελλήνων πολιτών και στη δημιουργία συνθηκών παραγωγής και ποιότητας ζωής.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι η ευκαιρία, η επιλογή και η κατάκτηση της Ελλάδας, που βοηθά να αντιμετωπίζει τα μειονεκτήματά της και να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις.

Κύριε Υπουργέ, επειδή δεν υπάρχει αρκετός χρόνος, θέλω απλώς να θυμίσω σε όλους μας ότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι δεσμευμένο από τις κατακτήσεις της οικονομίας μας και της κοινωνίας μας. Άρα, λοιπόν, χρειάζεται να ακυρώσουμε τις διοικητικές αδυναμίες, να αποφύγουμε τον κατακερματισμό των δράσεων, να αντισταθούμε σθεναρά στις αγκυλώσεις είτε είναι οικονομικές είτε είναι μεγάλων οικονομικών συμφερόντων, που τελικά εμποδίζουν τον ίδιο το σχεδιασμό της κοινωνίας, της πολιτικής και της επιστήμης μέσα από τις θεσμοθετημένες διαδικασίες του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Οι έρευνες, οι μελέτες, οι επιλογές και οι χρηματοδοτήσεις, αλλά και η κατάθεση ψυχής που δαπανήθηκαν στο στόχο των μεγάλων έργων με όφελος στον αποδέκτη –κοινωνία της περιφέρειας, δεν πρέπει να σπαταληθούν εν ονόματι της σχέσης οικονομικού κόστους-οικονομικού οφέλους. Μιλώ για συγκεκριμένα έργα, για το έργο της ζεύξης του Μαλιακού, που είναι σε εξέλιξη εκδήλωσης ενδιαφερόντων και που δημοσιεύματα του Τύπου το φέρουν να ματαιώνεται. Μιλώ για τον άξονα Ηγουμενίτσας-Βόλου και την ολοκλήρωση μέχρι το Βόλο, για τους στόχους της ανάπτυξης και της αφύπνισης όλων των παραγωγικών δυνάμεων, όπως έχει ήδη σχεδιαστεί.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι καλούμαστε να προστατεύσουμε, να συντηρήσουμε, να συμπληρώσουμε την αναπτυξιακή πολιτική

που εγγυάται το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για τη χώρα μας με συνέργεια, θεσμούς, μέτρα και δράσεις και με όλες τις πρωτοβουλίες που θα συγκρατούν και θα διευρύνουν τις αναπτυξιακές και κοινωνικές μας αξίες με ποιοτικό μέτρο και κοινωνικό βαρόμετρο το σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Βαθείας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και θα ήθελα και σ' αυτήν την Αίθουσα να πούμε ορισμένα πράγματα, τα οποία εκτιμώ ότι πρέπει να προσδιορίσουν την πολιτική μας στάση.

Το πρώτο είναι ότι από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπλοτείας υπάρχει μια διαρκής καταστροφολογία και σε θέματα τα οποία όχι απόλυτα είναι επιτυχημένη η πολιτική της Κυβέρνησης, αλλά ουσιαστικά προσδιορίζουν την ισχυρή Ελλάδα, όσον αφορά το επίπεδο της οικονομικής της ανάπτυξης. Διότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έρχεται μετά από σημαντικές προσπάθειες της ελληνικής Κυβέρνησης μέσα από μία εξέλιξη μακροοικονομικών μεγεθών από τα σημαντικότερα, τα οποία έχουν συντελεστεί ποτέ στη χώρα και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνά κανείς.

Η επιχειρηματολογία για την καθυστέρηση. Πιστεύω ότι θα πρέπει να θυμίσουμε ότι υπάρχουν προεντάξεις έργων και αυτές οι προεντάξεις έργων είναι στην κατεύθυνση να υπάρχει μια προσπάθεια της ενίσχυσης και της ελληνικής περιφέρειας στην κατεύθυνση της ισόρροπης ανάπτυξης. Αυτό που πρέπει να προσδιορίσουμε σήμερα πιστεύω ότι είναι να πείσουμε τον ελληνικό λαό ότι σε καμία περίπτωση δεν θα επηρεάσει την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας η Ολυμπιάδα του 2004 στην Αθήνα, στην Ελλάδα. Εκτιμώ ότι πρέπει να δώσουμε εκείνα τα στοιχεία με τη διαδικασία της εκτέλεσης των έργων και να διασκεδάσουμε αυτήν την ανησυχία, η οποία τίθεται από τους πολίτες. Είμαι Βουλευτής από το Νομό Φθιώτιδας και πάρα πολλοί πολίτες και εκεί αλλά και αλλού θέτουν αυτό το ερώτημα. Πιστεύω ότι η απάντηση πρέπει να είναι απόλυτη. Το 80% του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης να πάει στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και αυτή η δέσμευση πρέπει να είναι και υλοποίηση. Η υλοποίηση αυτή, επειδή υπάρχει διάχυση των θεσμών που θα αναλάβουν ουσιαστικά την υλοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, είναι το σοβαρότερο στοιχείο. Χρειάζομαστε στελεχιακό δυναμικό και στις επιτροπές διαχείρισης. Στελεχιακό δυναμικό στις περιφέρειες της χώρας. Στελεχιακό δυναμικό στις νομαρχίες. Στελεχιακό δυναμικό στην Αυτοδιοίκηση. Είναι εν δυνάμει οι χίλιοι θεσμοί ουσιαστικά που θα αναλάβουν τη στήριξη του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Πρέπει να έχουν, λοιπόν, και την τεχνολογία και την υποδομή να δημιουργήσουν μαζί με την ελληνική Κυβέρνηση, την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αυτό που χρειάζεται η χώρα. Χρειάζεται μια περιφέρεια ισχυρή, μια περιφέρεια, η οποία θα προσδιορίζει το ξεκίνημα του 21^{ου} αιώνα. Αν σ' αυτήν την κατεύθυνση η Ελλάδα έχει το σχεδιασμό της ανάπτυξης και στο Λεκανοπέδιο, αλλά και στην περιφέρεια πιστεύω ότι θα είναι ό,τι καλύτερο θα δώσουμε στις επερχόμενες γενιές, διότι η ελληνική περιφέρεια έχει δώσει πάρα πολλά στη χώρα μας. Και πιστεύω ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ που στηρίχθηκε από την περιφέρεια για να είναι κυβέρνηση του τόπου είκοσι ολόκληρα χρόνια, εκτός εκείνης της παρένθεσης που δεν θέλουν να θυμούνται οι Έλληνες, εκτιμώ ότι θα είναι ό,τι καλύτερο στο τέλος, στην υλοποίηση του 2006.

Κύριε Υπουργέ, έχετε μία τεράστια εμπειρία εσείς ο ίδιος προσωπικά και πιστεύω με την προσωπική σας συμβολή να δημιουργήσετε ό,τι καλύτερο σ' αυτό το οποίο και εμείς ως Βουλευτές της περιφέρειας σας ζητάμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Τελειώνουμε τη συζήτηση αυτού του θέματος με τις δευτερολογίες.

Ο κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, πιστεύω ότι σήμερα είχαμε μία σημαντική ευκαιρία μέσα απ' αυτήν

τη συζήτηση να κατανοήσουμε όλοι τις δυνατότητες που έχει η χώρα μας μέσα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, αλλά και τις απαιτήσεις που υπάρχουν για την εκτέλεση αυτού του μεγάλου σχεδίου για την ανάπτυξη της χώρας μας. Πρέπει να κατανοήσουν όλοι την ευθύνη τους, αλλά θα έλεγα και η ελληνική κοινωνία για το μεγάλο αυτό εγχείρημα, που έχουμε μπροστά μας.

Όμως από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας και της Αντιπολίτευσης γενικότερα ακούσαμε κριτική, η οποία εστιάστηκε σε δύο θέματα. Πρώτον, στο χρόνο, στο ότι χάσαμε χρόνο και ότι δεν θα πάμε καλά σε σχέση με τα χρονοδιαγράμματα. Αυτό δεν είναι αλήθεια και εξηγήσαμε προηγουμένως, και εγώ, αλλά βεβαίως και ο κύριος Υπουργός, ότι και στο χρόνο είμαστε κανονικά μέσα και ότι δεν θα χάσουμε ούτε ένα ευρώ στην πορεία υλοποίησης του προγράμματός μας και ότι οι κακές προβλέψεις, που και σήμερα ακούσαμε εδώ, θα είναι κακές προβλέψεις που θα διαψευστούν, όπως διαψεύστηκαν και άλλοτε μέσα σε αυτήν την Αίθουσα.

Δεν είπαμε όμως ότι ο δρόμος θα είναι και εύκολος και ότι θα πετύχουμε τους στόχους που έχουμε θέσει με μεγάλη ευκολία. Όμως εμείς, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, είναι για τα δύσκολα, για τους δύσκολους ρόλους. Και πετύχαμε δύσκολους στόχους: και την ΟΝΕ και το μέγεθος του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Και σε αυτόν τον τομέα θα πετύχουμε, και στην ομαλή υλοποίηση του προγράμματος, αλλά κυρίως στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Έχουμε βάλει ορισμένους στόχους, που είναι η αποτελεσματικότητα, ο σωστός ρυθμός και η ποιότητα των έργων. Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν προβλήματα στα έργα. Ποιος θα μπορούσε να το αρνηθεί; Προβλήματα υπήρχαν πάντα. Έχουν μειωθεί τα τελευταία χρόνια, αλλά υπάρχουν. Και οφείλουμε όλοι –και πρώτη η Κυβέρνηση με τους φορείς της- και κυρίως, θα έλεγα, και οι άλλοι φορείς, που είναι στην περιφέρεια του συστήματος, όπως οι δήμοι και οι νομαρχίες, που είναι κάπως στο απρόβλητο, και εκείνοι να κατανοήσουν το ρόλο τους και να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα των έργων τους.

Ας μην ξεχνάμε –κι εγώ το βλέπω κάθε εβδομάδα που περνάω- ότι ένα μεγάλο έργο, η ΠΑΘΕ Κόρινθος-Πάτρα, Κόρινθος-Αθήνα, που εκτελέστηκε το 1992, έχει τεράστια προβλήματα και θα έλεγα ότι είναι απλό έργο οδοποιίας, όχι ένα έργο δύσκολο.

Υπάρχουν, λοιπόν, προβλήματα στην ποιότητα και οφείλουμε όλοι οι φορείς να δώσουμε μεγαλύτερη προσοχή και να κάνουμε μεγαλύτερη προσπάθεια, για να μην υπάρχουν τέτοια προβλήματα στο μέλλον. Άλλωστε υπάρχουν και οι κανονισμοί πλέον και οι δυσκολίες που έχουμε μέσα από αυτούς τους κανονισμούς. Το τόνισε και ο συναδέλφος της Νέας Δημοκρατίας. Και αυτό μπορεί να είναι μία καλή ευκαιρία, αυτή η πίεση που δεχόμαστε, ούτως ώστε να μην έχουμε προβλήματα και με την ποιότητα, αλλά και με τα άλλα θέματα που αφορούν το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Ακούσαμε προηγουμένως ότι δεν έχουμε πολλά καινούρια έργα. Θα ήθελα να πω ότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν είναι μόνο έργα. Και αλίμονο αν ήταν μόνο έργα! Βεβαίως τα έργα δημιουργούν τις υποδομές και τις προϋποθέσεις ανάπτυξης. Τα έργα όμως από μόνα τους δεν δημιουργούν ανάπτυξη. Χρειάζεται και εκπαίδευση, χρειάζεται και ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, χρειάζεται και το περιβάλλον. Και εκεί χρειάζόμαστε πολλούς πόρους.

Ξέρετε ότι άλλες χώρες, για παράδειγμα η Ιρλανδία, σε αντίστοιχα προγράμματα δεν διέθεσαν χρήματα ή δεν διέθεσαν πολλά χρήματα για υποδομές. Διέθεσαν όμως τα χρήματά τους για την παιδεία, για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας τους. Και πέτυχαν πολύ περισσότερους και πολύ υψηλότερους στόχους απ' ό,τι εμείς. Βεβαίως έχουν μείνει πίσω στις υποδομές. Οι υποδομές όμως με την παραγωγή που έχει η οικονομία μπορούν να γίνουν στη συνέχεια.

Εμείς, λοιπόν, κρατήσαμε μία ισορροπία: και έργα και άλλες δράσεις, που θα μας οδηγήσουν με ασφάλεια στην ανταγωνιστικότητα και στην παραγωγικότητα της οικονομίας μας. Αυτός είναι ο στόχος: να βελτιώσουμε το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων, να αυξήσουμε το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα, ούτως

ώστε να φθάσουμε στο μέσο ευρωπαϊκό όρο.

Και βεβαίως έχουμε και έναν άλλο στόχο, πολύ σημαντικό: τη μείωση της ανεργίας. Και έχουμε δεσμευτεί για την επίτευξη αυτού του στόχου, ο οποίος είναι πάρα πολύ σημαντικός και νομίζω ότι έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία για την ελληνική οικονομία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενιάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «Θράκη 2000- 80 χρόνια από την Ενσωμάτωσή στην Ελλάδα», τριάντα τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και τρεις δάσκαλοι του 3ου Δημοτικού Σχολείου Σπάρτης και τριάντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις δάσκαλοι του Δημοτικού Σχολείου Μολάων Λακωνίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Χρήστος Πάχτας.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Θα ήθελα να συγχαρώ τον κ. Σπηλιόπουλο για τη σημερινή του πρωτοβουλία να συζητήσουμε αυτό το τεράστιο θέμα, που απασχολεί και εμάς και την κοινωνία και να ευχαριστήσω και τους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ για τη συμβολή τους σ' αυτήν τη συζήτηση, αλλά και τους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης για την όποια δική τους συμβολή σ' αυτό το δημιουργικό κομμάτι που έχει να κάνει με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να απαντήσω στα ερωτήματα που τέθηκαν προηγουμένως, όπως και στις ανησυχίες που αναδείχθηκαν από τους συναδέλφους κυρίως της Αντιπολίτευσης, αλλά και του ΠΑΣΟΚ.

Ειπώθηκε μία φράση από τον κ. Αλογοσκούφη ότι η Ελλάδα πέτυχε κάτι καλύτερο απ' ό,τι της αναλογούσε σε σχέση με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Για μια ακόμη φορά θέλω και πάλι να τονίσω ότι πετύχαμε τη μεγαλύτερη ανά κάτοικο ενίσχυση από όλες τις χώρες.

Και αυτό δεν το πετύχαμε τυχαία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Οφείλεται κυρίως στο αυξημένο κύρος και στην εμπιστοσύνη που εμπνέει πλέον η Ελλάδα. Οφείλεται στο κύρος του Πρωθυπουργού, οφείλεται στον αθόρυβο, αλλά και σημαντικό τρόπο με τον οποίο δουλέψαμε την τριετία 1997-1999. Οφείλεται επίσης και στις επιδόσεις που είχαμε σε ό,τι αφορά την πορεία των δράσεων στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Θέλω εδώ να τονίσω ότι από την επιτυχία μας τώρα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα εξαρτηθεί και το μέγεθος της επόμενης διαρθρωτικής παρέμβασης στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, που θα ξεκινήσει από το 2007 και μετά. Θα αξιολογηθούμε ανάλογα με τα επιτεύγματά μας. Αυτό έγινε και στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο σε σχέση με την αξιολόγηση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου.

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε, είναι το θέμα των καθυστερήσεων. Συνεχώς μας βομβαρδίζει η Νέα Δημοκρατία για τις καθυστερήσεις. Μέχρι πριν από λίγο μας έλεγαν ότι δεν θα δεσμεύσουμε τους πόρους του Ταμείου Συνοχής, δεν θα απορροφήσουμε τους πόρους του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ότι χάθηκαν δεκάδες δισεκατομμύρια και τρισεκατομμύρια. Αυτά μας λέγατε επί πέντε χρόνια σ' αυτήν την Αίθουσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ : Στο τέλος του χρόνου να μας τα πείτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, τι να υπενθυμίσουμε και πάλι; Κατ' αρχάς δεν υπήρχε ποτέ τέτοια ετοιμότητα ούτε στην έναρξη του Α' ούτε στην έναρξη του Β'. Από την πρώτη μέρα της νέας προγραμματικής περιόδου ξεκίνησαν όλες οι δράσεις σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας. Μόνο το 2000 εγκρίθηκαν έργα προϋπολογισμού 2,3 τρισεκατομμύρια δραχμές περίπου.

Τι σημαίνει αυτό; Ότι στον πρώτο χρόνο της νέας περιόδου δεσμεύσαμε περίπου 2,3 τρισεκατομμύρια ως προϋπολογισμούς των έργων. Στις αντίστοιχες περιόδους του Α' και του Β'

πακέτου Ντελέρ χρειάστηκαν τρία έως τέσσερα χρόνια, για να φθάσουμε σ' αυτούς τους αριθμούς που αναφέραμε προηγουμένως. Έχουν ήδη εισρευθεί από τον κοινοτικό προϋπολογισμό πάνω από τετρακόσια δισεκατομμύρια δραχμές μέσα στους μήνες που προηγήθηκαν. Αυτό γίνεται γιατί τα έργα τρέχουν, γιατί τα έργα είναι σε εξέλιξη.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω τη δήλωση του αρμόδιου κοινοτικού επιτρόπου κ. Μπαρνιέ, που έγινε με την ευκαιρία της έγκρισης των προγραμμάτων της Ελλάδας και να διαβάσω κατά λέξη τη δήλωσή του:

«Είναι η ώρα να συγχαρούμε τις ελληνικές αρχές, οι οποίες κατέβαλαν κάθε προσπάθεια, ώστε να δημιουργηθεί στέρεα βάση για την υλοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, για την εξαιρετική αναπτυξιακή στρατηγική που εξειδικεύεται με υψηλής ποιότητας επιχειρησιακά προγράμματα, για τους νέους διοικητικούς μηχανισμούς που συγκροτήθηκαν και λειτουργούν, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Νομίζω ότι αυτή η δήλωση του καθ' ύλην αρμόδιου επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαντά στις ανησυχίες των συναδέλφων που ακούστηκαν προηγουμένως.

Εγώ θέλω να τονίσω και να συνεχίσω τη συζήτηση, λέγοντας δύο λόγια για τους κανόνες του παιχνιδιού, γιατί πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι για άλλη μια φορά και να αφομοιώσουμε πλήρως ότι οι κανόνες του παιχνιδιού έχουν πλήρως αλλάξει. Σχεδόν τίποτε δεν είναι το ίδιο με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, από την ένταξη του έργου μέχρι το οριστικό του κλείσιμο όλα έχουν αλλάξει. Το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με τις δυσκολίες που έχει μοιάζει με περίπατο μπροστά στις δυσκολίες που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε κατά τη διάρκεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Οι όποιες αστοχίες κινδυνεύουν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις και να οδηγήσουν σε απώλεια πόρων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ)

Οι κίνδυνοι είναι συνεχείς και δεν αφορούν μόνο την πιθανότητα απώλειας πόρων, λόγω της μη απορρόφησης το 2003, κύριοι συνάδελφοι. Η μη απορρόφηση είναι μόνο ένας κίνδυνος, ο μικρότερος θα έλεγα, γιατί δύσκολα θα χάσουμε χρήματα λόγω του χρονοδιαγράμματος. Τα έργα και οι δράσεις πρέπει να ολοκληρώνονται στο προβλεφθέν κόστος, μέσα στο χρονοδιάγραμμα και με το προβλεπόμενο αποτέλεσμα. Υπάρχουν στόχοι στα προγράμματα. Πρέπει να πιάσουμε τους στόχους αυτούς, γιατί αλλιώς επιστρέφονται οι πόροι. Εκεί πρέπει να συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος της ευθύνης που έχουμε όλοι, Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση, φορείς υλοποίησης, νομαρχίες, δήμοι και υπουργεία, για να κινηθούμε αποτελεσματικά σε αυτήν την προσπάθεια.

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ολοκληρώσω σε δύο σημεία την παρέμβασή μου.

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα είναι ένα ανοικτό βιβλίο για όλους μας, για μας τους ίδιους, για την ευρωπαϊκή επιτροπή, για τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους.

Κάνει λάθος ο συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωστόπουλος σε αυτά που αναφέρθηκε. Για μας ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δημιουργούνται με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι κρίσιμος και ουσιαστικός. Γι' αυτό και προβλέπεται ενισχυμένη συμμετοχή των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων στα νέα όργανα, τα οποία έχουμε δημιουργήσει, στις επιτροπές παρακολούθησης που είναι το στρατηγικό μας εργαλείο, ο χώρος αν θέλετε του πολιτικού σχεδιασμού. Και εκεί οι ΟΤΑ α και β βαθμίδας, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, μη κυβερνητικές οργανώσεις, για πρώτη φορά συμμετέχουν με δικαίωμα ψήφου σε όλα τα προγράμματα της χώρας μας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Πρέπει επίσης να γίνει κατανοητό ότι το σύστημα ένταξης έργων έχει πλήρως αλλάξει. Η ένταξη των έργων πρέπει απαραίτητα να ακολουθεί θεομοθετημένες, τυποποιημένες, αντικειμενικές και διαφανείς διαδικασίες, που περιγράφονται στο νόμο που ψήφισε η ελληνική Βουλή και στα προγράμματά μας. Η μη τήρηση αυτής της διαδικασίας επίσης συνιστά παρατυπία.

Κατά συνέπεια για την ένταξη ενός έργου, σε καμία περίπτωση δεν αρκεί η πολιτική βούληση ή η επιθυμία μας. Υπάρχει σειρά άλλων προϋποθέσεων που πρέπει επίσης να επαληθεύεται. Δεν φτάνει πλέον να το θέλει ο δήμαρχος, ο νομάρχης, ο Υπουργός, η Κυβέρνηση, ο οποίος οικονομικός και κοινωνικός εταίρος. Υπάρχουν τα κριτήρια της επιλεξιμότητας, της ωριμότητας, της σκοπιμότητας της πράξης, της πληρότητας της προετοιμασίας μας, της συνεκτικότητας της πράξης με τις εθνικές πολιτικές και τις κοινοτικές πολιτικές, που πρέπει να υλοποιηθούν.

Αυτά αναδεικνύονται τώρα στο σχεδιασμό μας και είναι πρωτοφανείς αυτές οι διαδικασίες που βάλαμε μπροστά για να έχουμε το δυνατό μεγαλύτερο αποτέλεσμα, γιατί θέλουμε στο τέλος της περιόδου να πετύχουμε όσο το δυνατό καλύτερα το στόχο της πραγματικής σύγκλισης.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας απλά ότι πλέον πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι ότι έχουμε μπροστά μας ένα τεράστιο οικονομικό πείραμα. Δεν διαχειριζόμαστε κονδύλια. Διαχειριζόμαστε πολιτικές, που έχουν στόχους να αυξήσουν το εισόδημα των Ελλήνων πολιτών.

Αυτή η πολιτική θέτει επίσης και χρόνους. Πρέπει να υλοποιηθούν οι δράσεις μας τώρα και όχι μετά το 2008 και μετά το 2010. Πρέπει, λοιπόν, να ζητήσουμε από τα έργα να αποδώσουν την ωφέλεια, το προϊόν, την προστιθέμενη αξία, τη θέση απασχόλησης, την προστασία του περιβάλλοντος που αναζητούμε, να αυξήσουμε με μια κουβέντα το εισόδημα της Ελλάδας, γιατί αυτά τα πράγματα είναι κινούμενος στόχος. Τρέχουν και οι άλλοι γύρω μας, τρέχουν και οι άλλοι στην ευρωπαϊκή επιτροπή και πρέπει εμείς να τρέξουμε ταχύτερα από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να κλείσω, λέγοντας απλά ότι όλη αυτή η εργασία που είναι μια πρωτόγονη διαδικασία, με το πολυεπίπεδο σύστημα ελέγχων, αξιολόγησης, παρακολούθησης και διαχείρισης, είναι κάτι πρωτόγονο για τη χώρα μας και επαναλαμβάνω ότι δεν πρέπει να μας τρομάζουν αυτές οι διαδικασίες, πρέπει όμως να αισθανθούμε το μέγεθος του προβλήματος και να κινηθούμε αποτελεσματικότερα προς την κατεύθυνση αυτή, γιατί θέλουμε πράγματι στο τέλος αυτής της προσπάθειας να έχουμε την ποιότητα, τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα που όλοι αναζητούμε.

Αυτό είναι το τρίπτυχο που θα σηματοδέψει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και είμαι βέβαιος πως θα συμβάλλετε όλοι προς την κατεύθυνση αυτή, όπως και σήμερα νομίζω, κατά τη μεγάλη μας πλειοψηφία, το έχουμε κάνει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Αφήσαμε λίγο παραπάνω τον κύριο Υπουργό, διότι είναι ολόκληρο πακέτο και δεν μπορούμε να το κλείσουμε γρήγορα.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση του τρίτου θέματος.

Προχωρούμε στη συζήτηση του τέταρτου θέματος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που γίνεται με πρωτοβουλία Βουλευτών, σύμφωνα με το άρθρο 132 Α' του Κανονισμού της Βουλής που είναι: «Πρόβλημα των ναρκωτικών».

Ο εισηγητής του θέματος κ. Κιλιτλής έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΙΤΔΗΣ: Κυρία Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, είχαμε την τύχη και την ευκαιρία ταυτόχρονα πριν λίγες ημέρες να ξανασυζητήσουμε σ' αυτήν την Αίθουσα το μείζον πολιτικό θέμα των ναρκωτικών και την καταπολέμησή του.

Θα προσπαθήσω, με όση ικανότητα έχω και με διακρίνει, να μην επαναληφθώ και να μπορέσουμε να φωτίσουμε και να αναπτύξουμε όσο γίνεται περισσότερο το ζήτημα μας και μας δίνεται από τον Κανονισμό λειτουργίας της Βουλής αυτή η δυνατότητα και σήμερα.

Κύριοι συνάδελφοι και κυρία Υπουργέ, έχουμε τονίσει επανειλημμένα –το είπα και πριν από λίγο– ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι μείζον πολιτικό θέμα. Και δεν είναι γιατί το λέω εγώ ή οποιοσδήποτε άλλος αναφέρεται σ' αυτό για να ωραιοποιήσει ή να προσελκύσει την προσοχή των ανθρώπων με τους οποίους συνομιλεί. Είναι για τον εξής απλούστατο λόγο: διότι έχει να κάνει –και αν δεν είναι αυτό καθολικό ζήτη-

μα και μείζον πολιτικό!- με τη ζωή και το θάνατο. Και είναι μείζον πολιτικό θέμα και για έναν άλλο λόγο: διότι είναι καθολικό στην κοινωνική του έκφραση.

Έχω επαναλάβει από αυτό το Βήμα πολλές φορές ότι οι πολιτικοί στα σημερινά χρόνια -με ήτα και με όμικρον γιώτα, κατ' εξοχήν με όμικρον γιώτα- θέλουν πολλές φορές να αποφύγουν τις ευθύνες, θέλουν πολλές φορές να εμφανίσουν ομοιότητες και όχι διαφορετικότητα και αρέσκονται στο να βαφτίζουν τα προβλήματα του λαού, της πατρίδος και της πολιτικής ότι δεν έχουν χρώμα και έτσι αδικούν αυτά τα ζητήματα τα πολιτικά, που στην κυριολεξία δεν έχουν χρώμα. Δεν έχει χρώμα ο θάνατος του παιδιού ούτε πράσινο ούτε κόκκινο ούτε γαλάζιο. Επομένως έτσι με μαθηματική ακρίβεια, αλλά θα έλεγα και με μια πληρότητα αυτής της φράσεως, το ζήτημα των ναρκωτικών στην κυριολεξία δεν έχει χρώμα. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι δεν υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις και διαφορετικές προτάσεις για την επίλυση αυτού του μείζονος καθολικού, πολιτικού προβλήματος.

Οι διαπιστώσεις έχουν περισσέψει στην πολιτική σκηνή και στην κοινωνία γενικότερα και χάνουν την αξία τους, δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια ολόένα και περισσότερο, διότι δεν γίνονται οι διαπιστώσεις για να αντλήσουμε διδάγματα και γιατί όχι από κάποια μηνύματα να αντλήσουμε και δυνάμεις και να αγωνιστούμε εναντίον αυτού του προβλήματος.

Η κοινωνία με λύπη διαπιστώνει τα τελευταία χρόνια -και δεν το λέω με καμία διάθεση αντιπολιτευτική- την απουσία της πολιτικής και των πολιτικών στην επίλυση αυτού του ζητήματος. Μπορεί πράγματι το Υπουργείο και εσείς ιδιαίτερα, ως ασχολούμενη ιδιαίτερα με το αντικείμενο και με το ζήτημα, να εκφράζετε καημούς, πίκρες, προσπάθειες, αγώνες, η κοινωνία όμως δεν έχει αντιληφθεί αυτήν την προσπάθεια από κανέναν πολιτικό, από κανέναν μας στην κυριολεξία. Γιατί; Γιατί θέλει να δει αποτέλεσμα. Θέλει να δει να μην έρχονται οι στατιστικές και οι έρευνες, όλες, καθολικά να καταδεικνύουν ότι η χρήση των ναρκωτικών στη νεολαία έχει τριπλασιαστεί και δεν ξέρω πού θα φθάσει.

Η χρήση της ινδικής κάνναβης, που τόση συζήτηση γίνεται τα τελευταία χρόνια, έχει τετραπλασιαστεί και βαίνει με γεωμετρική πρόοδο συνεχώς αυξανόμενη. Η κοινωνία επομένως ζητάει τέτοια μηνύματα να πάρει και δεν θέλει μόνο τις προσπάθειες ή τη δική μας, αν το θέλετε, συνεισφορά μέσα εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα με την ανάλυση του προβλήματος και μόνον όταν μένουμε στις διαπιστώσεις.

Κυρία Υπουργέ, η Κυβέρνηση δείχνει δειλά-δειλά, έστω και με την πίεση θα τολμούσα να πω τη δική μας, παίρνοντας τα μηνύματα και της κοινωνίας και τα δικά μας, να αφογκράζεται. Με χαρά διαπιστώσαμε ότι μετά τη φορτικότερη πίεση που έχουμε κάνει τους τελευταίους μήνες ξανασυστήθηκε η διακομματική επιτροπή στην ελληνική Βουλή. Ελπίζουμε δε ότι θα έχει αυτήν τη φορά και εκείνες τις παρεμβατικές δυνατότητες, για να μην φορτωνόμαστε μόνον το βαρύ τίτλο της διακομματικής επιτροπής, η οποία μελετά και θα ασχοληθεί με το πρόβλημα των ναρκωτικών.

Νομίζω ότι θα αδικήσει μια τέτοια εκτροπή και τα μέλη της διακομματικής επιτροπής και αυτόν καθ' εαυτόν το ρόλο και το λόγο για τον οποίο συνεστήθη η διακομματική επιτροπή.

Πάντως, η απουσία στην κοινωνία της κυβερνητικής βουλήσεως και δράσεως είναι ορατή. Δεν υπάρχουν εκείνες οι ενέργειες, που καμιά φορά έχουν ένα χαρακτήρα πομπώδη και μπορεί να κρύβουν μικρότερο αποτέλεσμα και δράσεις, αλλά τέλος πάντων σηματοδοτούν κάποια προσπάθεια και κάποια κατάσταση. Δεν υφίστανται τέτοιες ενέργειες. Και τι θέλω να πω πολύ απλά. Δεν υπάρχει το διυπουργικό, το διακομματικό ταυτόχρονα όργανο, που να είναι, θα τολμούσα να πω, παρά τω Πρωθυπουργώ ή τουλάχιστον παρά τω Υπουργώ, οποιονδήποτε Υπουργό ήθελε ορίσει η Κυβέρνηση να ασχοληθεί ειδικότερα με το θέμα. Δεν μπορεί η κοινωνία να αντιληφθεί ότι υπάρχει κυβερνητική βούληση και δράση, όταν δεν βλέπει ένα όργανο θεμελιώδες χειροπιαστά μπροστά της να ασχολείται με τα προβλήματα της καταπολέμησης των ναρκωτικών.

Ένα άλλο επικίνδυνο ζήτημα, το οποίο η κοινωνία διαπιστώνει -οι πολιτικοί διαπιστώνουμε και διαπιστώνουν και οι πνευμα-

τικοί άνδρες της πατρίδος μας, στη σημερινή μου αναφορά θα τολμούσα να πω ότι είναι το μείζον ζήτημα- είναι η αναθεωρημένη αντίληψη ζωής, που τείνει να κυριαρχήσει καθολικά στην ελληνική κοινωνία. Όπως στο παρελθόν το τσιγάρο θεωρήθηκε μαγκιά για τους νέους άρρενες και απελευθέρωση για τις γυναίκες, έτσι σήμερα η αναθεωρημένη αυτή αντίληψη ζωής έρχεται να εγκατασταθεί με διαφορετικές ίσως αφητηρίες, αλλά πάντως με περιεχόμενο θεωρητικά ταυτόσημο. Η ατομική ευθύνη ναι, μπορεί να οδηγήσει το νέο σε εύκολη πρόσβαση στα ναρκωτικά. Ναι, η πολιτική ελευθερία μπορεί να του δίνει τη δυνατότητα να εκφράζεται μέσα στην κοινωνία κατ' αυτόν τον τρόπο.

Ξέρετε, είμαι από αυτούς που έχω δηλώσει και σήμερα θα το θέσω μπροστά σας ότι ο ακραίος φιλελευθερισμός και η μιας μορφής ακραία αριστερή θεώρηση κάπου έρχονται και ανταμώνουν και το βλέπετε όχι ιστορικά μόνο, αν το θέλετε, από τα κινήματα του αναρχισμού ή των ακραίων φιλελευθεριστών -να μην κάνω αναδρομή ιστορική- αλλά το βλέπετε και σήμερα μπροστά σας. Βλέπετε αυτές τις δύο θεωρήσεις να έρχονται να συγκλίνουν στο τι πρέπει να κυριαρχήσει σαν πολιτική διαδικασία μέσα στην ελληνική πολιτεία. Απουσιάζουν παντελώς οι κλινικές για τη σωματική απεξάρτηση. Απουσιάζουν στο βαθμό που θα έπρεπε να υπάρχουν τα κέντρα θεραπείας. Είναι λόγια, τα οποία τα έχετε ακούσει πολλές φορές. Είναι λόγια, τα οποία είναι εύκολες διαπιστώσεις. Όσο εύκολες διαπιστώσεις όμως είναι, τόσο θα έπρεπε να είναι και τόσο εύκολο στο να θεραπευτούν. Δυστυχώς όμως, επειδή απουσιάζει αυτή η διαπιστωμένη πολιτική βούληση, δεν διαπιστώνει η κοινωνία το αντίδοτο της δράσεως αυτής προς θεραπεία.

Έχουν λεχθεί πολλά για την πρόληψη και την καταστολή. Στην πρόληψη, κύριε Υπουργέ, πρέπει πάση θυσία, εφόσον χρόνια ολόκληρα βασανίζει το πρόβλημα των ναρκωτικών -έχει καταστεί θέμα αναλύσεως και μελέτης, θα τολμούσα να πω από ειδικούς- να περάσει στα χέρια της γενικής παιδείας. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε για πρωτογενή πρόληψη και να μιλάμε για κάποια ειδικά κέντρα, τα οποία ίσως θα αυτοπροβάλλονται. Θα αυτοπροβάλλονται κάποια πρόσωπα και θα μιλούν συνήθως στους υγιείς, που δεν έχουν ανάγκη προλήψεως. Δεν υπάρχει πρόληψη στα δημοτικά, στα γυμνάσια, στα λύκεια. Θα πρέπει οι εκπαιδευτές, οι ειδικοί να εκπαιδεύσουν αυτούς, οι οποίοι δίνουν τη γενική παιδεία στα δημοτικά, στα γυμνάσια και στα λύκεια.

Η δικαιοσύνη θα πρέπει να εξαιρέσει τους εμπόρους από τις ευεργετικές διατάξεις του σωφρονισμού, αν θέλουμε να μιλάμε για πρόληψη. Σκληρές ποινές. Είναι πράγματα που έχουν χιλιοειπωθεί. Σας έθεσα και άλλη φορά, σας επαναλαμβάνω το ερώτημα: Διευκρινίστε μας και απαντήστε μας πού πάνε τα χρήματα από τις εξαγορές των χρηστών, όταν στην κυριολεξία αθρώνονται, και το ξέρουμε αυτό ή εξαγοράζουν πολλές φορές και προβλέπεται από τη δικαιοσύνη αυτά τα χρήματα να διατεθούν στην καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Τελειώνοντας νομίζω ότι θα έχω την τύχη στη δευτερολογία μου να πω λίγο περισσότερα. Χρειάζονται παρεμβάσεις πάση θυσία στην κοινωνία να ανασυνταχθούν έννοιες και ιδέες και από την άλλη πλευρά οι πρακτικές εκείνες λύσεις, που πρέπει να δοθούν με πολιτική βούληση και δράση από την Κυβέρνηση. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Μανίκας έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΙΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε το πρόβλημα της αντιμετώπισης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών. Ένα πρόβλημα ιστορικά διαπιστωμένο στη χώρα μας, ένα πρόβλημα το οποίο θα αντιμετωπίσουμε και στο μέλλον και όσο θα υπάρχουν κοινωνίες. Αυτό το λέω, όχι για να παραιτηθούμε οποιασδήποτε προσπάθειας, αλλά κυρίως για να συμβιβαστούμε με την ιδέα ότι με το πρόβλημα της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών θα ζήσουμε. Αν αποδεχθούμε αυτήν την ιδέα, πράγματι τότε μπορούμε να κινηθούμε συναινετικά και όλοι μαζί με τις διαφορές μας, τις ιδιαιτερότητές μας, τις διαφορετικές μας προσεγγίσεις σε μια αποτελεσματική αντιμετώπιση της χρήσης των εξαρτησιογόνων

ουσιών. Τι σημαίνει αυτή η αποτελεσματικότητα της χρήσης; Σημαίνει η εξαφάνιση της χρήσης ή η μείωση; Πρέπει να είμαστε ρεαλιστές μεταξύ μας, αλλά και στον ελληνικό λαό, στην ελληνική κοινωνία να μη δημιουργούμε και παράγουμε φρούδες ελπίδες. Το φαινόμενο θα υπάρχει και το όλο ενδιαφέρον πρέπει να στραφεί προς αυτήν την κατεύθυνση που θα μειώνει τον αριθμό των χρηστών και βεβαίως τη μείωση της βλάβης εκ της χρήσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές γύρω από την υπόθεση της τοξικοεξάρτησης χύνονται κροκοδείλια δάκρυα, ακούγονται κουβέντες εντυπωσιασμού και θα συμφωνήσω με τον εισηγητή ότι φθάνουν πια οι διαπιστώσεις και πέρα από τις ιδεολογικές, πολιτικές και όποιες άλλες διαφορές μας, πρέπει να συντηνουμε σε αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Προς ποία κατεύθυνση; Μα νομίζω ότι εδώ συμφωνούμε όλοι στην κατεύθυνση της πρόληψης, που η πρόληψη όμως νοείται όχι ως μία διαδικασία ενημέρωσης, αλλά στην ουσία ως μια συστηματική αγωγή της υγείας. Και εδώ υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα και ίσως έπρεπε να είναι και το Υπουργείο Παιδείας εδώ, ότι πρέπει να ενταχθεί στα βασικά προγράμματα σπουδών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το μάθημα της αγωγής υγείας.

Δεύτερον, σχολές γονέων: Και εδώ έπρεπε πάλι να είναι το Υπουργείο Παιδείας. Ενώ υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους όταν ξέρουμε ότι το πρόβλημα ξεκινάει κυρίως μέσα από τα ελλείμματα και προβλήματα της οικογένειας.

Τρίτον είναι η θεραπεία. Έχουμε το ΚΕΘΕΑ, έχουμε το ΔΕΚΑ-ΟΚΤΩ ΑΝΩ, έχουμε τον ΟΚΑΝΑ. Ήμουν πάντοτε οπαδός της θεωρίας, αφήστε όλα τα λουλούδια να ανθίσουν και μην μπούμε στην επιστημονική διαμάχη για το ποιο θεραπευτικό πρόγραμμα είναι πιο αποτελεσματικό. Εγώ οφείλω να καταθέσω προς την παριστάμενη Υπουργό την ανησυχία μου, γιατί δεν εκτελείται και γιατί δεν υλοποιείται μέσα στο χρόνο που έχουμε δεσμευθεί, το πρόγραμμα του ΟΚΑΝΑ για την ανάπτυξη θεραπευτικών μονάδων είτε στενών προγραμμάτων είτε υποκατάστασης σε όλη την περιφέρεια Είναι απαράδεκτο σε μία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχουμε ουρές ανθρώπων, οι οποίοι αναζητούν και επιζητούν θεραπεία. Αυτό ακυρώνει κάθε άλλη προσπάθεια πολιτικής πρόληψης.

Γι' αυτό θα έλεγα ότι θα πρέπει κυρίως ο ΟΚΑΝΑ να κινηθεί πιο αποφασιστικά στην υλοποίηση της στρατηγικής τους. Και βεβαίως επειδή θέλω να είμαι ειλικρινής, με τη λίγη γνώση του προβλήματος που έχω, το πρόβλημα υπερβαίνει την πολιτική του Υπουργείου Υγείας. Πρέπει να απασχολήσει το σύνολο της Κυβέρνησης γιατί αν σήμερα σε κάτι έχουμε έλλειμμα, όλες οι προηγμένες κοινωνίες, όλες οι ευρωπαϊκές κοινωνίες είναι η απουσία ενός νοήματος ζωής για τον άνθρωπο και αυτό οφείλουμε να το δώσουμε όλοι μαζί και γρήγορα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Μανίκας, ως Πρόεδρος του ΟΚΑΝΑ, έχει προσφέρει πολλά σ' αυτή την υπόθεση, γι' αυτό του δώσαμε και λίγο χρόνο παραπάνω. Θα ήθελα να σας δώσω, κύριε Μανίκα, επιπλέον χρόνο, αλλά δυστυχώς η διαδικασία δεν μας το επιτρέπει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΙΚΑΣ: Ευχαριστώ γι' αυτόν που μου δώσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κα Σπυράκη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ελέχθη από τον κ.Κιλιτζίδη, πριν από τρεις βδομάδες με την ευκαιρία επερώτησης ομάδας Βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έγινε μια τριώρη συζήτηση σχετικά με το πρόβλημα των ναρκωτικών στη Βουλή. Το πρόβλημα όμως όπως είχε επισημανθεί και τότε από τους ομιλητές, είναι ένα πρόβλημα εθνικό και ποτέ δεν εξαντλείται και δεν θα εξαντλείται μέσα στα πλαίσια και το σκεπτικό που εξέθεσε και ο κ. Μανίκας που μίλησε πριν από λίγο.

Είναι επίσης μια κοινή διαπίστωση, παρά τις υπερβολές, οι οποίες παρατηρούνται στις περιγραφές του προβλήματος,

όπως και σε κάποιες υπερβολές και μια τάση εκμηδενισμού των παρεχομένων υπηρεσιών και της αρωγής της πολιτείας και των δράσεων της κυβερνητικής πολιτικής, νομίζω ότι υπάρχουν πάρα πολλά σημεία, όπως έχουν φανεί και κατά τις συζητήσεις του συγκεκριμένου θέματος στη Βουλή, ότι υπάρχει πραγματικά μια συναίνεση. Αυτή έχει φανεί μέσα και από την προηγούμενη διακομματική επιτροπή της Βουλής, η οποία κατέληξε σε ορισμένα συμπεράσματα τα οποία έβαλαν κάποιους στόχους, μερικοί των οποίων δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

Εμφανίζεται ότι συμφωνούμε ως προς την αντιμετώπιση του προβλήματος

Παρατηρείται όμως ότι δεν υπάρχει μια ενιαία αντίληψη του προβλήματος, όπως προκύπτει από συζητήσεις που γίνονται μεταξύ μας και με άλλους συναδέλφους, όχι συγκεκριμένα μ' αυτούς που είναι στην Αίθουσα αυτή τη στιγμή, αλλά και με άλλους. Και θα ήθελα να αναφερθώ συγκεκριμένα σ' αυτήν την αντίληψη. Χρειάζεται να διαμορφωθεί ενιαία αντίληψη, γιατί αυτή θα μας οδηγήσει σε μια πλατφόρμα και σε μια αφετηρία για να αλλάξουμε την κατάσταση και να αναπτύξουμε δράσεις προς ορισμένες κατευθύνσεις.

Κατ' αρχάς, δεν είναι αντιληπτό απ' όλους ότι η χρήση εξαρτησιογόνων είναι μια ασθένεια. Σήμερα υπάρχουν δεδομένα πλέον ότι είναι ασθένεια. Παρουσιάζει οικογενετικότητα, αφορά τους πάντες, όλες τις ηλικίες και όχι μόνο τους νέους. Κυρίως τους νέους, αλλά όχι μόνο τους νέους.

Επίσης, εμφανίζει μια χρονιότητα, εμφανίζει υποτροπές, έχει βιολογικό υπόστρωμα και απ' ό,τι λέγεται και απ' ό,τι φαίνεται υπάρχει και μια γενετική προδιάθεση σε ορισμένες περιπτώσεις.

Πέραν όμως αυτού, θα πρέπει βέβαια –να δεχθούμε και το έχουμε αυτό συνειδητοποιήσει νομίζω όλοι– ότι προκαλείται από κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Και αυτές τις τελευταίες τις παράγουμε εμείς και κυρίως αυτό το οποίο παράγουμε είναι τα πρότυπα συμπεριφοράς. Έχω την αίσθηση, αλλά νομίζω ότι συμφωνείτε και οι παριστάμενοι ότι δεν έχουμε προσπαθήσει εμείς οι ίδιοι να αναπτύξουμε πρότυπα τέτοιας συμπεριφοράς για να δώσουμε στους νέους. Και αυτό είναι ένα ζητούμενο στο οποίο, πέρα οποιασδήποτε κυβερνητικής πολιτικής, θα πρέπει να εγκρίψουμε.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο επίσης θα πρέπει να συμφωνήσουμε, είναι ότι δεν υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα σε μαλακά και σκληρά ναρκωτικά. Έχει σταματήσει να υπάρχει αυτός ο διαχωρισμός και δεν θα πρέπει να να το συζητάμε. Όχι μόνο δεν υπάρχει αυτός ο διαχωρισμός και δεν αποδεικνύεται επιστημονικά αλλά δεν αποδεικνύεται π.χ. ότι η κάνναβις δεν κάνει οργανική συνδρομή, διότι κάνει οργανική συνδρομή. Επίσης στην αντιμετώπιση των εξαρτησιογόνων δεν μπορούμε να αποκλείσουμε σήμερα την ένταξη στην αντιμετώπιση και των κοινωνικά αποδεκτών εξαρτησιογόνων που είναι το αλκοόλ και ο καπνός, διότι και αυτών η χρήση, έχει την ίδια πορεία, το ίδιο βιολογικό υπόστρωμα, την ίδια γενετική προδιάθεση.

Επίσης σ' ένα άλλο στο οποίο θα πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα και να καταγραφεί αυτό και να συμφωνήσουμε είναι οι παράγοντες εκείνοι που την προκαλούν. Και έχει λεχθεί από πολλούς –ελέχθη και από τον κ. Μανίκα– ότι είναι μια ένδεια κοινωνικής συνοχής, οικογενειακής συνοχής και ατομικής ευθύνης κατ' επέκταση.

Επομένως πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα; Το πρόβλημα αντιμετωπίζεται κυρίως με πρόληψη που μέσα στην πρόληψη μπαίνει και το θέμα της διαθεσιμότητας αλλά βέβαια και με θεραπεία, διότι ποτέ δεν θα πάψουμε όπως ελέχθη να έχουμε άτομα τα οποία θα είναι εξαρτημένα. Αν όχι από τις συγκεκριμένες ουσίες που έχουμε σήμερα, θα είναι εξαρτημένα από κάτι άλλο. Η εξάρτηση είναι κάτι το οποίο φαίνεται ότι πορεύεται μαζί με την ανθρώπινη φύση και εκεί ερχόμαστε εμείς να απαντήσουμε ως προς το τι θέλουμε να εξαρτήσουμε τη νέα γενιά, ως προς ποια πρότυπα συμπεριφοράς θέλουμε να την εξαρτήσουμε. Σε όλες τις χώρες όπου έχει αποδώσει μια κυβερνητική πολιτική και κάποιες δράσεις, είναι εκείνες στις οποίες η αγωγή υγείας σαν σύνολο έδωσε νέες κατευθύνσεις, κατευθύνσεις σε θέματα διατροφής, κατευθύνσεις σε θέματα σωματικής άσκησης, έτσι ώστε εκείνοι οι οποίοι κάνουν την εξάρτηση να θεω-

ρούνται ότι δεν είναι πια της μόδας, και ως εκ τούτου δεν τους μιμούμεθα.

Πράγματι εμφανίζεται ότι δεν υπάρχει ένας συντονισμός αυτών τη στιγμή είτε σε επίπεδο ΟΚΑΝΑ, ο οποίος είχε ιδρυθεί για να παίξει και αυτό το ρόλο –και είναι δύσκολο να τον παίξει, διότι έχει να αναπτύξει τις υπηρεσίες του- αλλά και σε επίπεδο κυβερνητικό.

Αυτό σ' ένα βαθμό μπορεί να πει κανείς ότι έχει κάποια αλήθεια. Αλλά έχει ξεκινήσει μια πολύ στενή συνεργασία με όλα τα Υπουργεία. Και έχουν γίνει πάρα πολλές συναντήσεις. Και έχει καταρτιστεί ήδη ένα σχέδιο το οποίο έχει κατατεθεί για όλα τα Υπουργεία, το οποίο θα συζητηθεί σε υπουργικό συμβούλιο.

Νομίζω ότι αυτό είναι κάτι στο οποίο είχαμε δεσμευθεί και ως Υπουργείο Υγείας σε προηγούμενες συζητήσεις να το προωθήσουμε, αλλά και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός το έχει ζητήσει. Και εκεί θα αναληφθούν οι δράσεις από κάθε Υπουργείο.

Το κυριότερο όμως θέμα, το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι αυτό το οποίο ελέγχθη και είναι η εκπαίδευση. Αν το θέμα της αγωγής υγείας μέσα στην οποία πρέπει να ενταχθούν και οι εξαρτησιογόνες ουσίες, δεν μπει σε κανονικό μάθημα μέσα στα σχολεία από πάρα πολύ μικρή, από τη νηπιακή ηλικία, θα έχουμε ένα κενό. Γνωρίζω ότι το Υπουργείο Παιδείας και μέσα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, έχει μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για σχετική εκπαίδευση στα σχολεία. Χρειάζεται να γίνουν και άλλα βήματα. Χρειάζεται να αναπτυχθούν υπηρεσίες υποστήριξης σε κάθε σχολείο με κοινωνικούς λειτουργούς και με ψυχολόγους όπως συμβαίνει σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο. Διότι από πολύ πριν πάρουν τα παιδιά αυτά το δρόμο προς την εξάρτηση θα έχει εντοπιστεί απ' αυτές τις υπηρεσίες μέσα στα σχολεία κάποιο πρόβλημα είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε οικογένεια και έτσι θα μπορέσει η δράση να γίνει στην πηγή του κακού.

Επομένως πέραν των προγραμμάτων χρειάζονται και ειδικές υπηρεσίες. Υπάρχει δραστηριότητα για ανάπτυξη δράσεων καταστολή από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης το οποίο έχει αυξήσει τις προσπάθειές του σε όλη την περιφέρεια. Επίσης αναπτύσσονται υπηρεσίες από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και χρηματοδοτεί όπως είναι το ΚΕΘΕΑ, όπως είναι ο ΟΚΑΝΑ, όπως είναι το δεκαετή ΑΝΩ, όπως είναι το Ψυχιατρείο Θεσσαλονίκης, το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής. Έχει γίνει ήδη το σχέδιο για το 2001 και για το 2002. Νομίζω, είχα ανεφερθεί εκτεταμένα κατά τη διάρκεια της επερώτησης στη Βουλή. Και μάλιστα και χθες έτυχε να υπογράψω τις νέες δράσεις του ΚΕΘΕΑ, που αναπτύσσονται στην Καβάλα, στη Θεσσαλονίκη, στον Πειραιά.

Γιατί αργούμε να αναπτύξουμε δράσεις; Θα ήθελα τη συμπέρασάση σας σ' αυτό. Ο λόγος για τον οποίον αργούμε δεν είναι διότι δεν είμαστε ευαισθητοποιημένοι ή ότι δεν κινητοποιούμε όλες μας τις δυνάμεις για να αναπτύξουμε αυτές τις δράσεις. Αλλά όπως σε όλο το θέμα της ψυχιατρικής θα έλεγα, διότι για μία ψυχιατρική πάθηση μιλάμε, υπάρχει το κοινωνικό στίγμα έτσι και στην ανάπτυξη δράσεως σε σχέση με τις εξαρτησιογόνες ουσίες υπάρχει αυτό το στίγμα.

Επομένως χρειάζεται να πείσουμε πάρα πολύ τον κόσμο ότι τα άτομα αυτά τα οποία θα έλθουν στη γειτονιά τους για να αντιμετωπισθούν δεν είναι εγκληματίες. Είναι ασθενείς τους οποίους η ίδια η κοινωνία, δυστυχώς, έχει παράγει και πρέπει να τους συμπαράσταθούμε. Γι' αυτό παρακαλώ πολύ. Και ξέρω ότι πολλοί από σας ήδη το κάνουν τόσο της Συμπολίτευσης όσο και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και των άλλων κομμάτων, ότι δηλαδή πραγματικά στηρίζουν αυτές τις προσπάθειες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η κα Γιαννάκου έχει το λόγο, πρώην Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας και γνώστης του θέματος.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Χαίρομαι γιατί η κυρία Υφυπουργός ανέφερε τις ιατρικές πλευρές του θέματος, οι οποίες είναι συγκεκριμένες και είναι αυτές.

Δυστυχώς για πάρα πολλά χρόνια η αποτίμηση του προβλή-

ματος των ναρκωτικών από πάρα πολλούς γίνεται με βάση κοινωνικά μόνο δεδομένα, για να μη σας πω και ιδιότυπα ιδεολογικά δεδομένα. Αυτό είναι οπωσδήποτε λάθος. Εάν δεν εκτιμηθούν σωστά οι ιατρικές πλευρές του θέματος, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει αντιμετώπιση του προβλήματος.

Και βεβαίως το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπισθεί προληπτικά, αλλά επειδή η πρόληψη είναι ένα σύνολο ενεργειών και δράσεων στις οποίες δεν καλούνται μόνο να συμμετάσχουν οι θεσμικά έχοντες ευθύνη, αλλά αφορά στο σύνολο της κοινωνίας και χρειάζεται πολύ χρόνο, μέχρις ότου επιτευχθούν αποτελέσματα από μια τέτοια πολιτική, είναι απόλυτη ανάγκη να υπάρξουν συγκεκριμένες και ρεαλιστικές προσεγγίσεις επί των προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση. Και το πρώτο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί, και που όπως ελέγχθη έχει και προληπτικό ρόλο, είναι η διαθεσιμότητα.

Τούτων δοθέντων -όσων αναφέρθηκαν- υπάρχουν άτομα που για λόγους κοινωνικούς, οικονομικούς, αλλά και γενετικής προέλευσης -πάσχουν από συγκεκριμένα νοσήματα ή και έχουν συγκεκριμένα προβλήματα- γεγονός που οδηγεί στην εύκολη πρόσβαση στη χρήση ναρκωτικών ουσιών. Και σήμερα πια δεν είναι οι κλασικές ουσίες, ελαφρά και σκληρά ναρκωτικά -αυτά είναι ξεπερασμένα εδώ και μία εικοσαετία- αλλά χιλιάδες ουσίες που συνεχώς εντάσσονται στις λίστες των απαγορευμένων. Ήδη πριν από λίγες ημέρες η κυρία Υφυπουργός ενέταξε ουσίες, όπως η κεταμίνη που χρησιμοποιούνται από τους αναισθησιολόγους στα χειρουργεία, εξαιτίας των οποίων σε ρείβ πάρτι πέθαναν εκατό άτομα πέρσι στη Γαλλία. Μιλάμε δηλαδή για νέα δεδομένα που δεν έχουν καμία σχέση με αυτά που ξέραμε και καμία σχέση με αντιλήψεις του τύπου «α αφήσουμε τον κόσμο να παίρνει το ναρκωτικό του, ας τον διευκολύνουμε κιόλας» πιθανόν για να μη μας ενοχλούν.

Χρειάζεται, λοιπόν, μία πολιτική στην οποία θα επενδυθεί κεφάλαιο, γνώση, εμπειρία, θα υπάρξει επένδυση σοβαρή σε ανθρώπινο δυναμικό και χρειάζονται πολλοί άνθρωποι επί πολύ χρόνο να κάνουν πολλά πράγματα ώστε κάθε βήμα που γίνεται να κεφαλαιοποιείται, να δημιουργούνται συμμαχίες στο θεσμικό σύστημα μέσα στον κοινωνικό χώρο, για να μπορέσουμε να σταθεροποιήσουμε -σωστά ελέγχθη προηγούμενων- και εν συνεχεία να μειώσουμε τη χρήση, που μπορεί να μην εξαφανιστεί ποτέ, αλλά δεν πρέπει να είναι τόσο απειλητική.

Αν μείνουν τα πράγματα όπως έχουν, με πολιτική βούληση που δεν είναι ακόμη δεδηλωμένη σε γενικόταρο κυβερνητικό επίπεδο, γιατί δεν είναι μόνο θέμα του Υπουργείου Υγείας, φοβούμαι ότι σε ελάχιστο χρονικό διάστημα θα έχουν αναστραφεί πάρα πολύ οι όροι, βάσει των οποίων σήμερα μπορούμε να βελτιώσουμε την κατάσταση. Δεν θα μπορούμε σε δύο ή σε τρία χρόνια, εάν συνεχιστεί η ίδια έλλειψη πολιτικής βούλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Μανώλης Σκουλάκης, ο οποίος ήταν μέχρι πρότινος και αρμόδιος Υφυπουργός και του οποίου στη δική μου συνειδηση οι προσπάθειες έχουν αποτυπωθεί σαν πολύ σημαντικές για τη λύση του προβλήματος των ναρκωτικών.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ίσως το μεγαλύτερο κοινωνικό θέμα της πατρίδας μας και όχι μόνο. Είναι λίγος ο χρόνος. Δύο-τρεις κουβέντες θα σας πω.

Έχω πράγματι μία εμπειρία έντεκα χρόνων και μπορώ να σας πω ότι η πατρίδα μας έχει καλό θεσμικό πλαίσιο, έχει σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο. Υπάρχει συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με όλους τους διεθνείς οργανισμούς. Είμαστε ενημερωμένοι πάνω στο θέμα. Νομίζω ότι έχει ξεκινήσει μία καλή προσπάθεια. Υπάρχει εθνική πολιτική. Η διακομματική του 1990 έκανε καλή δουλειά. Βάσει του πορίσματος εκείνου ψηφίστηκε ο ν. 2161/1993 σχεδόν ομόφωνα. Υπάρχει, λοιπόν, μία εθνική πολιτική. Δεν ξέρω, όμως, εάν μπορούμε να είμαστε ευχαριστημένοι μετά από την εφαρμογή αυτού του νόμου, αλλά και των προηγούμενων, με τα αποτελέσματα που έχουν υπάρξει στην πατρίδα μας.

Ό,τι και να κάνει κανείς, δεν μπορεί μόνος του. Χρειάζεται, λοιπόν, εκτός από την εθνική πολιτική και μία κοινωνική παν-

στρατιά. Να στοχεύεις και τον υγιή πληθυσμό, αλλά και εκείνους που έχουν το πρόβλημα. Είτε στα θέματα της πρόληψης μέσω αγωγής υγείας είτε στα θέματα της θεραπείας με ενδολακτικές μορφές είτε στεγνά είτε υποκατάστατα είτε στα θέματα της επανένταξης, ό,τι και αν κάνει η πολιτεία, δυστυχώς, δεν μπορεί μόνη της.

Πρέπει να σας πω, παρακολουθώντας τις εξελίξεις ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό και θέλοντας να σας κρίνω, κυρία Υφυπουργέ, για κάποια πράγματα, τα εξής: Διαπίστωσα ότι μπορεί να προσπαθείτε εσείς, ως Υπουργείο, αλλά δεν τα καταφέρνετε να ολοκληρώσετε μία δραστηριότητα. Παραδείγματος χάρη, υπήρχε μία απόφαση της ολομέλειας της προηγούμενης διακομματικής επιτροπής ομόφωνη: Επέκταση των προγραμμάτων μεθαδόνης στον Πειραιά, στα Χανιά, σε όλη την Ελλάδα σταδιακά. Την αποδέχθηκε το Υπουργείο.

Τίθεται το ερώτημα: Σήμερα, τρία χρόνια από τότε, έχουμε μία καινούρια μονάδα υποκαταστάτων στην Ελλάδα; Δεν έχουμε, κύριε Πρόεδρε. Είναι μόνο ακόμη εν λειτουργία οι τέσσερις μονάδες, που τότε μαζί με τον κ. Μανίκα, ως πρόεδρο του ΟΚΑΝΑ, την κ. Μαλιώρη και εγώ ως Υφυπουργός, είχαμε συστήσει. Δεν λειτουργεί άλλη μονάδα. Και διερωτάται κανείς, είναι δυνατόν; Και, όμως, εκεί φθάσαν τα πράγματα. Ότι και αν κάνει η πολιτεία σε όλα τα επίπεδα είτε στα κέντρα πρόληψης είτε στα κέντρα θεραπείας, εάν δεν υπάρχει ανταπόκριση της τοπικής κοινωνίας δεν περπατάνε τα θέματα.

Και πρέπει να σας πω –δεν ξέρω αν μπορώ να πω ότι είμαι απογοητευμένος– ότι δεν είμαι καθόλου ευχαριστημένος από την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Η κοινωνία –και έχουμε τεράστια ευθύνη, πρέπει να την ευαισθητοποιήσουμε– όχι μόνο αδιαφορεί –θα πω υπερβολική λέξη, καθεύδει– αλλά άρχισε να αντιδρά. Αυτά τα οποία βλέπουμε από δημάρχους, από συλλόγους να αντιδρούν στην προσπάθεια του ΚΕΘΕΑ ή του ΟΚΑΝΑ να φτιάξει ένα θεραπευτικό πρόγραμμα, ένα κέντρο επανένταξης –και δεν θέλω να αναφερθώ, για να μην οξύνω τα πνεύματα, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις– είναι ανησυχητικά φαινόμενα. Μπορώ να πω ότι είναι ρατσιστικές αντιδράσεις.

Οφείλουμε να δώσουμε τη μάχη και να πείσουμε όλους τους πολίτες ότι το πρόβλημα δεν είναι της διπλανής πόρτας, δεν είναι της διπλανής γειτονιάς, δεν είναι της διπλανής πόλης, αλλά είναι της πόρτας μας, είναι της γειτονιάς μας, είναι της πόλης μας, είναι του καθενός μας. Και αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε οι πάντες. Θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουν οι γονείς, να κάτσουν να κουβεντιάσουν με τα παιδιά τους, να δούνε το πρόβλημα μέσα στο σπίτι τους, οι δάσκαλοι στο σχολείο και όλοι εμείς, που έχουμε την ευθύνη, αλλά πάνω από όλους βέβαια η πολιτεία, η οποία πρέπει να συμπαρασύρει όλους τους φορείς γι' αυτήν την πανστρατιά, η οποία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο πρώην Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Φραγκλίνος Παπαδέλλης, του οποίου επίσης οι απόψεις για το θέμα αναμένονται να είναι πολύ ενδιαφέρουσες.

ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΕΛΛΗΣ : Ευχαριστώ πολύ.

Πρώην Υφυπουργός βέβαια, για να είμαστε πιο ακριβείς.

Κατ' αρχάς, οφείλω να πω ειλικρινά ότι η σημερινή διαδικασία, την οποία εγκαινιάζουμε, φθάνοντας στο τέλος της, είναι αξιολογότατη.

Για το λόγο αυτό θα ήθελα να κάνω δύο παρατηρήσεις προς το Προεδρείο της Βουλής.

Πρώτον, να γίνεται σε τακτά διαστήματα και να επαναλαμβάνεται κανονικά. Και δεύτερον, νομίζω ότι πρέπει να περιοριστεί ο χρόνος της, ώστε να είναι και πιο ουσιαστική.

Αναζητούσα να βρω όταν με ενημέρωσαν ότι ορίστηκε ομιλήτης, μια εισαγωγή για να περιγράψω όσο μπορούσα πιο συνοπτικά το πρόβλημα των ναρκωτικών στην Ελλάδα. Χθες όμως διάβασα ένα κομμάτι σε μία εφημερίδα μιας εκλεκτής δημοσιογράφου και καλής φίλης της κας Αρετής Αθανασίου. Θα μου επιτρέψετε να το διαβάσω, γιατί νομίζω ότι εκφράζει όλους μας στο τι είναι τελικά τα ναρκωτικά: «Έχει από όλα και είναι όλα αυτό το παραμύθι. Είναι έξαρση, είναι πάθος, είναι μουσική, τρελός χορός και διασκέδαση είναι «αντίσταση».

«κουλτούρα» και «επανάσταση». Είναι συναίσθημα, ένωση, έρωτας, αγάπη, φιλία κατανόηση. Είναι έκσταση σε όλα του τα χρώματα, τα σχήματα και τις παραλλαγές. Είναι το «αντίδοτο» της μοναξιάς, του εσωτερικού πόνου, της δυστυχίας. Είναι η «ευτυχία».

Αυτό είναι τα ναρκωτικά. Και αυτό πρέπει να είναι το μήνυμα ιδίως στους νέους ανθρώπους, στα παιδιά μας, που όπως είπε ο κ. Σκουλάκης τους αφορά το πρόβλημα.

Δεν είναι πρόβλημα του διπλανού, του αλλουνού, είναι δικό μας πρόβλημα, είναι πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας, της παγκόσμιας κοινωνίας.

Μόνο που, αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ προσωπικά δεν είμαι αισιόδοξος ότι μπορεί το θέμα αυτό να λυθεί. Βεβαίως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να κάνουμε καμία προσπάθεια. Απεναντίας. Πολύ καλά γίνονται όλες οι προσπάθειες και θα πρέπει να γίνουν ακόμα περισσότερες. Αλλά δεν θα πρέπει να καλλιεργούμε ελπίδες ότι μπορεί να λύσουμε το θέμα. Και γι αυτό αν θέλετε και προσωπικά και το λέω και δημόσια στη Βουλή, δεν είμαι ιδιαίτερα ένθερμος οπαδός του προγράμματος της μεθαδόνης.

Θέλω όμως να πω κάτι επειδή ο χρόνος είναι πάρα πολύ λίγος, που νομίζω ότι ίσως αποτελέσει μια συμβολή μου στην όλη διαδικασία.

Εγώ θεωρώ ότι ναρκωτικά δεν είναι μόνο οι ψυχοτρόποι ουσίες τις οποίες γνωρίζουμε όλοι μας. Όχι εγώ, αλλά αυτό το πιστεύουν και οι περισσότεροι επιστήμονες στον κόσμο και νομίζω ότι ακούστηκε κι εδώ. Ναρκωτικά είναι τα τσιγάρα, είναι το αλκοόλ, είναι τα ψυχοφάρμακα που λαμβάνονται χωρίς λόγο, είναι τα ηρεμιστικά, είναι η κάθε ουσία που δημιουργεί εξάρτηση στον άνθρωπο και προσβάλλει την υγεία του.

Για το λόγο αυτό, αγαπητέ Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, θα έλεγα –επαναλαμβάνω αυτό που είπα και αλλού, εγώ και πολλοί άλλοι– ότι η Επιτροπή της Βουλής που καλώς επανασυστήθηκε, δεν αρκεί να είναι διακομματική επιτροπή για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών, αλλά θα πρέπει να προστεθεί «για την αντιμετώπιση και των υπολοίπων εξαρτησιογόνων ουσιών».

Μπορούμε να κάνουμε κάτι πολύ ουσιαστικό για τα τσιγάρα, για το αλκοόλ, για τα ηρεμιστικά μπροστά στο λίγο, που μπορεί να κάνουμε για τις λεγόμενες ναρκωτικές ουσίες και νομίζω ότι είναι χρέος και ευθύνη μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Γεώργιος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπάρχει μια αυξητική δυναμική της χρήσης ναρκωτικών στη χώρα μας. Και αυτή τεκμαίρεται από όλους τους επιδημιολογικούς δείκτες. Ενδεικτικά αναφέρω το σταθερό υψηλό ποσοστό των ενδοφλέβιων χρηστών, οι οποίοι έχουν μολυνθεί από ηπατίτιδα C.

Κυρία Υπουργέ, η επικράτηση των μολυσματικών ασθενειών στους ενδοφλέβιους χρήστες πρέπει να μας προβληματίσει όλους. Και πραγματικά αναρωτιέμαι, είναι άραγε ευχαριστημένη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας για τους τρόπους παρέμβασης, για τα μέτρα πρόληψης που έχει λάβει στο χώρο αυτό στις υπάρχουσες θεραπευτικές δομές, προκειμένου να προλάβει το φαινόμενο αυτό;

Αναφερθήκατε στη μείωση της ζήτησης και αναφερθήκατε χαρακτηριστικά στη μάχη, την οποία δίνετε με τα κέντρα πρόληψης. Σας είχαμε αναφέρει και στην επερώτηση, την οποία καταθέσαμε προ τριών εβδομάδων, ότι δεν κτυπάει απλάς καμπανάκι εκεί, αλλά η καμπάνα των Παρισίων, γιατί είκοσι οκτώ στελέχη σας, τα οποία με ιδρώτα τα εκπαιδεύσατε αποχωρούν ήδη από τα κέντρα πρόληψης και μας είπατε ότι η δουλειά τους είναι εξαιρετικά δύσκολη, είναι πολύ υπεύθυνη δουλειά και δεν αντέχουν.

Θα σας πω κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ. Αυτά τα στελέχη με το που μπαίνει ο μήνας αναλώνουν το χρόνο τους και νιώθουν τέτοια ανασφάλεια προκειμένου να βρουν το 50% των εσόδων, που απαιτούνται για να επιβιώσουν τα κέντρα πρόληψης. Για τους δε οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης σταματάει το έργο τους στα εγκαίνια των κέντρων πρόληψης. Μετά τα στε-

λέχη σας ψάχνουν να βρουν τα χρήματα για να καλύψουν το 5^ο/οο. Με τέτοια ανασφάλεια, με τους μισθούς τους οποίους δίνετε, πιστεύετε ότι αυτά τα άτομα θα παραμείνουν σ' αυτό το χώρο; Η δουλειά τους είναι εξαιρετικά υπεύθυνη. Χρειάζεται όμως και κάτι παραπάνω. Χρειάζεται να τους αγαλιάσετε λίγο περισσότερο.

Όσον αφορά τα προγράμματα μεθαδόνης, κύριε Υπουργέ, θλίβομαι πραγματικά. Δεν ξέρω πού τελειώνει ο μύθος και πού αρχίζει η πραγματικότητα για την αξία των προγραμμάτων μεθαδόνης. Γνωρίζω, όμως, ότι πολλοί γονείς, οι οποίοι είναι συνάδελφοί μας επιστήμονες, γιατροί, δικηγόροι, κινούνται ανάμεσά μας, πασχίζουν να βρουν ταμπλέτες μεθαδόνης. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν στο εξωτερικό και μπαίνουν οι ίδιοι στην παρανομία για να βρουν μεθαδόνη. Νομίζω ότι τα προγράμματα υποκατάστασης πρέπει να τα προχωρήσετε. Εξάλλου σας το φωνάζει και η ίδια η διακομματική επιτροπή της Βουλής.

Επίσης αναφερθήκατε στα πρότυπα συμπεριφοράς. Ξέρετε πολύ καλά πού διακινούνται τα ναρκωτικά και τι συμβαίνει στα κέντρα διασκέδασης. Πόσους ελέγχους έχετε κάνει στα κέντρα διασκέδασης και στους εργαζόμενους σε αυτά; Αυτοί που εργάζονται εκεί μέσα τι άδειες έχουν; Πώς εργάζονται; Μήπως είναι και οι ίδιοι χρήστες; Μήπως είναι και οι ίδιοι βαποράκια; Γιατί συνωστίζονται τα κέντρα διασκέδασης στον ίδιο χώρο, δίπλα σε σχολεία και σε χώρους που κινούνται οι νέοι μας;

Νομίζω ότι ήρθε η ώρα να ελέγξετε τα κέντρα διασκέδασης και ιδιαίτερα τους εργαζόμενους και στις πόρτες των κέντρων διασκέδασης και μέσα σε αυτά. Επιπλέον, να ελέγξετε το συγχρωτισμό σ' αυτά τα κέντρα. Να σκεφθείτε τους εργαζόμενους εκεί μέσα αν έχουν άδεια και αν πρέπει να εργάζονται. Γιατί αυτοί υποτίθεται ότι είναι κοντά στα παιδιά και είναι η πρώτη πόρτα που τα παιδιά βρσκουν εύκολη να ανοίξουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Νιώθω λίγο άβολα με την εξής έννοια. Αυτό είναι τεράστιο θέμα, που όπως είπε ο κ. Μανίκας έπρεπε να μας απασχολεί όλους. Έπρεπε να έχουμε εδώ τον Πρωθυπουργό, αρχηγούς κομμάτων, υπεύθυνους Υπουργούς. Έχουμε εδώ την κα Σπυράκη, η οποία βεβαίως έχει έναν τομέα, αλλά δεν είναι ο μόνος τομέας αρμόδιος για τα ναρκωτικά. Είλικρινά νιώθω άβολα γι' αυτήν τη συζήτηση, γιατί δε νομίζω ότι θα φέρει αποτέλεσμα, αν και είναι μια καλή προσπάθεια.

Τα κόμματα θα πρέπει να πάρουν κάποιες πρωτοβουλίες, να κάνουμε μια άλλη συζήτηση γενικευμένη σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων και με όλους τους αρμόδιους Υπουργούς, με περισσότερους ομιλητές και με περισσότερο χρόνο.

Ο κ. Νασιώκας έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μιλάμε για ένα τόσο σημαντικό θέμα και είμαστε εμείς και εμείς. Δεν έχω και την αίσθηση ότι ο ελληνικός λαός μας ακούει πάρα πολύ. Με αυτήν την έννοια επεκτείνεται μια απαισιοδοξία, που έχουμε προσεγγίζοντας το πρόβλημα, γιατί μιλάμε για τα ναρκωτικά και βλέπουμε ένα πρόβλημα να μεγιστοποιείται και να πολλαπλασιάζεται.

Μιλάμε για τις ευθύνες της κοινωνίας μας και όχι μόνο της Κυβέρνησης. Είναι μια η πλευρά των ευθυνών της Κυβέρνησης και εκεί δεν είμαστε ευχαριστημένοι. Προσεγγίζοντας όμως το πρόβλημα μπορούμε να παρομοιάσουμε το χώρο των ναρκωτικών σαν ένα χώρο που έχει πόρτα εισόδου, που ανοίγει μόνο προς τα μέσα και όχι προς τα έξω. Και για να μην κλείσουμε καμία ελπίδα, υπάρχει παράθυρο διαφυγή και θα μιλήσω στη συνέχεια γι' αυτό, αλλά η μάχη πρέπει να δοθεί στην πόρτα, να μην μπει κάποιος στο χώρο των ναρκωτικών, όχι στο παράθυρο, πώς θα βγει από τα ναρκωτικά.

Μιλάω για ναρκωτικά. Είμαι επιστημονικά άστοχος και κοινωνικά ο όρος δεν δίνει την πραγματικότητα. Ο σωστός όρος είναι εξαρτησιογόνες, ψυχοδραστικές ουσίες.

Θα πω δυο πράγματα για το πώς δρουν φαρμακευτικά, τι κάνουν.

Μεταβάλλουν τον ψυχισμό, πρωταρχικά τη διάθεση, τις γνωσιακές λειτουργίες και στη συνέχεια τη συμπεριφορά. Έτσι έχουμε την επιθυμία για επαναληπτική χρήση και φτάνουμε

στην προβληματική εξαρτημένη χρήση. Αν βάλουμε αυτόν τον όρο και περιγράψουμε και τη δράση, τότε θα πάμε σ' αυτό που είπε η κυρία Υπουργός και οι περισσότεροι συνάδελφοι, ότι δεν μιλάμε μόνο γι' αυτά που εννοούσαμε κάποτε ναρκωτικά. Σ' αυτούς τους περιορισμούς περιλαμβάνονται και νόμιμες σε μεγάλη έκταση κοινωνικά παραδεκτές ουσίες κυρίως το οινόπνευμα και ο καπνός, θεραπευτικές ουσίες όπως είναι τα υπνωτικά, τα κοκαϊνούχα, οι βενζορπιίνες κλπ. ίσως και άλλες ουσίες, οι οποίες δεν κάνουν μεταβολές νευροπροσαρμογής, αλλά είναι προβληματικές σε εξάρτηση και έχουν αυτοχρήση.

Ξέρετε στην Ελλάδα αργήσαμε πάρα πολύ να ξεκινήσουμε, αρχίσαμε μετά το 1970 να ασχολούμαστε κυρίως με τα ναρκωτικά. Σήμερα που έχουμε ένα καλό νομικό πλαίσιο, χρειάζεται κάτι που θα παρέμβει καταλυτικά στην κοινωνία σαν διεγερτικό. Κάτι δηλαδή που θα ταρακουνήσει εμάς όλους και κυρίως θα συντονιστούμε στην πρόληψη και στην ενημέρωση.

Θα μιλήσω και για την απεξάρτηση -δεν έχω χρόνο- θα μιλήσω και για τα υποκατάστατα, θα μιλήσω και για τα πολλά κατασταλτικά μέτρα. Αλλά η πρόληψη είναι η ενημέρωση στο σχολείο. Η ενημέρωση πρέπει να γίνει συντονισμένα από το σχολείο, την Εκκλησία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση μέχρι τη νομαρχία και το κέντρο και βεβαίως του ιατρικούς και παραϊατρικούς χώρους. Το λέω αυτό για να δούμε πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα και πόσο κοντά μας είναι. Δεν είναι του γείτονα, είναι της δικής μας πόρτας. Δεν το εκτιμούμε επειδή δεν μας κτύπησε την πόρτα. Αν μας κτυπήσει την πόρτα, θα δούμε και το μέγεθος και τη διάσταση.

Έχω ζήσει τραγικές καταστάσεις σαν γιατρός, για πάρα πολλά χρόνια. Έχω μιλήσει με γονείς και έχω ακούσει την κραυγή τους που λέει: «Αν ήταν δυνατόν ας πέθαινε να ησυχάζε». Γιατί μέσα στα ναρκωτικά πεθαίνει κάθε μέρα και αυτός και όλη η κοινωνία μαζί. Συνεπώς έχουμε πάρα πολλά να κάνουμε.

Δύο κουβέντες μόνο θα αναφέρω για τον ΟΚΑΝΑ και για τα κέντρα απεξάρτησης και υποκατάστασης, που γίνονται στην περιφέρεια. Δεν προχωράνε και δεν είναι αποτελεσματικά. Αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης 50% από τα κεντρικά και 50% από την περιφέρεια, είναι αναποτελεσματικός.

Στη Λάρισα τώρα ξεκινάμε. Νοίκιασε ο ΟΚΑΝΑ ένα κτίριο, αλλά δεν βρίσκουμε χρήματα για τις μεταφορές του κτιρίου καθώς και του Κέντρου Εφήβων Απεξάρτησης. Ήταν πολύ δύσκολο όταν νοικιάσαμε τα κτίρια να τα βάλουμε σε λειτουργία.

Βεβαίως αυτή η πανεθνική ενημέρωση και επαγρύπνηση θα ευαισθητοποιήσει και την κοινωνία, η οποία το βλέπει σαν πρόβλημα του γείτονα, σαν χτικιό, σαν κάτι που πρέπει να το διώξει. Εδώ είναι η δική μας συμβολή, η συμβολή της Βουλής και της Επιτροπής.

Νομίζω ότι έχουμε πάρα πολλά να κάνουμε και αυτή η συζήτηση, έστω κι αν γίνεται αυτήν την ώρα και δεν την ακούει κανένας, συμβάλλει σε αυτή την προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κιλτιδής έχει το λόγο για πέντε λεπτά να δευτερολογήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με ιδιαίτερη προσοχή αυτοί οι λίγοι που είμαστε σήμερα στην Αίθουσα ακούσαμε την παραίνεσή σας, τη νουθεσία στην οποία εοτίσασα και εγώ εξαρχής, όταν έθεσα το θέμα, την προσοχή των συναδέλφων, ότι εάν είναι μείζον και το αναγορεύουμε όλοι σε μείζον θέμα, είναι αδιανόητο αυτό να μη φτάνει στα αυτιά της κορυφής της πολιτικής ηγεσίας.

Επιτέλους με ειλικρίνεια και μέσα στην Αίθουσα αυτή, αλλά και κοιτώντας τον κόσμο και τους πολίτες που αντιπροσωπεύουμε, αυτά τα πράγματα να πάρουν κάποτε σάρκα και οστά και ο καθένας ας αναλάβει τις ευθύνες του.

Απουσιάζει ο κ. Παπαδέλλης, αλλά με αφορμή τα λεγόμενά του θα ήθελα να πω το εξής: Ήταν όμορφο ίσως αυτό που διάβασε ως ποιητικό λόγο της εκλεκτικής δημοσιογράφου, αλλά νομίζω ότι το μήνυμα θα ήθελε ερμηνείες για να είναι αυτό που υπονοούσε ο κ. Παπαδέλλης, ότι χωρίς ή με «αν είναι διασκέδαση, αν είναι έκρηξη, αν είναι ζωή, αν είναι ευτυχία». Νομίζω

ότι δόθηκε μια πλασματική εικόνα απ' αυτό που ήθελε να δώσει ο κ. Παπαδέλλης. Ίσως τον παρέσυρε ο ποιητικός οίστρος της εκλεκτής δημοσιογράφου.

Θεωρώ τον εαυτό μου ευτυχή, θα μπορούσα να πω, που με την κυρία Υπουργό επανειλημμένως έχουμε έρθει μεν σε αντιπαράθεση, αλλά πάντοτε με στόχο την προαγωγή στην επίλυση αυτού του μείζονος πολιτικού προβλήματος, που λέγεται ναρκωτικά ή εξαρτησιογόνες ουσίες, όπως είπε ο συνάδελφος.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να σταματάμε στο πώς θα ονομάζονται. Ο λαός κι εμείς κατανοούμε ποιες ουσίες εννοούμε ναρκωτικά, εάν προσθέσουμε και το κάπνισμα και το αλκοόλ.

Με ιδιαίτερη χαρά μου σήμερα η κυρία Υφυπουργός νομίζω ότι έβαλε το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων σε δύο ζητήματα, που και άλλες φορές τα έθιξε, αλλά χρειαζόταν πραγματικά η δική της σημερινή παρέμβαση με την ιδιότητα της Υφυπουργού Υγείας, για να γκρεμιστούν κάποια ψευδοδιλήμματα αντιεπιστημονικά και θα τολμούσα να πω αντιπολιτικά και εν πολλοίς αντικοινωνικά. Δεν είναι δυνατόν να συζητάμε για μαλακά και σκληρά ναρκωτικά, όταν επιστημονικώς δεν υφίσταται τέτοιο θέμα. Τους μύθους αυτούς κάποιοι τους πλάθουν για τη δική τους προβολή ή δεν ξέρω τι άλλο θέλουν να ικανοποιήσουν –δεν θα ήθελα να πω τη ματαιοδοξία τους, δεν θέλω να χρησιμοποιήσω βαριές εκφράσεις. Σήμερα, δυστυχώς, γι' αυτό το μείζον θέμα οι συνάδελφοι απουσιάζουν και άλλοι βρίσκονται για να φωτογραφίζουν ή να διατυμπανίζουν τα «περιτυλίγματα» της πολιτικής, τα οποία, δυστυχώς, βλέπει ο λαός και με αυτά μας κατακρίνει κι εμάς τους πολιτικούς.

Το δεύτερο ζήτημα που έθεσε η κυρία Υφυπουργός και νομίζω ότι αξίζει να τονιστεί ιδιαίτερα, είναι επιτέλους να δούμε την επιστημονική, την κοινωνική, τη φιλοσοφική, αν θέλετε, διάσταση του θέματος. Έχει αυτές τις συνιστώσες η συνισταμένη του προβλήματος των ναρκωτικών. Έχει τη βιολογική, την κοινωνική, μέχρι ενός σημείου και τη γενετική. Δεν θέλω να τα αναγάγω στο γενετικό κώδικα, αλλά σίγουρα υφίστανται και αυτές οι διαστάσεις σε αυτό το πρόβλημα, που πρέπει να λέγονται, για να μπορέσουμε σε αυτήν την ποικιλότητα και την πολύπλευρη έκφραση του προβλήματος να βρούμε τα αντίδοτα.

Μιλούν κάποιοι –σήμερα απουσιάζουν από αυτήν την Αίθουσα- για την περιφύγιση δόσης της ναρκωτικής ουσίας από το επίσημο κράτος, εν ονόματι μιας πολιτικής ελευθερίας ή εν ονόματι μιας ατομικής ευθύνης. Αντιλαμβάνονται πού θα οδηγήσουν την κοινωνία με τέτοιου είδους ψευδοδιλήμματα, προτάσεις και κατευθύνσεις, που θέτουν σε αυτήν την κοινωνία; Ορθώς είπε ο κ. Μανίκας ότι πρέπει κάποτε να της δώσουμε ένα όραμα, αλλά ένα όραμα που να έχει περιεχόμενο πατριδας, κοινωνίας, κράτους. Δεν είναι δυνατόν να μην έχει τίποτε από αυτά τα συστατικά. Να έχουμε τις διαφορές μας στη θεώρηση και στην κατεύθυνση, αλλά είναι αδιανόητο να απουσιάζουν αυτές οι έννοιες από το όραμα ζωής, που θα θελήσουμε να δώσουμε. Δεν είναι δυνατόν να ακούγονται αυτά τα πράγματα, δηλαδή να γίνουν λίγο-πολύ τοιγάρο ή αν θέλετε και αλκοόλ, που έχουν και αυτά τη ναρκωτική τους ταυτότητα, αλλά δεν είναι απολύτως το ίδιο πράγμα, για να μη βγαίνουν και λάθος μηνύματα από αυτήν την Αίθουσα.

Εάν αποποινοικοποιηθούν τα ναρκωτικά στη χρήση τους, τότε θέτω ένα ερώτημα: Άραγε θέλουν όλοι αυτοί, συνάδελφοι ή μη, με την ελεύθερη πρόσβαση, με την ελεύθερη αγορά και χρήση να έχουν τις δράσεις και να τις βλέπουν κάθε μέρα μπροστά τους αυτών των ουσιών; Η χρήση του καπνού, του αλκοόλ και πολλών άλλων ουσιών δεν έχει εκείνη τη δράση της πλήρους αποδιοργάνωσης, άμα τη χρήση της ουσίας. Είναι ψευδοδίλημμα ότι θα πάψει η ακριβεία του ναρκωτικού στην αγορά και στη ζήτηση με αυτού του είδους τα ψευδοδίλημματα.

Τότε θα γίνει αυτό που έγινε. Το τοιγάρο και το αλκοόλ είχαν απαγορευτεί όταν πρωτοεμφανίστηκαν. Κάποτε στο παρελθόν η "BAYER" διαφήμιζε την ηρωίνη. Οι αμφεταμίνες ήταν της μόδας. Όλα είχαν εμφανιστεί κατ' αυτόν τον τρόπο, αλλά η κοινωνία και η επιστήμη διαπίστωσαν ότι δεν είναι το ίδιο πράγμα οι αμφεταμίνες και τα ναρκωτικά και γι' αυτό έλαβε τη θέση την οποία λαμβάνει τόσα χρόνια, αντιστεκόμενη σε αυτήν την προοπτική. Τότε αυτοί που παράγουν τα ναρκωτικά, θα τα παράγουν κατά μαζικότερο τρόπο, θα είναι φθηνότερα και θα τα χρη-

σιμοποιεί μεγαλύτερη βάση.

Αυτό το μήνυμα θέλω να στείλω προς αυτούς οι οποίοι πιστεύω ότι αποτελούν μια συγκεκριμένη μειοψηφία, όπως τόνισα και στην πρωτολογία μου. Είναι οι ακραίοι φιλελευθεριστές της ελευθεριότητας της Αριστεράς. Αλίμονο αν περάσουν αυτά τα μηνύματα. Είμαι ευτυχής πάντως που ο κορμός της κοινωνίας και ο κορμός της πολιτικής μας ζωής θέλει να αντισταθεί και περνάει αυτό το μήνυμα σήμερα από το ελληνικό Κοινοβούλιο και από τους Έλληνες πολιτικούς.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Προτού δώσω το λόγο στην κυρία Υπουργό, θα ήθελα να πω το εξής, ότι τα μηνύματα περνούν από παντού.

Σήμερα -θα το δείτε στις ειδήσεις- ένας άνθρωπος αποπειράθηκε να πέσει από ένα πενταόροφο κτίριο, Μάλιστα, δεν ξέρω γιατί, μάλλον επειδή μου έχει εμπιστοσύνη ζήτησε να με δει. Πήγα εκεί και τι ζητούσε; Ζητούσε να μπει στο κέντρο απεξάρτησης ΔΕΚΑΟΚΤΩ ΑΝΩ. Αυτό ήταν το αίτημά του, για το οποίο κόντεψε να σκοτωθεί. Εάν δείτε σε τι ξύλα σάπια πατούσε, εμένα μου κόπηκε η ψυχή! Τελικά τον κατεβάσαμε τον άνθρωπο. Ξέρω ότι έχετε αυξημένη ευαισθησία, κυρία Υπουργέ, γι' αυτό αν μπορείτε να το δείτε το θέμα και να κάνετε κάτι γι' αυτόν. Ξέρω ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά κι ότι περιμένουν πολλοί σε αναμονή. Αλλά για να φθάσει αυτός ο άνθρωπος για να σώσει την οικογένειά του να κάνει αυτό το διάβημα, σημαίνει ότι έχει πραγματική ανάγκη.

Τα μηνύματα επομένως είναι από παντού, κύριοι συνάδελφοι! Η Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κα Σπυράκη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Και χθες μία από τις ειδήσεις στην τηλεόραση ήταν ότι κάποιος αλκοολικός είχε πέσει στα σύρματα του ηλεκτρικού.

Όπωςδήποτε πρέπει να κάνουμε κάτι, δεν το συζητάω, απλώς η προσέγγιση πρέπει να είναι προς τις σωστές κατευθύνσεις.

Θα ήθελα λίγο να αναφερθώ σε αυτές τις σωστές κατευθύνσεις, με ερέθισμα αυτά τα οποία ελέγχθησαν από τους συναδέλφους.

Κατ' αρχάς πιστεύω ότι δεν είναι τυπικό, αλλά είναι και ουσιαστικό να αλλάξουμε την ονομασία. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει πλέον να αναφερόμαστε σε εξαρτησιογόνα και όχι σε ναρκωτικά. Συμφωνώ με τον κ. Παπαδέλη. Γιατί και αυτό είναι ένα μήνυμα και μία κατεύθυνση αντιμετώπισης.

Θα έπρεπε όμως κανείς να το δει και ιστορικά το θέμα. Οι χρήστες των ναρκωτικών ουσιών -ηρωίνη δηλαδή και μορφίνη, γιατί αυτές είναι πραγματικά ναρκωτικές ουσίες φαρμακολογικά- μέσα στο πλαίσιο της εξάρτησης, ως ασθένειας αποτελούν μικρό ποσοστό. Αντίθετα οι χρήστες των άλλων ουσιών αποτελούν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό. Γιατί το λέω αυτό; Διότι ακριβώς αυτή η διαφορά είναι αιτία που μέχρι σήμερα παρατηρείται πολύ μικρή παρέμβαση της φαρμακευτικής βιομηχανίας για να αναπτύξει φάρμακα για την αντιμετώπιση της ασθένειας εξάρτησης. Και όταν πλέον μετά από αρκετά χρόνια οι έρευνες κατέληξαν ότι πρόκειται για ασθένεια, όπου η ασθένεια είναι ο εθισμός και η εξάρτηση, τότε οι φαρμακοβιομηχανίες ξεκίνησαν έρευνα με παραγωγή αντιδότην για τον εθισμό, δηλαδή για πρόληψη με αντίδοτα, όπως συμβαίνει σε πολλές άλλες ασθένειες. Οι πρώτες εφαρμογές σε κλινικό επίπεδο γίνονται στο κάπνισμα, που δεν αφορά υπόστρωμα της νικοτίνης, αλλά αφορά υπόστρωμα ντοπαμίνης, που εκεί συγκλίνουν όλες οι εξαρτησιογόνες ουσίες. Επομένως αυτό έχει σημασία να το αλλάξουμε, για να το αντιμετωπίσουμε σωστότερα.

Θα ήθελα επίσης να σταθώ στο θέμα της μεθαδόνης σαν χορήγηση, σαν υπηρεσία και γιατί το Υπουργείο Υγείας φαίνεται να μην έχει περισσότερο αναπτύξει τα προγράμματα αυτά.

Κατ' αρχάς, το Υπουργείο Υγείας θέλει να τα αναπτύξει. και πιστεύει στη χορήγηση της μεθαδόνης ή οποιουδήποτε υποκαταστάτου, ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν οι βλάβες. Ξέρουμε όμως όλοι ότι το καλύτερο είναι να απεξαρτηθεί το άτομο πλήρως. Με τη μεθαδόνη δεν γίνεται πλήρης απεξάρτηση, απλά γίνεται μία συντήρηση με μία εξαρτησιογόνη ουσία, η οποία

έχει λιγότερους κινδύνους και ο χρήστης είναι ελεγχόμενος. Αλλά δεν μπορεί να είναι συνέχεια στη μεθαδόνη ένας χρήστης. Πρέπει να έχει μία βραχύχρονη θεραπεία και στη συνέχεια να έχουμε ανοιχτά άλλου τύπου προγράμματα υποστήριξης, τα οποία είναι όπως ξέρετε χρονοβόρα, χρειάζονται ιδιαίτερα εκπαιδευμένο προσωπικό και δεν έχουμε αναπτύξει τόσα πολλά.

Επίσης, το γεγονός ότι σε μία τριετία αναπτύχθηκαν πάρα πολλά προγράμματα μεθαδόνης, τα οποία σημαίνει και πρόσληψη νέου προσωπικού, σημαίνει απότομα μία αύξηση θέσεων εργασίας και αυτό είναι μία αύξηση προϋπολογισμού. Δηλαδή κάθε φορά για να αναπτύξουμε ένα κέντρο μεθαδόνης χρειαζόμαστε και περισσότερο προσωπικό, άρα και περισσότερη χρηματοδότηση, πέραν της συντήρησης που ήδη χρειάζονται για τη λειτουργία αυτών των κέντρων.

Παρά ταύτα έχουν ήδη δρομολογηθεί δράσεις. Κατ' αρχάς έχουν βρεθεί τα κτίρια και στον Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα και στο τέλος του 2001 θα έχουν προσληφθεί και τα άτομα τα οποία εκπαιδεύονται. Επομένως, οι λύσεις οι υπάρχουσες οι οποίες δεν εμφανίζουν την πραγματικότητα, θα έχουν απορροφηθεί στο 90% μέχρι το τέλος του χρόνου. Αλλά ο ΟΚΑΝΑ πέραν αυτών των δράσεων, έχει αναπτύξει και άλλες δράσεις, στεγνό πρόγραμμα στην Πάτρα, συμβουλευτικούς σταθμούς, άλλα προγράμματα παρέμβασης, ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης αφορά τη στήριξη της αλληλοβοήθειας. Και θα ήθελα να το τονίσω αυτό ότι πέραν των ανώνυμων αλκοολικών και στη χώρα μας όπως και αλλού έχουν αναπτυχθεί οι ανώνυμοι ναρκομανείς-τοξικομανείς. Και εγώ στηρίζω πάρα πολλές ελπίδες και προσπαθεί το Υπουργείο να τους στηρίξει με κάποια χρηματοδότηση για τους χώρους όπου μπορούν αυτοί να συγκεντρώνονται.

Επομένως, κύριε Σκουλάκη, μην απογοητεύεστε γιατί γνωρίζετε τα προβλήματα. Και σεις ο ίδιος προσπαθείτε εδώ και μήνες να βρείτε κάποιο χώρο στα Χανιά, στην ιδιαίτερη πατρίδα σας, για ανάπτυξη προγραμμάτων και δεν μπορείτε εσείς, που γνωρίζετε τον τόπο και τον κόσμο εκεί. Αντιλαμβάνεστε τι προβλήματα αντιμετωπίζουμε εμείς, για να πείσουμε, ενώ υπάρχουν τα χρήματα για αγορά κτιρίων, για ενοικίαση κτιρίων. Και γι' αυτό όπως είχα πει στην προηγούμενη συζήτηση που είχαμε με την επερώτηση, ο προγραμματισμός του Υπουργείου Υγείας, είναι για ανάπτυξη των προγραμμάτων μεθαδόνης μέσα στο σύστημα υγείας, όπως αυτό συμβαίνει και σε άλλα κράτη.

Και αν μου επιτρέπετε για λίγο ακόμη να πω ότι επίσης υπεγράφη και η απόφαση χορήγησης βουπρενορφίνης. Η βουπρενορφίνη πρόσφατα κυκλοφόρησε στη χώρα. Υπήρχε μια μεγάλη διαδικασία έγκρισης από διεθνή επιτροπή. Υπάρχουν δηλα-

δή κάποιοι χρονικοί περιορισμοί τους οποίους κανείς όταν είναι έξω απ' αυτά δεν μπορεί να τους συνειδητοποιήσει. Πιστεύουμε ότι με τη χορήγηση βουπρενορφίνης θα αντιμετωπιστεί κάπως καλύτερα η κατάσταση.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι το πρόβλημα είναι εθνικό. Θα ήθελα να πω ότι είναι προτεραιότητα του Πρωθυπουργού και το έχω επαναλάβει. Έχουμε ήδη καταθέσει, μετά από δική του παρέμβαση, εθνικό σχεδιασμό για την επόμενη πενταετία για όλα τα Υπουργεία και θα συζητηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Μέσα σ' αυτές τις προτάσεις, είναι κάτι το οποίο ελέγχθη απ' όλους σας ότι χρειάζεται να υπάρχει ένας διυπουργικός συντονισμός σε υψηλό επίπεδο. Αυτές είναι οι κατευθύνσεις των προτάσεών μας.

Θα παρακαλούσα όμως τον Πρόεδρο της Βουλής αν είναι δυνατόν για τέτοια θέματα, τα οποία όλοι αναγνωρίζουμε ότι είναι πολύ σημαντικά, να μην επιλέγονται τέτοιες ώρες, τέταρτο θέμα σήμερα, πολύ προχωρημένη ώρα (16.00'), όπως επίσης η επερώτηση την παραμονή της Πρωτομαγιάς 11 η ώρα τη νύχτα. Είναι φυσικό να μην υπάρχουν αρκετοί συνάδελφοι όταν συζητάμε τέτοιες ώρες αυτά τα θέματα.

Επίσης, θα παρακαλούσα πάρα πολύ να μην ορίζετε εμένα διότι ο ΟΚΑΝΑ, ο οποίος είναι συντονιστικό όργανο και οφείλει να συντονίζει, αλλά να κάνετε έκκληση και στους άλλους συναδέλφους των Υπουργείων, ούτως ώστε και εκείνοι να αναφερθούν στις δράσεις τις οποίες έχουν αναπτύξει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ολοκληρώσουμε τη συνεδρίαση, θα ήθελα να πω το εξής. Ο Πρόεδρος της Βουλής κάνει χρήση του Κανονισμού όποτε βρίσκει την ευκαιρία για την συζήτηση των θεμάτων αυτών. Δεν είναι όμως υπεύθυνος για το γεγονός ότι δεν προκαλούν τα κόμματα ή οι κυβερνήσεις συζητήσεις γενικευμένες πάνω στα θέματα αυτά.

Ευχαριστώ πολύ, κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση με πρωτοβουλία Βουλευτών, σύμφωνα με το άρθρο 132 Α' του Κανονισμού της Βουλής.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.30', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 24 Μαΐου 2001 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων, β) αιτήσεις άρσεως ασυλίας και γ) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

